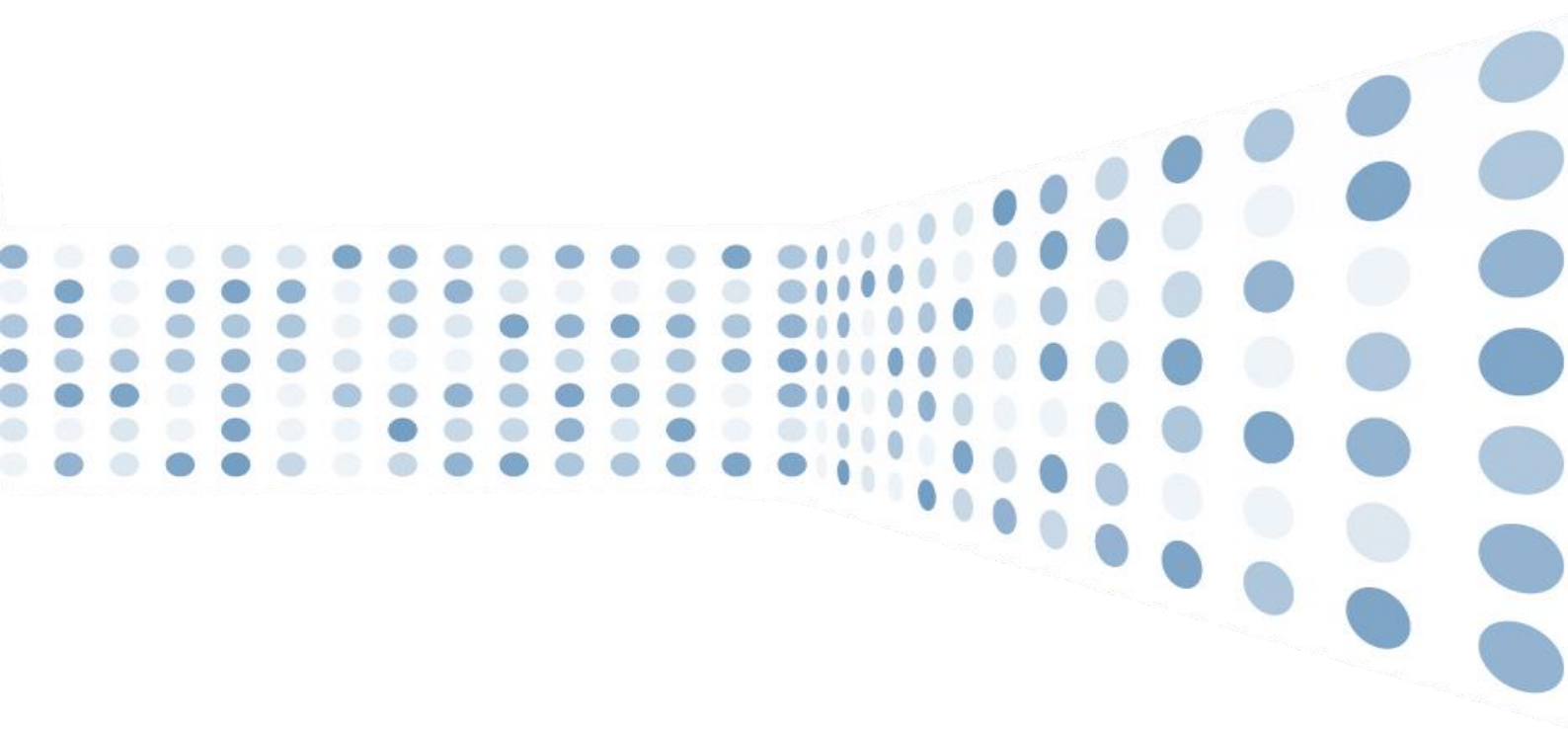

Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwoneak na lata 2015-2020

Zamawiający:

**Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych
Gmina Czerwonak**

ul. Leśna 8
62-004 Czerwonak

Wykonawca:

EU-CONSULT Sp. z o.o.

Ul. Wały Piastowskie 1
80-855 Gdańsk

Gdańsk, 2016

Spis treści

Spis treści.....	3
1 Wstęp	6
2 Demograficzna charakterystyka Gminy Czerwonak	7
2.1 Ludność.....	7
2.2 Ruch naturalny w Gminie Czerwonak	8
2.3 Struktura ludności Gminy Czerwonak	10
2.4 Współczynniki demograficzne	12
2.4.1 Ludność na 1 km ²	12
2.4.2 Współczynnik feminizacji.....	13
2.4.3 Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	13
2.4.4 Przyrost naturalny na 1000 ludności	14
3 Placówki edukacyjne na terenie Gminy Czerwonak.....	15
3.1 Liczebność dzieci i uczniów w placówkach edukacyjnych Gminy Czerwonak.....	16
3.1.1 Edukacja przedszkolna	16
3.1.2 Edukacja szkolna	18
3.2 Analiza dostępności do wychowania przedszkolnego.....	20
3.3 Zjawisko niepełnego naboru w szkołach	23
3.4 Analiza bazy lokalowej szkół.....	26
4 Analiza zatrudnienia w placówkach oświatowych Gminy Czerwonak	28
4.1 Kadra pedagogiczna w przedszkolach publicznych	28
4.2 Kadra nauczycielska w przedszkolach niepublicznych	29
4.3 Kadra nauczycielska w szkołach podstawowych	31
4.4 Kadra nauczycielska w szkołach ponadpodstawowych.....	32
4.5 Pozostali pracownicy	34
4.5.1 Pracownicy w przedszkolach	34
4.5.2 Pracownicy w szkołach	35
5 Wsparcie finansowe udzielane uczniom placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak	36
5.1 Koszty dowozu uczniów do szkół	36
5.2 Koszty przyznawanej pomocy materialnej	37
6 Analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów z Gminy Czerwonak.....	39
6.1 Analiza wyników sprawdzianu dla uczniów kończących szkoły podstawowe.....	39
6.2 Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego	42

6.2.1	Egzaminy sprawdzające umiejętności humanistyczne	43
6.2.2	Egzaminy sprawdzające wiedzę z zakresu przedmiotów matematyczno- przyrodniczych.....	47
6.2.3	Egzaminy sprawdzające zdolności językowe młodzieży gimnazjalnej.....	51
6.3	Analiza wyników egzaminu dojrzałości	58
6.3.1	Egzamin z języka polskiego	58
6.3.2	Egzamin z matematyki	60
6.3.3	Egzamin z języka obcego nowożytnego.....	62
6.4	Finaliści i laureaci olimpiad naukowych	65
7	Analiza zajęć pozalekcyjnych	67
8	Analiza finansowania oświaty i działań edukacyjnych	69
9	Wyniki przeprowadzonych badań ilościowych.....	70
9.1	Badanie audytoryjne z uczniami szkół podstawowych	70
9.2	Badanie audytoryjne z uczniami szkół gimnazjalnych.....	82
9.3	Badanie audytoryjne z uczniami szkoły średniej.....	95
9.4	Ankieta internetowa z dyrektorami placówek edukacyjnych	106
9.5	Ankieta internetowa z przedsiębiorcami.....	111
9.6	Wnioski z badań ilościowych	113
10	Analiza SWOT	116
11	Wizja i misja.....	119
12	Plany strategiczne i operacyjne z zakresu rozwoju oświaty.....	120
13	Cele strategiczne i operacyjne.....	121
14	Harmonogram realizacji celów.....	139
15	Monitoring i ewaluacja.....	142
16	Załącznik – Opis metodologii.....	145
16.1	Desk research (analiza danych zastanych)	145
16.2	Ankieta audytoryjna	145
16.3	Ankieta CAWI.....	146
16.3.1	Badanie z pracodawcami.....	146
16.3.2	Badanie z dyrektorami placówek edukacyjnych.....	146
16.4	Telefoniczny wywiad pogłębiony – TDI	146
16.5	Zogniskowany wywiad grupowy – FGI	147
16.6	Konsultacje społeczne	148
16.7	Analiza SWOT	148
17	Załącznik – Projekt narzędzi badawczych.....	150

17.1	Ankieta audytoryjna	150
17.1.1	Uczniowie szkół podstawowych	150
17.1.2	Uczniowie szkół gimnazjalnych.....	152
17.1.3	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	155
17.2	Ankieta CAWI.....	157
17.2.1	Badanie z pracodawcami.....	157
17.2.2	Badanie z dyrektorami placówek edukacyjnych.....	158
17.3	Telefoniczny wywiad pogłębiony – TDI	160
17.4	Zogniskowany wywiad grupowy – FGI	161
18	Załącznik – Liczba miejsc w placówkach oświatowych Gminy Czerwonak	164
19	Spis ilustracji	167
19.1	Spis tabel	167
19.2	Spis wykresów	168

1 Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Czerwonak na lata 2015-2020 jest dokumentem określającym w sposób kompleksowy cele i kierunki rozwoju edukacji na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym. Powstanie tego rodzaju dokumentu umożliwia integrację działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia oraz zwiększenia ich skuteczności. Realizacja działań oraz wdrażanie poszczególnych założeń Strategii będą koordynowane przez władze gminy Czerwonak we współpracy z dyrektorami placówek oświatowych. Jednocześnie, aby osiągnąć zakładane cele niezbędna będzie także współpraca z rodzicami, uczniami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami szczebla regionalnego i państwowego.

Na podstawie diagnozy sytuacji oświaty w gminie Czerwonak opracowanej poprzez analizę danych statystycznych, analizę wyników badań ankietowych oraz konsultacji społecznych określono najważniejsze obszary działań:

- rozszerzenie oferty kształcenia i rozwój infrastruktury edukacyjnej,
- rozwój infrastruktury i oferty sportowej dla dzieci i młodzieży,
- działania na rzecz motywacji i wyrównania szans,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- rozwój współpracy instytucji oświaty, środowiska lokalnego, władz samorządowych, rodziców i uczniów.

Realizacja celów w ramach wymienionych powyżej obszarów priorytetowych umożliwi systematyczną poprawę jakości kształcenia i wzrost atrakcyjności oferty edukacyjnej gminy Czerwonak. Zapewnienie zintegrowanego systemu oświaty, który spełnia oczekiwania rodziców i nauczycieli oraz odpowiada na potrzeby dzieci i młodzieży jest jednym z najważniejszych zadań gminy, ponieważ poziom i forma kształcenia dzieci i młodzieży będzie przynosić efekty w perspektywie długofalowej.

Dokument ten powstał dzięki inicjatywie Pani Emilii Korzep reprezentującej Urząd Gminy Czerwonak przy czynnym udziale Dyrektorów Szkół i Przedszkoli, Radnych oraz lokalnej społeczności – za które to zaangażowanie Wykonawca serdecznie dziękuje.

2 Demograficzna charakterystyka Gminy Czerwonak

Gmina Czerwonak jest gminą wiejską zlokalizowaną w województwie wielkopolskim, w powiecie poznańskim. W latach 1975-1998 znajdowała się w województwie poznańskim. Siedzibą Gminy jest wieś Czerwonak.

Gmina położona jest na północny wschód od stolicy województwa – Poznania. Obszar ten stanowi atrakcyjny turystycznie rejon, głównie za sprawą Puszczy Zielonki czy Dziewiczej Góry, leżącej 143 m n.p.m. Do najważniejszych zabytków lokalnych zalicza się: klasztor i zabudowania pocysterskie w Owińskach, kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Owińskach, pałac rodziny von Treskow w Owińskach, kościół pw. św. Mikołaja w Owińskach, zespół budynków dawnego szpitala psychiatrycznego, zespół zabudowań folwarcznych w Owińskach, drewniany kościół pw. św. Józefa w Kicinie, dworek myśliwski von Treskow w Annowie, pałac w Bolechowie, dwór w Trzaskowie, folwarki w Szlachęcinie i Trzaskowie.

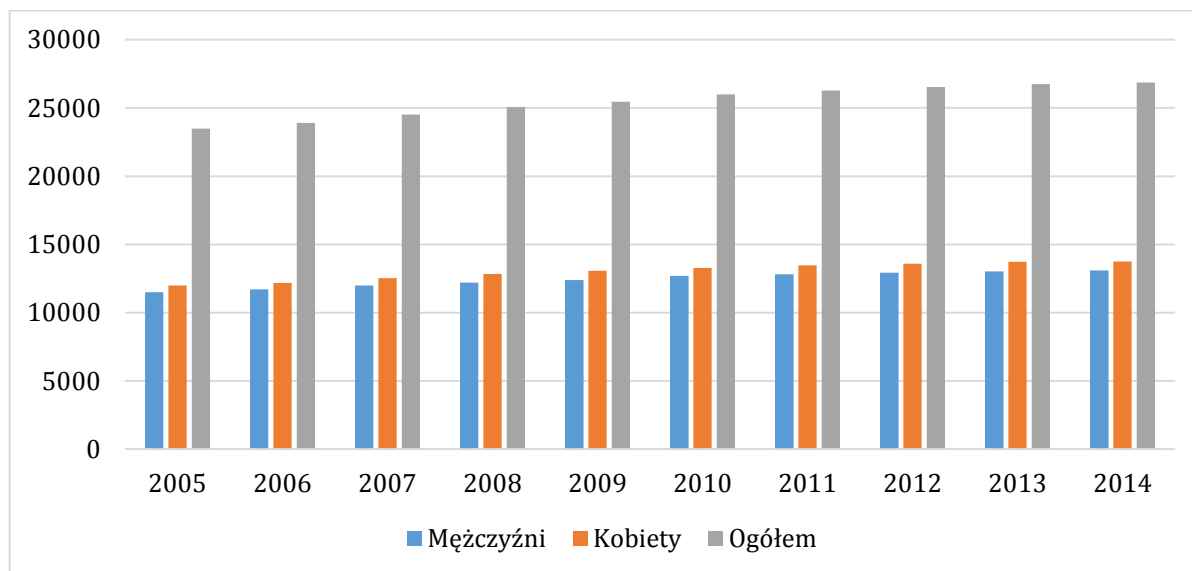
Sołectwa wchodzące w skład gminy to: Bolechowo, Bolechowo Osiedle, Bolechówko, Czerwonak I, Czerwonak II, Kicin, Kliny, Kozięgłowy, Miękowo, Owińska, Promnice, Osiedle 40-Lecia PRL w Czerwonaku, Osiedle Karolin w Kozięgłowach oraz Osiedle Leśne w Kozięgłowach. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 196: Poznań – Murowana Goślina – Wągrowiec, a także linia kolejowa Poznań – Murowana Goślina – Wągrowiec – Gołańcz.

2.1 Ludność

W latach 2005-2014 liczba ludności w Gminie Czerwonak systematycznie rosła – od 23 481 osób w pierwszym analizowanym roku do 26 861 w ostatnim, co daje średni roczny przyrost o 338 mieszkańców. Wiąże się to z przejawianą w skali ogólnopolskiej tendencją do suburbanizacji, która – w przypadku Gminy – umacniana jest przez bliskość dużego ośrodka miejskiego: Poznania. W każdym roku rozpatrywanego okresu, liczba mieszkańek była wyższa od liczby mieszkańców omawianego obszaru, co również jest charakterystyczne dla Polski ogółem, ze względu na znaczącą przewagę kobiet

w starszych rocznikach. Średni roczny przyrost liczby kobiet wyniósł 178, zaś mężczyzn 160.

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Czerwonak wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 2005-2014

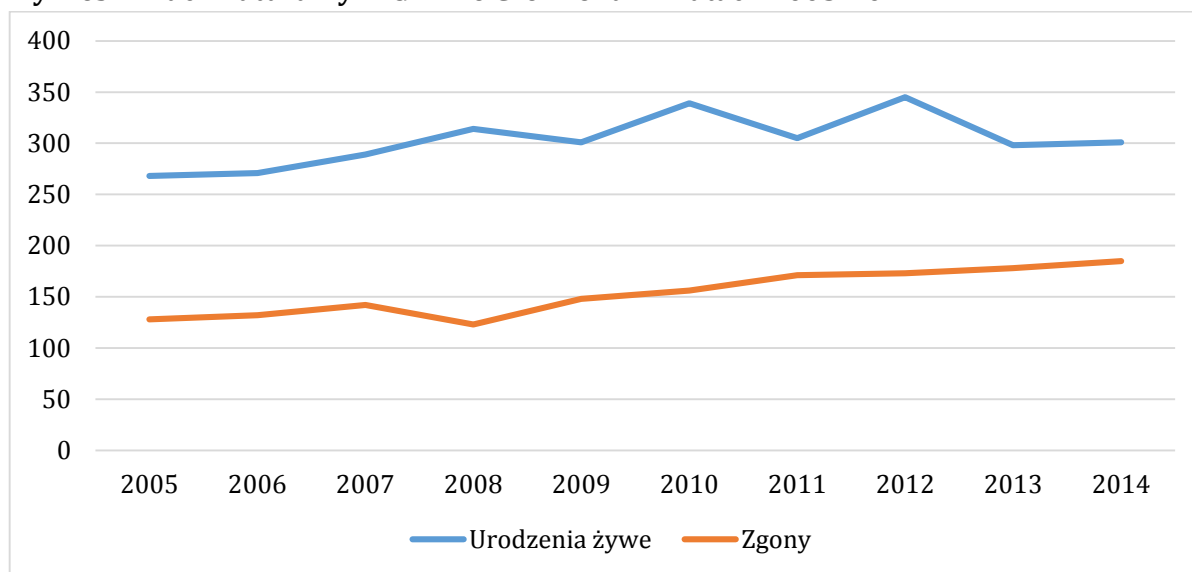
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na tej podstawie można więc przypuszczać, że w kolejnych latach liczba mieszkańców Gminy Czerwonak również będzie stopniowo wzrastać.

2.2 Ruch naturalny w Gminie Czerwonak

Przyrost naturalny jest to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów odnotowanych w danym roku. W latach 2005-2014 liczba zgonów z roku na rok przyjmowała większą wartość – najmniejszą w roku 2008 (123), zaś największą w ostatnim analizowanym roku – na poziomie 185. Natomiast liczba urodzeń żywych ulegała wahaniom. Najwięcej dzieci urodziło się w roku 2010 (339), a najmniej w 2005 roku (268). W wyniku tych wahań również i wskaźnik przyrostu naturalnego przyjmował zróżnicowane wartości – od 116 w roku 2014 do 191 w roku 2008.

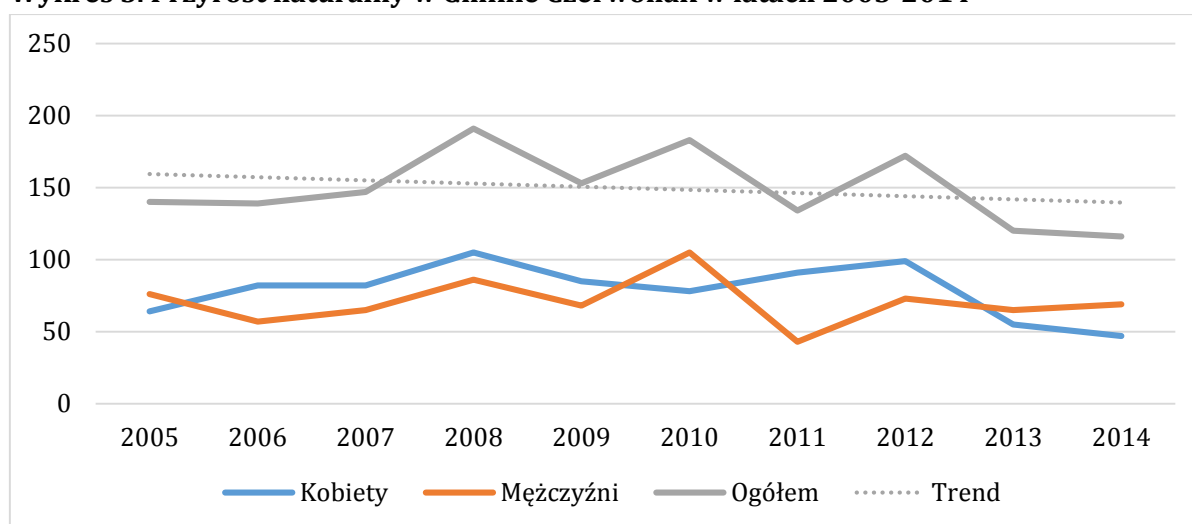
Wykres 2. Ruch naturalny w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na wykresie 3 zaprezentowano jak w latach 2005-2014 zmieniała się wartość wskaźnika przyrostu naturalnego ogółem oraz z podziałem na płeć. Ze względu na to, iż w analizowanym okresie odnotowywano zróżnicowane liczebności wyznaczono również trend zmiennej. Ma on charakter malejący, co oznacza spadek wartości zmiennej w czasie. Na tej podstawie można również prognozować, że w kolejnych latach współczynnik ten będzie coraz niższy.

Wykres 3. Przyrost naturalny w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 1. Ruch naturalny w Gminie Czerwonak z podziałem na płeć w latach 2005-2014

Rok	Urodzenia żywe			Zgony		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2005	124	144	268	60	68	128
2006	138	133	271	56	76	132
2007	144	145	289	62	80	142
2008	160	154	314	55	68	123
2009	159	142	301	74	74	148
2010	148	191	339	70	86	156
2011	156	149	305	65	106	171
2012	168	177	345	69	104	173
2013	132	166	298	77	101	178
2014	138	163	301	91	94	185

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Czerwonak z podziałem na płeć w latach 2005-2014

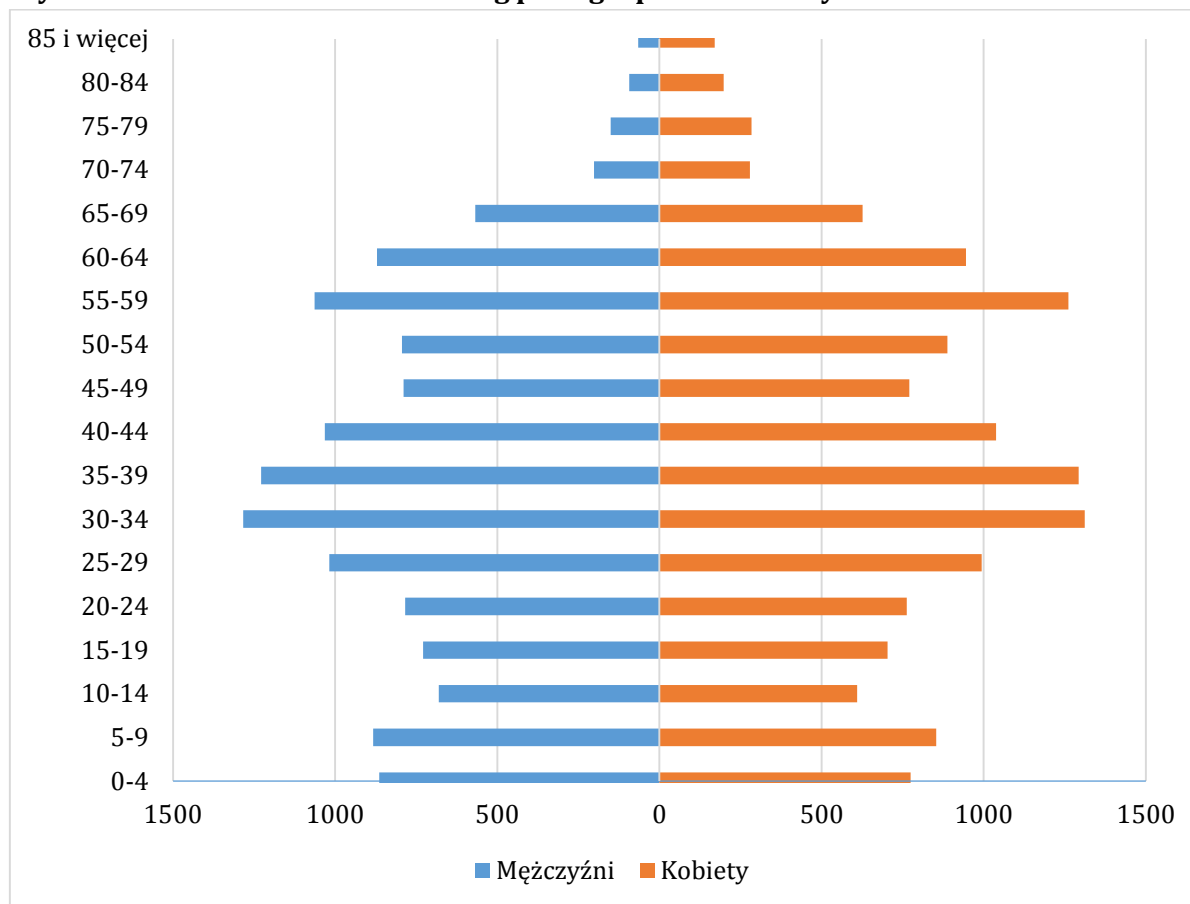
Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2005	64	76	140
2006	82	57	139
2007	82	65	147
2008	105	86	191
2009	85	68	153
2010	78	105	183
2011	91	43	134
2012	99	73	172
2013	55	65	120
2014	47	69	116

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

2.3 Struktura ludności Gminy Czerwonak

Analizując strukturę ludności Gminy Czerwonak w 2014 roku należy zwrócić uwagę na fakt, iż w większej części grup wiekowych liczba kobiet dominowała nad liczbą mężczyzn. Inną tendencję odnotowano wśród mieszkańców Gminy Czerwonak do 24. roku życia – w kategoriach wiekowych zawierających się w przedziale od 0 do 24 Gminę Czerwonak zamieszkiwało więcej mężczyzn niż kobiet. W kolejnych latach różnica ta zaciera się, ze względu na wyższą umieralność. Niemniej jednak, w 2014 roku w analizowanej gminie było zdecydowanie więcej kobiet. W grupach obejmujących osoby powyżej 24. roku życia wyjątek stanowiła jedynie kategoria 45-49 lat, w której odnotowano o 18 mieszkańców więcej niż mieszkankę gminy.

Wykres 4. Struktura ludności według płci i grup wieku Gminy Czerwonak w 2014 roku

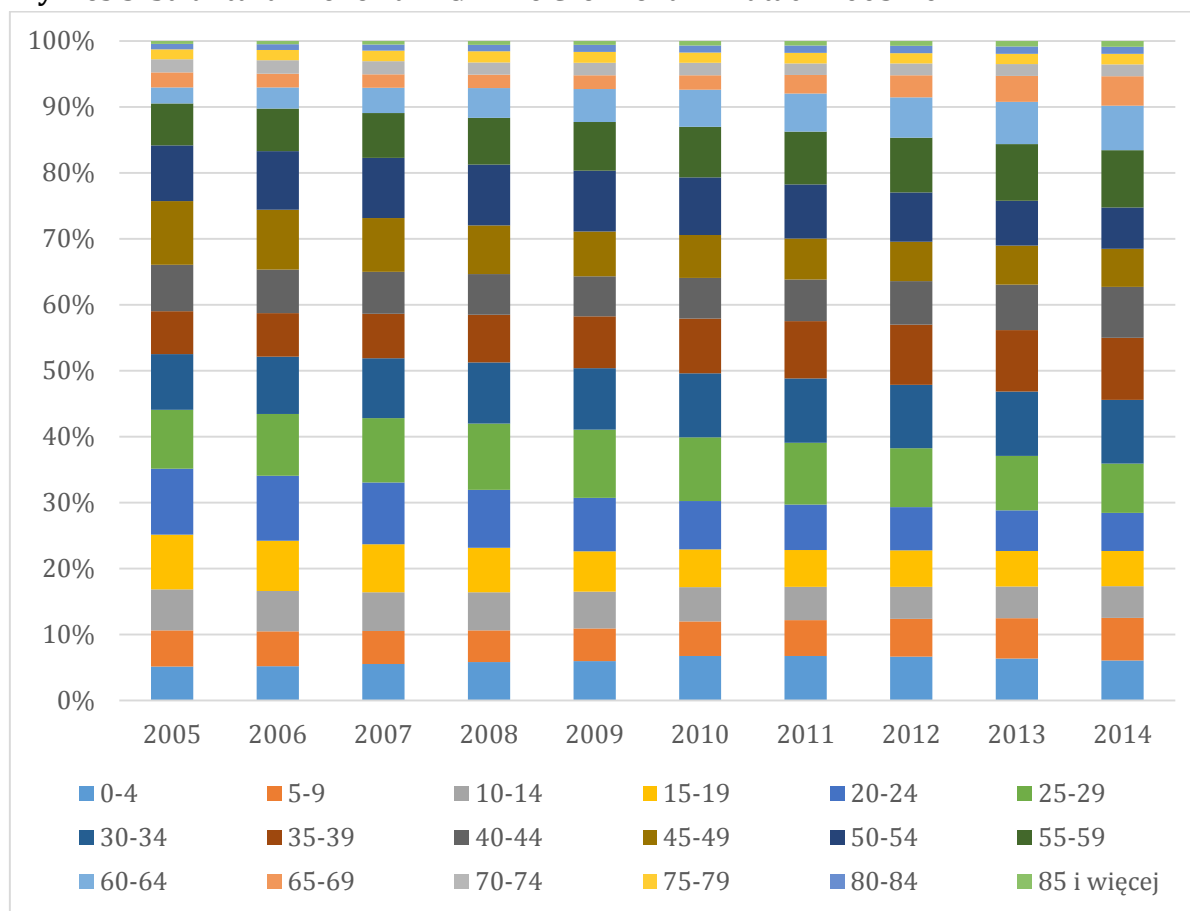

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Największe liczebności, zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn odnotowano w grupach wiekowych 30-34 oraz 35-39. Ze względu na fakt, iż społeczeństwo polskie coraz częściej decyduje się na zakładanie rodziny po 30. roku życia, mniejsza liczebność grup zawierających osoby w wieku od 15 lat do 29 lat nie świadczy o mniejszej liczbie urodzeń w najbliższej przyszłości.

Struktura wiekowa w Gminie Czerwonak na przełomie lat 2005-2014 nie uległa większym zmianom, co zaprezentowano na wykresie 5.

Wykres 5. Struktura wiekowa w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014

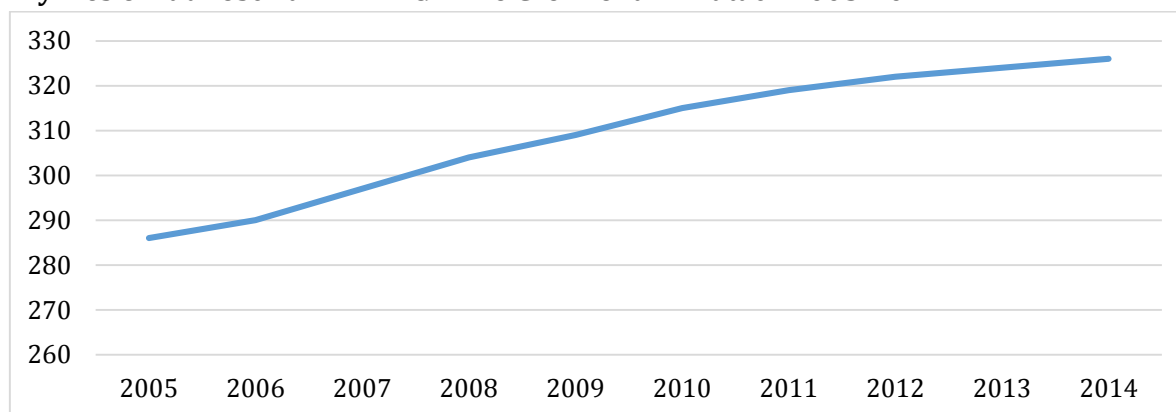
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

2.4 Współczynniki demograficzne

2.4.1 Ludność na 1 km²

W latach 2005-2014 współczynnik ludności zamieszkującej 1 km² terytorium Gminy Czerwonak wzrastał w bardzo szybkim tempie. W pierwszym analizowanym roku wskaźnik ten przyjmował wartość 286, zaś w ostatnim – 326. Oznacza to, iż w ciągu dziesięciu lat współczynnik ten wzrósł aż o 40 osób. Wartości dla poszczególnych lat przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Ludność na 1 km² w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Rozpatrując wartości tego współczynnika w porównaniu do Polski, województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego należy podkreślić, iż w całym analizowanym okresie (2005-2014) w Gminie Czerwonak były one najwyższe. W Polsce oraz w województwie wskaźnik ten odnotowywany był rok rocznie na bardzo zbliżonych poziomach, tj. odpowiednio 122-123 i 113-116. W powiecie poznańskim współczynnik ten w dziesięcioletnim okresie wzrósł, podobnie jak w Gminie Czerwonak, o prawie 40 jednostek.

2.4.2 Współczynnik feminizacji

Współczynnik feminizacji pokazuje ile kobiet przypada na 100 mężczyzn zamieszkujących dany obszar. Zarówno w przypadku Polski, województwa wielkopolskiego, powiatu poznańskiego, jak i Gminy Czerwonak wartości tego wskaźnika w latach 2005-2014 nie ulegały zmianom (co najwyżej o jedną jednostkę). W ostatnim rozpatrywanym roku w Gminie Czerwonak współczynnik ten odnotowano na takim samym poziomie jak w powiecie poznańskim, tj. 105, jednocześnie był on mniejszy od wartości wojewódzkiej (o jeden) i od wartości krajowej (o dwa).

2.4.3 Małżeństwa zawarte na 1000 ludności

Współczynnik demograficzny przedstawiający liczbę zawartych małżeństw na 1000 ludności w Gminie Czerwonak, powiecie poznańskim, województwie wielkopolskim i w Polsce w latach 2005-2014 kształtował się na bardzo zbliżonych poziomach.

W ostatnim analizowanym roku wartość tego wskaźnika wynosiła 105 (podobnie jak w powiecie poznańskim), a od wartości w województwie i Polsce różniła się zaledwie odpowiednio o jeden i o dwa.

2.4.4 Przyrost naturalny na 1000 ludności

W 2014 roku przyrost naturalny na 1000 ludności w Gminie Czerwonak zarejestrowano na poziomie 4,31, gdyż urodziło się wówczas 11,20 dzieci i zmarło 6,89 osób na 1000 ludności. Gminny współczynnik przyrostu naturalnego był wprawdzie o 0,83 niższy od wartości powiatowej, ale był jednocześnie wyższy od wskaźników: wojewódzkiego i krajowego, odpowiednio o 2,56 i 4,39. Dokładne wartości przedstawione zostały w tabeli 7.

Tabela 3. Przyrost naturalny na 1000 osób w Polsce, województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim i Gminie Czerwonak w 2014 roku

	Polska	Województwo wielkopolskie	Powiat poznański	Gmina Czerwonak
Urodzenia żywe na 1000 osób	9,70	10,70	12,00	11,20
Zgony na 1000 osób	9,78	8,95	6,86	6,89
Przyrost naturalny na 1000 osób	-0,08	1,75	5,14	4,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Podsumowując, współczynniki demograficzne w Gminie Czerwonak są w większości przypadków zbliżone lub bardziej korzystne niż w kraju, województwie i powiecie. Jednocześnie zasadnym jest oczekiwanie zwiększania się liczby dzieci, dlatego też niezwykle istotnym wydaje się przygotowanie odpowiednich kierunków rozwojowych w zakresie oświaty na terenie gminy.

3 Placówki edukacyjne na terenie Gminy Czerwonak

Na terenie Gminy Czerwonak znajduje się dziewięć przedszkoli, z czego pięć stanowią placówki publiczne, zaś cztery podmioty niepubliczne. Na obszarze Gminy funkcjonuje również pięć szkół podstawowych, trzy szkoły gimnazjalne oraz zespół szkół średnich. Ponadto w Owińskach znajduje się Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla dzieci niewidomych, w którym mieści się szkoła podstawowa, gimnazjum oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Placówka zajmuje się kompleksową terapią dzieci oraz młodzieży niewidomej i słabo widzącej. Zestawienie wszystkich placówek, wraz z adresami i stronami internetowymi zaprezentowano w tabeli 8.

Tabela 4. Placówki oświatowe w Gminie Czerwonak

NAZWA	ADRES	STRONA INTERNETOWA
Placówki przedszkolne		
Gminne Przedszkole nr 1 "Bajkowe Ludki"	ul. Kanałowa 7, 62-028 Koźiegłowy	www.bajkoweludki.mawe.pl
Gminne Przedszkole nr 2 im. "Krasnala Hałabały"	os. Leśne 22, 62-028 Koźiegłowy	www.przedszkole2.mawe.pl
Gminne Przedszkole w Owińskach	ul. Poprzeczna 5, 62-005 Owińska	www.przedszkole.owinska.com.pl
Gminne Przedszkole im. Dzieci z Leszczynowej Górki w Czerwonaku	Pl. Zielony 4, 62-004 Czerwonak	www.przedszkoleczerwonak.pl
Publiczne Przedszkole "Bańka Mydlana"	ul. Gdyńska 139, 62-004 Czerwonak	www.bankamydlana.com.pl
Niepubliczne Przedszkole "SKRZAT"	os. Leśne 12b/66; os. Leśne 16, 62-028 Koźiegłowy	www.przedszkole-skrzat.eu
Niepubliczne Przedszkole Czarodziejski Zamek	ul. Poznańska 15, 62-005 Owińska	www.owinska.przedszkole-zamek.pl
Niepubliczne Przedszkole Artystyczne im. św. Cecylii	ul. Rolna 24, 62-004 Czerwonak, Kicin	www.cecylaki.pl
Niepubliczne Przedszkole Mali Przyrodnicy	ul. Ogrodowa 2, 62-005 Owińska, Miękowo	www.maliprzyrodnicy.net
Szkoły Podstawowe		
Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Czerwonaku	ul. Rolna 8, 62-004 Czerwonak	www.spczerwonak.pl
Szkoła podstawowa im. Józefa Wybickiego w Owińskach	ul. Poprzeczna 10, 62-005 Owińska	www.spowinska.edupage.org
Szkoła podstawowa im. Hansa Christiana Andersena w Bolechowie	ul. Wojska Polskiego 6, 62-005 Owińska, Bolechowo	www.spbolechowo.edupage.org
Szkoła Podstawowa im. Augusta Cieszkowskiego w Kicinie	ul. Gwarna 1, 62-004 Czerwonak, Kicin	www.spkicin.edupage.org

NAZWA	ADRES	STRONA INTERNETOWA
Szkoła Podstawowa im. gen. Stefana Roweckiego "Grota" w Koziegłowych	ul. Poznańska, 62-028 Koziegłowy	www.sprowecki.superszkolna.pl
Szkoły Gimnazjalne		
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Czerwonaku	ul. Szkolna 1, 62-004 Czerwonak	www.gimczerwonak.szkolna.net
Gimnazjum im. Kazimierza Górskiego w Bolechowie	ul. Wojska Polskiego 6, 62-005 Owińska, Bolechowo	www.gimnazjumbolechowo.pl
Gimnazjum w Koziegłowych	ul. Piaskowa 15, 62-028 Koziegłowy	www.gimnazjumkozieglowy.pl
Szkoły Średnie		
Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie	ul. Obornicka 1, 62-005 Owińska, Bolechowo	www.zsbolechowo.pl
Szkoły specjalne		
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla dzieci niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach	ul. Plac Przemysława 9, 62-005 Owińska	www.niewidomi.edu.pl

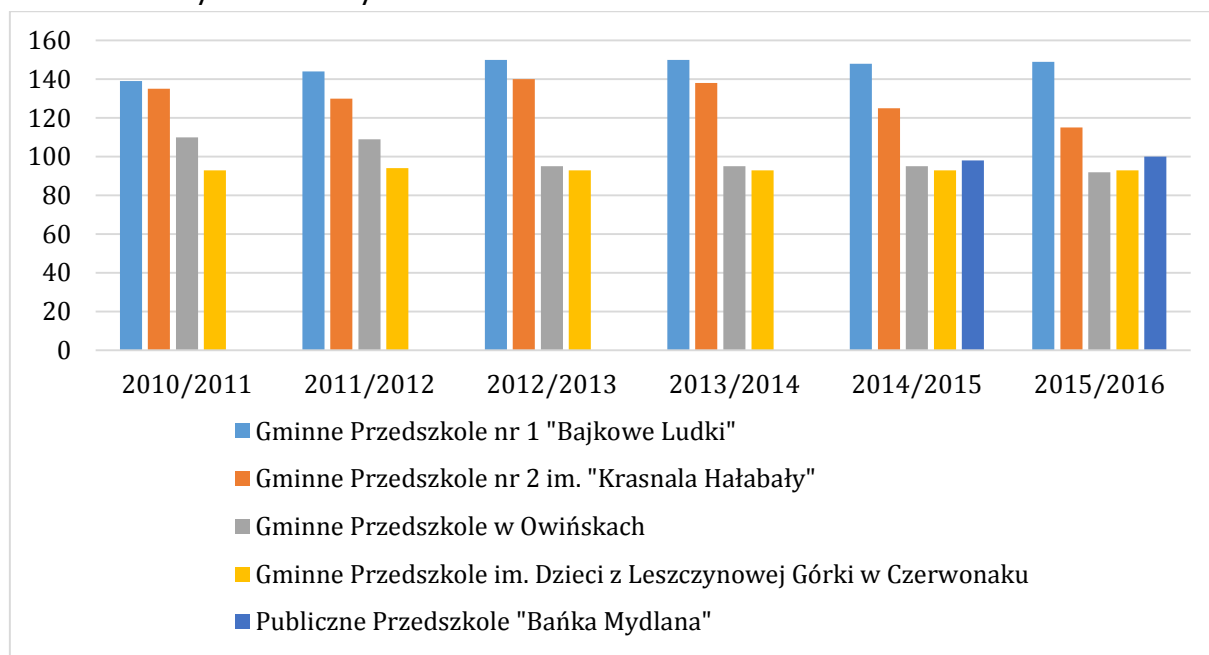
Źródło: <http://czerwonak.pl/mieszkaniec/pl/niezbednik/oswiata.html> [data dostępu: 13.11.2015].

3.1 Liczebność dzieci i uczniów w placówkach edukacyjnych Gminy Czerwonak

3.1.1 Edukacja przedszkolna

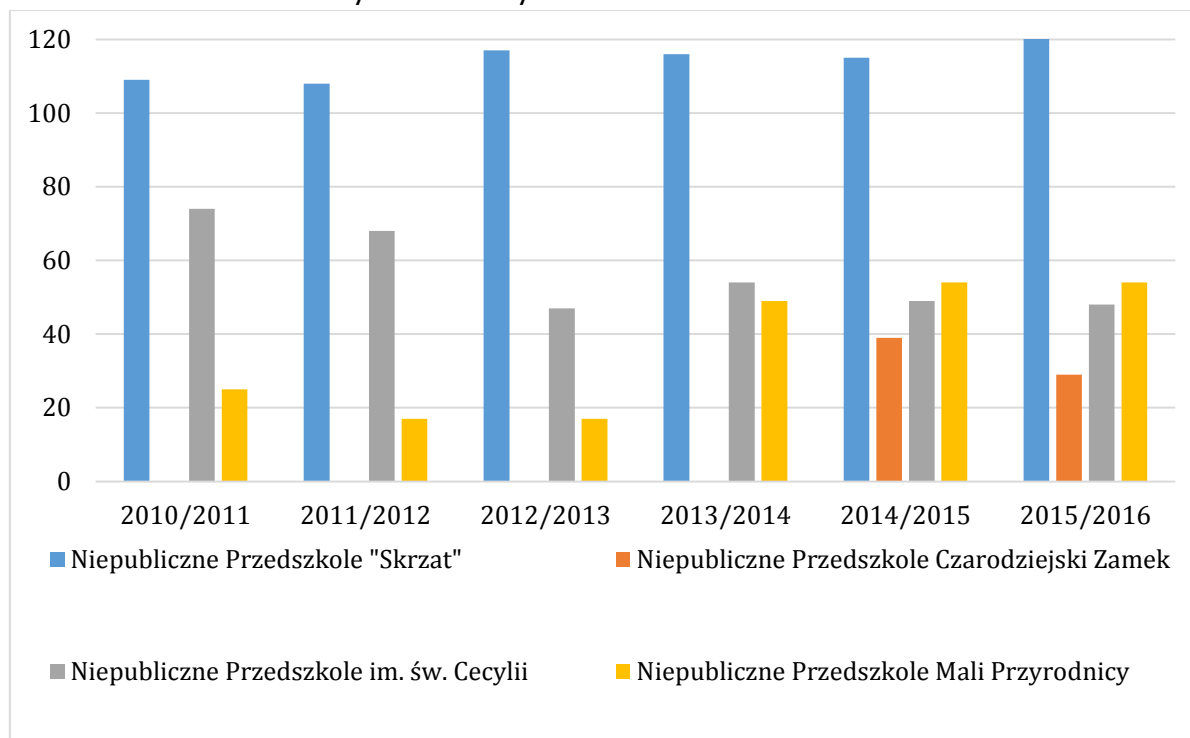
Na terenie Gminy Czerwonak funkcjonuje pięć przedszkoli publicznych. Od roku szkolnego 2010/2011 do 2013/2014 liczba dzieci do nich uczęszczających była na stabilnym poziomie (476-478). W roku 2014/2015, kiedy to powstało piąte przedszkole liczba dzieci wzrosła do 558. W ostatnim rozpatrywanym roku do publicznych przedszkoli uczęszczało 549 dzieci, z czego najwięcej do Gminnego Przedszkola „Bajkowe Ludki” (149), natomiast najmniej do Gminnego Przedszkola w Owińskach.

Wykres 7. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach publicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli publicznych z Gminy Czerwonak.

Wykres 8. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach niepublicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

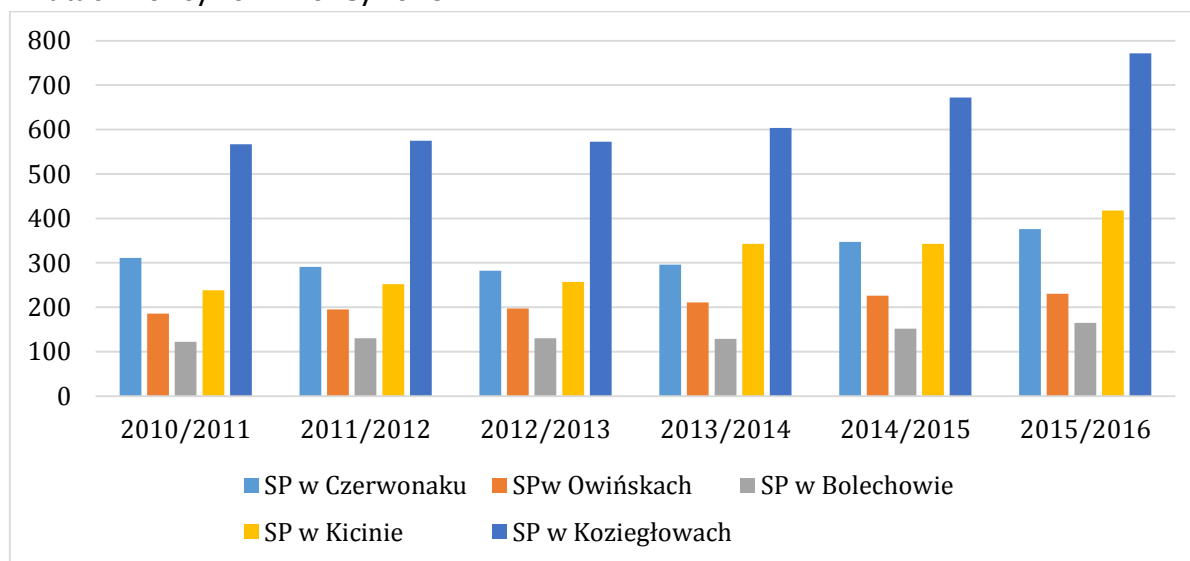
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli niepublicznych z Gminy Czerwonak.

Poza przedszkolami publicznymi, na terenie Gminy Czerwonak znajdują się również cztery przedszkola niepubliczne. W bieżącym roku szkolnym (2015/2016) do przedszkoli prywatnych uczęszczało łącznie 252 dzieci, z których prawie połowa (121) do Niepublicznego Przedszkola „Skrzat”, natomiast najmniej (29) do Niepublicznego Przedszkola Czarodziejski Zamek, funkcjonującego dopiero od roku szkolnego 2014/2015.

3.1.2 Edukacja szkolna

Od roku szkolnego 2010/2011 do 2015/2016 stopniowo zwiększała się liczba uczniów kształcących się w szkołach podstawowych Gminy Czerwonak. W ostatnim analizowanym roku edukację rozpoczęło 1 961 uczniów, z czego najwięcej w Szkole Podstawowej w Koziegłowach (772), zaś najmniej w Szkole Podstawowej w Bolechowie (165).

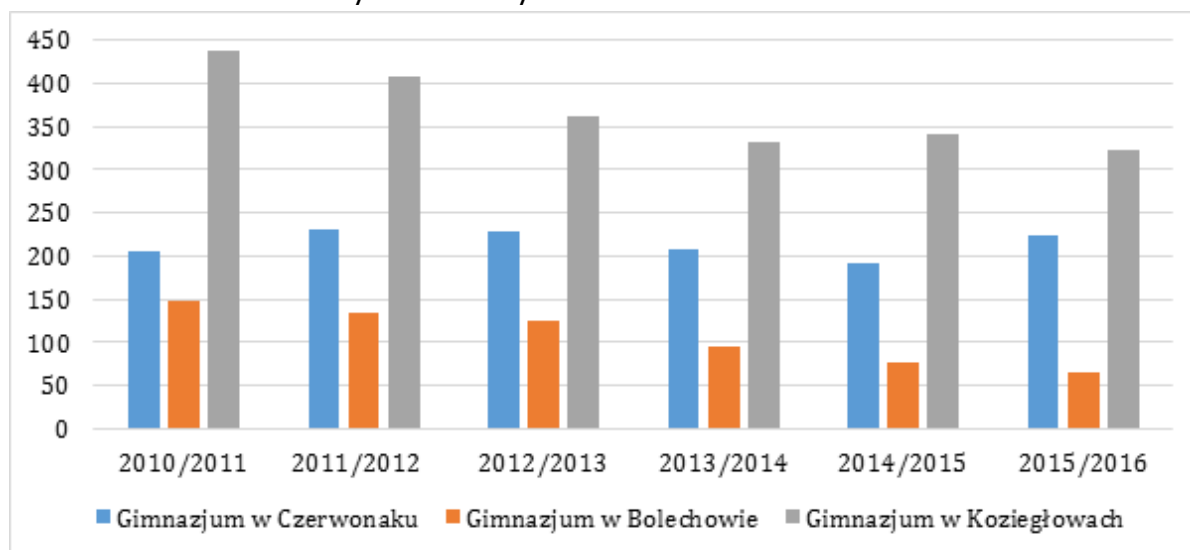
Wykres 9. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach podstawowych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

Jeżeli chodzi o liczebność uczniów w szkołach gimnazjalnych należy wskazać, że w ciągu kilku ostatnich lat stopniowo ulegała ona zmniejszeniu – z 791 osób w roku szkolnym 2010/2011 do 612 w roku szkolnym 2015/2016. W ostatnim analizowanym roku najwięcej gimnazjalistów kształciło się w placówce zlokalizowanej w Koziegłowach (322), następnie w Czerwonaku (224), zaś najmniej młodzieży gimnazjalnej chodziło do szkoły znajdującej się w Bolechowie (66).

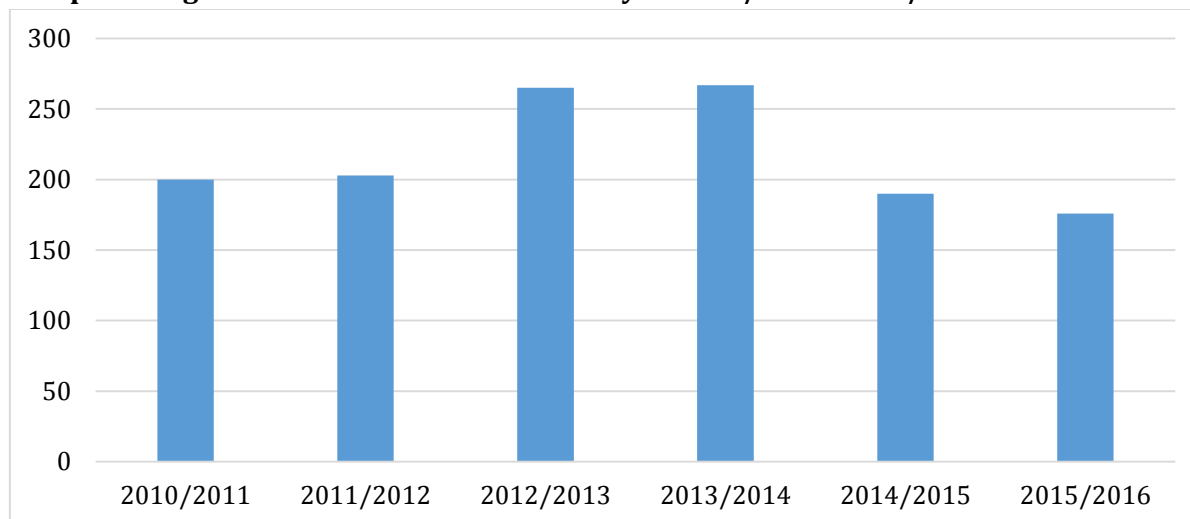
Wykres 10. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach gimnazjalnych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

Osoby, które ukończyły gimnazjum mogą kontynuować naukę na terenie Gminy Czerwonak w Zespole Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie. Od roku szkolnego 2010/2011 liczba nastoletnich mieszkańców omawianej Gminy uczęszczającej do tej placówki wzrastała. Jednakże od roku 2014/2015 coraz mniej młodzieży kształci się w bolechowskim zespole szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2015/2016 uczyło się tam 176 osób.

Wykres 11. Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektora szkoły średniej z Gminy Czerwonak.

3.2 Analiza dostępności do wychowania przedszkolnego

Poniższa tabela przedstawia dostępność do wychowania przedszkolnego dla dzieci z poszczególnych grup wiekowych, począwszy od roku szkolnego 2010/2011.

Tabela 5. Dostępność do edukacji przedszkolnej dla poszczególnych grup wiekowych od roku szkolnego 2010/2011

	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych	Liczba dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	RAZEM	Liczba zameldowanych dzieci	Dostępność do edukacji przedszkolnej
3-latki						
2010/2011	100	85	-	185	334	55,39%
2011/2012	79	84	-	163	386	42,23%
2012/2013	70	79	-	149	370	40,27%
2013/2014	87	89	-	176	380	46,32%
2014/2015	132	89	-	221	324	68,21%
4-latki						
2010/2011	136	69	-	205	322	63,66%
2011/2012	108	70	-	178	346	51,45%
2012/2013	128	73	-	201	379	53,03%
2013/2014	106	81	-	187	376	49,73%
2014/2015	158	109	-	267	384	69,53%
5-latki						
2010/2011	144	39	-	183	307	59,61%
2011/2012	226	33	-	259	329	78,72%
2012/2013	198	31	-	229	350	65,43%
2013/2014	202	37	-	239	383	62,40%
2014/2015	199	37	-	236	372	63,44%
6-latki (bez Kicina)						
2010/2011	96	15	87	198	264	75,00%
2011/2012	64	16	105	185	312	59,29%
2012/2013	82	8	129	219	328	66,77%
2013/2014	81	9	160	250	349	71,63%
2014/2015	69	15	115	199	383	51,96%

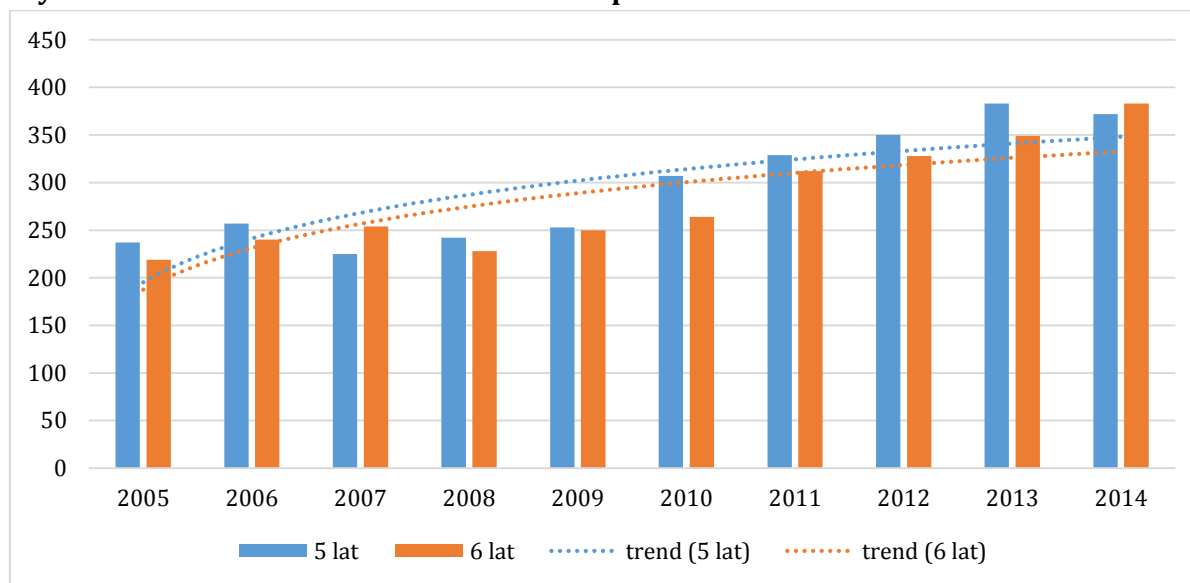
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli z Gminy Czerwonak oraz BDL GUS.

Z uzyskanych danych wynika, że zdecydowana większość najmłodszych mieszkańców Gminy ma zapewniony dostęp do edukacji przedszkolnej. W przypadku 3-latków wskaźnik uzyskał najwyższą wartość (68,21%) w roku szkolnym 2014/2015, podobnie jak wśród 4-latków (69,53%). Odmienna sytuacja miała miejsce wśród dzieci 6-letnich (ze względu na ich rozpoczęcie edukacji szkolnej w roku 2014/2015) oraz 5-letnich

(od roku szkolnego 2011/2012 zaobserwować można tendencję spadkową). Warto zaznaczyć, że największa różnica w liczbie dzieci uczęszczających do placówek publicznych i niepublicznych widoczna jest w przypadku 5 i 6-latków, natomiast najmniejsza wśród 3 i 4-latków.

Miejsca w przedszkolach powinny być zagwarantowane dla wszystkich 5-latków i tych 6-latków, które nie poszły do szkoły (obejmuje je obowiązek przedszkolny). Od 2015 roku prawo to mają również 4-latki. Poniższy wykres przedstawia liczbę dzieci z niniejszej grupy na przestrzeni lat 2005-2014. Według uzyskanych danych rokrocznie zaobserwować można wzrost w tym zakresie, jednak należy pamiętać o tym, że odnotowuje się zróżnicowaną liczebność urodzeń żywych na terenie gminy (w ostatnich latach wahała się w granicach 268-345). Na przestrzeni lat 2005-2014 nastąpił prawie 40% wzrost liczby dzieci 5 i 6-cio letnich, jednak mogą nastąpić wahania w tym zakresie ze względu na spadek liczby urodzeń żywych w latach 2013-2014.

Wykres 12. Liczba dzieci w wieku 5 i 6 lat na przestrzeni lat 2005-2014

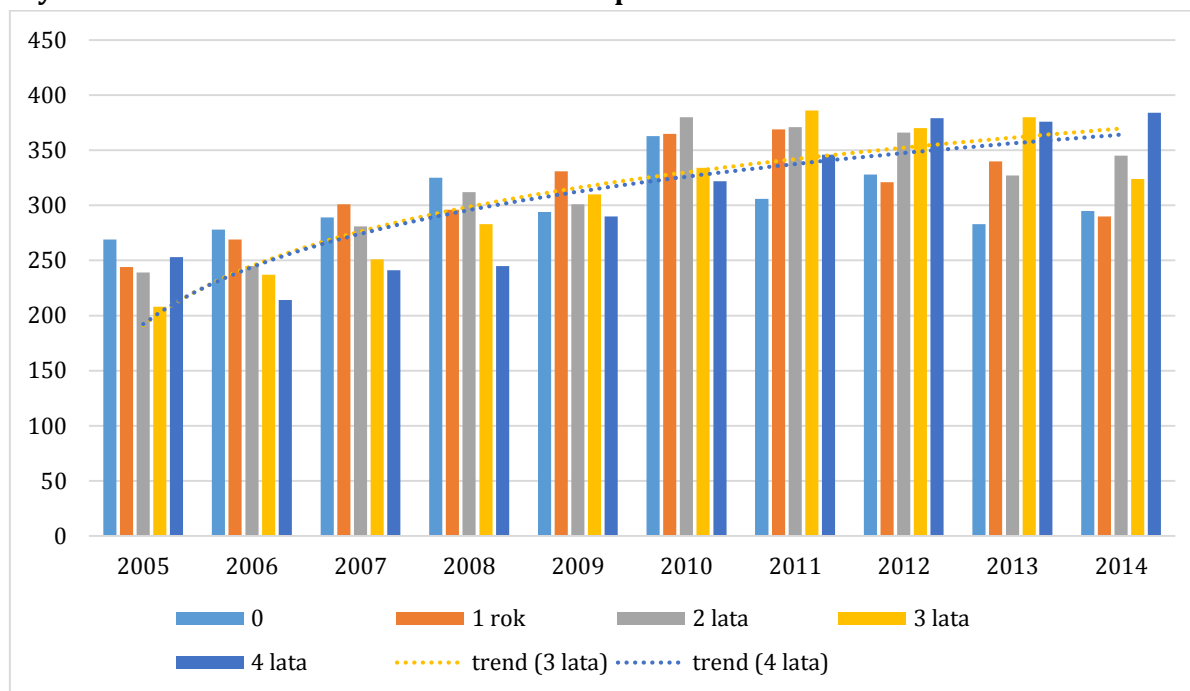

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na przestrzeni lat 2005-2013 liczba dzieci 3-letnich systematycznie wzrastała, natomiast w roku 2014 nastąpił spadek o 14,7% w porównaniu do roku poprzedniego. Najwyższą ich liczbę odnotowano w 2011 roku, co jest wynikiem wysokiego wskaźnika urodzeń żywych w roku 2008. Na tej podstawie można przypuszczać, że w kolejnych latach liczba dzieci 3-letnich będzie ulegała wahaniom: wzrost w 2015 roku, a następnie spadek w

2016 i utrzymanie podobnego poziomu aż do roku 2017. Również według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego liczba dzieci w wieku 3-6 lat na terenach wiejskich powiatu poznańskiego, począwszy od roku 2016, będzie systematycznie malała. Dopiero w roku 2020 zaobserwować można nieznaczny wzrost w tym zakresie.

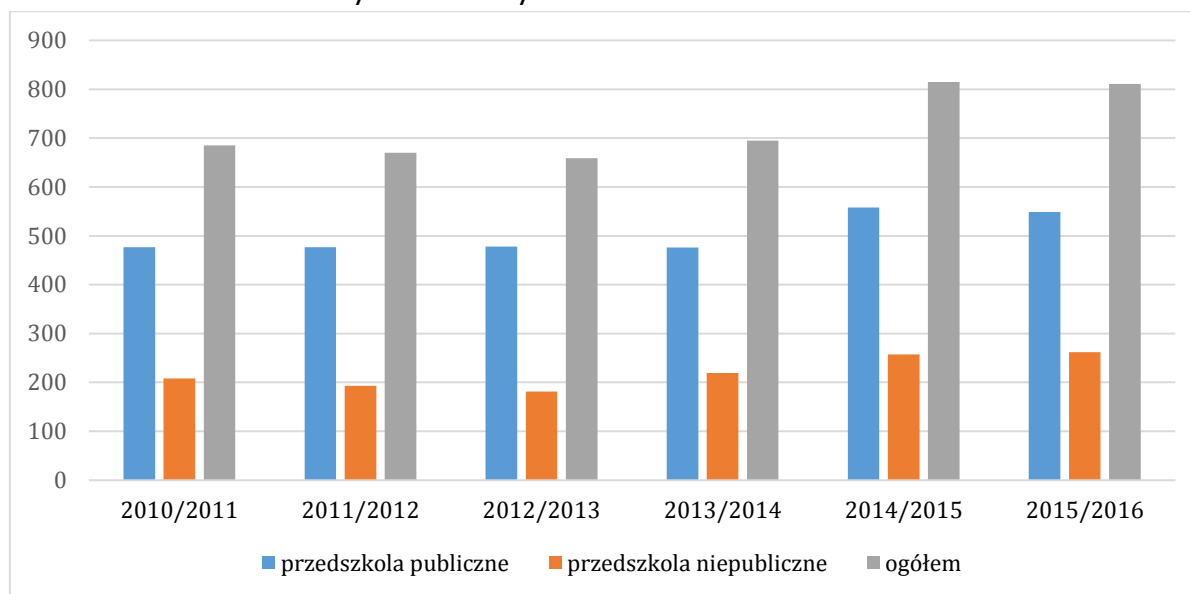
Wykres 13. Liczba dzieci w wieku 0-4 lata na przestrzeni lat 2005-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W ostatnich latach liczba dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych pozostawała na zbliżonym poziomie. Wzrost w tym zakresie nastąpił w roku 2014/2015, w którym powstało piąte publiczne przedszkole na terenie gminy. Warto zaznaczyć, że w latach 2010/2011-2015/2016 blisko 1/3 wszystkich dzieci uczęszczających do placówek korzystała z oferty przedszkoli niepublicznych.

Wykres 14. Liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli niepublicznych z Gminy Czerwonak.

3.3 Zjawisko niepełnego naboru w szkołach

Jak wynika z uzyskanych danych, zjawisko niepełnego naboru w szkołach podstawowych dotyka każdą placówkę na terenie Gminy Czerwonak. Najbardziej widoczne jest to na przykładzie szkoły podstawowej w Kicinie. W latach 2011/2012 i 2012/2013 edukację w niej rozpoczęła mniej niż 1/3 wszystkich zameldowanych dzieci. Zjawisko niepełnego naboru w najmniejszym stopniu dotyczy placówki w Czerwonaku, stosunek planowanego naboru do rzeczywistego waha się tam na poziomie 86-101%, podobnie jak jednostki w Bolechowie (63-110%).

Tabela 6. Nabór uczniów klas I w szkołach podstawowych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

	Planowany nabór uczniów wynikający z zameldowania	Rzeczywisty nabór uczniów wynikający z księgi ewidencji	% naboru
<u>2010/2011</u>			
SP w Bolechowie	19	12	63,16%
SP w Owińskach	38	40	105,26%
SP w Czerwonaku	56	52	92,86%
SP w Kicinie	165	61	36,97%
SP w Kozięglówach	61	106	173,8%
<u>2011/2012</u>			
SP w Bolechowie	20	22	110,00%
SP w Owińskach	34	37	108,82%
SP w Czerwonaku	67	58	86,57%
SP w Kicinie	177	53	29,94%
SP w Kozięglówach	73	104	142,5%
<u>2012/2013</u>			
SP w Bolechowie	29	26	89,66%
SP w Owińskach	43	35	81,40%
SP w Czerwonaku	34	34	100,00%
SP w Kicinie	204	62	30,39%
SP w Kozięglówach	68	82	120,6%
<u>2013/2014</u>			
SP w Bolechowie	24	20	83,33%
SP w Owińskach	41	36	87,80%
SP w Czerwonaku	61	56	91,80%
SP w Kicinie	129	78	60,47%
SP w Kozięglówach	88	113	128,4%
<u>2014/2015</u>			
SP w Bolechowie	58	47	81,03%
SP w Owińskach	74	48	64,86%
SP w Czerwonaku	86	87	101,16%
SP w Kicinie	130	87	66,92%
SP w Kozięglówach	136	167	122,8%
<u>2015/2016</u>			
SP w Bolechowie	44	31	70,46%
SP w Owińskach	74	48	64,86%
SP w Czerwonaku	86	87	101,16%
SP w Kicinie	130	87	66,92%
SP w Kozięglówach	154	199	129,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

Tabela 7. Nabór uczniów klas I w szkołach gimnazjalnych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016

	Planowany nabór wynikający z zameldowania	Rzeczywisty nabór wynikający z księgi ewidencji	% naboru
<u>2010/2011</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	60	70	116,67%
Gimnazjum w Bolechowie	66	44	66,67%
Gimnazjum w Koziegłowach	142	134	94,37%
<u>2011/2012</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	73	82	112,33%
Gimnazjum w Bolechowie	63	43	68,25%
Gimnazjum w Koziegłowach	110	102	92,73%
<u>2012/2013</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	44	54	122,73%
Gimnazjum w Bolechowie	72	40	55,56%
Gimnazjum w Koziegłowach	117	116	99,15%
<u>2013/2014</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	55	53	96,36%
Gimnazjum w Bolechowie	55	23	41,82%
Gimnazjum w Koziegłowach	129	105	81,40%
<u>2014/2015</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	44	70	159,09%
Gimnazjum w Bolechowie	75	18	24,00%
Gimnazjum w Koziegłowach	123	115	93,50%
<u>2015/2016</u>			
Gimnazjum w Czerwonaku	57	83	145,61%
Gimnazjum w Bolechowie	58	20	34,48%
Gimnazjum w Koziegłowach	115	98	85,22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

W przypadku naboru uczniów I klas w szkołach gimnazjalnych warto zwrócić uwagę na placówkę w Czerwonaku, której wskaźnik procentowy kształtuje się na wysokim poziomie począwszy od roku 2010/2011.

Najwyższą wartość uzyskał w roku szkolnym 2015/2016 (145,61%), kiedy to nastąpiła wysoka nadwyżka w naborze rzeczywistym, w odniesieniu do planowanego. Zjawisko niepełnego naboru w szkołach w niewielkim stopniu dotyczy również Gimnazjum w Koziegłowach (99-81%), w przeciwieństwie do pałcówki w Bolechowie (począwszy od roku 2010/2011 zaobserwować można tendencję spadkową w zakresie naboru uczniów klas I).

3.4 Analiza bazy lokalowej szkół

Największą bazę lokalową wśród placówek przedszkolnych na terenie Gminy Czerwonak ma Niepubliczne Przedszkole „Skrzat” (7 sal dydaktycznych). Niewiele mniejszą liczbą dysponuje Gminne Przedszkole nr 1 „Bajkowe Ludki” (6) oraz Gminne Przedszkole nr 2 im. „Krasnala Hałabały” (5). Łącznie na terenie Gminy placówki przedszkolne posiadają 39 sal dydaktycznych, w których uczy się 37 grup (stan na rok szkolny 2015/2016).

Tabela 8. Baza lokalowa w przedszkolach publicznych i niepublicznych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016

Nazwa Przedszkola	Liczba sal dydaktycznych	Liczba grup
Gminne Przedszkole nr 1 "Bajkowe Ludki"	6	6
Gminne Przedszkole nr 2 im. "Krasnala Hałabały"	5	5
Gminne Przedszkole w Owińskach	4	4
Gminne Przedszkole im. Dzieci z Leszczynowej Górki w Czerwonaku	4	4
Publiczne Przedszkole "Bańka Mydlana"	4	4
Niepubliczne Przedszkole "SKRZAT"	7	6
Niepubliczne Przedszkole Czarodziejski Zamek	2	2
Niepubliczne Przedszkole im. św. Cecylii	4	3
Niepubliczne Przedszkole Mali Przyrodnicy	3	3
<u>Razem</u>	39	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli publicznych i niepublicznych z Gminy Czerwonak.

Wśród wszystkich szkół podstawowych na terenie Gminy Czerwonak największą liczbą sal dydaktycznych dysponuje placówka w Koziegłowach (25) oraz Kicinie (18), natomiast pomieszczeniem kuchennym tylko szkoła w Czerwonaku. Wszystkie jednostki posiadają

sale komputerowe. Jedyną szkołą podstawową, która nie dysponuje własną biblioteką jest placówka w Owińskach.

Tabela 9. Baza lokalowa w szkołach podstawowych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016

	Liczba sal dydaktycznych	Kuchnia	Świetlica	Sala komputerowa	Biblioteka
SP w Czerwonaku	13	1	1	1	1
SP w Owińskach	11	0	1	1	0
SP w Bolechowie	8	0	1	1	1
SP w Kicinie	18	0	1	1	1
SP w Koziegłowach	25	0	1	2	1
<u>Razem</u>	75	1	5	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

W przypadku bazy lokalowej szkół gimnazjalnych na terenie Gminy Czerwonak największą liczbą sal dydaktycznych dysponuje placówka w Koziegłowach (21) oraz Czerwonaku (18). Ostatnia z wymienionych, jako jedyna, posiada również zaplecze kuchenne oraz świetlicę. Salą komputerową i biblioteką dysponuje każde gminne gimnazjum.

Tabela 10. Baza lokalowa w szkołach gimnazjalnych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016

	Liczba sal dydaktycznych	Kuchnia	Świetlica	Sala komputerowa	Biblioteka
Gimnazjum w Czerwonaku	18	1	1	1	1
Gimnazjum w Bolechowie	6	0	0	1	1
Gimnazjum w Koziegłowach	21	0	0	1	1
<u>Razem</u>	45	1	1	3	3

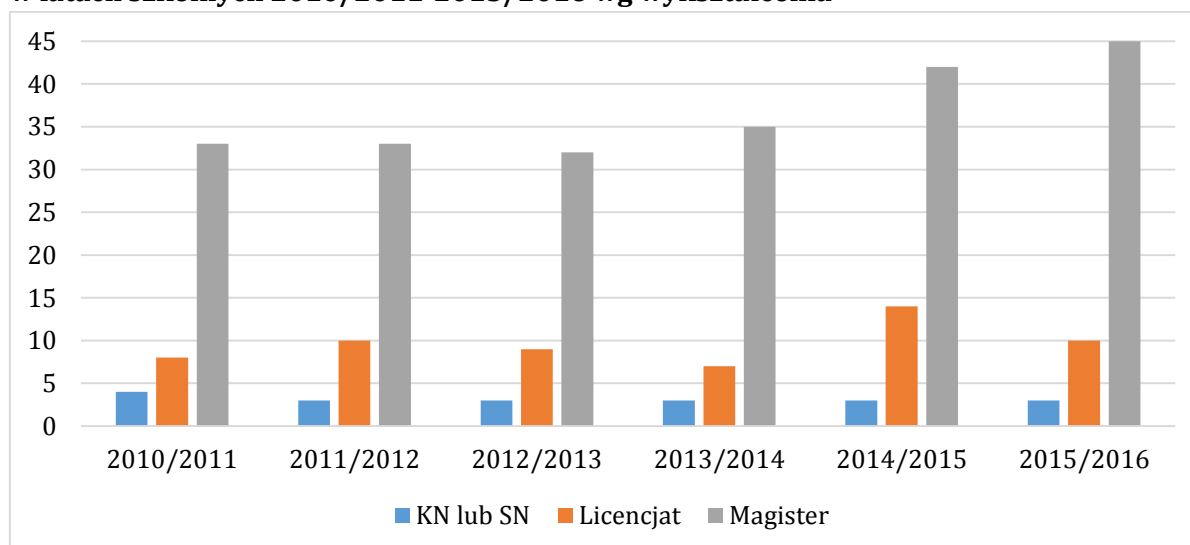
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

4 Analiza zatrudnienia w placówkach oświatowych Gminy Czerwonak

4.1 Kadra pedagogiczna w przedszkolach publicznych

W roku szkolnym 2015/2016 w publicznych przedszkolach znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak zatrudnionych jest 58 nauczycieli, z których 45 ukończyło studia wyższe II stopnia, 10 skończyło studia wyższe pierwszego stopnia, natomiast trzech kształciło się w studium lub kolegium nauczycielskim. Wartym uwagi jest fakt, że w czerwonackich przedszkolach z roku na rok rośnie liczba wychowawców posiadających tytuł magistra. Porównując sytuację zatrudnienia do roku szkolnego 2010/2011 należy wskazać, że w przedszkolach publicznych, do których uczęszczają dzieci z Gminy Czerwonak liczba nauczycieli z tytułem licencjata i magistra wzrosła odpowiednio o 2 i 12 osób, natomiast liczba wychowawców po studium lub kolegium nauczycielskim zmniejszyła się o 1.

Wykres 15. Liczba nauczycieli w publicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia

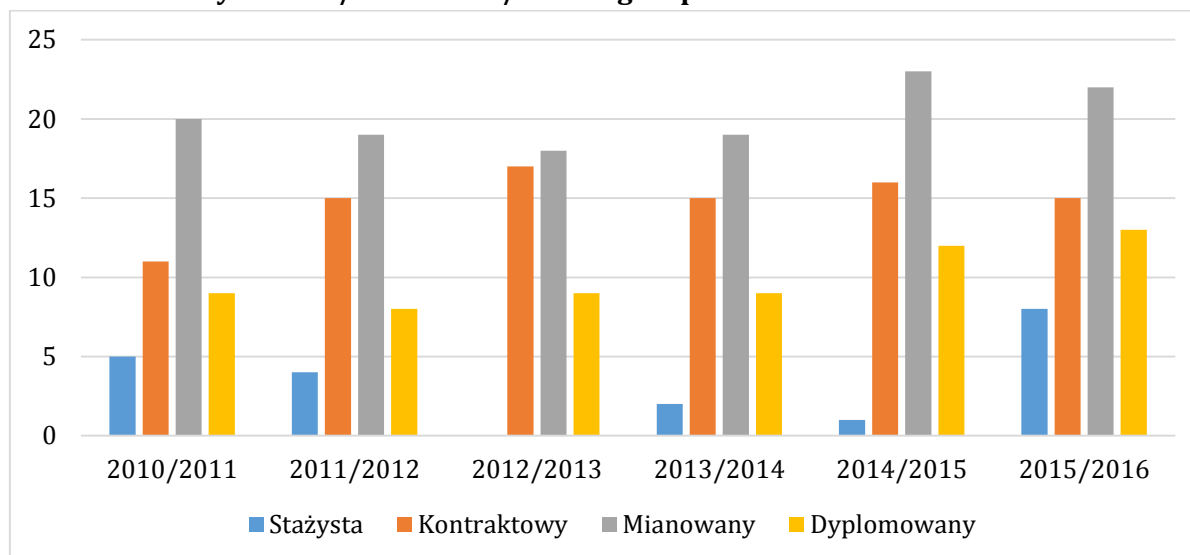

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli publicznych z Gminy Czerwonak.

W ostatnim analizowanym roku szkolnym (2015/2016) 22 wychowawców pracujących w publicznych przedszkolach miało stopień nauczyciela mianowanego, 15 kontraktowego, 13 dyplomowanego, a także zatrudnionych było ośmioro stażystów.

W porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 wzrosło zatrudnienie we wszystkich wymienianych grupach – od dwóch do czterech osób.

Wykres 16. Liczba nauczycieli w publicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu

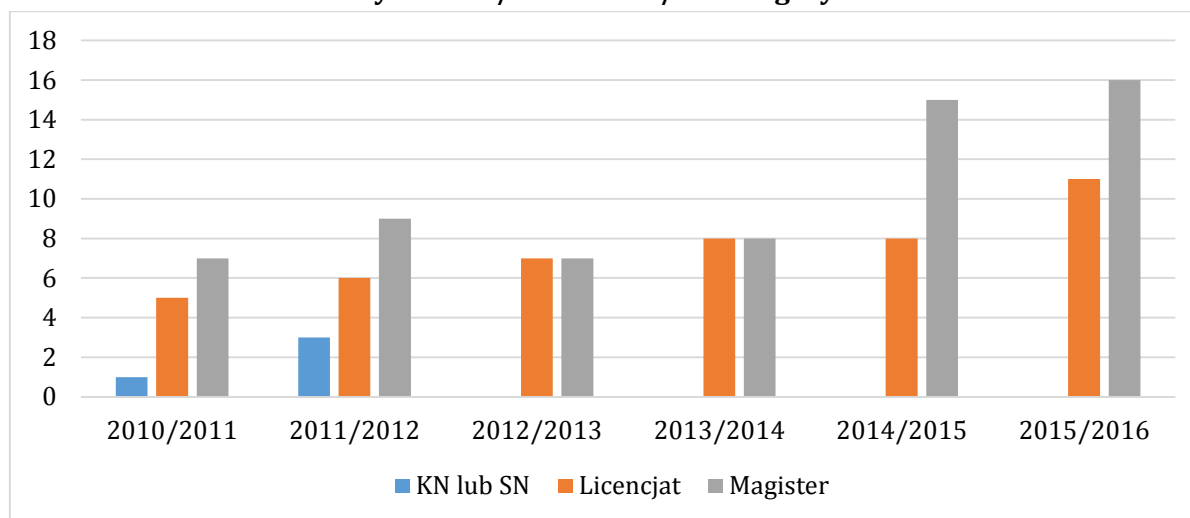

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli publicznych z Gminy Czerwonak.

4.2 Kadra nauczycielska w przedszkolach niepublicznych

W roku szkolnym 2015/2016 w niepublicznych przedszkolach, znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak, zatrudnionych jest 27 nauczycieli, z których 16 ukończyło studia wyższe II stopnia, natomiast 11 studia wyższe I stopnia. Począwszy od roku 2010/2011 obserwuje się wzrost liczby nauczycieli w tego typu placówkach, w tym od roku 2014/2015 z wykształceniem wyższym magisterskim. Począwszy od roku szkolnego 2012/2013 w placówkach niepublicznych nie został zatrudniony żaden nauczyciel kształcący się w studium lub kolegium nauczycielskim.

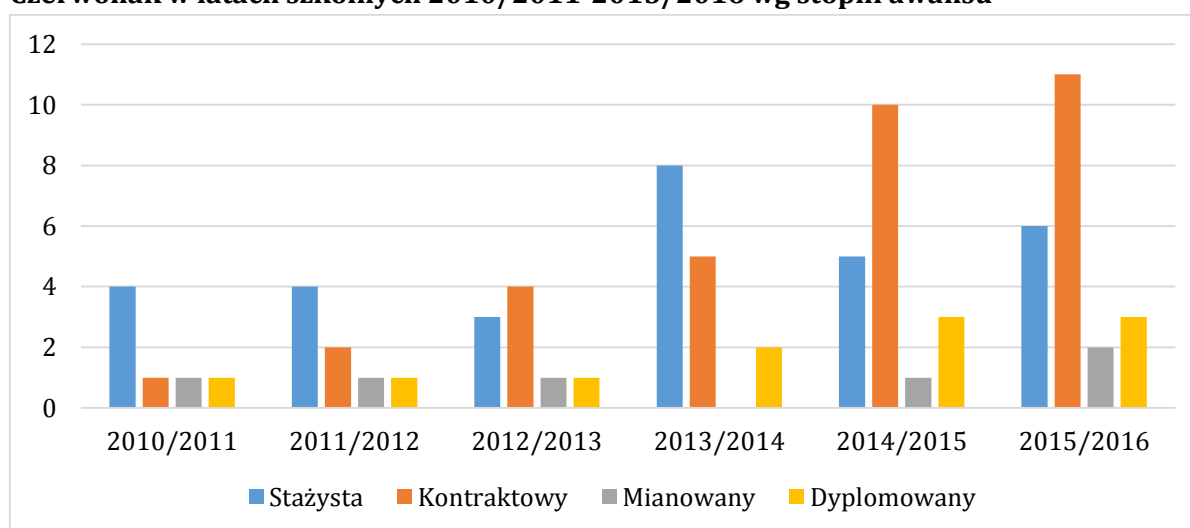
Wykres 17. Liczba nauczycieli w niepublicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli niepublicznych z Gminy Czerwonak.

W roku szkolnym 2015/2016 w placówkach niepublicznych, znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak, zatrudnione są 22 osoby, z czego zdecydowaną większość z nich stanowią nauczyciele kontraktowi (11). Prawie dwukrotnie mniej jest stażystów (6), a najmniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani (3) oraz mianowani (2). W porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 wzrosło zatrudnienie w prawie wszystkich wymienianych grupach, poza stażystami, których liczba kształtuje się na zróżnicowanym poziomie.

Wykres 18. Liczba nauczycieli w niepublicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu

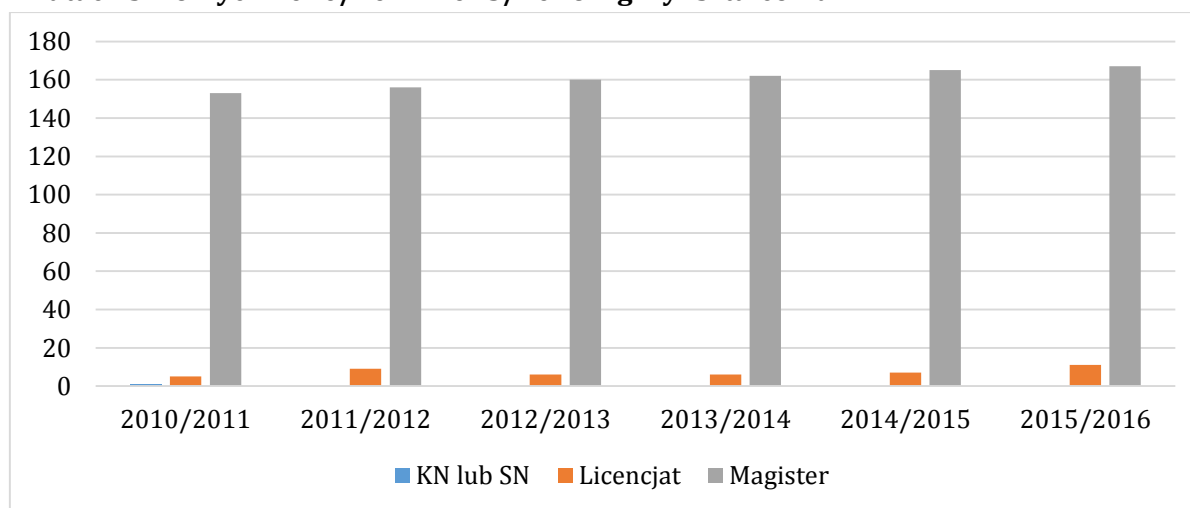

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli niepublicznych z Gminy Czerwonak.

4.3 Kadra nauczycielska w szkołach podstawowych

W roku szkolnym 2015/2016 we wszystkich szkołach podstawowych znajdujących się na terenie omawianej gminy pracuje 178 nauczycieli, z których zdecydowana większość (167) ukończyła studia magisterskie, natomiast pozostali posiadają tytuł licencjata. Żaden z zatrudnionych w tym roku pedagogów nie był absolwentem studium lub kolegium nauczycielskiego. Od roku szkolnego 2010/2011 stopniowo wzrasta liczba nauczycieli, zarówno po studiach licencjackich (wzrost z 5 do 11 osób), jak i po studiach magisterskich (od 153 do 167 osób). W pierwszym zaprezentowanym na wykresie 15 roku szkolnym zatrudniony był jeden nauczyciel po studium lub kolegium nauczycielskim, natomiast w kolejnych latach w szkołach podstawowych pracowali wyłącznie absolwenci studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia.

Wykres 19. Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia

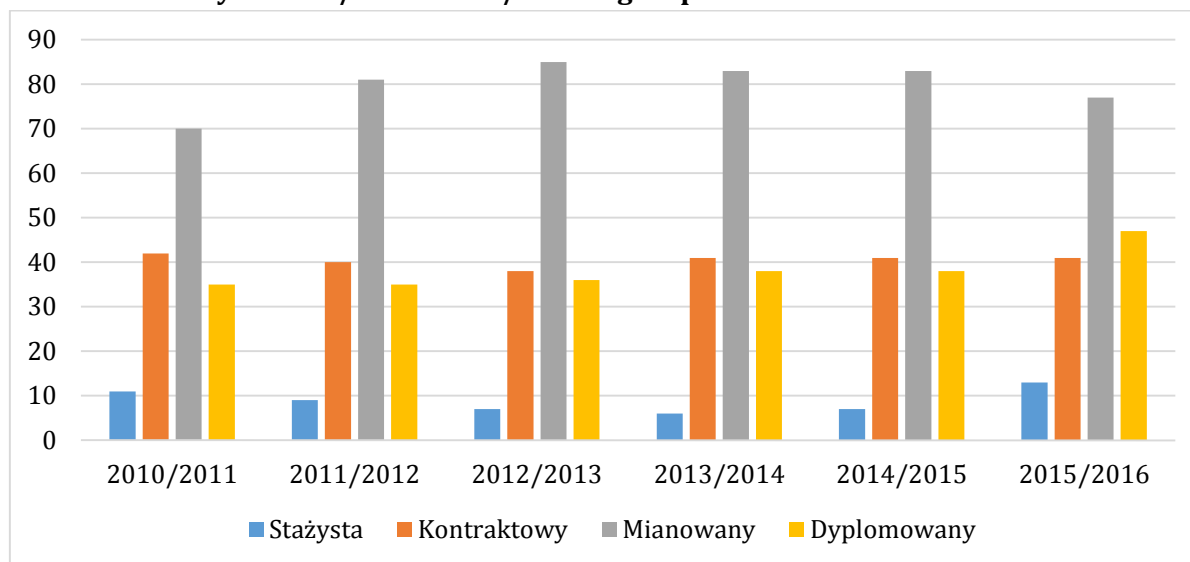

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

Największa grupa nauczycieli pracujących w szkołach podstawowych Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016 posiadała stopień nauczyciela mianowanego (77), następnie dyplomowanego (47), niewiele mniej kontraktowego (41), ponadto zatrudniano 13 stażystów. Uwzględniając dane z poprzednich lat należy wskazać, że stopniowo zmniejsza się liczba pedagogów ze stopniem nauczyciela mianowanego, zaś zwiększa się liczba osób będących nauczycielami dyplomowanymi. Pokazuje to,

że pracownicy wspomnianych szkół podnoszą swoje kompetencje, co jest bardzo pozytywnym aspektem.

Wykres 20. Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu

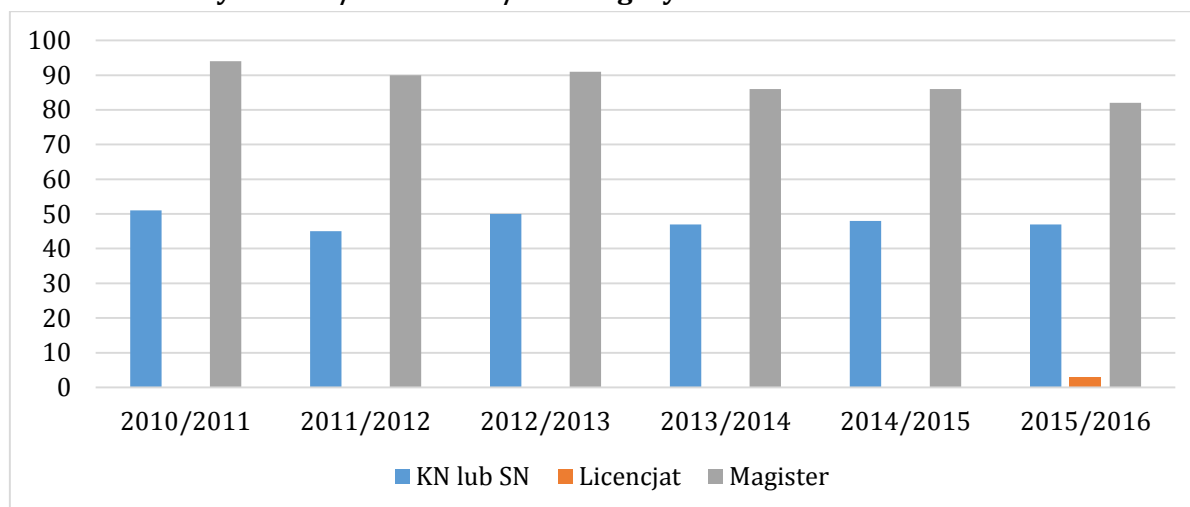

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

4.4 Kadra nauczycielska w szkołach ponadpodstawowych

Od roku szkolnego 2010/2011 stopniowo zmniejsza się liczba nauczycieli zatrudnionych w gimnazjach znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak. W pierwszym rozpatrywanym roku było ich bowiem 145, zaś w ostatnim 132. Największa grupa (82) ukończyła studia wyższe drugiego stopnia, 47 osób było absolwentami studium lub kolegium nauczycielskiego, zaś troje miało tytuł licencjata.

Wykres 21. Liczba nauczycieli w szkołach gimnazjalnych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

W zespole szkół średnich znajdujących się w Gminie Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016 pracowało 29 osób na 25,64 etatu. W porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 stanowi to wzrost zatrudnienia o siedem osób. Wszyscy pedagodzy ukończyli studia wyższe drugiego stopnia.

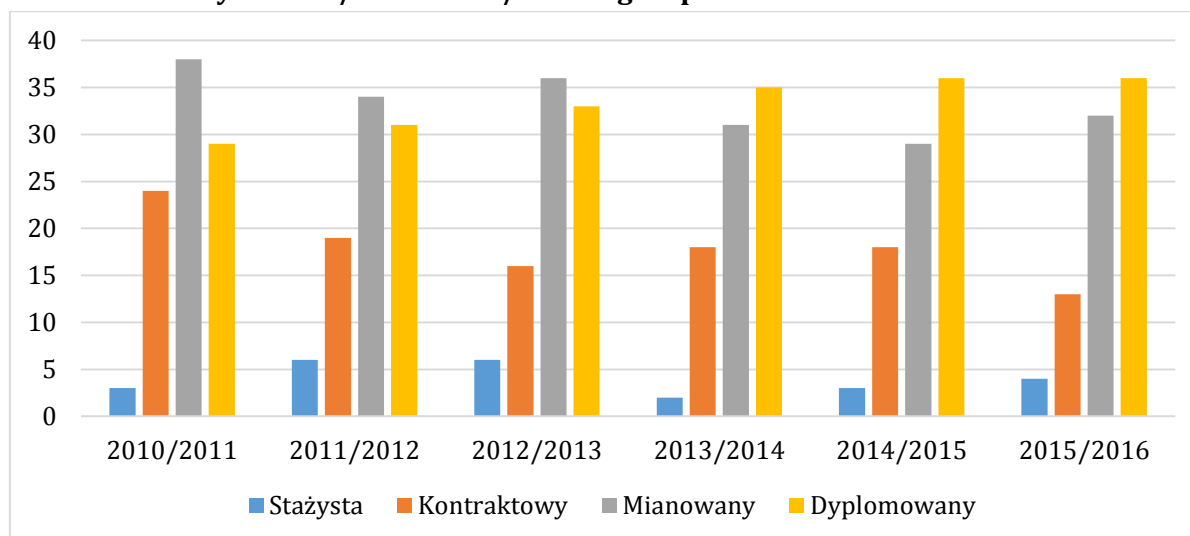
Tabela 11. Nauczyciele w szkole średniej na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia

	Etaty			Osoby		
	KN/SN	Licencjat	Magister	KN/SN	Licencjat	Magister
2010/2011	1,00	0,00	25,19	1	0	22
2011/2012	1,00	0,00	25,43	1	0	22
2012/2013	1,00	0,00	25,59	1	0	29
2013/2014	1,00	0,00	27,03	1	0	30
2014/2015	0,00	0,00	27,05	0	0	30
2015/2016	0,00	0,00	25,64	0	0	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektora szkoły średniej z Gminy Czerwonak.

Jak wspomniano na początku podrozdziału spada liczba osób zatrudnionych w szkołach gimnazjalnych. Należy jednak podkreślić, że z roku na rok wzrasta liczba pedagogów posiadających tytuł nauczyciela dyplomowanego, zaś zmniejsza się liczba nauczycieli mianowanych i kontraktowych. W roku 2015/2016 pracowało 36 nauczycieli z najwyższym stopniem awansu, 32 nauczycieli mianowanych, 13 nauczycieli kontraktowych oraz czterech stażystów.

Wykres 22. Liczba nauczycieli w szkołach gimnazjalnych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

Jeżeli chodzi o zatrudnienie w zespole szkół średnich należy wskazać, że również i w tym przypadku sukcesywnie wzrasta liczba nauczycieli dyplomowanych oraz w niewielkim stopniu spada liczba nauczycieli kontraktowych. W roku szkolnym 2015/2016 we wspomnianej placówce pracowało 13 nauczycieli dyplomowanych, 10 mianowanych, pięciu kontraktowych i jeden stażysta.

4.5 Pozostali pracownicy

4.5.1 Pracownicy w przedszkolach

W tabeli poniżej przedstawiono zatrudnienie pozostałych pracowników w placówkach przedszkolnych na terenie Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016. Warto zauważyć, że na przestrzeni lat 2010/2011 – 2015/2016 z 5 do 8 wzrosła liczba logopedów, natomiast nic się nie zmieniło w przypadku psychologów i pedagogów – nadal żadna placówka nie dysponuje tego typu specjalistami. Warto również zaznaczyć, że największą liczbą logopedów dysponuje Gminne Przedszkole nr 1 „Bajkowe Ludki” oraz Gminne Przedszkole nr 2 im. „Krasnala Hałabały”. Ogólna liczba pracowników niepedagogicznych we wszystkich placówkach przedszkolnych na przestrzeni omawianych lat pozostaje na zbliżonym poziomie.

Tabela 12. Pozostali pracownicy w placówkach przedszkolnych w Gminie Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016

	Psycholog	Pedagog	Logopeda	Pracownicy niepedagogiczni
Gminne Przedszkole nr 1 "Bajkowe Ludki"	0	0	1	12
Gminne Przedszkole nr 2 im. "Krasnala Hałabały"	0	0	3	11
Gminne Przedszkole w Owińskach	0	0	1	10
Gminne Przedszkole im. Dzieci z Leszczynowej Górki w Czerwonaku	0	0	0	10
Publiczne Przedszkole "Bańka Mydlana"	0	0	1	2
Niepubliczne Przedszkole "SKRZAT"	0	0	0	2
Niepubliczne Przedszkole Czarodziejski Zamek	0	0	0	3
Niepubliczne Przedszkole Artystyczne im. św. Cecylii	0	0	1	3
Niepubliczne Przedszkole Mali Przyrodnicy	0	0	1	2
Razem	0	0	8	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów przedszkoli z Gminy Czerwonak.

4.5.2 Pracownicy w szkołach

Na przestrzeni analizowanego okresu liczba psychologów, pedagogów oraz logopedów w placówkach szkolnych na terenie Gminy Czerwonak nie ulegała większym zmianom. W roku szkolnym 2015/2016 z dziećmi i młodzieżą pracuje 7 psychologów (o 2 więcej niż w roku 2010/2011), 9 pedagogów (również wzrost o 2 specjalistów) oraz 4 logopedów. Wzrosło także zatrudnienie wśród pracowników niepedagogicznych na przestrzeni ostatnich lat z 87 do 93 osób.

Tabela 13. Pozostali pracownicy w placówkach szkolnych w Gminie Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016

	Psycholog	Pedagog	Logopeda	Pracownicy niepedagogiczni
SP w Czerwonaku	0	1	0	9
SP w Owińskach	0	1	1	6
SP w Bolechowie	1	0	1	6
SP w Kicinie	1	1	1	11
SP w Koziegłowach	1	2	1	21
Gimnazjum w Czerwonaku	1	1	0	8
Gimnazjum w Bolechowie	1	1	0	5
Gimnazjum w Koziegłowach	1	1	0	11
Zespół Szkół Średnich	1	1	0	14
Razem	7	9	4	91

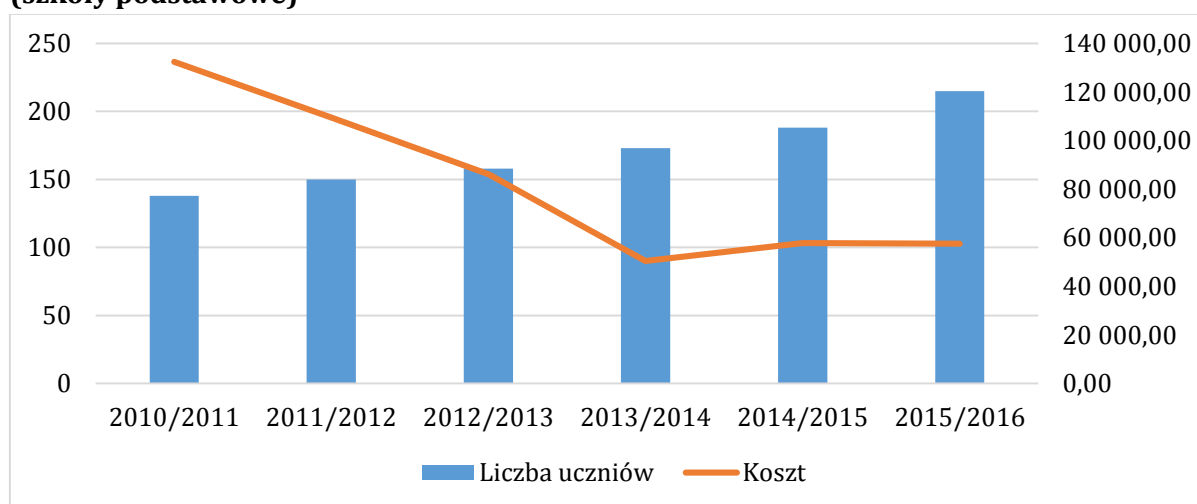
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół z Gminy Czerwonak.

5 Wsparcie finansowe udzielane uczniom placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak

5.1 Koszty dowozu uczniów do szkół

Liczba uczniów szkół podstawowych dowożonych do placówek z roku na rok systematycznie wzrasta. W roku szkolnym 2015/2016 ich liczba wynosi 215, tj. o prawie 36% więcej niż w roku 2010/2011. Koszt dowozu uczniów od roku 2013/2014 pozostaje na zbliżonym poziomie 50-60 tysięcy złotych rocznie. Jest to spadek o blisko 50% w porównaniu do roku 2010/2011.

Wykres 23. Liczba uczniów oraz koszty ich dowozu w latach 2010/2011-2015/2016 (szkoły podstawowe)

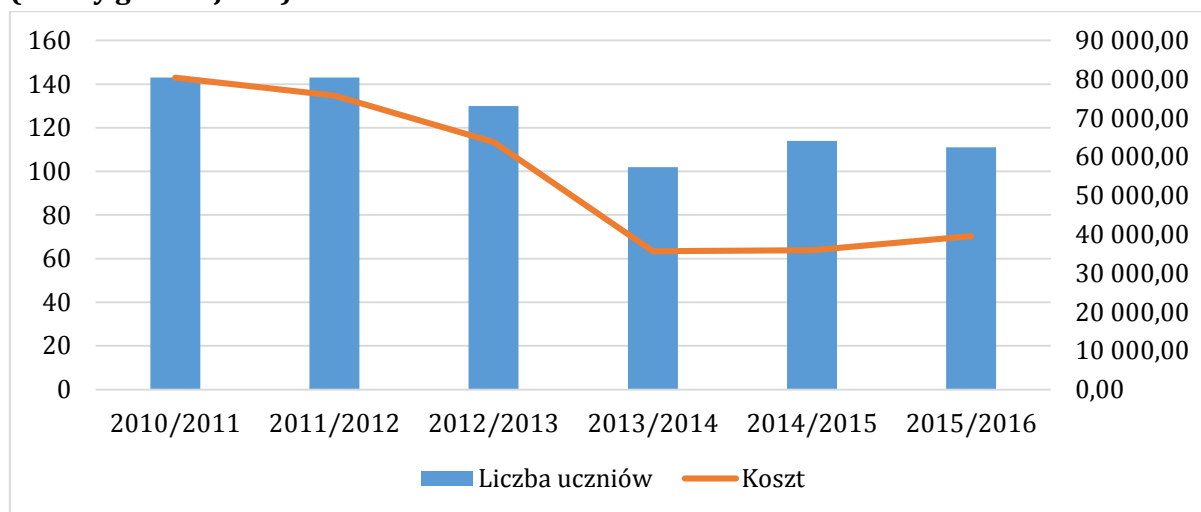

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

Warto zaznaczyć, że najwięcej uczniów dowożonych jest do szkoły podstawowej w Kicinie (2015/2016 – 182 dzieci), natomiast najmniej do jednostki w Koziegłowach (2015/2016 – 2 dzieci).

W przypadku szkół gimnazjalnych liczba dowożonych uczniów, od roku 2010/2011 do 2015/2016, zmalała o 22% (z 143 do 111). Koszty dowozu ulegały zmianom analogicznie do liczby dzieci, a od roku 2013/2014 kształtują się na poziomie 35-40 tysięcy złotych rocznie.

Wykres 24. Liczba uczniów oraz koszty ich dowozu w latach 2010/2011-2015/2016 (szkoły gimnazjalne)

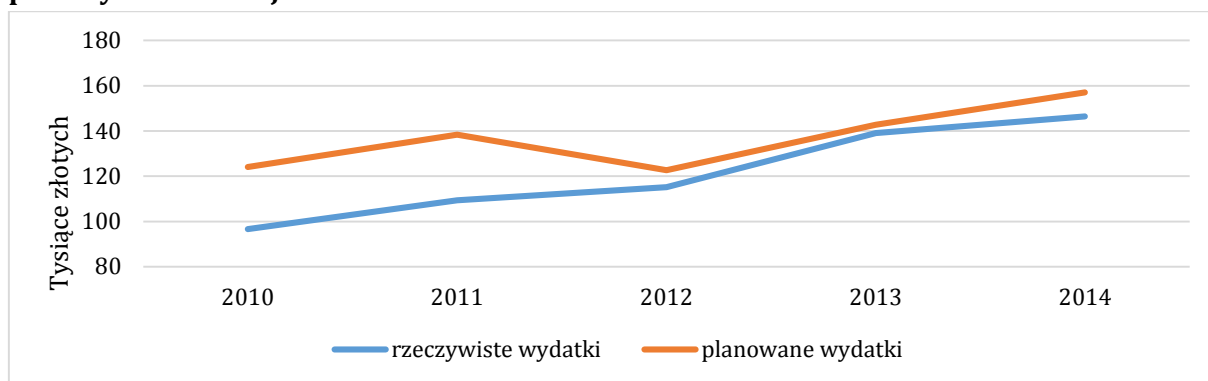
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

Zaznaczyć należy jedynie, że największa liczba młodzieży dowożona jest do Gimnazjum w Czerwonaku (2015/2016 – 60 uczniów), natomiast najmniejsza do Gimnazjum w Koziegłowach (2015/2016 – 23 uczniów).

5.2 Koszty przyznawanej pomocy materialnej

W latach 2010-2014 systematycznie wzrastały koszty przyznawanej uczniom pomocy materialnej. Planowane wydatki w roku 2014 określono na poziomie ponad 157 tys. złotych. Rzeczywiste wydatki przeznaczone na pomoc materialną dla uczniów wyniosły natomiast ponad 146 tys. złotych, co stanowiło 96% zakładanej kwoty. Od roku 2012 stosunek wydatków planowanych do rzeczywistych wynosił ponad 90%, podczas gdy w latach 2010-2011 oscylował on na poziomie 78%-79%. W porównaniu do roku 2010 rzeczywiste wydatki na pomoc materialną dla uczniów w roku 2014 były wyższe o 52%.

Wykres 25. Planowane i rzeczywiste wydatki budżetowe gminy Czerwonak w ramach pomocy materialnej dla uczniów w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych gminy Czerwonak za lata 2010-2014

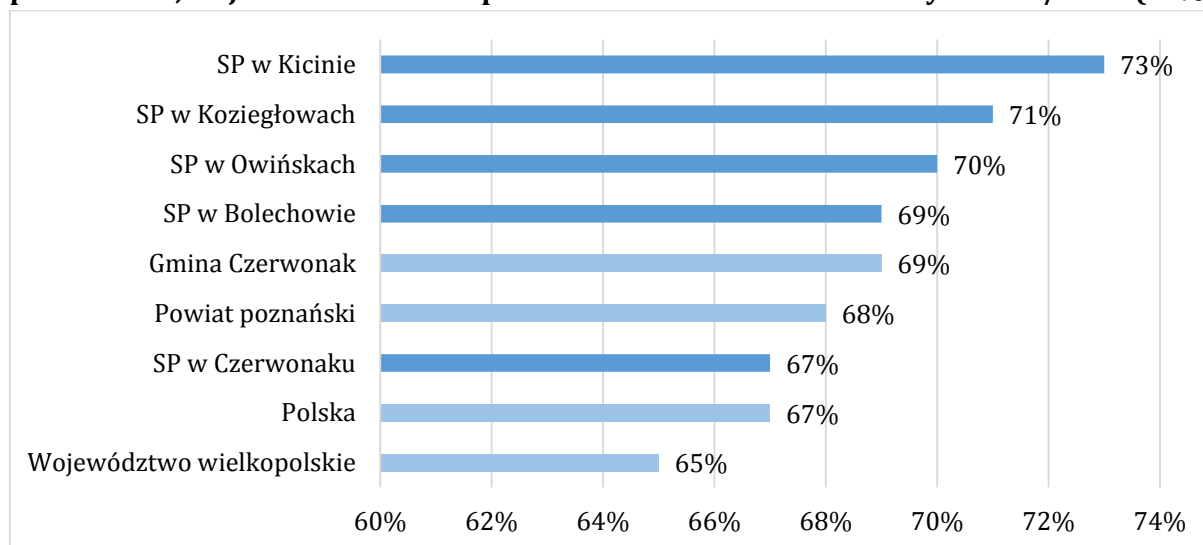
W strukturze wydatków związanych z pomocą materialną dla uczniów większość to wydatki przeznaczane na stypendia dla uczniów (w roku 2014 środki przeznaczone na stypendia stanowiły 65% wszystkich wydatków z tego obszaru).

6 Analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów z Gminy Czerwonak

6.1 Analiza wyników sprawdzianu dla uczniów kończących szkoły podstawowe

Podstawowym miernikiem osiągnięć uczniów kończących szkoły podstawowe jest liczba punktów uzyskanych podczas zewnętrznego sprawdzianu przeprowadzanego w kwietniu danego roku. W roku szkolnym 2014/2015 po raz pierwszy uczniowie klas szóstych przystąpili do sprawdzianu składającego się z dwóch części – pierwszej sprawdzającej ogólne umiejętności zdobyte podczas nauki w szkole podstawowej oraz drugiej, mającej na celu ocenę zdolności językowych. Na wykresie 26 zestawiono uśrednione wyniki pierwszej części sprawdzianu w szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Czerwonak.

Wykres 26. Wyniki pierwszej części sprawdzianu po klasie szóstej w poszczególnych szkołach publicznych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami w powiecie poznańskim, województwie wielkopolskim i w Polsce w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

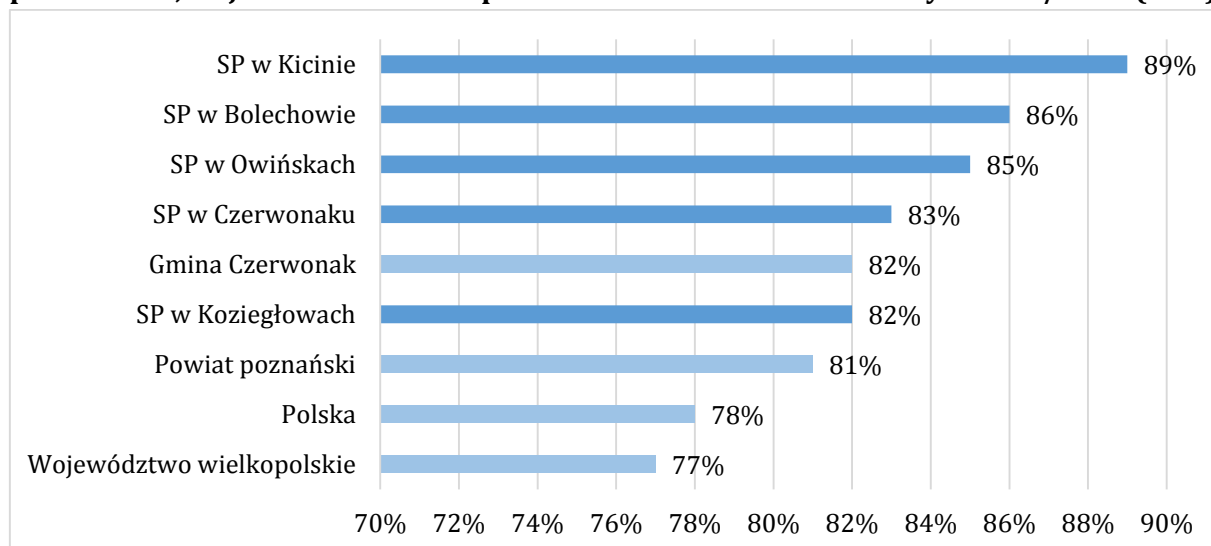

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 najwyższe wyniki z pierwszej części sprawdzianu uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej im. Augusta Cieszkowskiego w Kicinie, których średnia kształtowała się na poziomie 73%. Niewiele niższe wyniki odnotowano w przypadku absolwentów Szkoły Podstawowej im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Koziegłowach

(71%) oraz Szkoły Podstawowej im. Józefa Wybickiego w Owińskach (70%). Rezultaty uczniów dwóch pozostałych szkół nie przekroczyły wprawdzie 70%, jednakże kształtowały się nadal na wysokim poziomie – Szkoła Podstawowa im. H. Ch. Andersena w Bolechowie uzyskała wynik 69%, a Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Czerwonaku odnotowała rezultat wielkości 67%, tj. taki sam jak dla całego kraju. Warto podkreślić, że we wszystkich placówkach edukacyjnych średnie wyniki były wyższe od rezultatów dla całego województwa (65%), a tylko SP w Czerwonaku odnotowała niewiele niższy rezultat niż wszystkie szkoły w powiecie (68%). Druga część egzaminu, podczas której uczniowie sprawdzali swoje umiejętności językowe stanowiła dla nich mniejsze trudności, co zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 27. Wyniki drugiej części¹ sprawdzianu po klasie szóstej w poszczególnych szkołach publicznych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami w powiecie poznańskim, województwie wielkopolskim i w Polsce w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

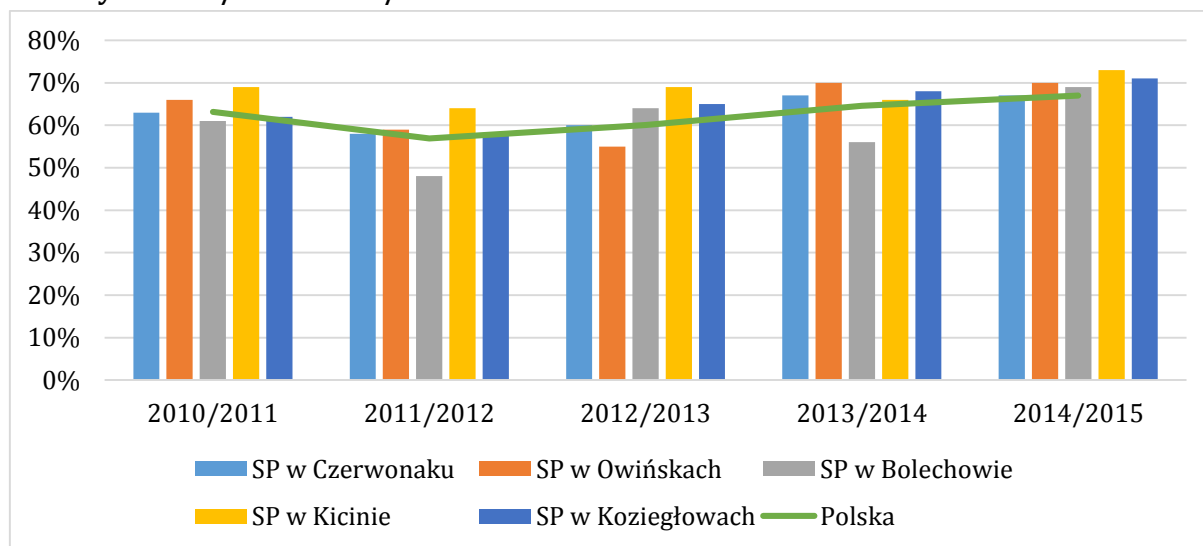
Podobnie jak w przypadku pierwszej części sprawdzianu, również i w drugiej najlepsze rezultaty osiągnęli uczniowie SP w Kicinie (89%). Niewiele niższy wynik zdobyli uczniowie SP w Bolechowie (86%) oraz dzieci uczące się w SP w Owińskach (85%). Następne miejsca w rankingu zajęły: SP w Czerwonaku (83%) oraz SP w Koziegłowach (82%). Istotnym jest fakt, iż rezultaty wszystkich szkół z Gminy Czerwonak, przekraczające 80%, były wyższe od średnich wyników odnotowanych dla województwa wielkopolskiego (77%), Polski ogółem (78%), a także powiatu

¹ W Gminie Czerwonak druga część sprawdzianu po szkole podstawowej dotyczyła wyłącznie języka angielskiego.

poznńskiego (82%), co świadczy o wysokim poziomie kształcenia najmłodszych mieszkańców Gminy Czerwonak, zwłaszcza w odniesieniu do języka angielskiego.

Na wykresie poniżej zestawiono wyniki wszystkich szkół podstawowych z Gminy Czerwonak od roku szkolnego 2010/2011 do 2014/2015.

Wykres 28. Wyniki sprawdzianu po klasie szóstej w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W ciągu pięciu analizowanych lat najlepsze wyniki (poza rokiem szkolnym 2013/2014) odnotowywała Szkoła Podstawowa w Kicinie. Niemniej jednak, rezultaty pozostałych placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak były bardzo wysokie – w większości przypadków były co najmniej równe z średnią krajową, choć częściej były znacznie wyższe. Świadczy to o wysokim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych omawianej gminy.

W tabeli 48 zaprezentowano średnie wyniki sprawdzianów przeprowadzanych na koniec edukacji w szkołach podstawowych Gminy Czerwonak.

Tabela 14. Wyniki sprawdzianu po klasie szóstej w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015 (I część)	2014/2015 (II część)
SP w Bolechowie	61%	48%	64%	56%	69%	86%
SP w Czerwonaku	63%	58%	60%	67%	67%	83%
SP w Kicinie	69%	64%	69%	66%	73%	89%
SP w Koziegłowach	62%	58%	65%	68%	71%	82%
SP w Owińskach	66%	59%	55%	70%	70%	85%
Gmina Czerwonak	63%	57%	63%	66%	69%	82%
Powiat poznański	63%	57%	61%	65%	68%	81%
Województwo wielkopolskie	62%	55%	58%	63%	65%	77%
Polska	63%	57%	60%	65%	67%	78%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

6.2 Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego

Uczniowie ostatnich klas szkół gimnazjalnych w kwietniu każdego roku szkolnego zobligowani są do przystąpienia do egzaminu mającego na celu ocenę dotychczas zdobytych umiejętności. Wyniki tych sprawdzianów są szczególnie istotne dla uczniów, którzy mają zamiar kontynuować swoją edukację w renomowanych szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczyć chce się duża liczba młodych osób – wpływają bowiem na ogólny wynik uzyskiwany podczas procesu rekrutacyjnego. Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin składa się z trzech części, obejmuje testy z zakresu:

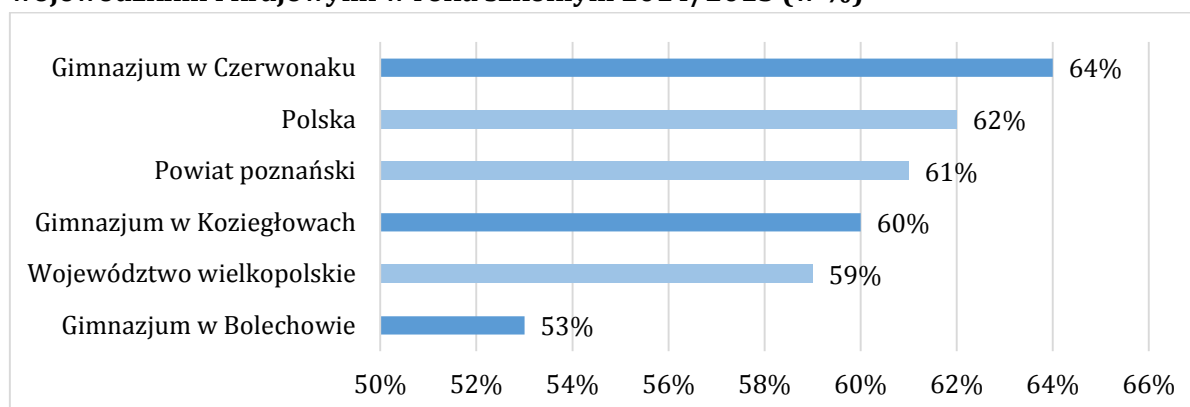
- języka polskiego,
- historii i wiedzy o społeczeństwie,
- matematyki,
- nauk przyrodniczych,
- języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym².

² Uczniowie gimnazjów z Gminy Czerwonak wybierali język angielski lub język niemiecki.

6.2.1 Egzaminy sprawdzające umiejętności humanistyczne

Część humanistyczna ma na celu sprawdzenie wiedzy młodzieży gimnazjalnej z zakresu języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie. Na wykresie poniżej zaprezentowano jak w roku szkolnym 2014/2015 kształtowały się wyniki testu z języka polskiego.

Wykres 29. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka polskiego w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

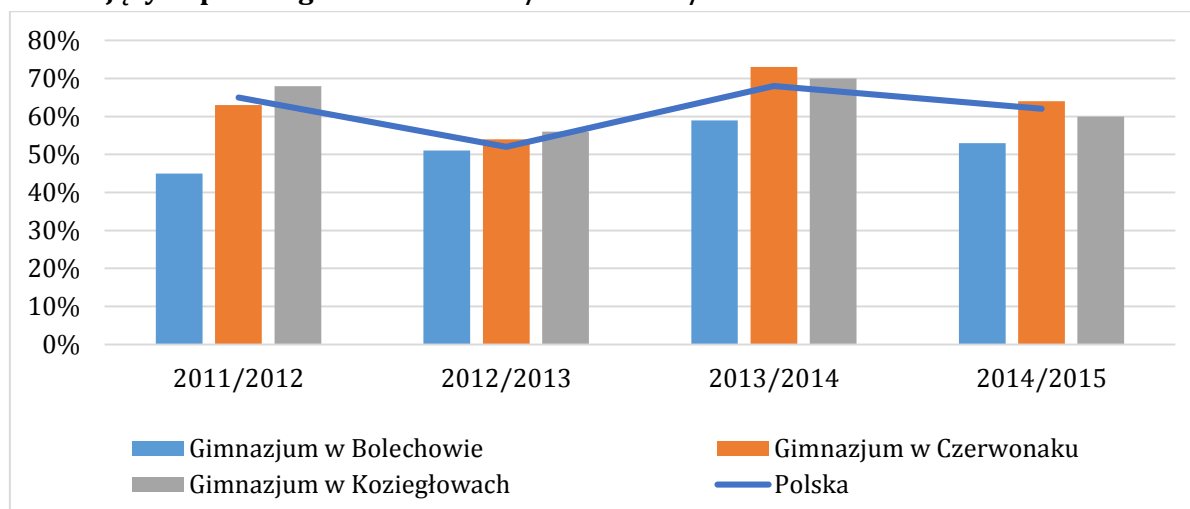

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 najwyższe rezultaty uzyskała młodzież z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Czerwonaku i były one wyższe zarówno od wyników wojewódzkich, powiatowych, jak i krajowych. Gimnazjaliści z Koziegłów napisali test z języka polskiego średnio na 60%, osiągając nieznacznie wynik wyższy od tego odnotowanego dla całego województwa wielkopolskiego. Najmniej korzystnie wypadło w tym zestawieniu Gimnazjum im. Kazimierza Górskiego w Bolechowie, uzyskując rezultat na poziomie 53%.

Na wykresie 30 przedstawiono jak kształtowały się rezultaty gimnazjalistów od roku szkolnego 2011/2012 do 2014/2015.

Wykres 30. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka polskiego w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Osiągnięcia edukacyjne gimnazjalistów z miejscowości Czerwonak i Koziegłowy w ciągu czterech analizowanych lat były bardzo zbliżone lub wyższe od średniej krajowej. Nie można jednoznacznie wskazać, która szkoła mogłaby zostać określona jako „lider”, gdyż wyniki w poszczególnych latach różnią się. Jednakże należy wskazać, że najniższe wyniki charakteryzują gimnazjalistów kończących szkołę w Bolechowie. Dokładne wyniki zaprezentowane zostały w tabeli 49.

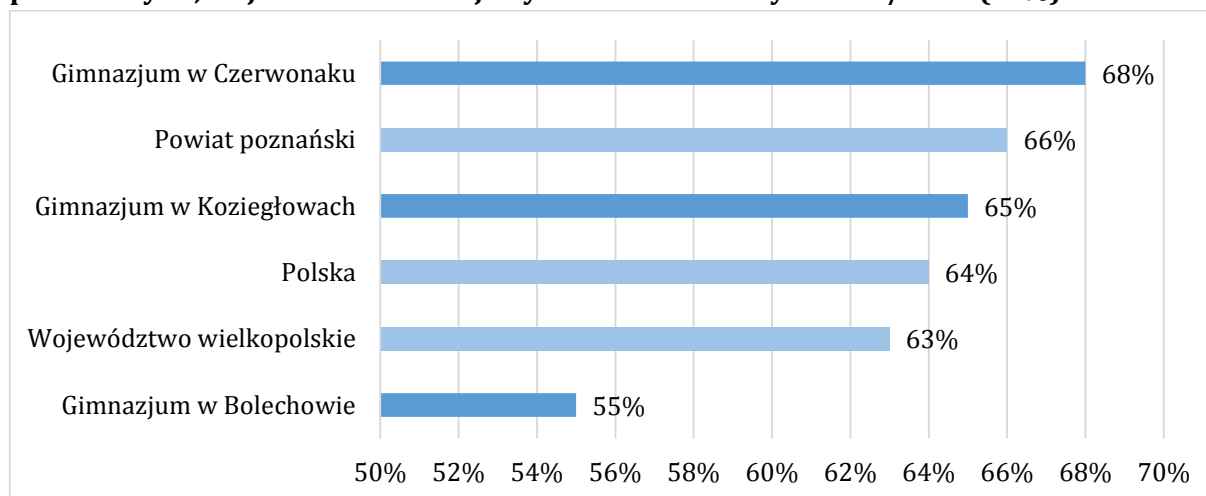
Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z zakresu języka polskiego w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	45%	51%	59%	53%
Gimnazjum w Czerwonaku	63%	54%	73%	64%
Gimnazjum w Koziegłowach	68%	56%	70%	60%
Gmina Czerwonak	63%	61%	69%	60%
Powiat poznański	64%	63%	68%	61%
Województwo wielkopolskie	63%	60%	65%	59%
Polska	65%	52%	68%	62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Część humanistyczna obejmowała również test sprawdzający wiedzę gimnazjalistów z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie. Wyniki uzyskane przez uczniów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2014/2015 zaprezentowano poniżej.

Wykres 31. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres historii i wiedzy o społeczeństwie w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

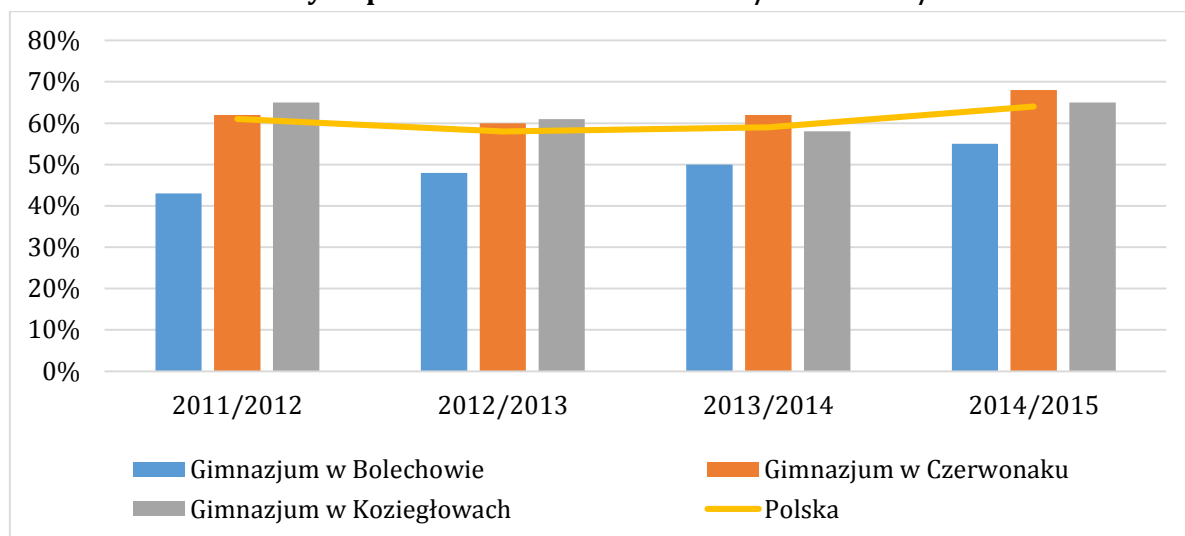

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Średnie rezultaty gimnazjalistów w odniesieniu do części obejmującej historię i wiedzę o społeczeństwie były nieznacznie wyższe w porównaniu z wynikami osiągniętymi w teście z zakresu języka polskiego. Najkorzystniejsze wyniki również odnotowała młodzież z Czerwonaka (68%), w następnej kolejności uczniowie z Gimnazjum w Koziegłowach (65%), a dalej młodzież uczęszczająca do szkoły w Bolechowie (55%). Warto podkreślić, że rezultaty dwóch pierwszych szkół były wyższe od tych odnotowanych na poziomach: wojewódzkim (63%) oraz krajowym (64%).

Na wykresie 32 zobrazowano rezultaty gimnazjalistów z drugiego etapu części humanistycznej od roku szkolnego 2011/2012 do 2014/2015.

Wykres 32. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres historii i wiedzy o społeczeństwie w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Wyniki uczniów Gimnazjum w Czerwonaku i Gimnazjum w Koziegłowach w ciągu czterech analizowanych lat kształtowały się na porównywalnym poziomie, jednocześnie bardzo zbliżonym i często przekraczającym rezultaty krajowe. Młodzież kształcąca się w Bolechowie odnotowywała niższe wyniki w całej części humanistycznej. Dokładne dane liczbowe zamieszczono w tabeli 50.

Tabela 16. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

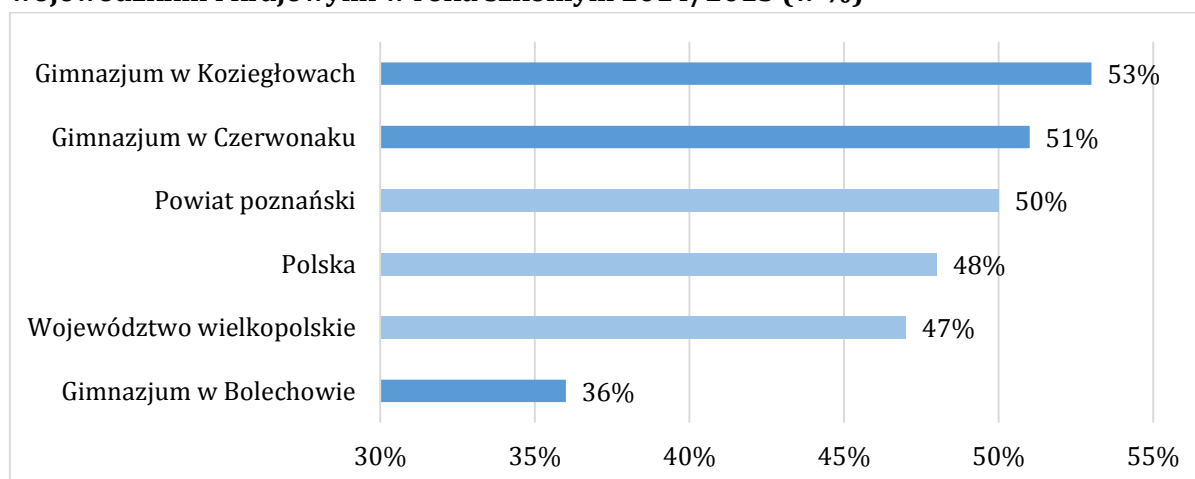
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	43%	48%	50%	55%
Gimnazjum w Czerwonaku	62%	60%	62%	68%
Gimnazjum w Koziegłowach	65%	61%	58%	65%
Gmina Czerwonak	60%	58%	58%	65%
Powiat poznański	62%	58%	60%	66%
Województwo wielkopolskie	59%	56%	58%	63%
Polska	61%	58%	59%	64%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

6.2.2 Egzaminy sprawdzające wiedzę z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

Druga część egzaminu gimnazjalnego sprawdza umiejętności z tzw. przedmiotów ścisłych. Obejmuje testy z matematyki oraz z nauk przyrodniczych. Na wykresie poniżej przedstawiono wyniki sprawdzianu matematycznego w roku szkolnym 2014/2015.

Wykres 33. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres matematyki w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

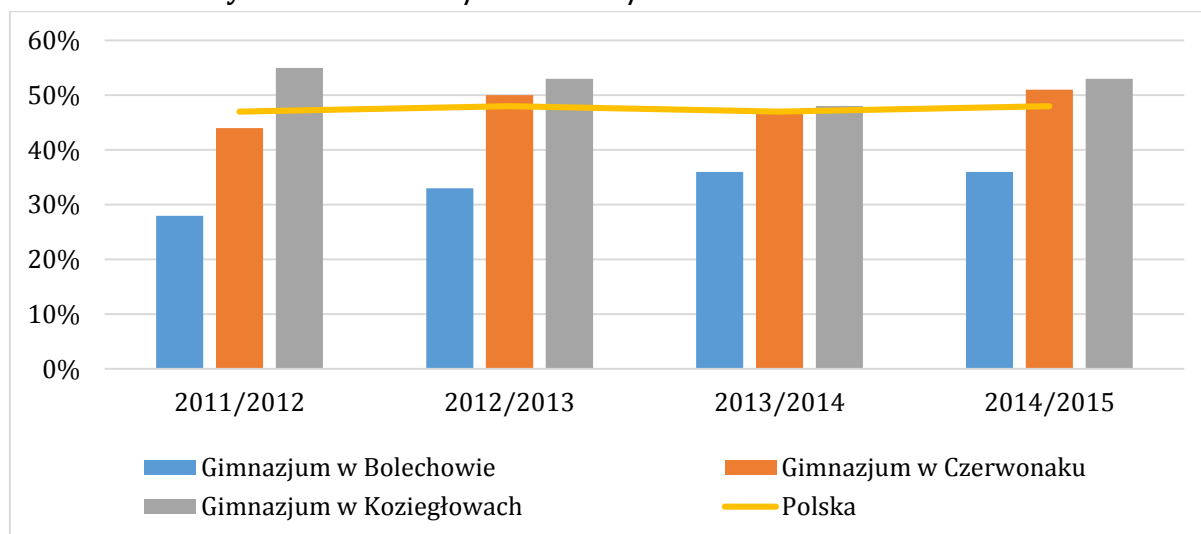

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W przypadku egzaminu matematycznego w roku szkolnym 2014/2015 najwyższe rezultaty osiągnęli gimnazjaliści uczęszczający do szkoły w miejscowości Koziegłowy (53%). Niewiele niższy wynik odnotowano dla Gimnazjum w Czerwonaku. Rezultaty obu wymienionych placówek edukacyjnych były korzystniejsze od wojewódzkich (47%), krajowych (48%) i powiatowych (50%). Najgorzej w tym zestawieniu wypadło Gimnazjum w Bolechowie (36%).

Na wykresie 34 natomiast zaprezentowano, jak wyniki tej części egzaminu kształtowały się w ciągu ostatnich czterech lat szkolnych.

Wykres 34. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres matematyki w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Z roku na rok najlepsze wyniki w odniesieniu do matematyki odnotowywało Gimnazjum w Koziegłowach. Drugie miejsce zajmowali uczniowie z Gimnazjum w Czerwonaku, które poza pierwszym analizowanym rokiem szkolnym, uzyskiwało razem z pierwszą wspomnianą placówką lepsze rezultaty niż krajowe. Najmniej korzystnie wypadało natomiast Gimnazjum w Bolechowie zajmując ostatnie miejsce w tym kontekście. Dokładne dane liczbowe znajdują się w tabeli poniżej.

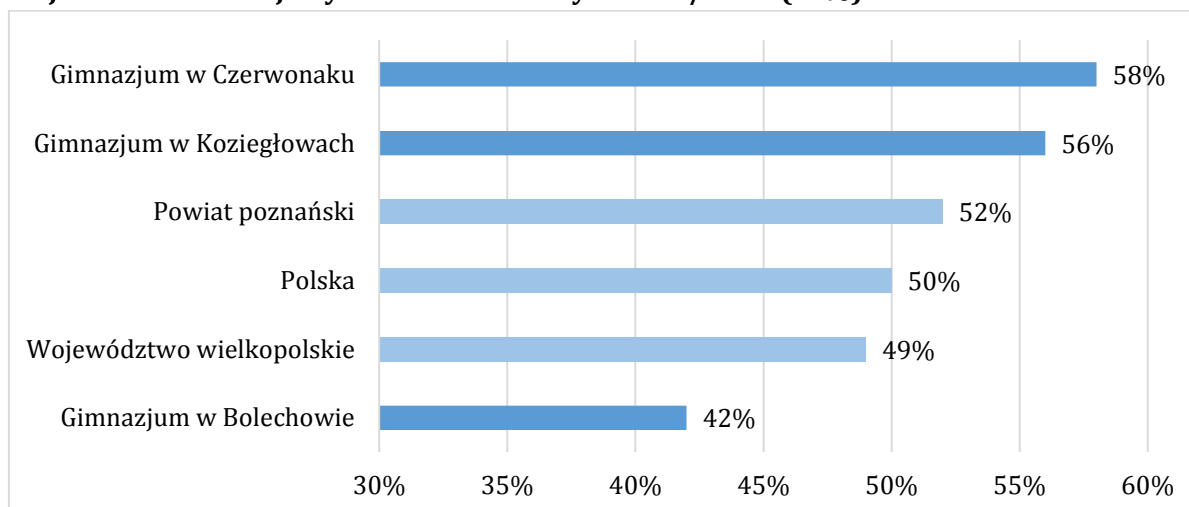
Tabela 17. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	28%	33%	36%	36%
Gimnazjum w Czerwonaku	44%	50%	47%	51%
Gimnazjum w Koziegłowach	55%	53%	48%	53%
Gmina Czerwonak	47%	47%	45%	50%
Powiat poznański	47%	49%	49%	50%
Województwo wielkopolskie	46%	48%	47%	47%
Polska	47%	48%	47%	48%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Druga część egzaminu obejmuje również przedmioty przyrodnicze, tj. biologię, chemię, fizykę i geografię. Rezultaty gimnazjalistów kształcących się w czerwonskich szkołach z egzaminu z zakresu nauk przyrodniczych w roku szkolnym 2014/2015 zobrazowano na wykresie 35.

Wykres 35. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres nauk przyrodniczych w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

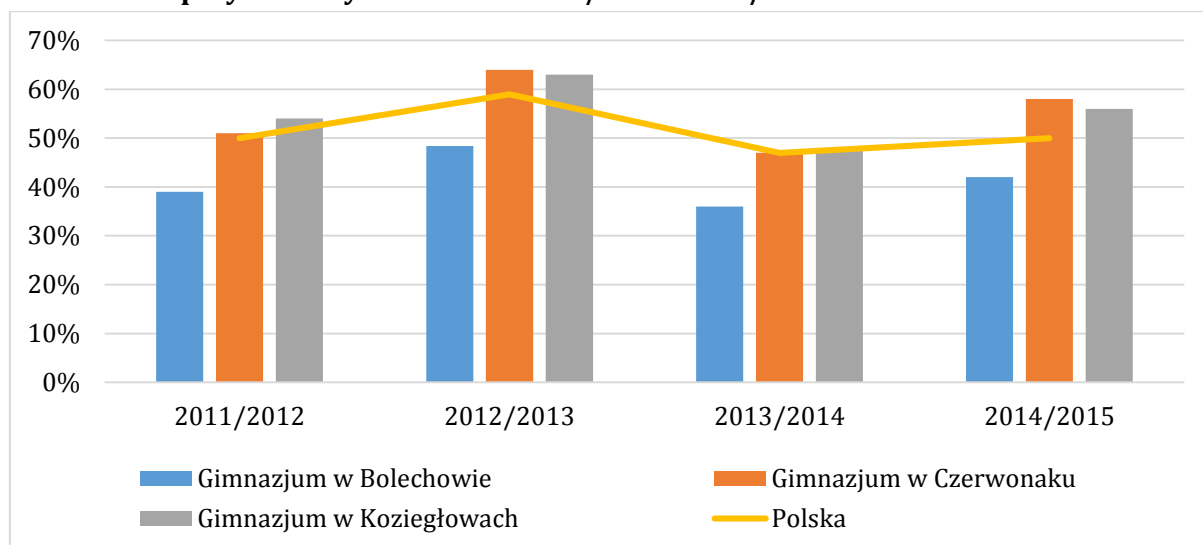

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Jeżeli chodzi o drugą część egzaminu, uczniowie szkół gimnazjalnych Gminy Czerwonak znacznie lepiej poradzi sobie z testem sprawdzającym wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych. Jednakże w tym przypadku lepszymi wynikami cieszyła się młodzież z Czerwonaka (58%). Gimnazjaliści ze szkoły w Koziegłowach osiągnęli wprawdzie niższy wynik, ale zaledwie o dwa punkty procentowe. Wyniki obu tych szkół były lepsze od średnich: wojewódzkiej (49%), krajowej (50%) i powiatowej (52%). Gimnazjum w Bolechowie odnotowało rezultat znacznie niższy – 42%.

Na wykresie 36 przedstawiono wyniki odnotowane w ciągu czterech ostatnich lat, tj. od roku szkolnego 2011/2012 do 2014/2015.

Wykres 36. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres nauk przyrodniczych w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Podobnie, jak w odniesieniu do części sprawdzających matematyczne umiejętności gimnazjalistów, również i w przypadku nauk przyrodniczych wyniki na zbliżonych poziomach odnotowywano w Gimnazjum w Koziegłowach oraz w Gimnazjum w Czerwonaku. Rezultaty uczniów w każdym analizowanym roku były wyższe od średniej krajowej. Gimnazjaliści kształcący się w Bolechowie mieli gorsze wyniki od swoich rówieśników z wcześniej wspomnianych szkół. Dokładne dane liczbowe znajdują się w tabeli.

Tabela 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

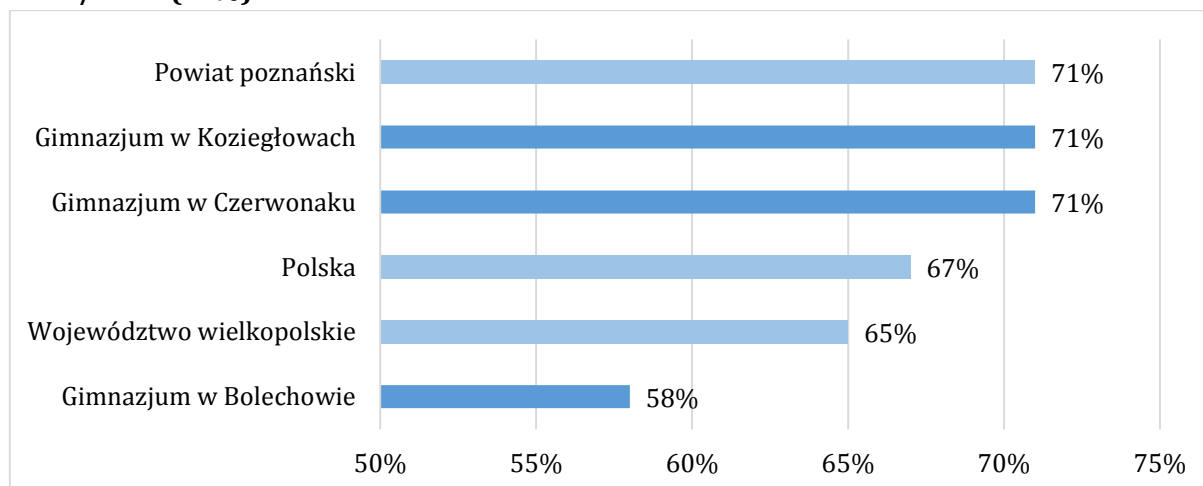
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	39%	48%	36%	42%
Gimnazjum w Czerwonaku	51%	64%	47%	58%
Gimnazjum w Koziegłowach	54%	63%	48%	56%
Gmina Czerwonak	50%	60%	45%	54%
Powiat poznański	50%	60%	49%	52%
Województwo wielkopolskie	50%	58%	47%	49%
Polska	50%	59%	47%	50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

6.2.3 Egzaminy sprawdzające zdolności językowe młodzieży gimnazjalnej

Ostatnia część egzaminu gimnazjalnego ma na celu ocenę umiejętności językowych uczniów ostatnich klas. Gimnazjaliści mają obowiązek przystąpić do jednego z następujących języków: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, ukraiński lub włoski. Uczeń ma możliwość wyboru wyłącznie tego języka, którego uczył się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego. Od roku szkolnego 2011/2012 gimnazjaliści mogą przystąpić również do egzaminu na poziomie rozszerzonym. W latach poddanych analizie, tj. od roku szkolnego 2011/2012 do 2014/2015 młodzież kształcąca się w placówkach Gminy Czerwonak sprawdzała swoje zdolności z zakresu języka angielskiego lub niemieckiego. Na poniższych wykresach zaprezentowano wyniki z języka angielskiego (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) w roku szkolnym 2014/2015.

Wykres 37. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

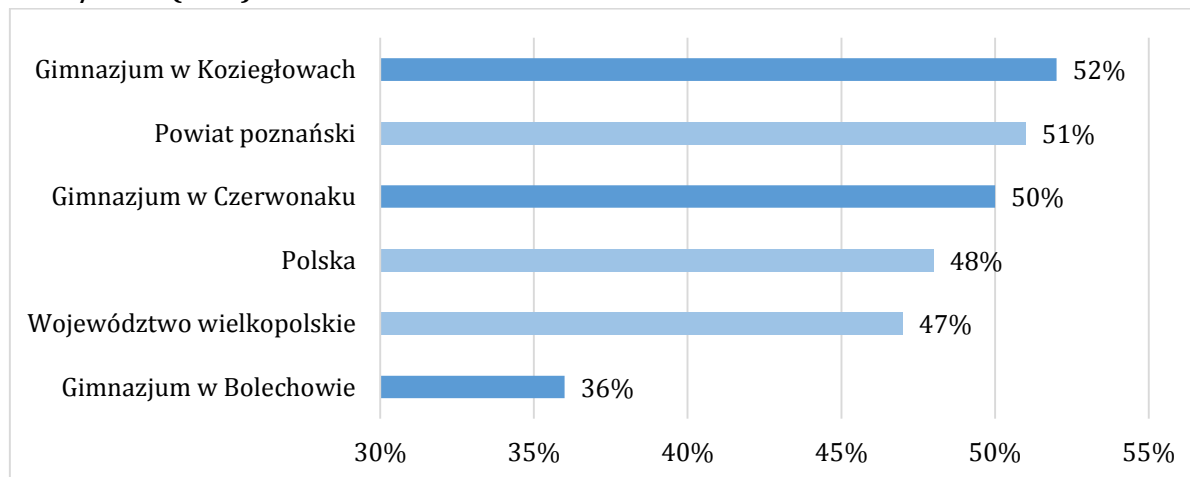

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 uczniowie ostatnich szkół gimnazjalnych w Koziegłowach i Czerwonaku osiągnęli taki sam rezultat – po 71%. Jednocześnie był on równy wynikowi powiatowemu oraz wyższy od średniej wojewódzkiej (65%) oraz krajowej (67%). Gimnazjaliści z Bolechowa natomiast osiągnęli wynik na poziomie 58%. Nieco inaczej

sytuacja kształtowała się w odniesieniu do egzaminu na poziomie rozszerzonym, co przedstawiono na wykresie 38.

Wykres 38. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

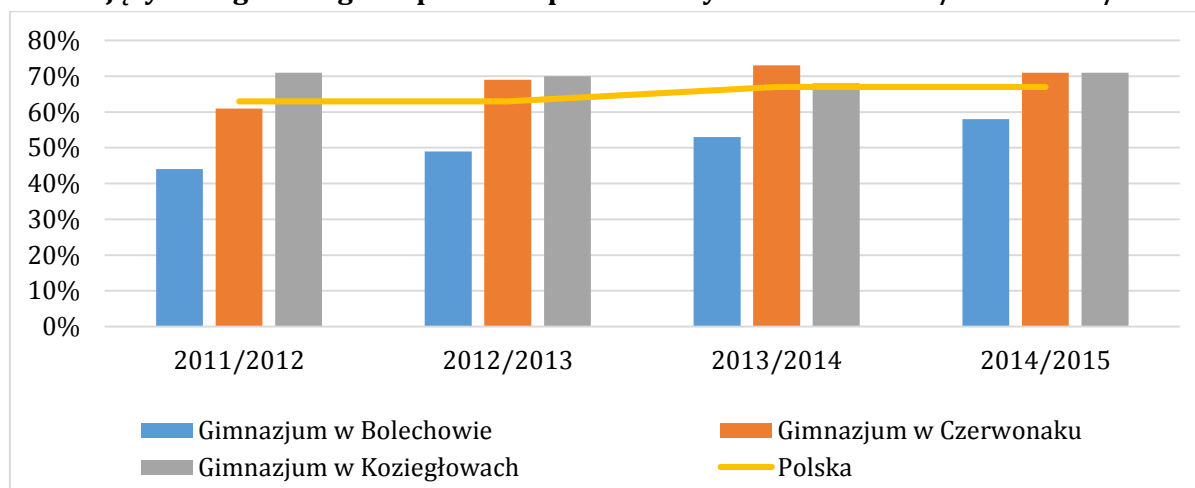

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Rozpatrując wyniki egzaminu językowego na poziomie rozszerzonym na pierwszym miejscu uplasowali się uczniowie Gimnazjum w Koziegłowach, których wynik na poziomie 52% był o jeden punkt procentowy wyższy o średniej powiatowej. Niewiele niższy rezultat osiągnęła młodzież kształcąca się w Czerwonaku (50%), który był wyższy od wyniku wojewódzkiego (47%) oraz krajowego (48%). Najślabiej w tym kontekście wypadli uczniowie z Gimnazjum w Bolechowie (36%).

Warto również zwrócić uwagę na to jak kształtowały się wyniki w ciągu czterech ostatnich lat, tj. od roku szkolnego 2011/2012, co przedstawiono na wykresach poniżej.

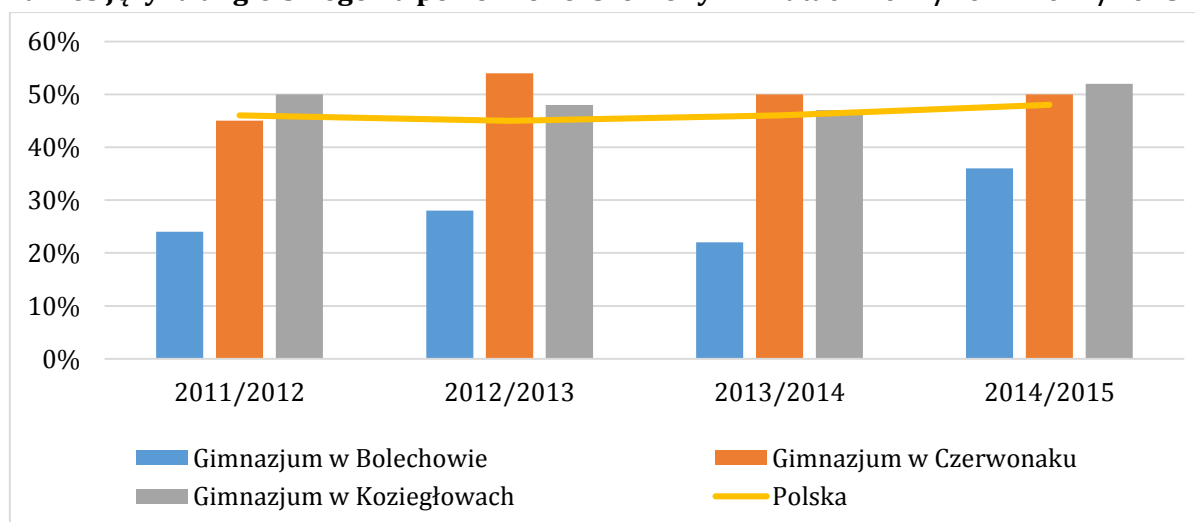
Wykres 39. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie podstawowym w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Jak widać na wykresie 39, wyniki gimnazjalistów ze szkół w Koziegłowach i w Czerwonaku, były zazwyczaj korzystniejsze od rezultatów krajowych. Gimnazjaliści w Bolechowie uzyskiwali niższe wyniki, jednakże w przypadku wszystkich trzech szkół zaobserwować można tendencję wzrostową, co jest niezwykle istotne. Na wykresie 40 przedstawiono natomiast jak zmieniały się wyniki w odniesieniu do poziomu rozszerzonego.

Wykres 40. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Podobnie jak w przypadku egzaminu na poziomie podstawowym, również i w przypadku poziomu rozszerzonego gimnazjaliści uczący się w Czerwonaku i Kozięgłowach odnotowywali wyniki zbliżone lub przekraczające średnią krajową, natomiast rezultaty młodzieży z Bolechowa były znacznie niższe. Dokładne dane liczbowe zaprezentowano w tabelach.

Tabela 19. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	44%	49%	53%	58%
Gimnazjum w Czerwonaku	61%	69%	73%	71%
Gimnazjum w Kozięgłowach	71%	70%	68%	71%
Gmina Czerwonak	63%	65%	68%	69%
Powiat poznański	65%	66%	71%	71%
Województwo wielkopolskie	62%	62%	65%	65%
Polska	63%	63%	67%	67%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

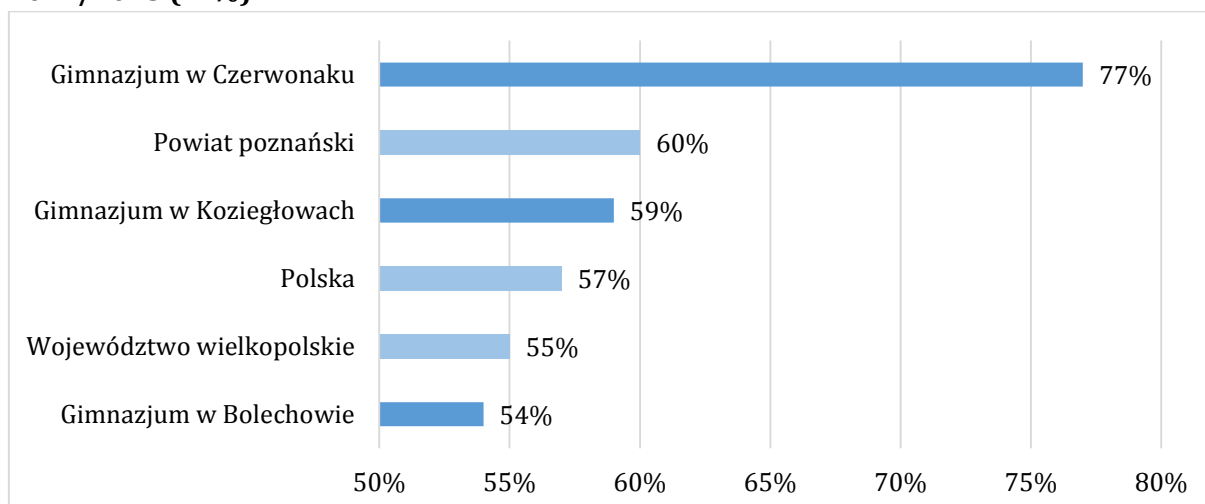
Tabela 20. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	24%	28%	22%	36%
Gimnazjum w Czerwonaku	45%	54%	50%	50%
Gimnazjum w Kozięgłowach	50%	48%	47%	52%
Gmina Czerwonak	44%	45%	45%	49%
Powiat poznański	47%	46%	47%	51%
Województwo wielkopolskie	45%	45%	45%	47%
Polska	46%	45%	46%	48%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Uczniowie szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak decydowali się również na sprawdzenie swoich umiejętności z języka niemieckiego. Wyniki egzaminu w roku szkolnym 2014/2015 przedstawiono na wykresach poniżej.

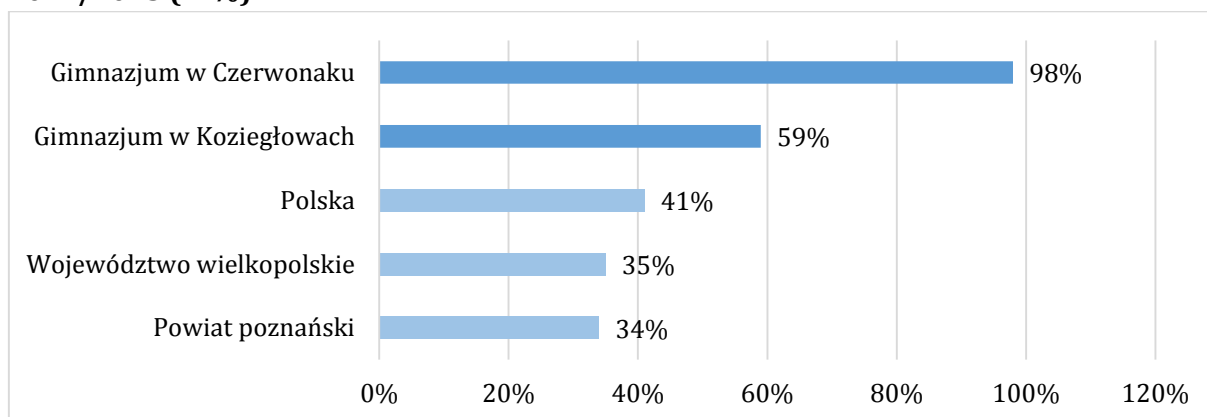
Wykres 41. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 gimnazjaliści ze szkoły w Czerwonaku osiągnęli bardzo wysoki wynik na poziomie 77%, który był wyższy od średniej powiatowej o 17 punktów procentowych. Gimnazjum w Koziegłowach zanotowało drugi rezultat w wysokości 59%. Wyniki obu szkół były korzystniejsze w porównaniu z województwem (55%) czy Polską ogółem (57%). Gimnazjum w Bolechowie uplasowało się wprawdzie na ostatnim miejscu, jednakże wynik ten był gorszy od średniej wojewódzkiej jedynie o jeden punkt procentowy. Zdecydowanie inaczej prezentowały się wyniki z egzaminu na poziomie rozszerzonym, co przedstawiono na wykresie.

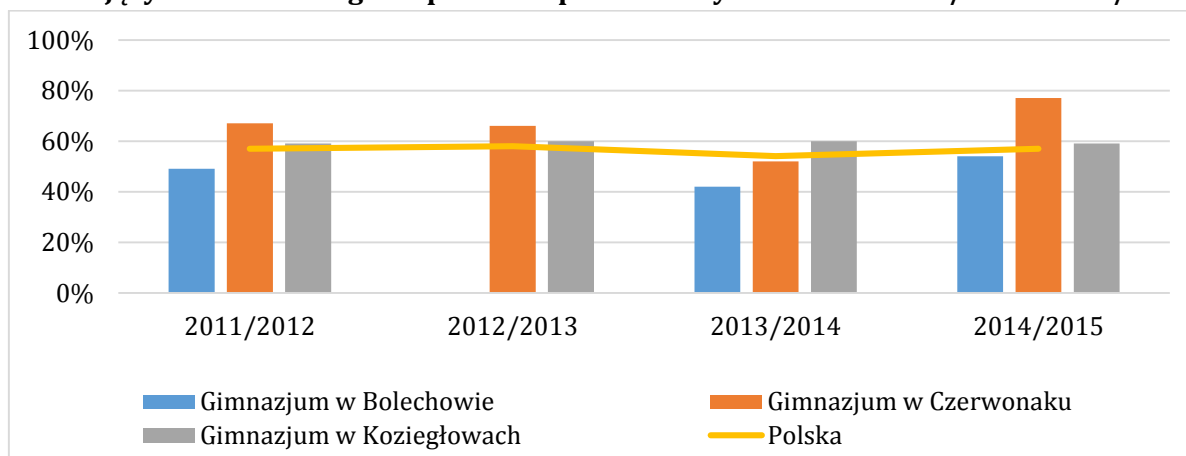
Wykres 42. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)³

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Zarówno wyniki uczniów z Gimnazjum w Czerwonaku, jak i Gimnazjum w Koziegłowach w znacznym stopniu przewyższały średnie: powiatową (34%), wojewódzką (35%) oraz krajową (59%). Przy czym należy podkreślić, że wynik Gimnazjum w Czerwonaku był jednym z najwyższych w całej Polsce. Na wykresach 43 i 44 zaprezentowano, w jaki sposób kształtowały się wyniki egzaminów z języka niemieckiego od roku szkolnego 2011/2012.

Wykres 43. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie podstawowym w latach 2011/2012-2014/2015⁴

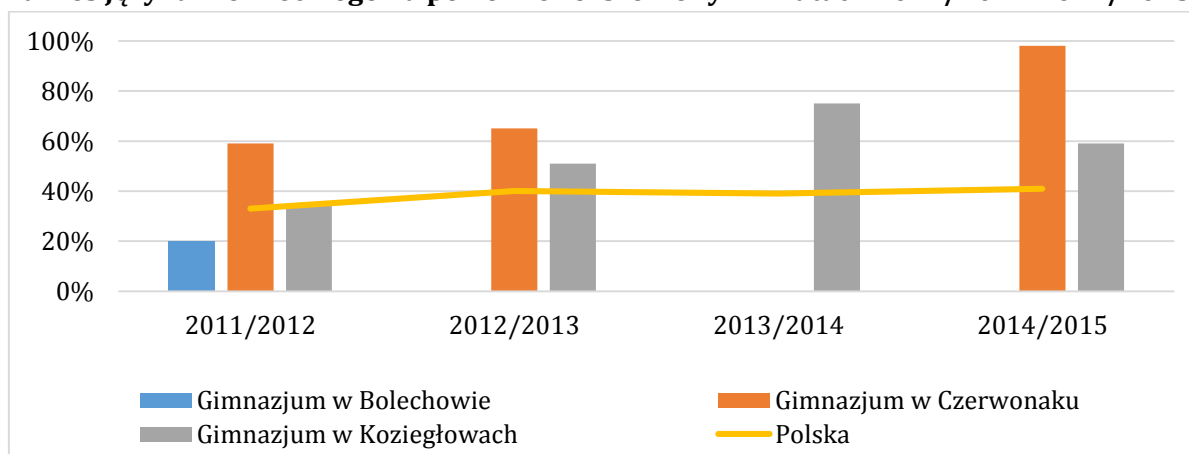
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

³ W roku szkolnym 2014/2015 żaden uczeń z Gimnazjum w Bolechowie nie przystąpił do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym.

⁴ W roku szkolnym 2012/2013 żaden z uczniów z Gimnazjum w Bolechowie nie przystąpił do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym.

We wszystkich analizowanych latach wyniki gimnazjalistów ze szkoły w Czerwonaku i w Koziegłowach były wyższe od średnich krajowych. Ponadto tylko w roku szkolnym 2013/2014 młodzież z Czerwonaka miała niższy rezultat niż pozostali uczniowie z gminy. Rezultaty gimnazjalistów z Bolechowa kształtowały się na różnych poziomach, jednocześnie zawsze były one niższe od wyniku dla całej Polski. Inaczej sytuacja ta wygląda w przypadku egzaminu na poziomie rozszerzonym.

Wykres 44. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w latach 2011/2012-2014/2015⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Jak widać na wykresie 44 we wszystkich analizowanych okresach wyłącznie wynik Gimnazjum w Bolechowie był niższy od średniej krajowej. Jednocześnie warto podkreślić, iż pozostałe wyniki były zdecydowanie wyższe. Dokładne dane znajdują się w tabelach poniżej.

⁵ W latach 2011/2012 – 2014-2015 do egzaminu przystępowali tylko uczniowie Gimnazjum w Koziegłowach oraz w Czerwonaku, natomiast Gimnazjum w Bolechowie przystąpiło do egzaminu wyłącznie w roku szkolnym 2011/2012.

Tabela 21. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	49%	0%	42%	54%
Gimnazjum w Czerwonaku	67%	66%	52%	77%
Gimnazjum w Koziegłowach	59%	60%	60%	59%
Gmina Czerwonak	58%	62%	49%	67%
Powiat poznański	54%	55%	55%	60%
Województwo wielkopolskie	56%	57%	53%	55%
Polska	57%	58%	54%	57%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Tabela 22. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Bolechowie	20%	x	x	x
Gimnazjum w Czerwonaku	59%	65%	x	98%
Gimnazjum w Koziegłowach	35%	51%	75%	59%
Gmina Czerwonak	35%	53%	75%	72%
Powiat poznański	28%	33%	38%	34%
Województwo wielkopolskie	30%	37%	35%	35%
Polska	33%	40%	39%	41%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

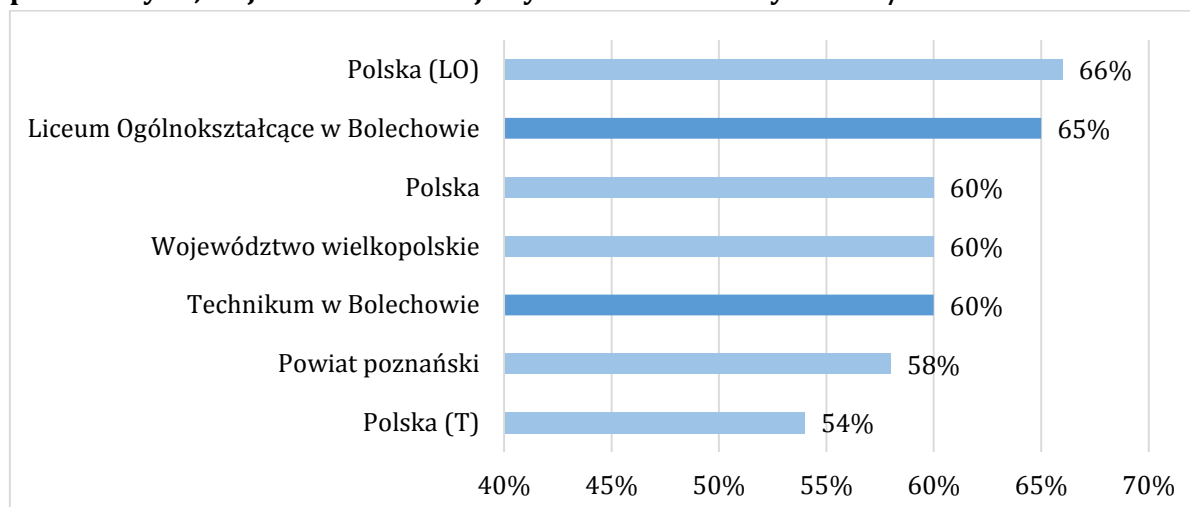
6.3 Analiza wyników egzaminu dojrzałości

Uczniowie ostatnich klas szkół średnich (trzeciej w przypadku liceum oraz czwartej w przypadku technikum) swoją edukację kończą przystępując do matury, zwanej egzaminem dojrzałości. Na potrzeby diagnozy analizie poddano przedmioty, które uczniowie zdawać muszą na poziomie podstawowym, tj. język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny.

6.3.1 Egzamin z języka polskiego

Przedmiotem, do którego uczniowie szkół średnich przystępują pierwszego dnia tzw. sesji maturalnej jest język polski. Rezultaty uczniów z Gminy Czerwonak przedstawiono na wykresie.

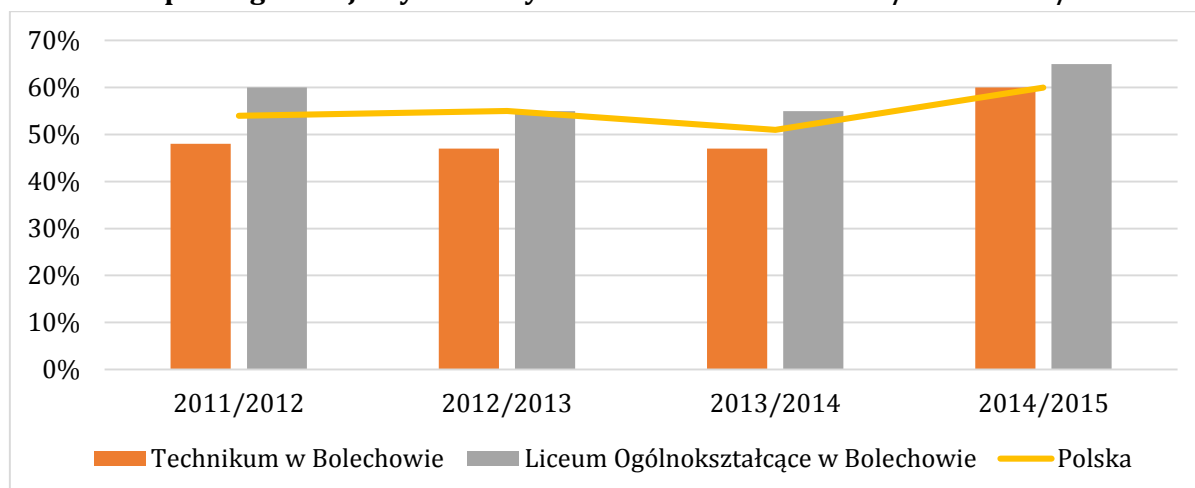
Wykres 45. Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Wyniki absolwentów z Liceum Ogólnokształcącego w Bolechowie z języka polskiego odnotowano na poziomie 65%. Rezultat ten był niższy do średniej dla wszystkich szkół licealnych zaledwie o jeden punkt procentowy. Uczniowie z Technikum w Bolechowie napisali natomiast egzamin z języka polskiego na poziomie 60%, wyrównując średnią krajową dla wszystkich szkół ponadgimnazjalnych oraz średnią wojewódzką. Jednocześnie wyniki absolwentów obu placówek edukacyjnych Gminy Czerwonak były wyższe od rezultatu wszystkich szkół powiatu poznańskiego (58%) oraz polskich techników (54%). Na wykresie 39 przedstawiono jak wyniki w obu podmiotach zmieniały się od roku szkolnego 2011/2012.

Wykres 46. Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015

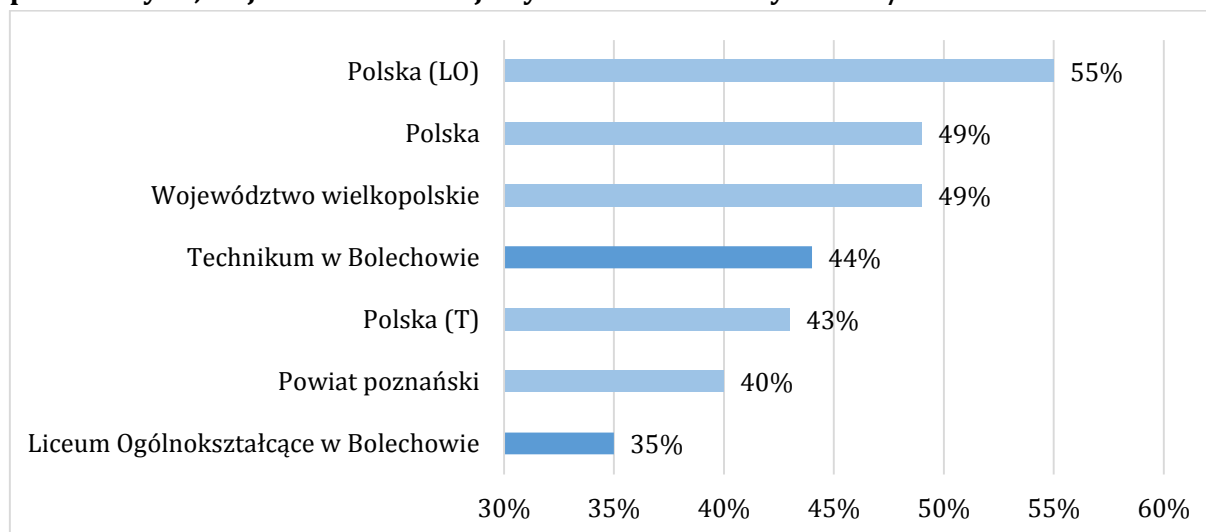
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Wyniki Liceum Ogólnokształcące w Bolechowie w ciągu czterech ostatnich lat były wyższe od średnich rezultatów krajowych. Absolwenci Technikum w Bolechowie odnotowywali wprawdzie niższe wyniki, jednakże należy podkreślić, że widoczna jest tendencja wzrostowa, co oznaczać może, że poziom kształcenia w obu placówkach jest na zadowalającym poziomie.

6.3.2 Egzamin z matematyki

Drugiego dnia maturalnej sesji egzaminacyjnej absolwenci szkół średnich przystępują do egzaminu z matematyki. Przedmiot ten cieszy się zdecydowanie mniejszą sympatią ze strony uczniów, co odzwierciedlają również wyniki. Rezultaty egzaminu z tego przedmiotu w roku szkolnym 2014/2015 zaprezentowano na wykresie poniżej.

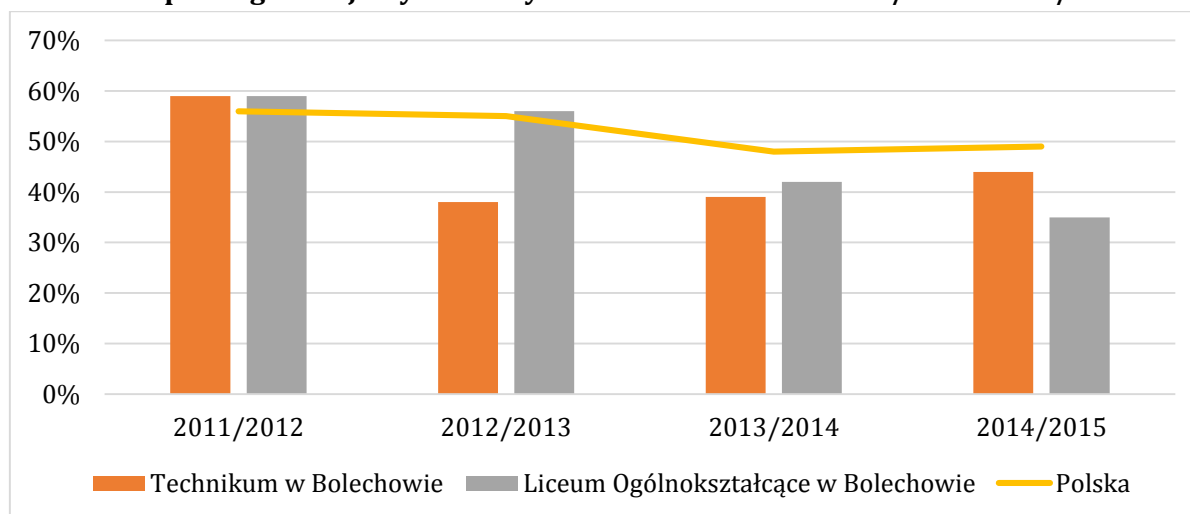
Wykres 47. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Jak można zaobserwować na wykresie wyniki absolwentów czerwonackich szkół średnich były niższe od średnich: krajowej dla wszystkich licealistów (55%), krajowej dla wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz wojewódzkiej (po 49%). W przeciwieństwie do rezultatów z języka polskiego, dużo lepszym rezultatem mogli się pochwalić absolwenci bolechowskiego technikum, które odnotowane zostało na poziomie 44%, przewyższając krajowy wynik dla uczniów wszystkich szkół technicznych (43%) oraz rezultat powiatowy (40%). Liceum Ogólnokształcące w Bolechowie odnotowało wynik 35%, będący aż o 20 punktów procentowych niższy od średniej krajowej dla tego typu szkół. Zapewne jest obszar, w ramach którego należy dokonać niezbędnych modyfikacji. Na wykresie 48 przedstawiono, w jaki sposób zmieniały się wyniki dla omawianego przedmiotu w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015.

Wykres 48. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015

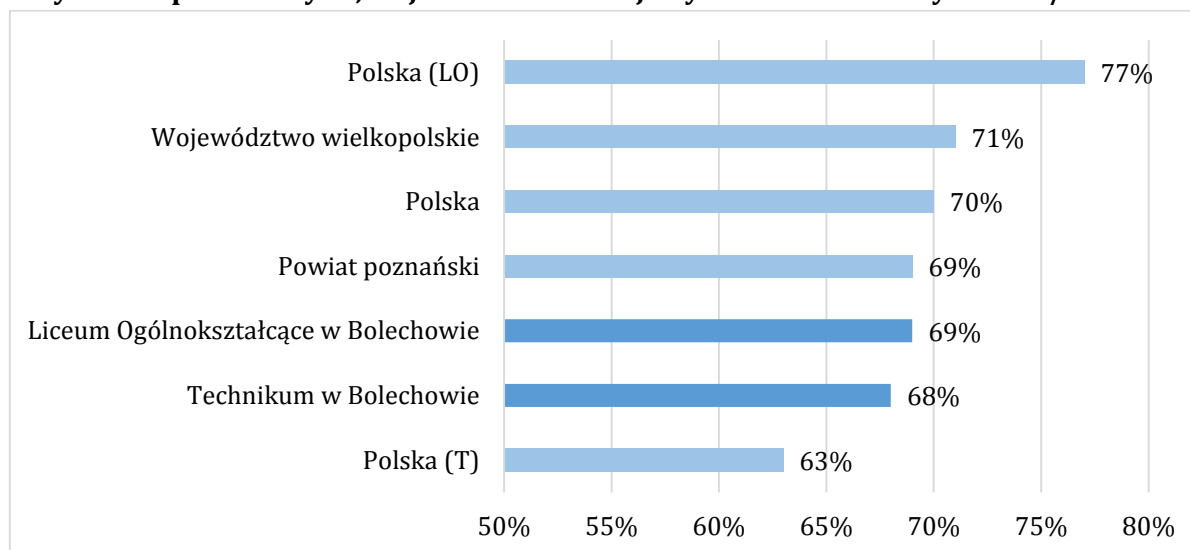
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Wyniki czerwonackich licealistów z roku na rok odnotowywane są na coraz niższych poziomach. W pierwszych dwóch analizowanych latach były one wprawdzie wyższe od średniej krajowej, jednakże, zwłaszcza w ostatnim roku, były one znacznie niższe. Uczniowie bolechowskiego technikum w pierwszym rozpatrywanym roku szkolnym mieli bardzo dobry rezultat. W roku następnym, tj. 2012/2013 dość wyraźnie spadł, niemniej jednak w kolejnych latach zauważyć można tendencję wzrostową, co pozwala przypuszczać, że i w następnych latach wyniki te będą coraz korzystniejsze.

6.3.3 Egzamin z języka obcego nowożytnego

Ostatnim obowiązkowym egzaminem na poziomie podstawowym, do przystąpienia którego zobligowani są uczniowie ostatnich klas szkół średnich jest test sprawdzający ich umiejętności językowe. Absolwenci czerwonackich ośrodków edukacyjnych najczęściej zdawali egzamin z języka angielskiego lub z języka niemieckiego. Na wykresie 49 zaprezentowano wyniki z języka angielskiego w roku szkolnym 2014/2015.

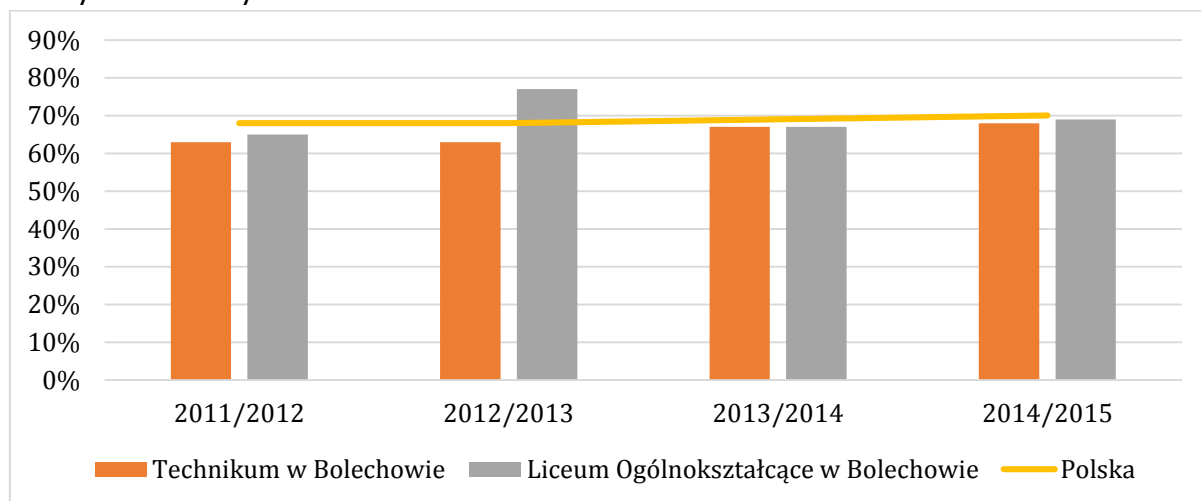
Wykres 49. Wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 wyniki maturzystów z obu analizowanych szkół były bardzo zbliżone – różnica między nimi wynosiła zaledwie jeden punkt procentowy. Rezultat absolwentów bolechowskiego liceum (69%) był taki sam jak średnia dla całego powiatu poznańskiego. Jednakże średnie wyniki wszystkich polskich szkół licealnych (77%), szkół z województwa (71%) oraz wszystkich polskich szkół ponadgimnazjalnych (70%) były wyższe. Jedynie średni rezultat szkół technicznych (63%) był niższy od wyników analizowanych szkół. Na wykresie 50 przedstawiono na jakim poziomie kształtowały się wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym od roku szkolnego 2011/2012.

Wykres 50. Wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015

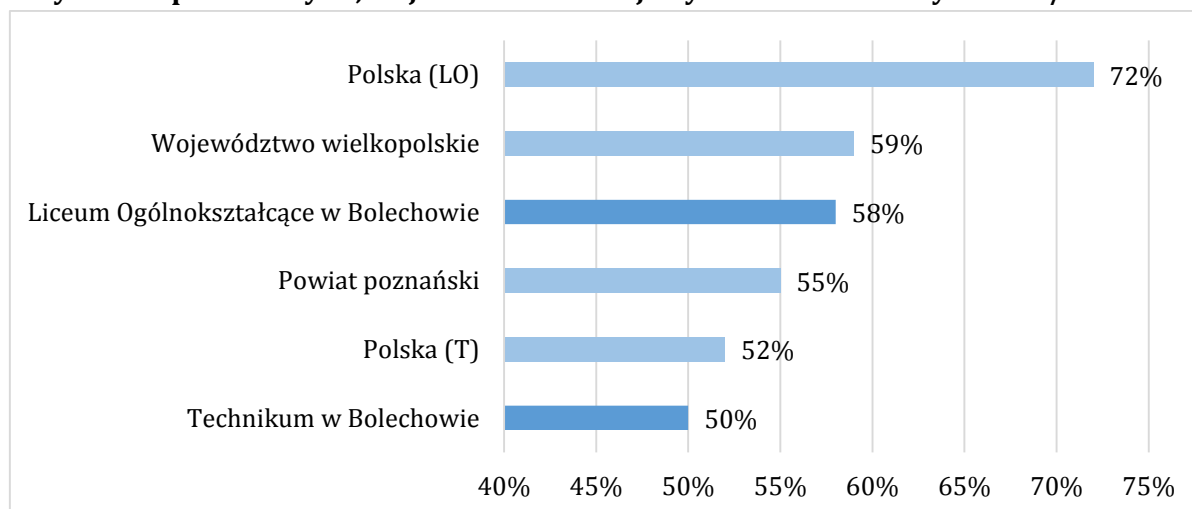

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

Poza rokiem 2012/2013, wyniki absolwentów obu omawianych szkół były bardzo zbliżone. Wprawdzie były niższe od rezultatów ogólnokrajowych, jednakże różnica ta była niewielka.

Drugim, często wybieranym językiem wśród absolwentów szkół Gminy Czerwonak był język niemiecki. Wyniki egzaminu w roku szkolnym 2014/2015 z tego przedmiotu przedstawiono na wykresie 51.

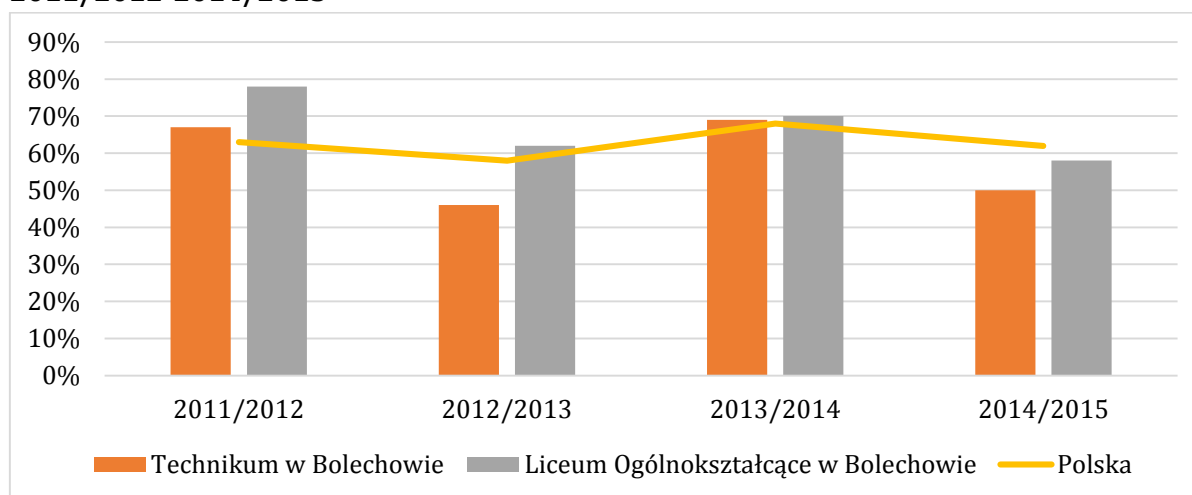
Wykres 51. Wyniki egzaminu maturalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

W roku szkolnym 2014/2015 wyniki z języka niemieckiego były mniej korzystne od wyników z języka angielskiego. Jednakże i w tym wypadku nieco lepsze rezultaty odnotowano w liceum (58%), który jednocześnie był zaledwie o jeden punkt procentowy niższy od średniej wojewódzkiej i 14 punktów procentowych mniejszy od średniej krajowej dla wszystkich szkół licealnych. Technikum w Bolechowie w zestawieniu tym uplasowało się na ostatniej pozycji (50%), za wynikiem powiatowym (55%) i średnią dla wszystkich polskich szkół technicznych (52%). Na wykresie 52 zaprezentowano natomiast wyniki od roku szkolnego 2011/2012 do 2014/2015.

Wykres 52. Wyniki egzaminu maturalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu www.oke.poznan.pl.

We wszystkich analizowanych latach uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego mieli korzystniejsze wyniki od maturzystów z Technikum. Poza rokiem 2014/2015 średnia krajowa była niższa od średniej licealistów z Gminy Czerwonak. Dokładne dane liczbowe zaprezentowano w tabeli znajdującej się poniżej.

6.4 Finaliści i laureaci olimpiad naukowych

Poniższe tabele przedstawiają finalistów oraz laureatów olimpiad naukowych na terenie Gminy Czerwonak. Największą liczbę osiągnięć na przestrzeni lat 2011/2012-2014/2015 w olimpiadach z przedmiotów humanistycznych mają szkoła podstawowa oraz Gimnazjum w Koziegłowach – co roku minimum jeden z ich uczniów

zdobywa tytuł finalisty bądź laureata. Pojedyncze sukcesy odnotowano również w Gimnazjum w Czerwonaku oraz Bolechowie. Ogólna liczba finalistów i laureatów najwyższa była na terenie Gminy w roku 2011/2012.

Tabela 23. Finaliści i laureaci olimpiad naukowych z przedmiotów humanistycznych

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
SP w Czerwonaku	0	0	0	0
SP w Kicinie	0	0	0	0
SP w Kozięglówach	4	2	1	2
Gimnazjum w Czerwonaku	0	1	0	0
Gimnazjum w Bolechowie	1	0	0	0
Gimnazjum w Kozięglówach	2	1	2	2
<u>Razem</u>	7	4	3	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół z Gminy Czerwonak.

W przypadku osiągnięć z przedmiotów ścisłych również największą ich liczbą może się pochwalić szkoła podstawowa w Kozięglówach – podobnie jak w przypadku olimpiad z przedmiotów humanistycznych, co roku minimum jeden jej uczeń zdobywa tytuł finalisty lub laureata. Na przestrzeni lat 2011/2012-2014/2015 sukcesy odnotowano także wśród uczniów ze szkoły podstawowej w Czerwonaku oraz Kicinie, a także Gimnazjum w Czerwonaku i Kozięglówach. Ogólna największa liczba laureatów i finalistów z olimpiad naukowych z przedmiotów ścisłych na terenie Gminy była w roku 2012/2013.

Tabela 24. Finaliści i laureaci olimpiad naukowych z przedmiotów ścisłych

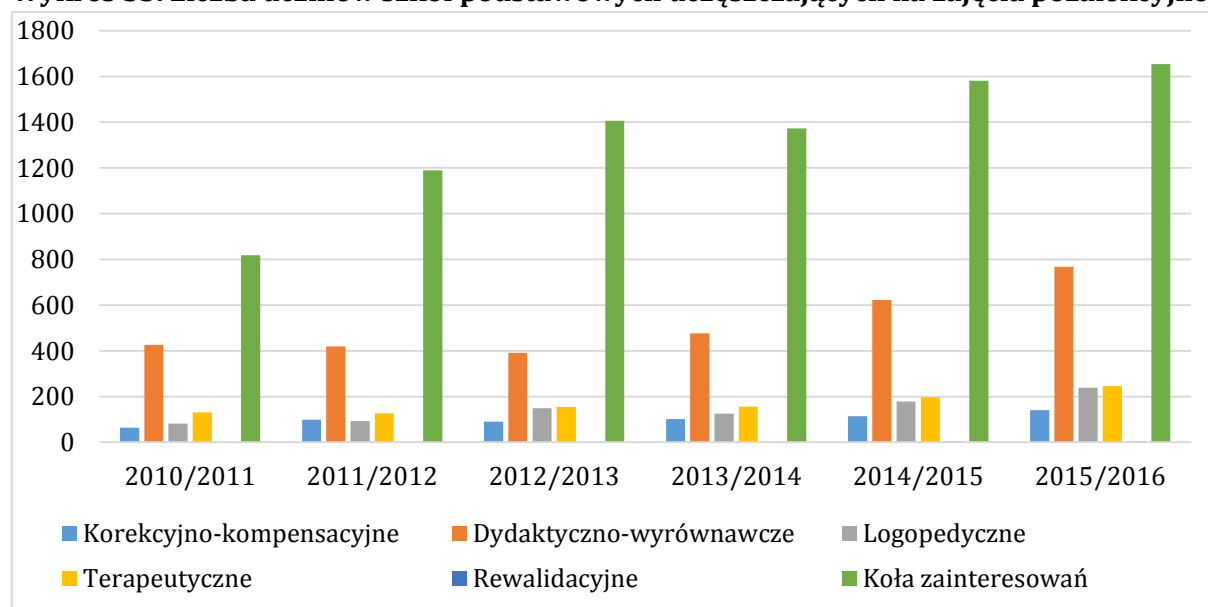
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
SP w Czerwonaku	1	0	0	0
SP w Kicinie	0	1	0	0
SP w Kozięglówach	2	1	2	1
Gimnazjum w Czerwonaku	0	3	0	0
Gimnazjum w Bolechowie	0	0	0	0
Gimnazjum w Kozięglówach	1	1	0	0
<u>Razem</u>	4	6	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół z Gminy Czerwonak.

7 Analiza zajęć pozalekcyjnych

Analizie poddano również frekwencję w zajęciach pozalekcyjnych uczniów ze szkół podstawowych na terenie Gminy. Najwięcej dzieci uczestniczy w kołach zainteresowań (2015/2016 – 1 654), a ponad dwukrotnie mniej w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych (768). Dość wysoki odsetek uczniów uczęszcza także na zajęcia terapeutyczne (246) oraz logopedyczne (239). Najmniejsza frekwencja dotyczy zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, a także rewalidacyjnych. Warto zaznaczyć, że liczba uczniów uczestniczących w poszczególnych zajęciach z roku na rok systematycznie wzrasta.

Wykres 53. Liczba uczniów szkół podstawowych uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne

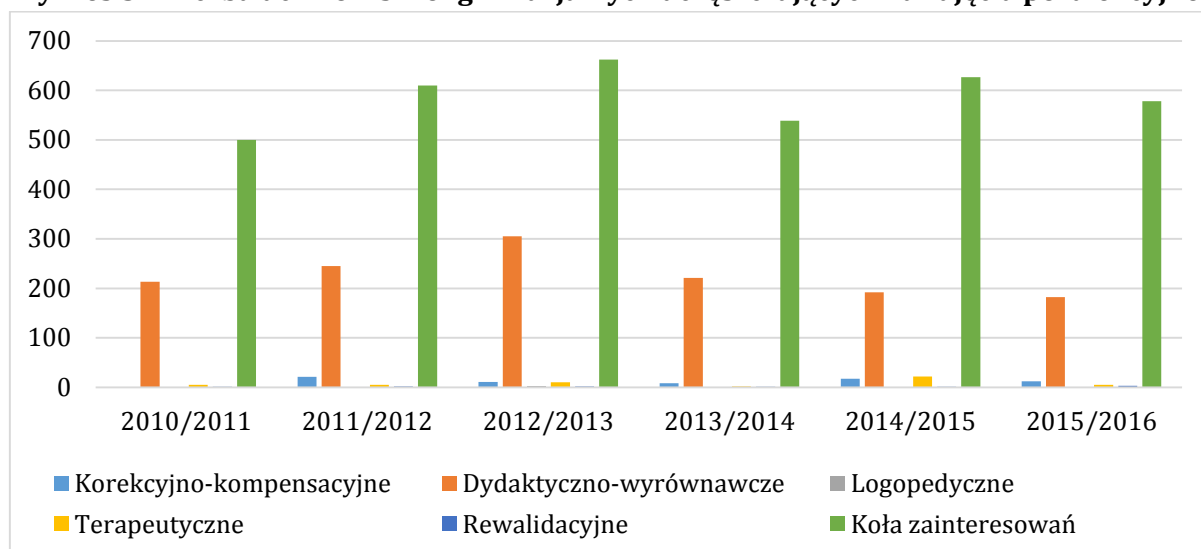

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół podstawowych z Gminy Czerwonak.

Warto zaznaczyć iż w roku szkolnym 2015/2016 najwięcej dzieci uczęszcza na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne oraz koła zainteresowań w jednostce w Koziegłowach.

Najwięcej uczniów gimnazjów, podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, uczestniczy w pozalekcyjnych kołach zainteresowań (2015/2016 – 578), a nieco mniej w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych (182). Pojedyncze osoby uczęszczają także na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapeutyczne i rewalidacyjne. Poczynając od roku 2013/2014 żaden z uczniów nie brał udziału w zajęciach logopedycznych.

Wykres 54. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez dyrektorów szkół gimnazjalnych z Gminy Czerwonak.

Warto nadmienić iż w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych oraz terapeutycznych bierze udział najwięcej młodzieży z Gimnazjum w Czerwonaku, natomiast w dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjnych i kołach zainteresowań z Gimnazjum w Koziegłowach.

8 Analiza finansowania oświaty i działań edukacyjnych

Analizie poddano również finansowanie oświaty i działań edukacyjnych, a dokładniej wydatki budżetowe Gminy Czerwonak w tym zakresie w latach 2010-2014. Najwięcej funduszy na oświatę i wychowanie Gmina przeznaczyła w roku 2014 (28 612 551,86 zł), tj. o prawie 20% więcej niż w roku 2010. Zaznaczyć należy jednak, że kwota przekazywanych środków z roku na rok wzrasta. Wśród wydatków na poszczególne placówki największy odsetek stanowią te skierowane do szkół podstawowych (2015 – 11 983 554,54 zł), nieco mniej do przedszkoli oraz szkół gimnazjalnych. W przypadku wydatków bieżących największa ich część przeznaczana jest na wynagrodzenia. Dokładne dane zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 25. Wydatki budżetowe Gminy Czerwonak w Dziale 801 - Oświata i wychowanie w latach 2010-2014 (w zł)

	2010	2011	2012	2013	2014
Wydatki ogółem	22 898 845,17	24 764 662,11	27 800 564,30	28 451 240,95	28 612 551,86
Wydatki bieżące ogółem	22 857 305,27	24 718 348,06	27 572 261,27	28 064 833,67	28 501 294,79
Wydatki bieżące na wynagrodzenia	13 378 915,82	14 443 890,59	15 779 751,34	15 968 138,09	16 246 591,51
Wydatki bieżące na pochodne od wynagrodzeń	2 354 150,52	2 537 524,75	3 045 745,68	3 143 032,18	3 156 610,05
Wydatki bieżące na zakup materiałów i usług	3 697 916,46	3 919 845,11	4 291 376,68	3 960 463,45	3 829 767,14
Dotacje	1 577 984,19	1 834 242,07	2 292 163,06	2 768 907,29	3 050 837,44
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	816 138,25	872 871,33	933 931,76	971 986,40	978 680,13
Wydatki majątkowe inwestycyjne	41 539,90	46 314,05	228 303,03	386 407,28	111 257,07
Wydatki w rozdziale 80101 - Szkoły podstawowe	9 531 694,82	10 421 834,42	11 462 150,05	11 897 116,18	11 983 554,54
Wydatki w rozdziale 80104 - Przedszkola	5 641 874,49	6 268 551,77	7 404 967,30	7 745 457,69	8 165 008,11
Wydatki w rozdziale 80110 - Gimnazja	5 654 995,16	5 966 988,37	6 569 719,23	6 446 091,51	6 174 034,91
Wydatki w rozdziale 80113 - Dowożenie uczniów do szkół	836 387,76	838 384,88	868 986,93	774 478,18	766 801,59
Wydatki w rozdziale 80114 - Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół	485 443,76	474 294,17	498 674,69	507 893,48	496 352,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

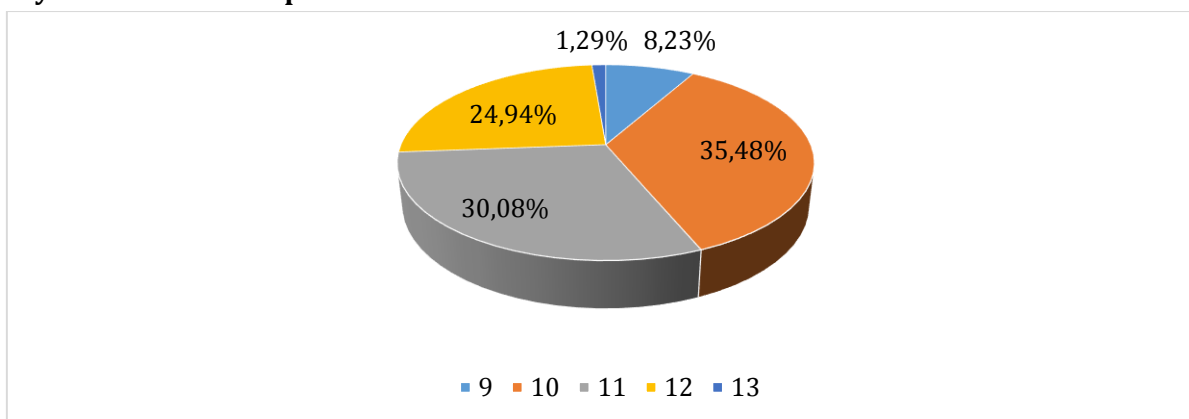
9 Wyniki przeprowadzonych badań ilościowych

9.1 Badanie audytoryjne z uczniami szkół podstawowych

W badaniu audytoryjnym z uczniami szkół podstawowych rozkład próby badawczej względem płci był dość równomierny. Odnotowano co prawda przewagę chłopców (53,02%), jednak nie była ona znaczna.

Wiek respondentów został szczegółowo przedstawiony na wykresie 55. Ponad 1/3 uczniów szkół podstawowych, którzy wzięli udział w badaniu, miała 10 lat. Drugą największą grupę stanowili uczniowie w wieku 11 lat (30,08%). Blisko 25% stanowiły dzieci w wieku 12 lat, 8,23% 9 lat oraz 1,29% 13 lat.

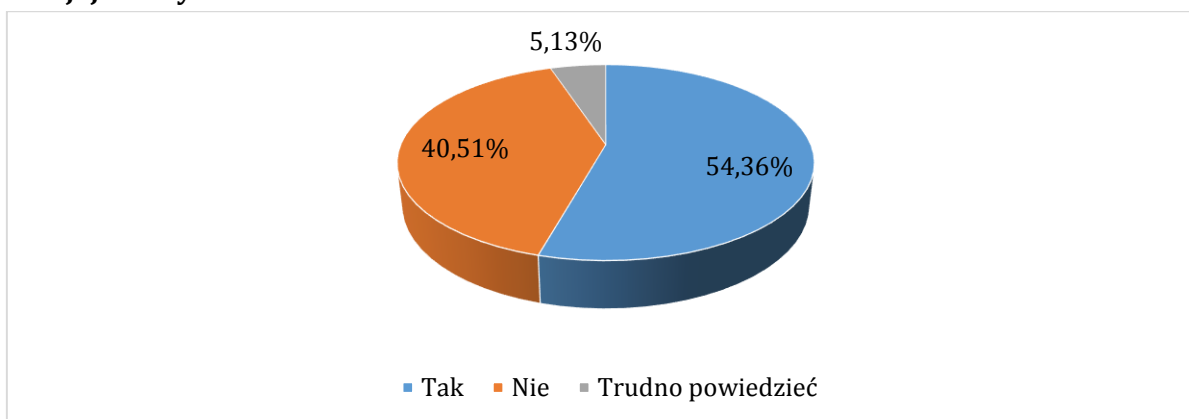
Wykres 55. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Ponad połowa (54,36%) osób uczestniczących w badaniu przyznała, iż bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych. Stanowi to wysoki odsetek uczniów w badanej grupie. Rozkład odpowiedzi pokazuje duże zainteresowanie zajęciami pozalekcyjnymi prowadzonymi na terenie szkoły. Niewiele ponad 40% respondentów nie uczestniczy w proponowanych zajęciach, natomiast 5,13% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie.

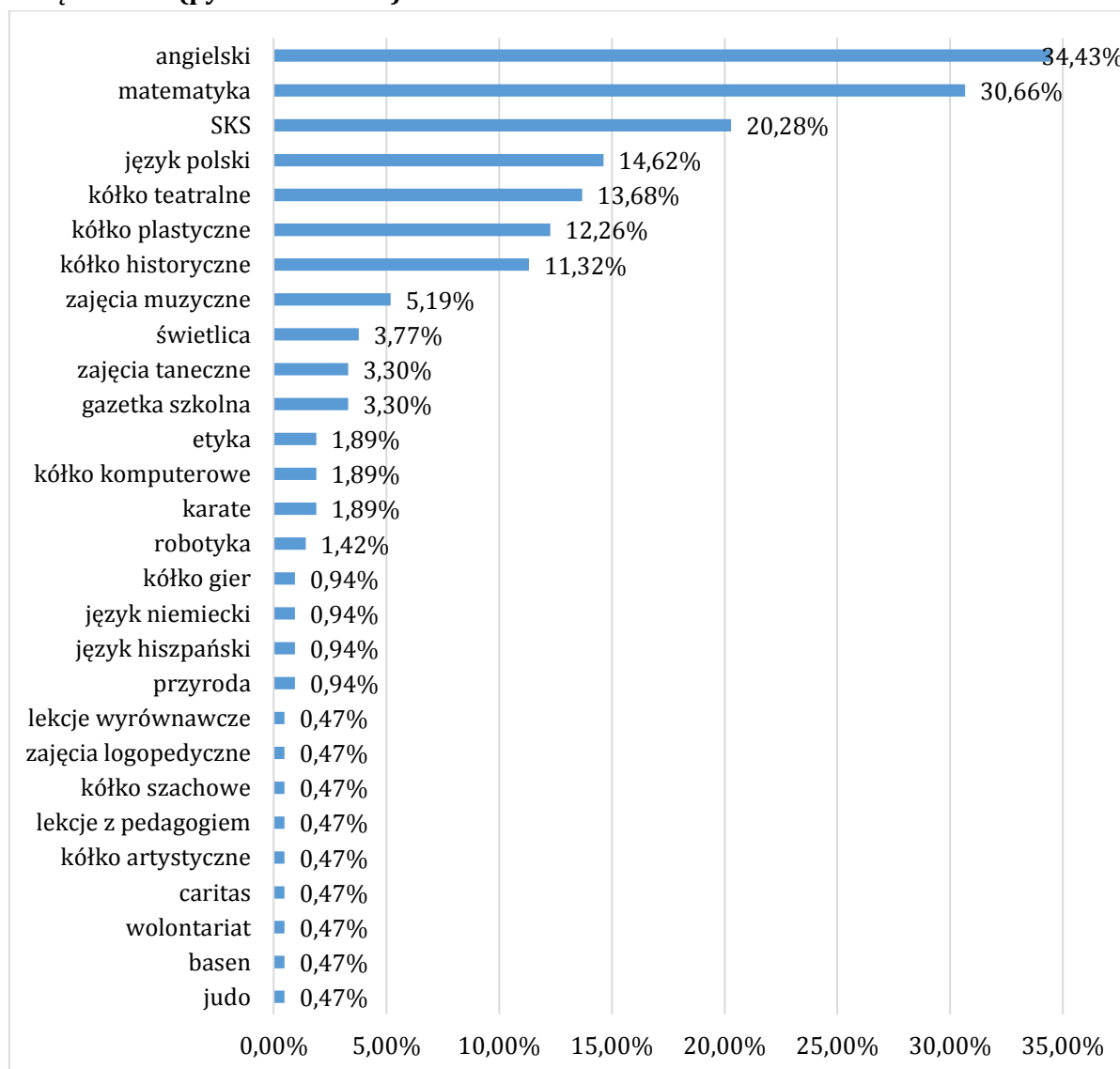
Wykres 56. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Osoby, które uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne dodatkowo zapytano o rodzaje tych zajęć. Najwięcej uczestników badania wskazało na dodatkowe lekcje z języka angielskiego (34,33%) oraz z matematyki (30,66%). Uczniowie szkół podstawowych chętnie uczestniczą także w zajęciach sportowych (1/5 wskazań dotyczy SKS). Często wymieniane były również odpowiedzi takie jak: język polski (14,62%), kółko teatralne (13,68%), koło plastyczne (12,26%), kółko historyczne (11,32%). Pozostałe zajęcia stanowią mniej niż 10% wskazań, a ich szczegółowy rozkład został przedstawiony na wykresie 57.

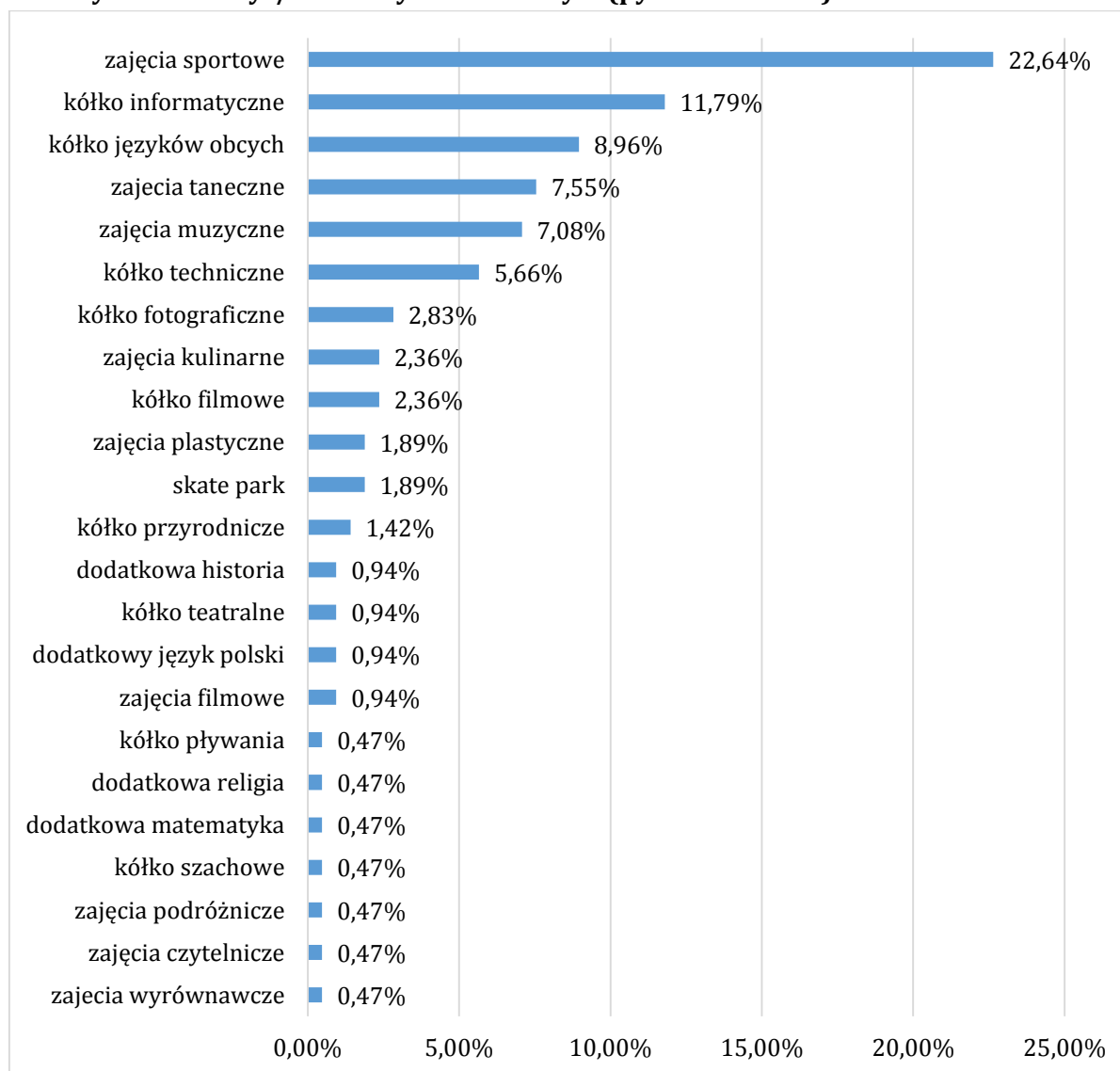
Wykres 57. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

W kolejnej części badania, uczniowie szkół podstawowych, zostali poproszeni o wskazanie zajęć pozalekcyjnych, których brakuje w ich szkołach. Wskazania były bardzo rozbieżne, jednak największa ich liczba dotyczyła zajęć sportowych (22,64%). Uczniowie byłiby także zainteresowani kołem informatycznym (11,79%), kółkami językowymi (8,96%), zajęciami tanecznymi (7,55%), muzycznymi (7,08%) oraz technicznymi (5,66%). Pozostałe wskazania dotyczyły takich zajęć jak: kulinarne, fotograficzne, koła filmowe, przyrodnicze.

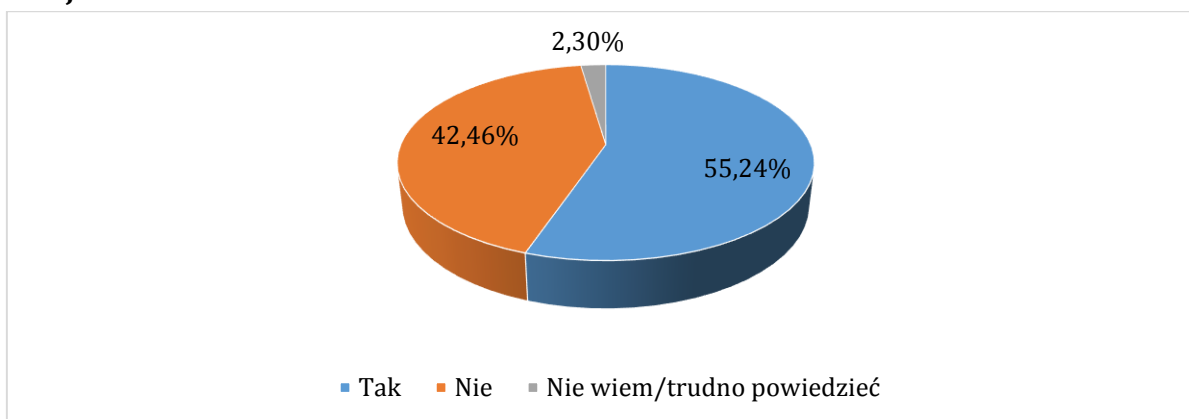
Wykres 58. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć? (pytanie otwarte)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Podobny odsetek uczniów uczestniczących w zajęciach dodatkowych prowadzonych na terenie szkoły bierze również udział w zajęciach organizowanych przez inne instytucje. Ponad 55% badanych potwierdziło, że bierze czynny udział w takich zajęciach. Natomiast 42,46% uczniów w chwili obecnej nie jest zainteresowana taką formą nauki czy rozszerzania swoich zainteresowań.

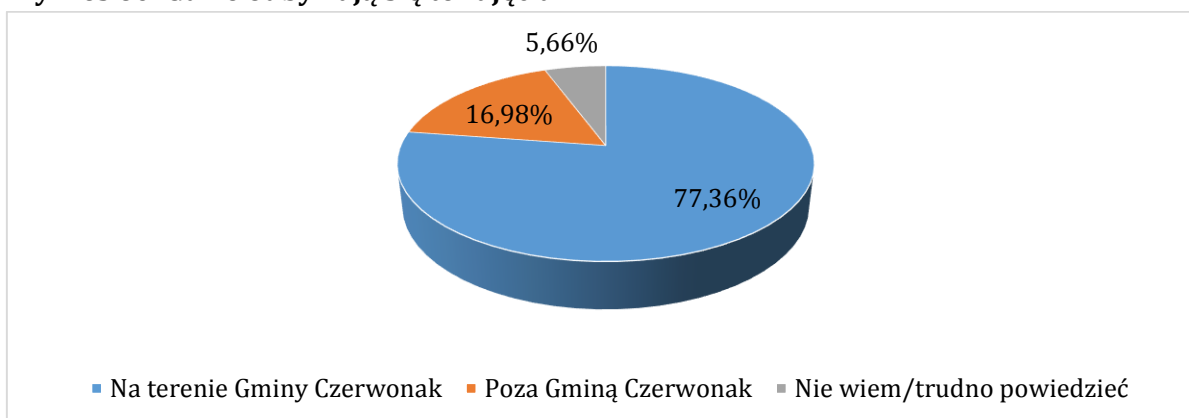
Wykres 59. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Ponad $\frac{3}{4}$ uczniów uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach dodatkowych na terenie Gminy Czerwonak. Natomiast w przypadku 16,98% respondentów, zajęcia dodatkowe odbywają się poza Gminą Czerwonak – najczęściej w Poznaniu.

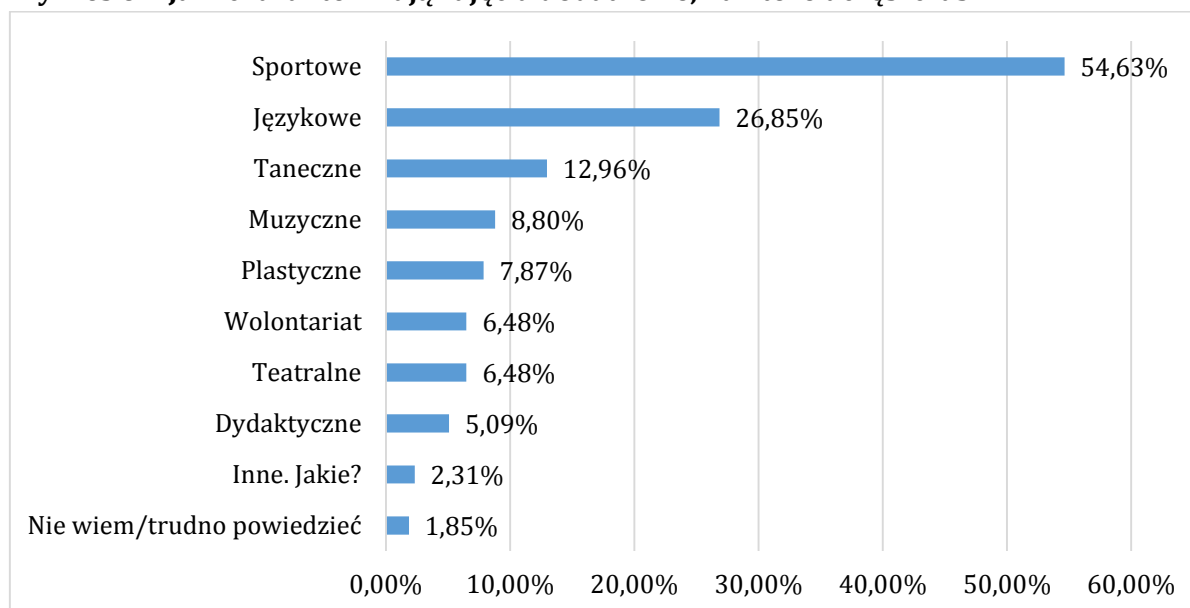
Wykres 60. Gdzie odbywają się te zajęcia?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych uczęszcza na zajęcia dodatkowe o charakterze sportowym (54,63%). Niewiele ponad $\frac{1}{4}$ odpowiedzi dotyczyła natomiast lekcji z nauki języka obcego. Respondenci często wskazywali także na zajęcia taneczne (12,96%), muzyczne (8,8%), plastyczne (7,87%), czy teatralne (6,48%). Warto również zaznaczyć, że 6,48% wskazań dotyczyło uczestnictwa w wolontariacie. Wśród odpowiedzi „inne” znalazły się: zajęcia strategiczne, fotograficzne, dotyczące gier, rozwijające oraz organizowane w świetlicy.

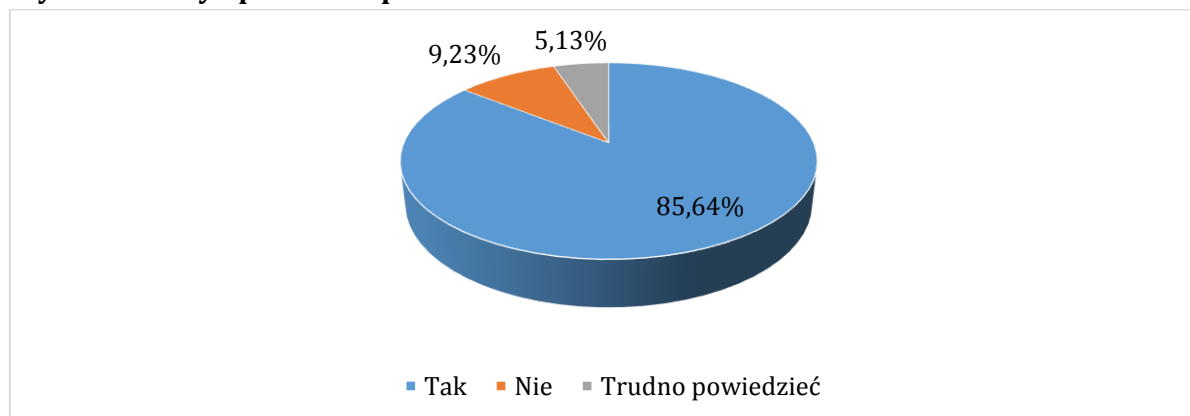
Wykres 61. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych uprawia sport (85,64%). Tylko niecałe 10% respondentów wskazała na odpowiedź „nie”. 5% osób uczestniczących w badaniu nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie zadane w ten sposób.

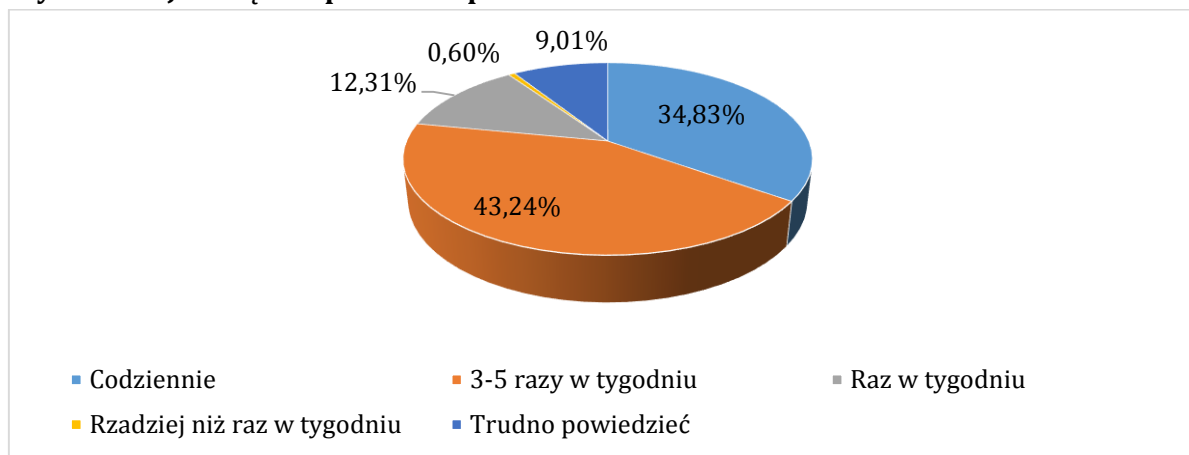
Wykres 62. Czy uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Rozkład odpowiedzi na pytanie o częstotliwość uprawiania sportu jest bardzo rozbieżny. Najwięcej osób (43,24%) wskazało na odpowiedź 3-5 razy w tygodniu. Codziennie ćwiczy 34,83% respondentów. Ponadto 12,31% uczniów ćwiczy raz w tygodniu, a 0,6% rzadziej niż raz w tygodniu. 9,01% uczniów szkół podstawowych miało problem z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

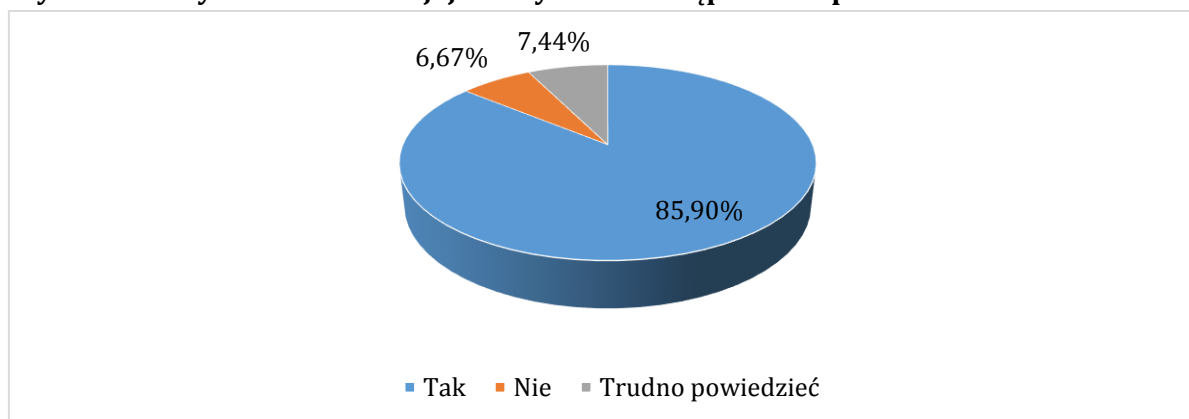
Wykres 63. Jak często uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

W kolejnej części ankiety, respondentów poproszono o odniesienie się do pytań związanych z dostępem do Internetu. Zdecydowana większość osób uczestniczących w badaniu (85,90%) wskazała, że na terenie swojej szkoły posiada dostęp do komputera z Internetem. Niecałe 7% uczniów stwierdziło, że nie ma stałego dostępu do Internetu, a 7,44% uczniów nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii.

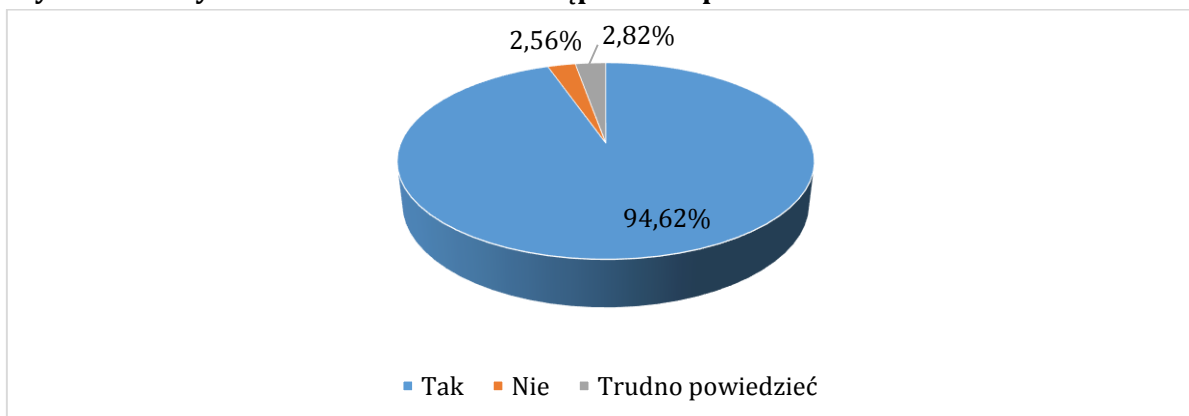
Wykres 64. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Zdecydowana większość (94,62%) uczniów szkół podstawowych posiada w domu dostęp do komputera z Internetem. Tylko w przypadku 2,56% osób, taki dostęp nie jest w domu zapewniony.

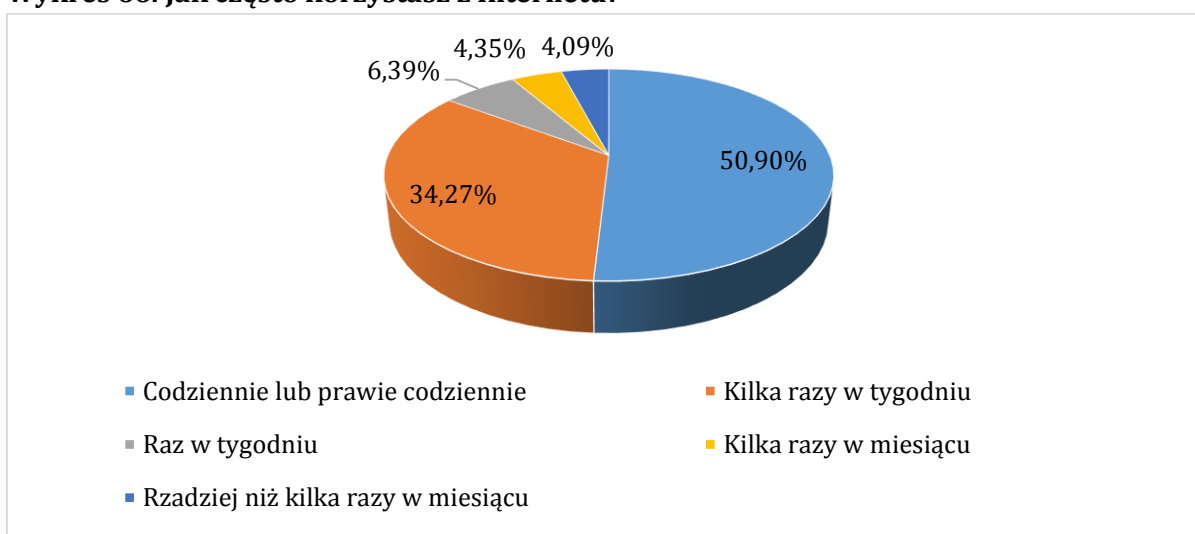
Wykres 65. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Połowa osób uczestniczących w badaniu wskazała, że codziennie lub prawie codziennie korzysta z Internetu. Jeden na trzech uczniów wskazywał na odpowiedź kilka razy w tygodniu (34,27%). Raz w tygodniu z Internetu korzysta 6,39% respondentów, kilka razy w miesiącu 4,35%, a rzadziej niż raz w miesiącu 4,09% uczniów.

Wykres 66. Jak często korzystasz z Internetu?

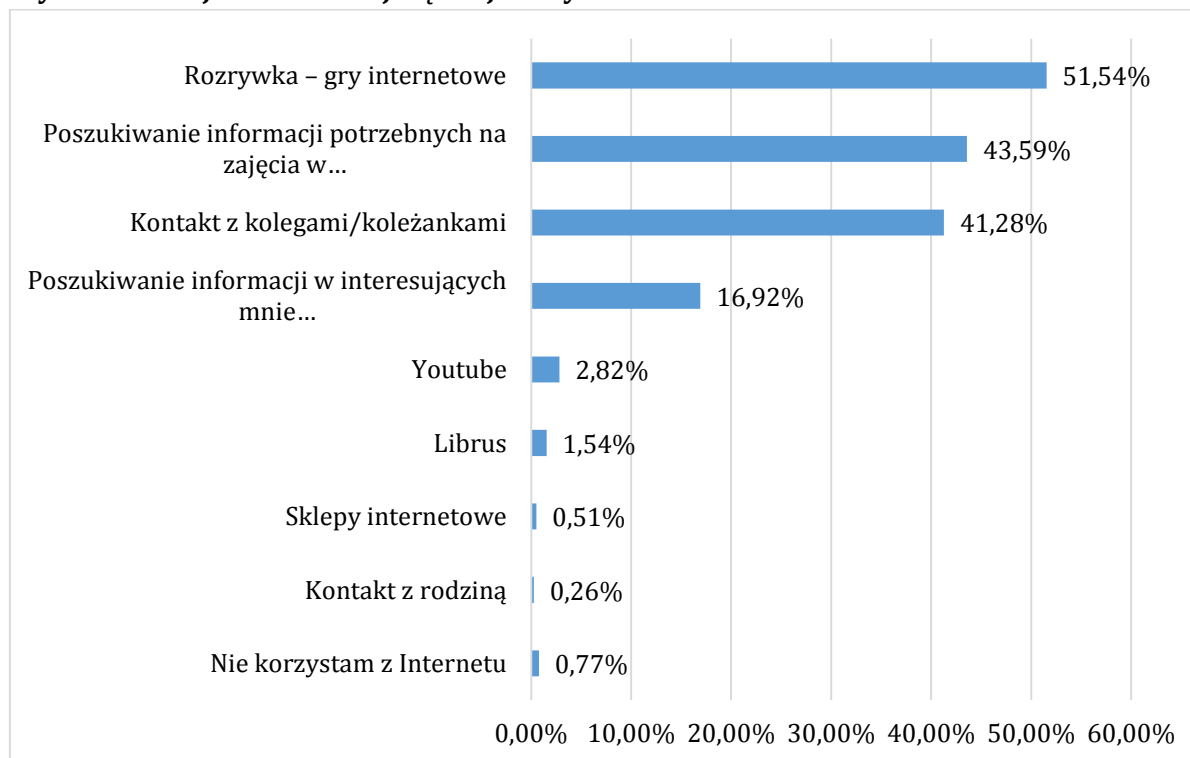

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

W przypadku pytania o cel korzystania z Internetu, ponad połowa (51,54%) odpowiedzi dotyczyła rozrywki, tj. gier internetowych. Często uczniowie wskazywali także na poszukiwanie informacji potrzebnych na zajęcia w szkole (43,59%) oraz kontakt z kolegami i koleżankami (41,28%). Osoby uczestniczące w badaniu za pośrednictwem Internetu chętnie poszukują również informacji w interesujących ich dziedzinach

(16,92%), oglądają filmy na specjalnych kanałach, tj. YouTube (2,82%) oraz sprawdzają oceny w systemie Librus (1,54%). Część osób korzysta także ze sklepów internetowych (0,51%) lub kontaktuje się z rodziną (0,26%). Niecały 1% osób wypełniających ankietę nie korzysta z Internetu w ogóle.

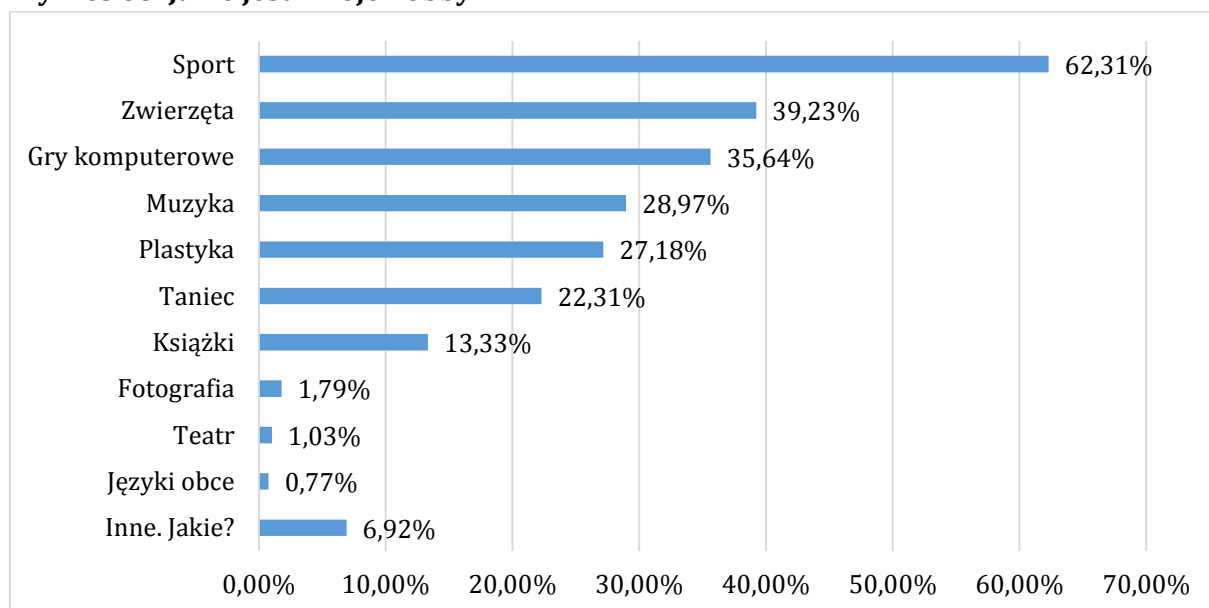
Wykres 67. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Osoby uczestniczące w badaniu ankietowym zapytano także o ich hobby. Największa grupa respondentów wskazała na sport (62,31%). Wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył: zwierząt (39,23%), gier komputerowych (35,64%), muzyki (28,97%), plastyki (27,18%) i tańca (22,31%). Uczniowie szkół podstawowych wskazywali także na takie zainteresowania jak: książki (13,33%), fotografia (1,79%), teatr (1,03%), języki obce (0,77%). Wśród odpowiedzi „inne” najczęściej wskazywano na harcerstwo, informatykę, politykę, czy historię.

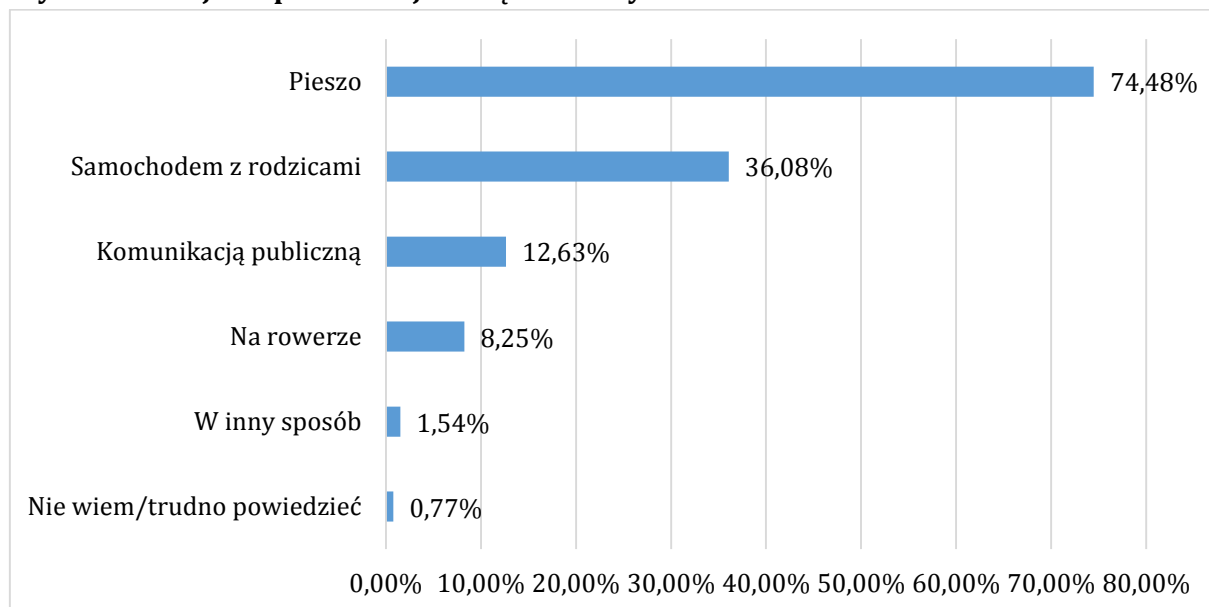
Wykres 68. Jakie jest Twoje hobby?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Największa część uczniów szkół podstawowych chodzi do szkoły pieszo (74,48%). W przypadku 36,08% osób uczestniczących w badaniu, do szkoły są przywożeni przez rodziców. Komunikacją publiczną porusza się 12,63% respondentów, a na rowerze 8,25% uczniów szkół podstawowych.

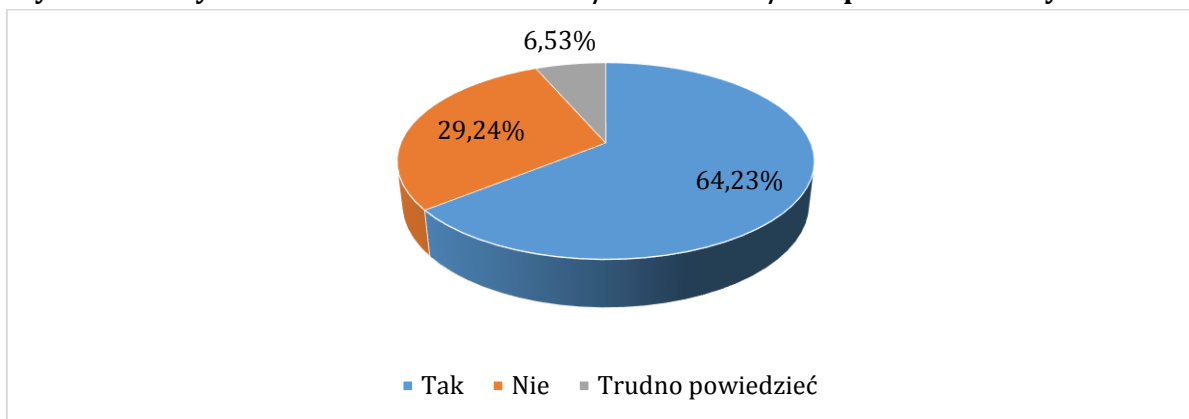
Wykres 69. W jaki sposób udajesz się do szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Zdecydowana większość osób uczestniczących w badaniu bierze udział w zawodach, konkursach lub olimpiadach szkolnych (64,23%). Blisko 30% uczniów nie miało dotychczas okazji reprezentować szkoły na tego typu przedsięwzięciach. 6,53% badanych nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tym aspekcie.

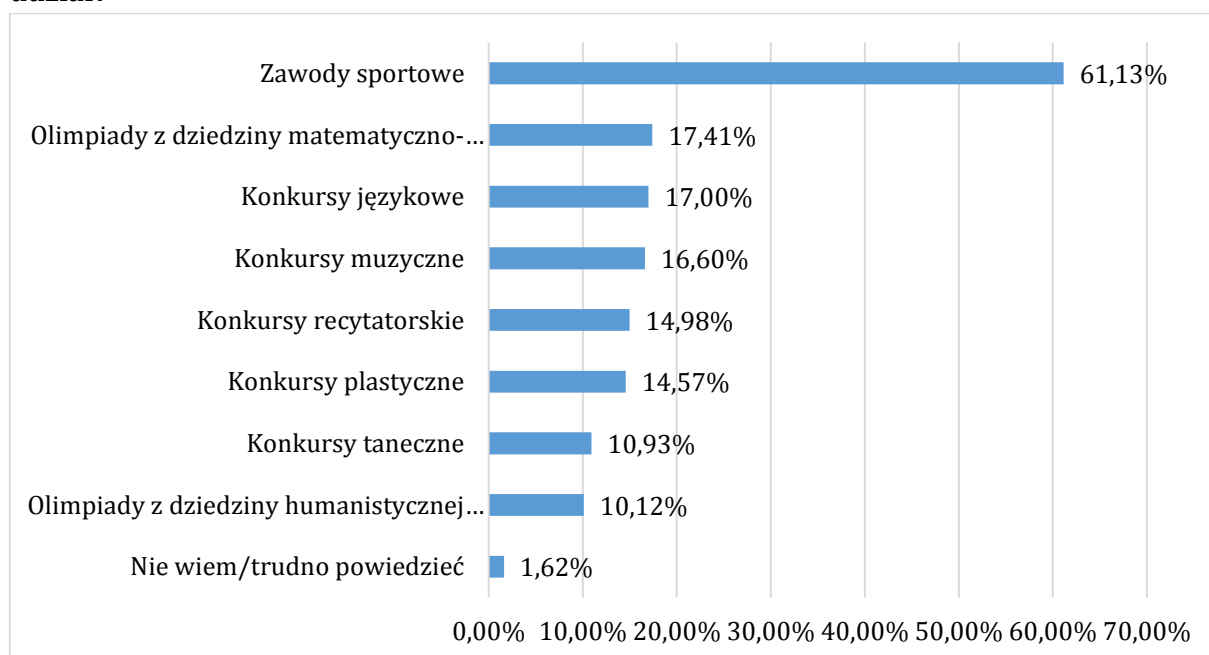
Wykres 70. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

Spośród konkursów, olimpiad i zawodów, największą popularnością cieszą się przedsięwzięcia o tematyce sportowej (61,13%). Pozostali uczniowie uczestniczą w olimpiadach z dziedziny matematyczno-przyrodniczej, tj. matematyka, fizyka, biologia, chemia (17,41%). Ponadto 17% uczestników badania brało dotychczas udział w konkursach językowych, 16,60% w konkursach muzycznych, 14,98% w konkursach recytatorskich, 14,57% w konkursach plastycznych. Część uczniów wskazała także na konkursy taneczne (10,93%) oraz olimpiady humanistyczne, tj. polonistyczne oraz historyczne (10,12%).

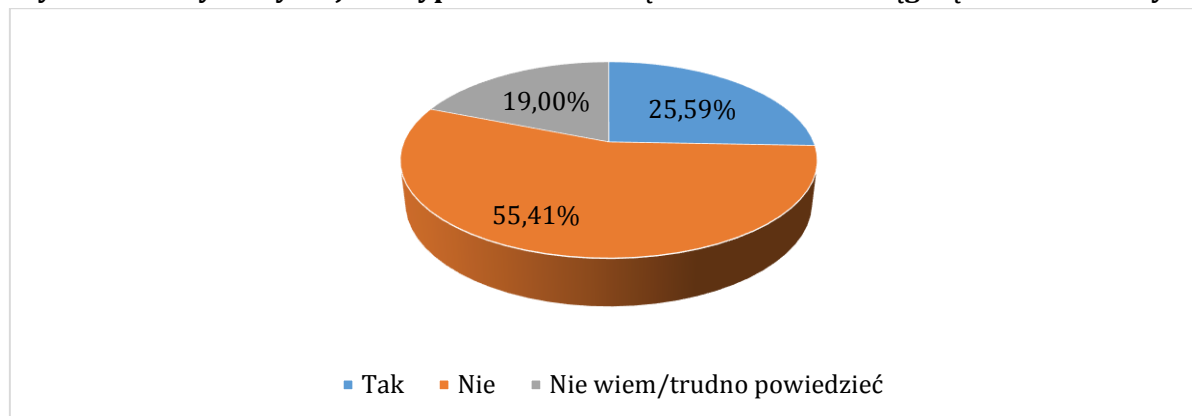
Wykres 71. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

$\frac{1}{4}$ uczestników badania otrzymuje stypendia w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi. Jednak w przypadku ponad połowy respondentów, takie stypendia nie zostały przyznane w szkołach, do których uczęszczają. 19% uczniów nie potrafiło natomiast odpowiedzieć na pytanie zadane w ten sposób.

Wykres 72. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?

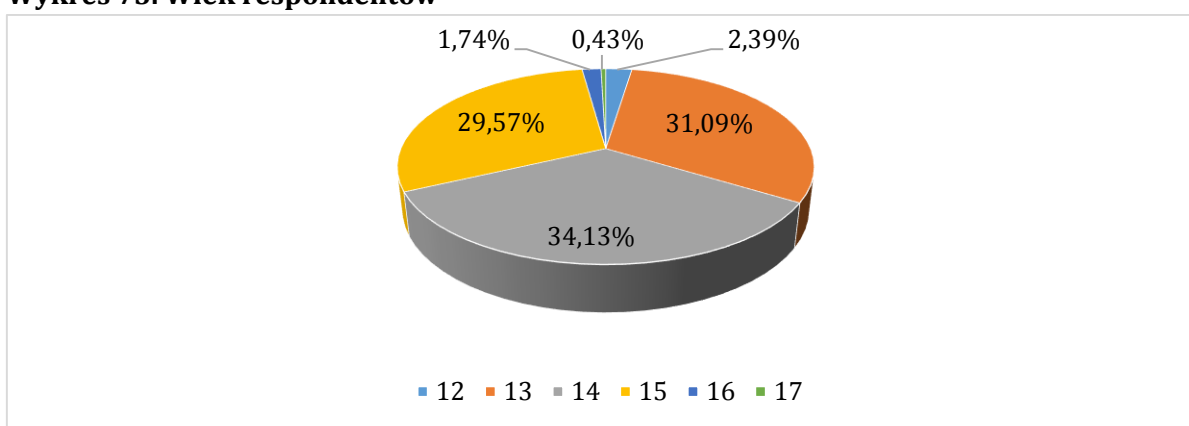
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół podstawowych.

9.2 Badanie audytoryjne z uczniami szkół gimnazjalnych

W badaniu audytoryjnym udział wzięli również gimnazjaliści ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak. Niewiele większą grupę badanych stanowili mężczyźni, których było 53,53%, zaś nieco mniejszą kobiety – 46,47%.

Respondentami byli uczniowie w wieku od 12 do 17 lat. Największą grupę stanowili 14-latkowie (34,13), następnie 13-latkowie (31,09%) i 15-latkowie (29,57%). Pozostali uczniowie stanowili łącznie 4,56% badanych.

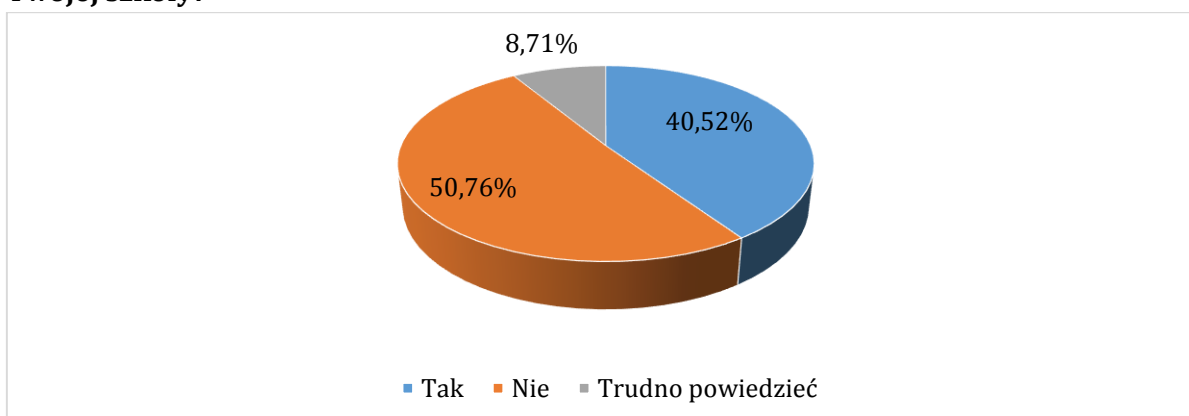
Wykres 73. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad 40% uczniów uczestniczących w badaniu przyznało, iż bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie ich szkoły. Połowa gimnazjalistów nie jest zainteresowana uczestnictwem w proponowanych zajęciach dodatkowych, natomiast 8,71% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 74. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Największą popularnością wśród respondentów cieszą się zajęcia sportowe (30,11%). Duży odsetek uczniów uczestniczy również w zajęciach doskonalących umiejętności językowe (16,13%) oraz muzyczne (11,83%). Co dziesiąta badana osoba aktywnie uczestniczy w życiu szkoły poprzez działalność w ramach samorządu szkolnego lub angażuje się w działania realizowane przez koło filmowe. Gimnazjaliści uczęszczają również na zajęcia z matematyki (8,06%), koło religijne (6,99%), koło teatralne i zajęcia z chemii (po 4,84%), koło plastyczne (4,30%), zajęcia taneczne i wyrównawcze (3,76%), zajęcia z historii i języka polskiego (po 3,23%). Mniejszą popularnością cieszą się natomiast zajęcia z biologii (2,69%), zajęcia z fizyki i koło informatyczne (po 2,15%), zajęcia z geografii i koło kulinarne (po 1,61%), zajęcia z etyki i z nauki języka migowego (1,08%), a także zajęcia z WOS-u, koło fotograficzne i zajęcia z techniki (0,54%).

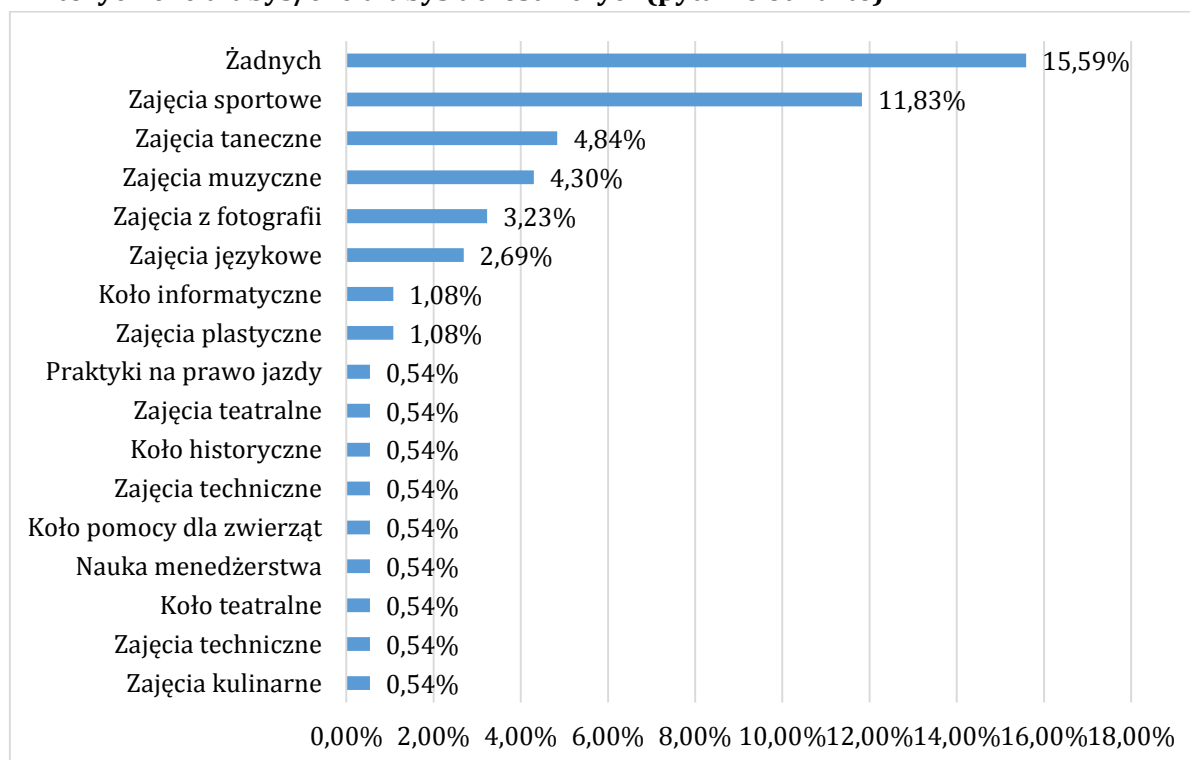
Wykres 75. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ankietowani nastolatki stwierdzili, że w ich szkołach w największym stopniu brakuje zajęć o tematyce sportowej (11,83%). Respondenci wskazali również na potrzebę organizacji zajęć tanecznych (4,84%), muzycznych (4,30%), fotograficznych (3,23%) oraz językowych (2,69%). Rzadziej gimnazjaliści wspominali o kole informatycznym i zajęciach plastycznych (po 1,08%), a także praktykach na prawo jazdy, zajęciach teatralnych, kole historycznym, zajęciach technicznych, kole pomocy dla zwierząt, nauce menedżerstwa, zajęciach technicznych oraz kulinarnych (po 0,54% wskazań). W opinii 15,59% ankietowanych w gimnazjach znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak nie ma konieczności wprowadzania kolejnych zajęć dodatkowych, gdyż obecna oferta jest w pełni satysfakcjonująca.

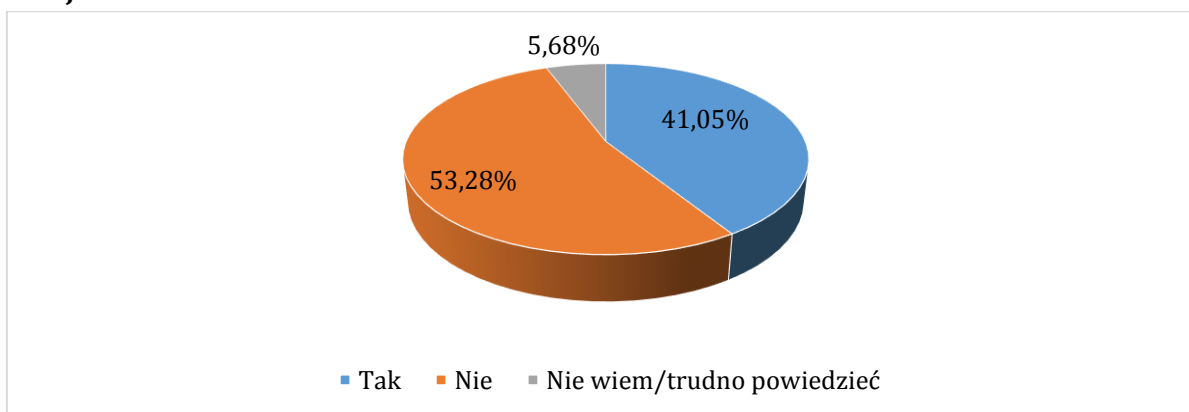
Wykres 76. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć? (pytanie otwarte)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad 40% gimnazjalistów z Gminy Czerwonak bierze udział w zajęciach dodatkowych realizowanych przez instytucje inne niż ich szkoły. 53,28% respondentów na pytanie „Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?” udzieliło odpowiedzi negatywnej. 5,68% ankietowanych nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tym kontekście.

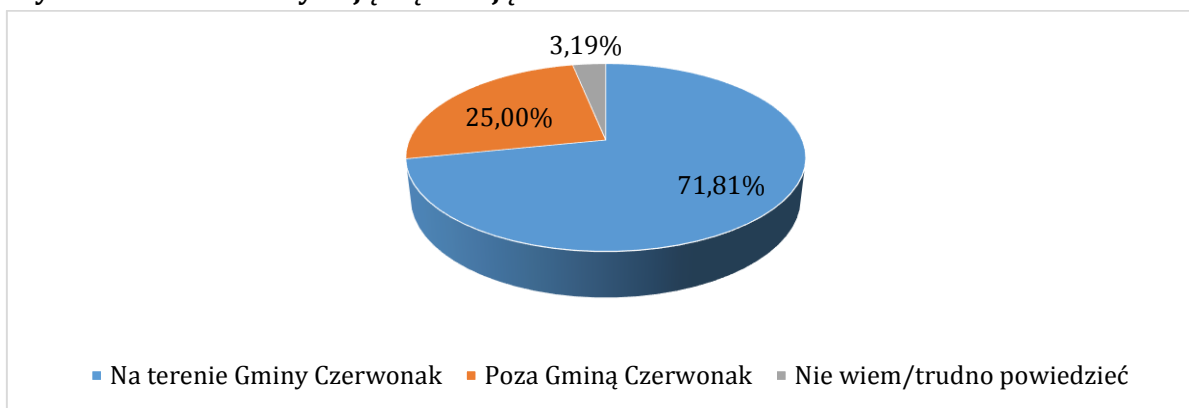
Wykres 77. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Zdecydowana większość zajęć (71,81%), w których uczestniczą badani gimnazjaliści odbywa się na terenie Gminy Czerwonak. Co czwarty respondent dojeżdża na zajęcia dodatkowe poza gminę swojego zamieszkania – przede wszystkim do Poznania.

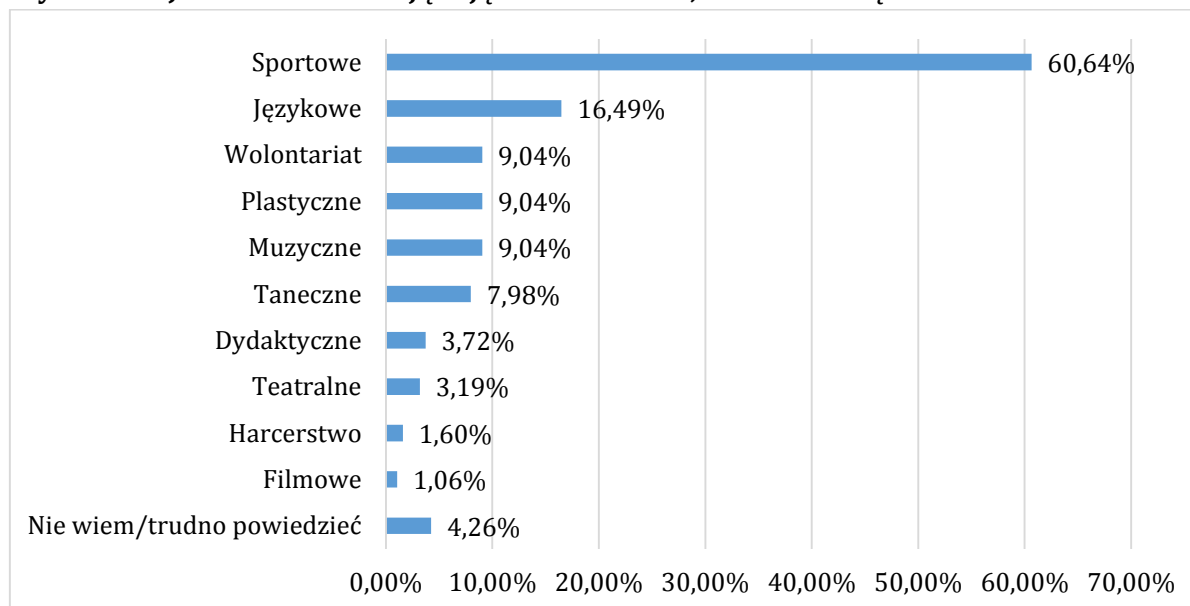
Wykres 78. Gdzie odbywają się te zajęcia?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

W przypadku największej grupy badanych osób (60,64%) zajęcia dodatkowe, w których uczestniczą mają charakter sportowy. Młodzież gimnazjalna z Gminy Czerwonak chętnie bierze udział w zajęciach językowych (16,49%), a także plastycznych i muzycznych (po 9,04%). Co dziesiąty respondent angażuje się w działalność charytatywną. Mniejszą popularnością cieszą się natomiast zajęcia taneczne (7,98%), dydaktyczne (3,72%), teatralne (3,19%), harcerskie (1,60%) oraz filmowe (1,06%).

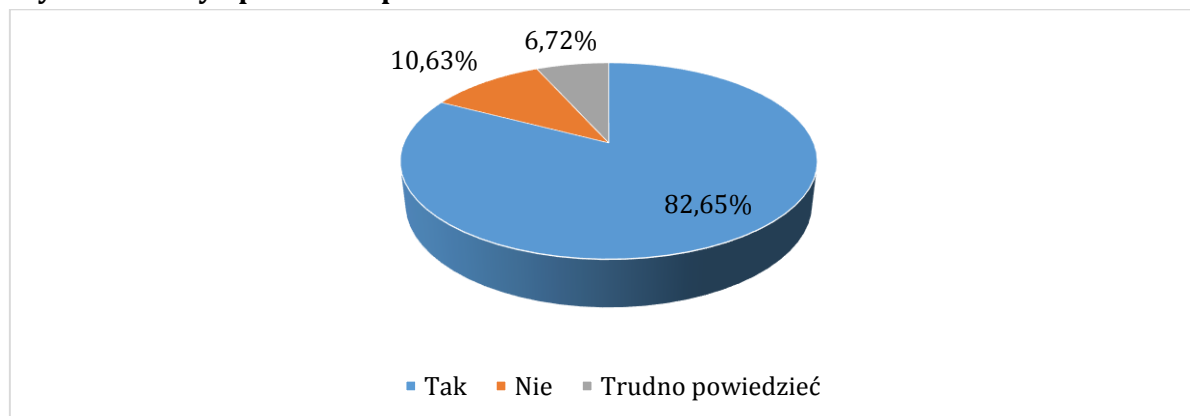
Wykres 79. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Zdecydowana większość badanych uczniów (82,65%) uprawia sport. Co dziesiąty uczestnik badania przyznał, że nie prowadzi aktywnego stylu życia. 6,72% badanych udzieliło natomiast odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

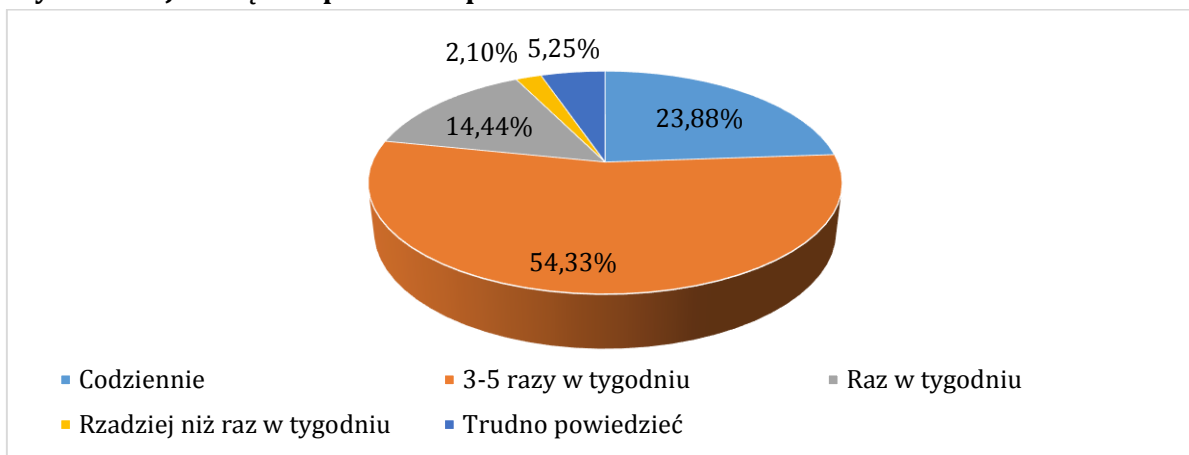
Wykres 80. Czy uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad połowa badanych osób (54,33%) uprawia sport przynajmniej trzy razy w tygodniu. Prawie 24% gimnazjalistów dba o swoje zdrowie poprzez codzienną aktywność fizyczną. 14,44% uczniów raz w tygodniu bierze udział w przedsięwzięciach o charakterze sportowym, zaś 2,10% uprawia sport rzadziej niż raz w tygodniu. 5,25% ankietowanych nie potrafiło wskazać jednoznacznej odpowiedzi na zadane pytanie.

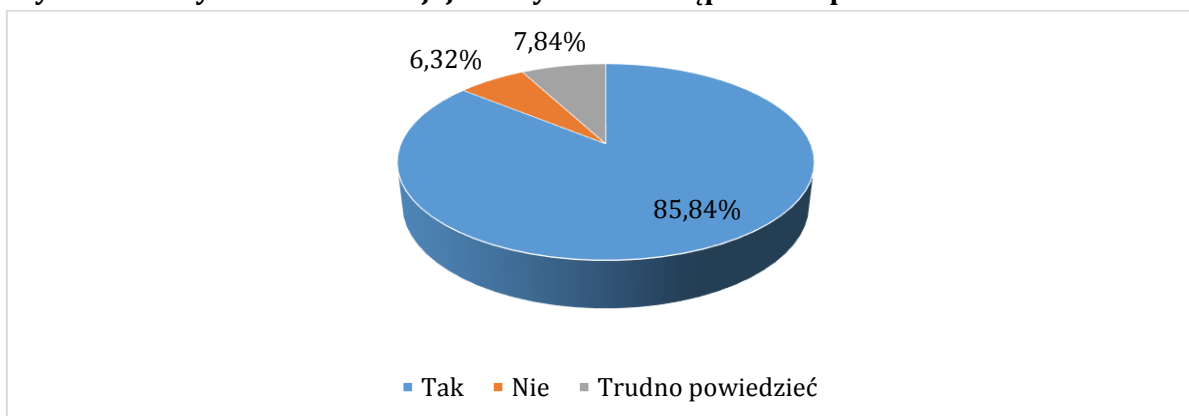
Wykres 81. Jak często uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

W dalszej części badania gimnazjalistów zapytano o to, czy na terenie swojej szkoły mają dostęp do komputera z Internetem. Zdecydowana większość z nich (85,84%) udzieliła odpowiedzi twierdzącej, natomiast niewiele ponad 6% odpowiedzi negatywnej. 7,84% ankietowanych nie umiało odpowiedzieć na pytanie zadane w takiej formie.

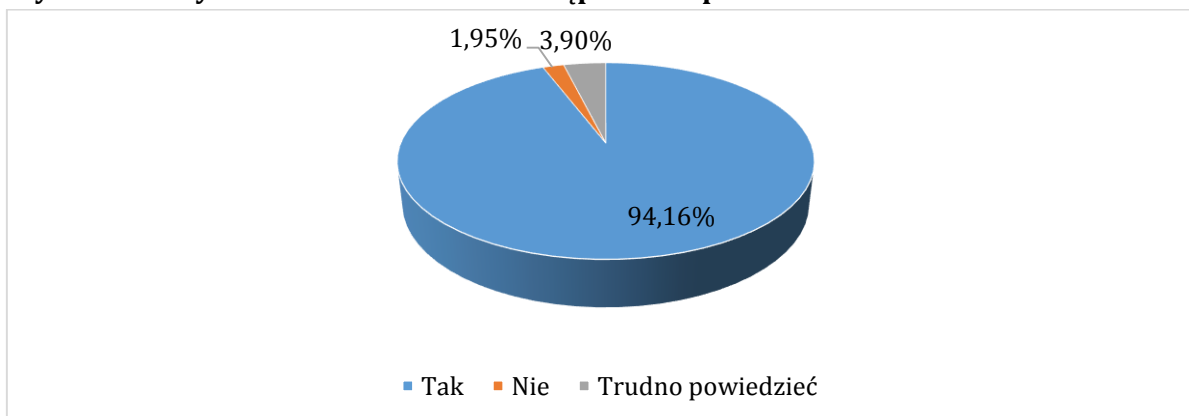
Wykres 82. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Dużo większy odsetek uczniów (94,16%) stwierdził natomiast, że w swoim domu może swobodnie korzystać z Internetu. Zaledwie dwóch na stu badanych musi korzystać z Internetu w innych miejscach. 3,90% uczniów nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tym aspekcie.

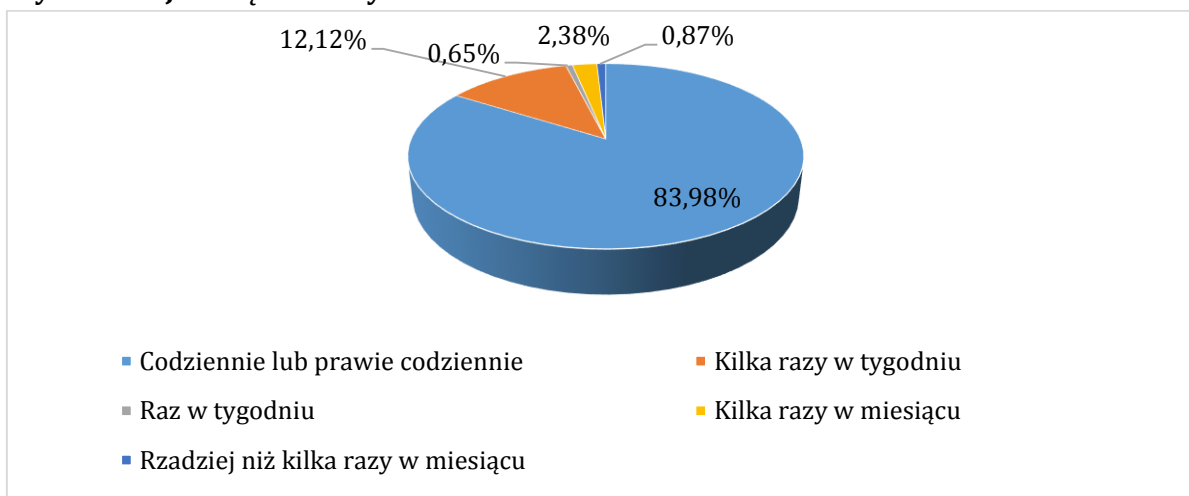
Wykres 83. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Największa grupa ankietowanych (83,98%) korzysta z Internetu codziennie lub prawie codziennie. Na rzadsze korzystanie z Internetu wskazało natomiast 15,37% uczniów, z czego 12,12% „kilka razy w tygodniu”, 0,65% „raz w tygodniu”, 2,38% „kilka razy w miesiącu”, a 0,87% „rzadziej niż kilka razy w miesiącu”.

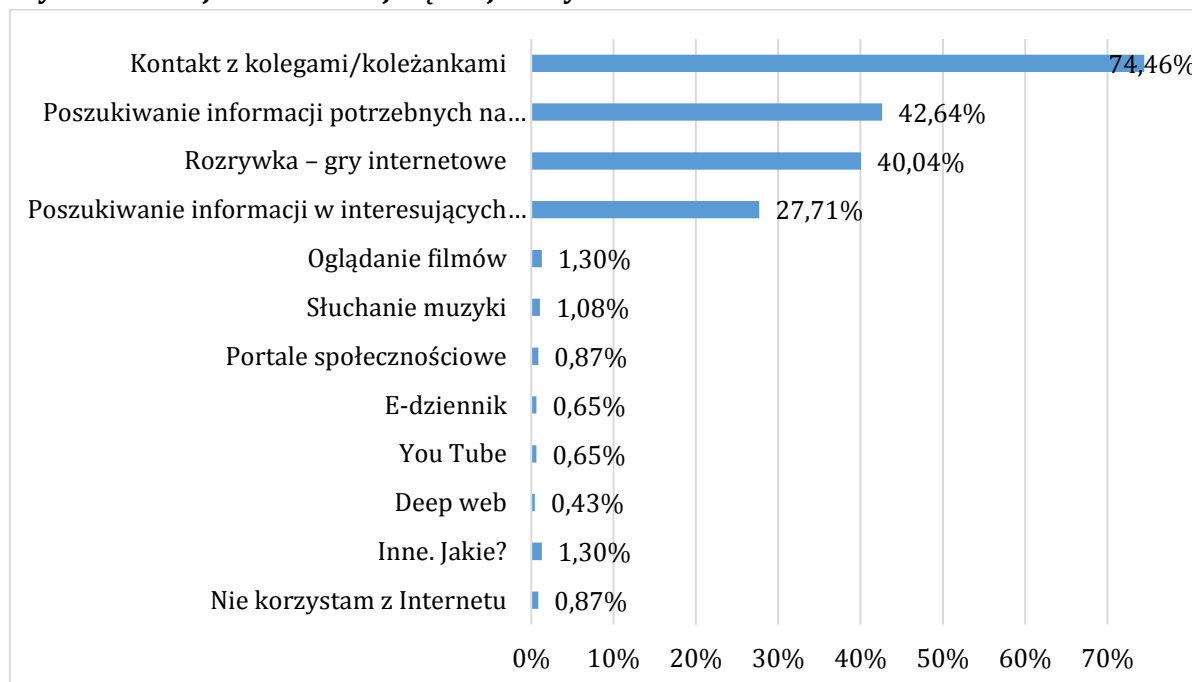
Wykres 84. Jak często korzystasz z Internetu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Trzech na czterech ankietowanych najczęściej posługuje się Internetem w celu kontaktowania się z kolegami lub koleżankami. Bardzo duża grupa osób poszukuje informacji potrzebnych na zajęcia w szkole (42,64%) lub gra w dostępne gry internetowe (40,04%). Prawie 28% z nich poszukuje natomiast informacji w interesujących ich dziedzinach. „Innymi” wskazaniem były: oglądanie filmów (1,30%), słuchanie muzyki (1,08%), czy korzystanie z portali społecznościowych (0,87%).

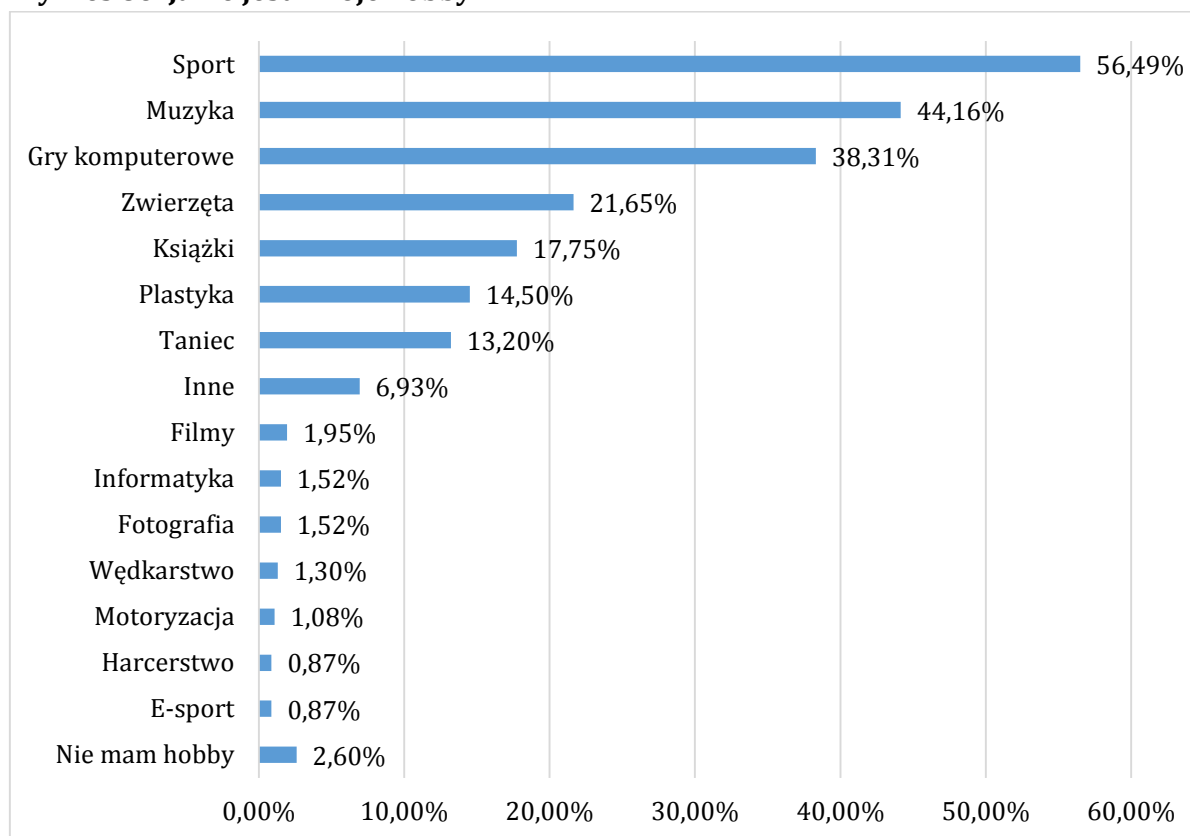
Wykres 85. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad połowa gimnazjalistów uczących się na terenie Gminy Czerwonak (56,49%) interesuje się sportem. Dużą popularnością cieszą się również takie dziedziny jak: muzyka (44,16%), gry komputerowe (38,31%), zwierzęta (21,65%), książki (17,75%) oraz plastyka (14,50%) i taniec (13,20%). Mniejsze zainteresowanie dotyczy natomiast filmów (1,95%), informatyki i fotografii (po 1,52% wskazań), wędkarstwa (1,30%) i motoryzacji (1,08%).

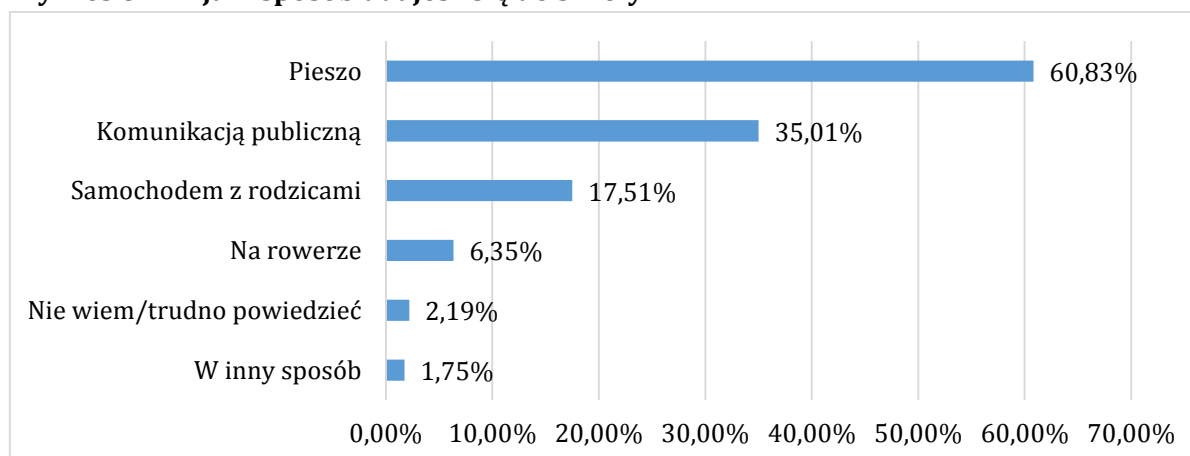
Wykres 86. Jak jest Twoje hobby?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad 60% ankietowanych gimnazjalistów udaje się na co dzień do szkoły pieszo. 35,01% korzysta z usług komunikacji publicznej. 17,51% uczniów podwożonych jest do szkoły przez rodziców. Najmniejsza grupa respondentów dojeżdża na zajęcia na rowerze (6,35%).

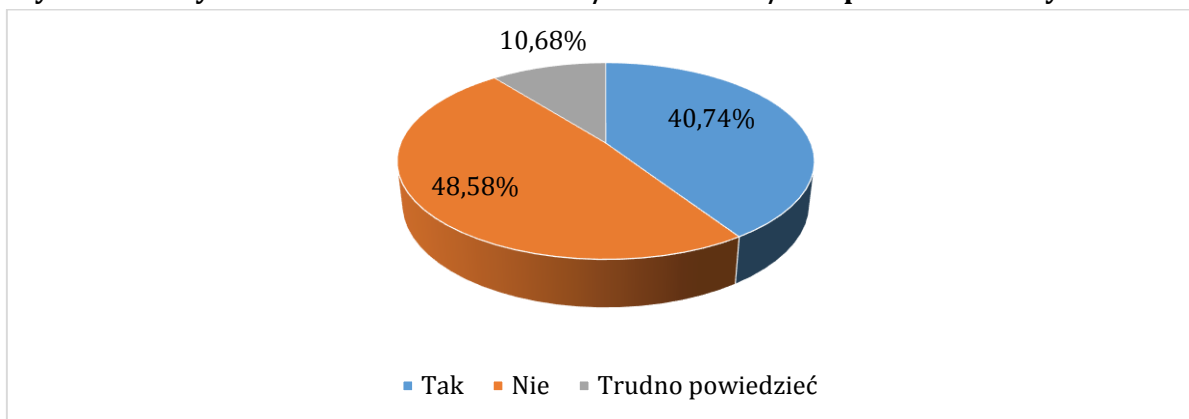
Wykres 87. W jaki sposób udajesz się do szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Ponad 40% uczniów przyznało, że bierze aktywny udział w zawodach, konkursach lub olimpiadach szkolnych. Prawie połowa respondentów nie jest zainteresowana reprezentowaniem szkoły na tego typu imprezach. Jeden na dziesięciu badanych nie potrafił wskazać jednoznacznej odpowiedzi na zadane pytanie.

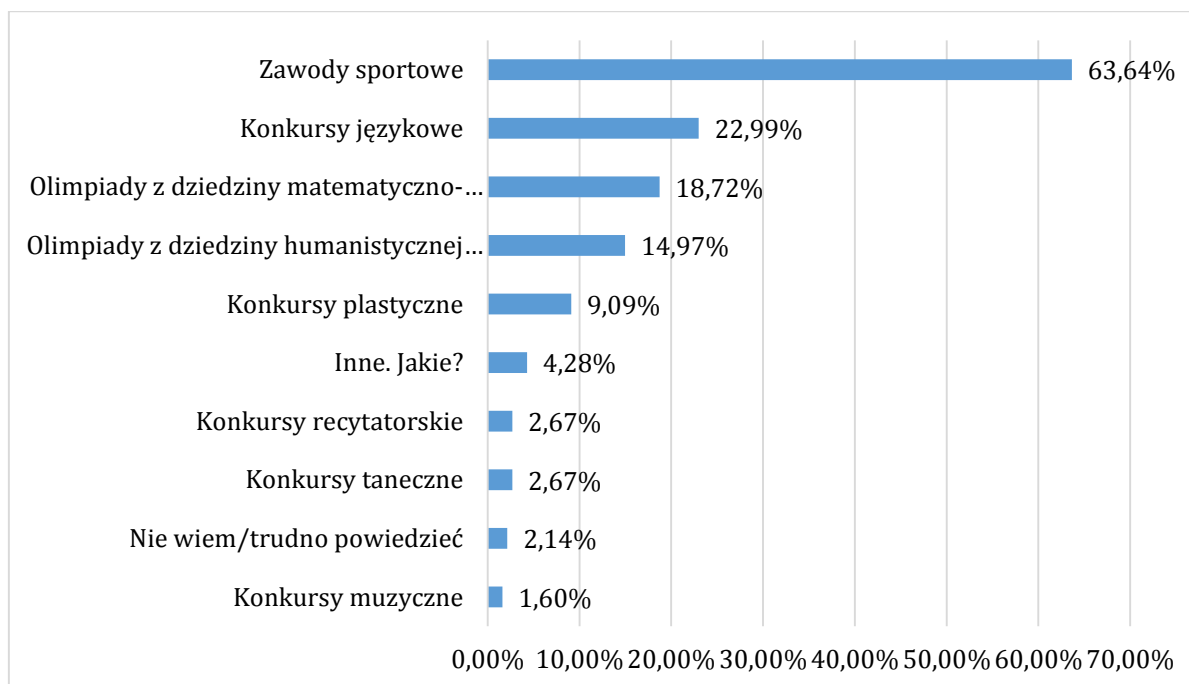
Wykres 88. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Najbardziej popularnymi konkursami, w których biorą udział gimnazjaliści z Gminy Czerwonak są zawody sportowe, bowiem wskazane zostały one przez 63,64% respondentów. Uczestnicy badania ankietowego uczestniczą również w konkursach językowych (22,99%), olimpiadach z dziedziny matematyczno-przyrodniczej (18,72%), olimpiadach z dziedziny humanistycznej (14,97%) oraz w konkursach plastycznych (9,09%). Znacznie rzadziej ankietowani wspominali o konkursach recytatorskich oraz tanecznych (po 2,67%), a także o konkursach muzycznych (1,60%).

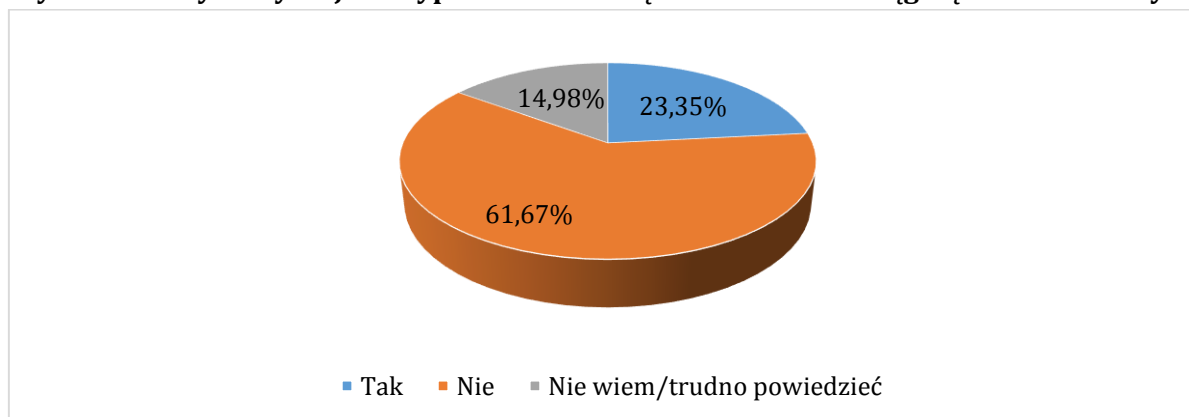
Wykres 89. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Niewiele ponad 23,35% uczniów reprezentujących szkoły w różnego rodzaju konkursach czy olimpiadach otrzymuje stypendia w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi. Ponad 61% reprezentantów szkół gimnazjalnych jednoznacznie stwierdziło, że nie otrzymuje żadnego wsparcia. 14,98% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na pytanie dotyczące stypendiów naukowych.

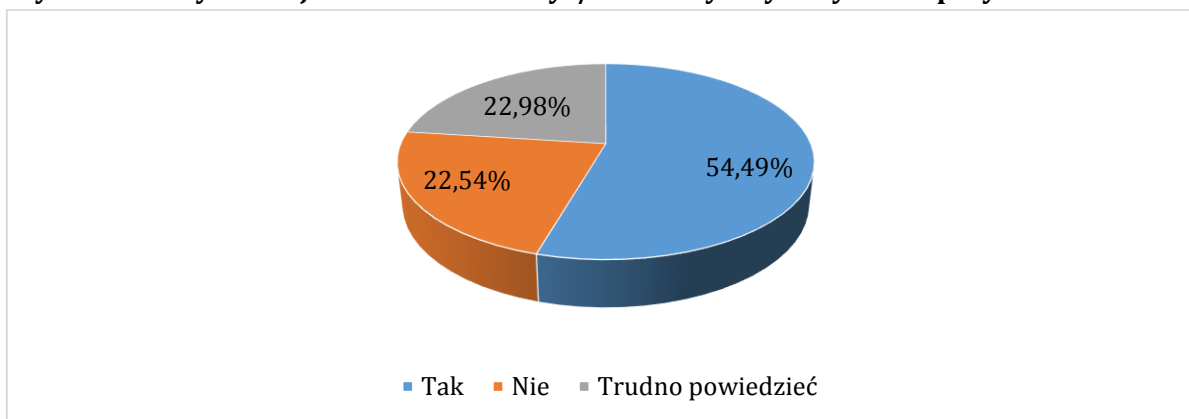
Wykres 90. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Na pytanie, „czy wiesz jaki zawód chciałbyś wykonywać w przyszłości” ponad połowa respondentów udzieliła odpowiedzi twierdzącej (54,49%). Najczęściej wskazywanymi zawodami były: informatyk/programista, mechanik, pracownik służby publicznej (policjant, żołnierz, strażak), sportowiec, lekarz, weterynarz, architekt, prawnik. 22,54% badanych gimnazjalistów nie wie jeszcze, w jaki sposób powinna potoczyć się ich kariera zawodowa. 22,98% osób udzieliło natomiast odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

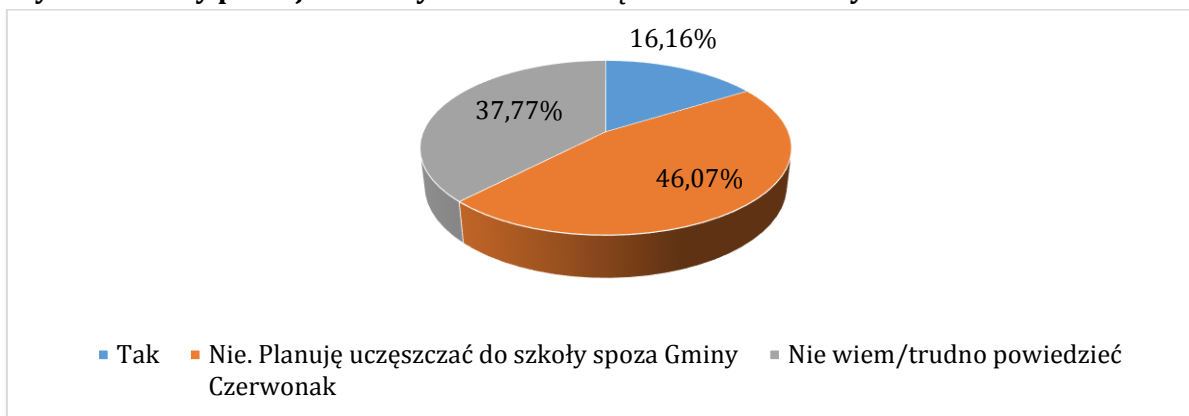
Wykres 91. Czy wiesz jaki zawód chciałbyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Zaledwie 16,16% młodzieży gimnazjalnej planuje kontynuować naukę w szkole średniej znajdującej się na terenie Gminy Czerwonak. 46,07% ankietowanych zamierza kształcić się na terenie innej gminy, z czego zdecydowana większość uczniów wybiera się do szkół w Poznaniu. Jednocześnie należy podkreślić, że wiele osób wspominało, że bardzo chętnie kontynuowałoby edukację blisko miejsca zamieszkania, jednakże nie ma takiej możliwości ze względu na brak liceum ogólnokształcącego oferującego poziom kształcenia na satysfakcjonującym ich poziomie. 37,77% badanych nie dokonało jeszcze wyboru szkoły średniej.

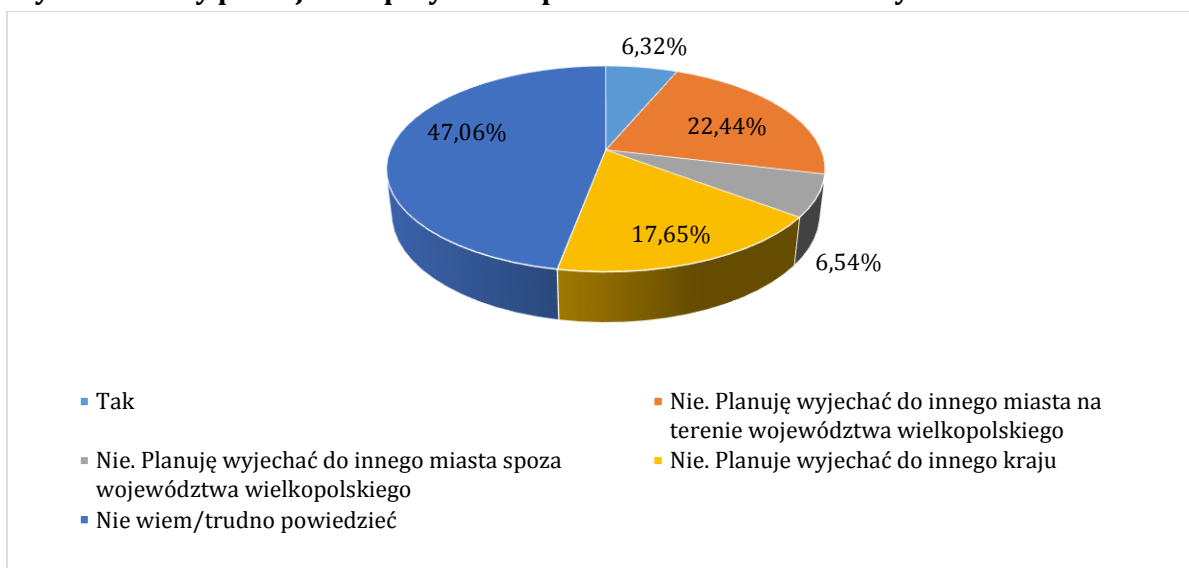
Wykres 92. Czy planujesz kontynuować naukę na terenie Gminy Czerwonak?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Na zakończenie badania uczniów zapytano, czy planują w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak. Prawie połowa z nich (47,06%) nie była w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi. 22,44% ankietowanych chciałoby rozpocząć swoją karierę zawodową w jednym z miast województwa wielkopolskiego, przy czym najczęściej wskazywany był Poznań. 17,65% uczestników badania audytoryjnego planuje zmienić miejsce kraju zamieszkania. Najbardziej popularnymi krajami potencjalnej pracy są wśród nastolatków Wielka Brytania, Stany Zjednoczone oraz Niemcy. 6,54% badanych chciałoby rozpocząć pracę na terenie innego województwa, zwłaszcza w stolicy kraju. Zaledwie 6,32% uczniów ma w planach podjęcie pracy w Gminie Czerwonak.

Wykres 93. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?

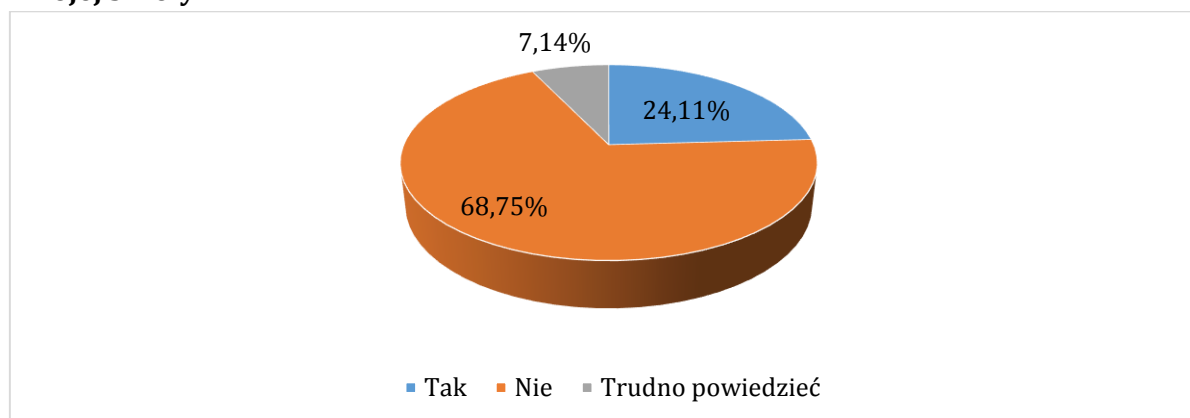
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

9.3 Badanie audytoryjne z uczniami szkoły średniej

Trzecią grupą uczestników badania audytoryjnego była młodzież z bolechowskiego technikum. Blisko 70% uczestniczących w badaniu uczniów to mężczyźni, natomiast wskaźnik przebadanych kobiet nie przekroczył jednej trzeciej całej populacji (31,19%).

Blisko jedna czwarta (24%) uczniów uczestniczących w badaniu przyznała, iż bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie ich szkoły. Prawie 70% uczniów szkoły średniej nie jest zainteresowana uczestnictwem w proponowanych zajęciach dodatkowych, natomiast 7,14% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

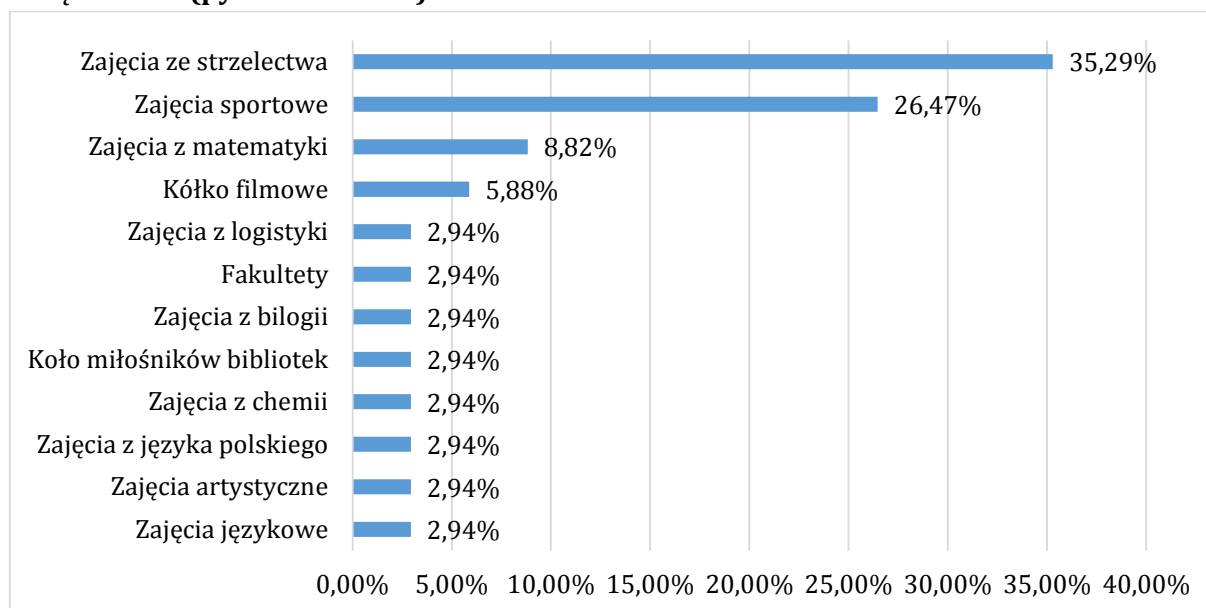
Wykres 94. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Największą popularnością wśród respondentów cieszą się zajęcia ze strzelectwa (35,29%) oraz zajęcia sportowe (26,47%). Uczniowie szkoły średniej uczęszczają również na zajęcia z matematyki (8,82%), koło filmowe (5,88%), rzadziej zaś na zajęcia z logistyki, fakultety, zajęcia z biologii, koła miłośników bibliotek, zajęcia z chemii, zajęcia z języka polskiego, zajęcia artystyczne oraz zajęcia językowe (po 2,94%).

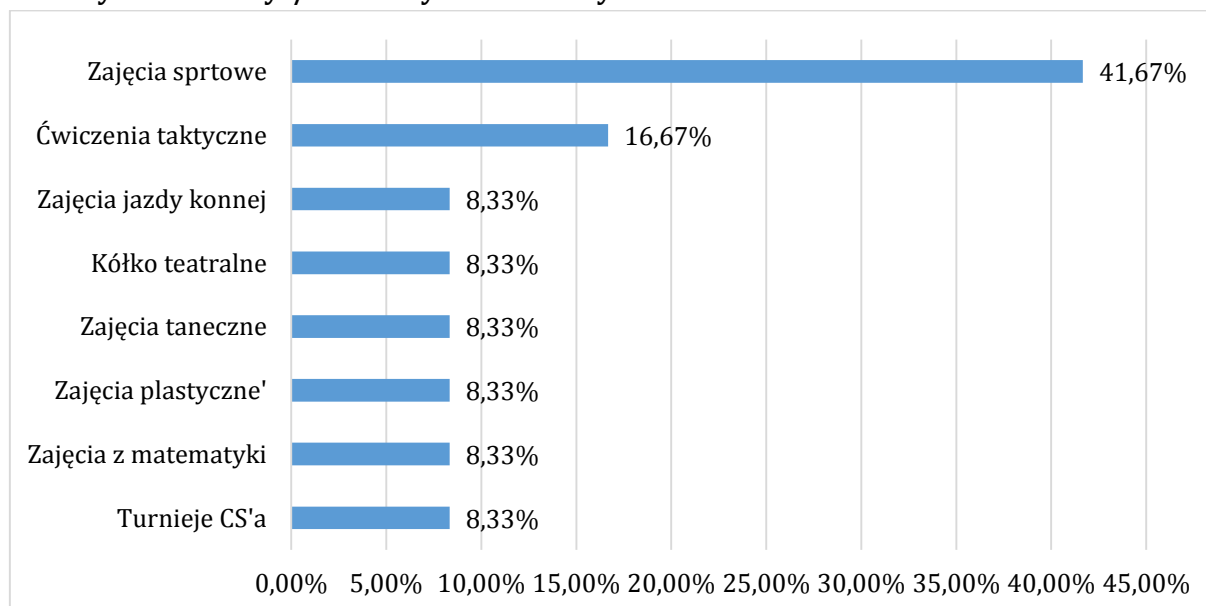
Wykres 95. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Ankietowani uczniowie uznali, że w ich szkołach brakuje zajęć o charakterze sportowym (41,67%). Respondenci wskazali również na potrzebę organizacji ćwiczeń taktycznych (16,67%), a także jazdy konnej, zajęć teatralnych, tanecznych, plastycznych, matematycznych oraz turniejów Counter Strike (po 8,33% wskazań).

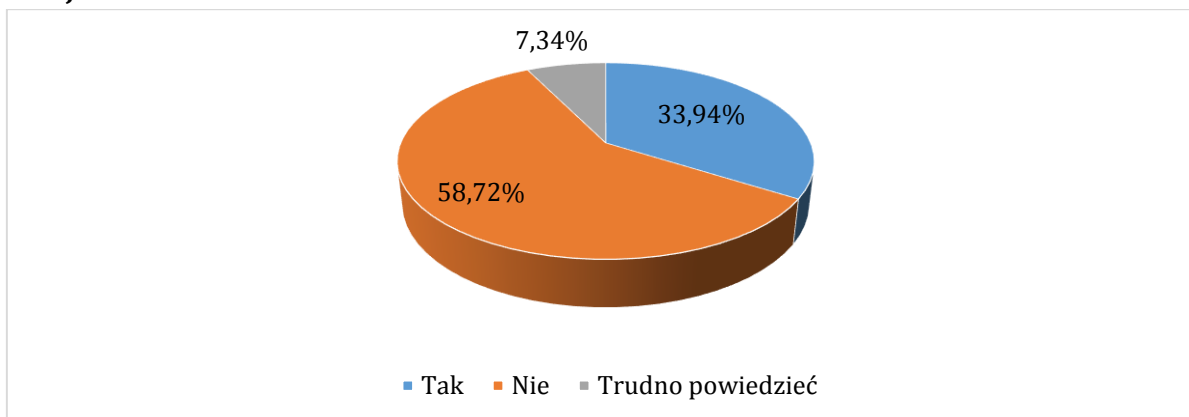
Wykres 96. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Ponad 30% uczniów szkół średnich z Gminy Czerwonak bierze również udział w zajęciach dodatkowych organizowanych przez instytucje inne niż ich szkoła. 58,72% respondentów na pytanie „Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?” udzieliło odpowiedzi negatywnej, a 7,34% ankietowanych nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tym kontekście.

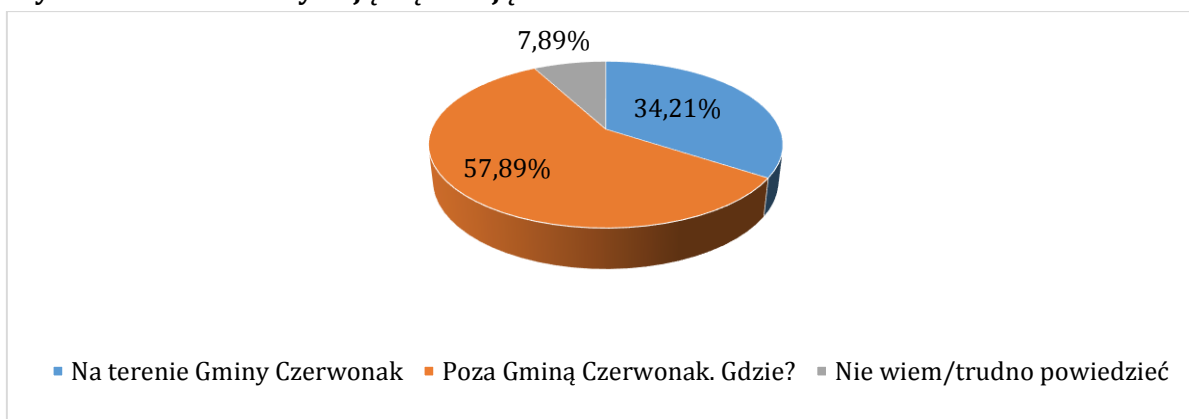
Wykres 97. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Zaledwie co trzeci (34,21%) uczeń szkoły średniej uczęszcza na zajęcia dodatkowe, które odbywają się na terenie Gminy Czerwonak. Natomiast ponad połowa zajęć dodatkowych (57,89%), w których uczestniczą badani uczniowie odbywa się poza terenem Gminy Czerwonak. Uczniowie szkół średnich najczęściej na zajęcia dodatkowe dojeżdżają do Gminy Murowana Goślina (21,05%) oraz do Poznania (5,26%).

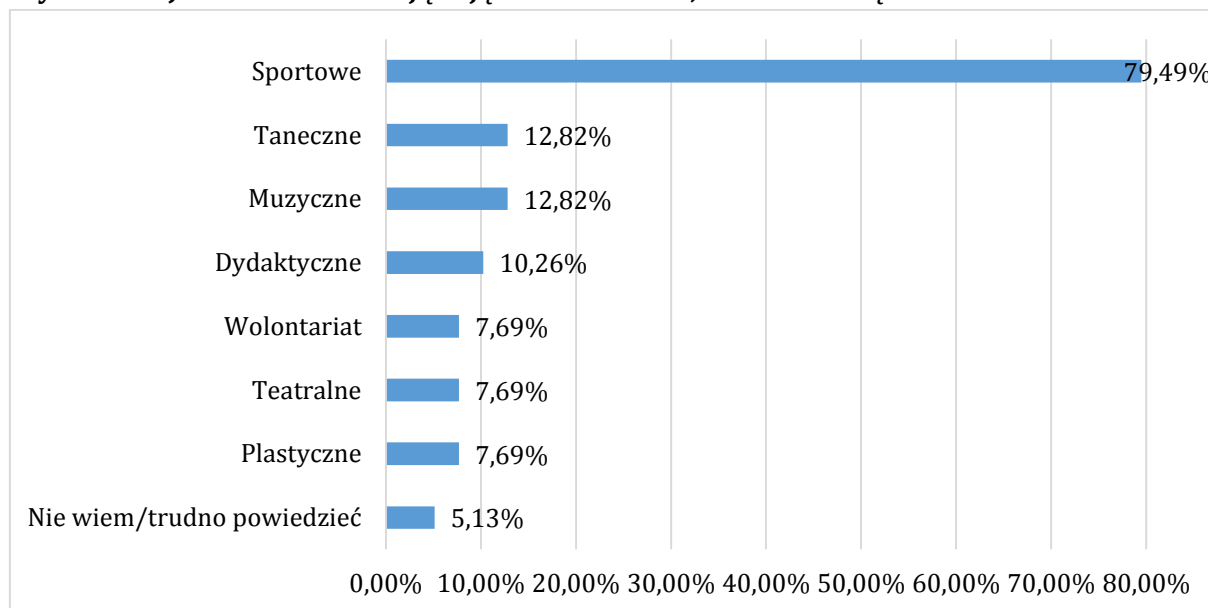
Wykres 98. Gdzie odbywają się te zajęcia?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

W przypadku największej grupy badanych osób (79,49%) zajęcia dodatkowe, w których uczestniczą mają charakter sportowy. Młodzież ponadgimnazjalna z Gminy Czerwonak chętnie bierze udział w zajęciach tanecznych i muzycznych (po 12,82%), a także dydaktycznych (10,26%). 7,69% respondentów angażuje się w działalność wolontariacką. Podobnym zainteresowaniem cieszą się również zajęcia teatralne i plastyczne (po 7,69%).

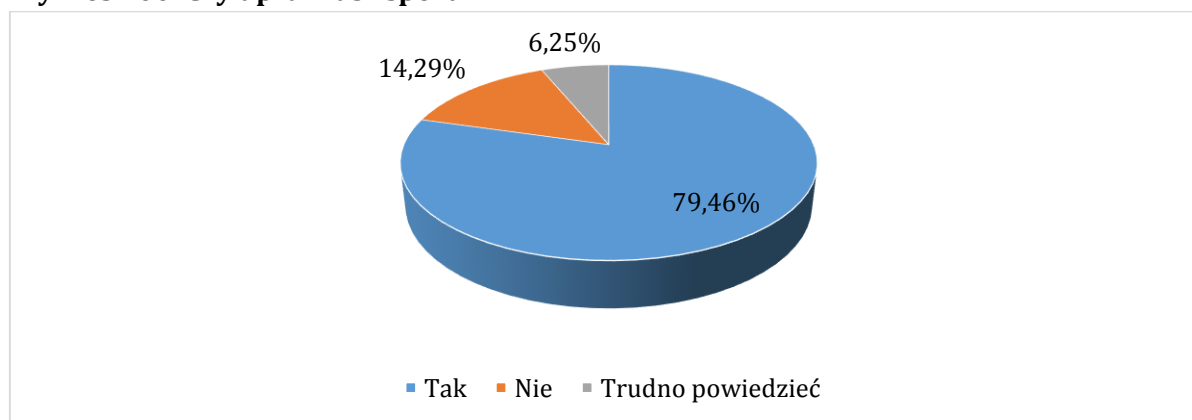
Wykres 99. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Zdecydowana większość badanych uczniów (79,46%) uprawia sport. Blisko 15% uczestników badania przyznało, że nie prowadzi aktywnego stylu życia, a 6,25% badanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

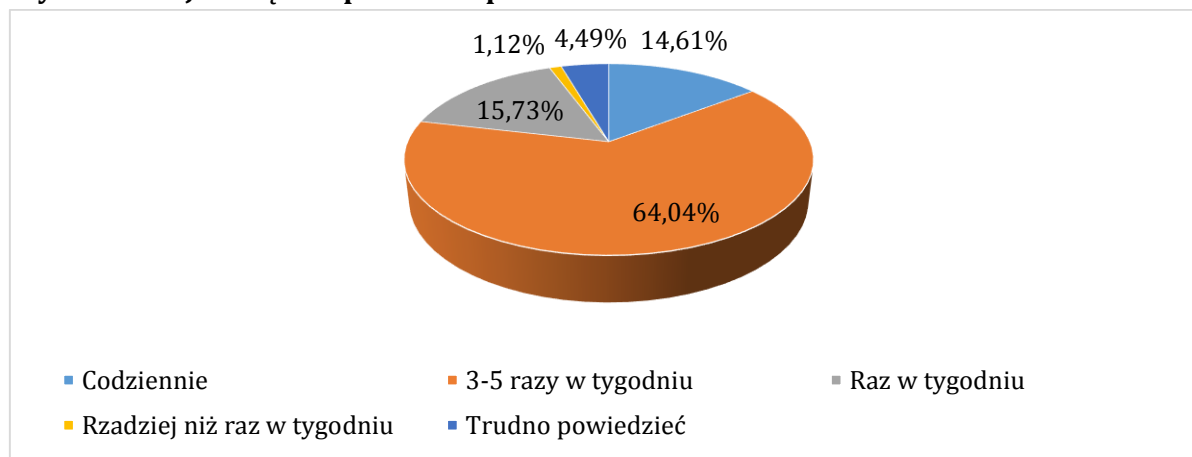
Wykres 100. Czy uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Wśród osób, które uprawiają sport zdecydowana większość robi to przynajmniej trzy razy w tygodniu, przy czym 14,61% uczniów szkół ponadgimnazjalnych dba o swoje zdrowie poprzez codzienną aktywność fizyczną. 15,73% uczniów raz w tygodniu bierze udział w przedsięwzięciach o charakterze sportowym, zaś 1,12% uprawia sport rzadziej niż raz w tygodniu. 4,49% ankietowanych nie potrafiło wskazać jednoznacznej odpowiedzi na zadane pytanie.

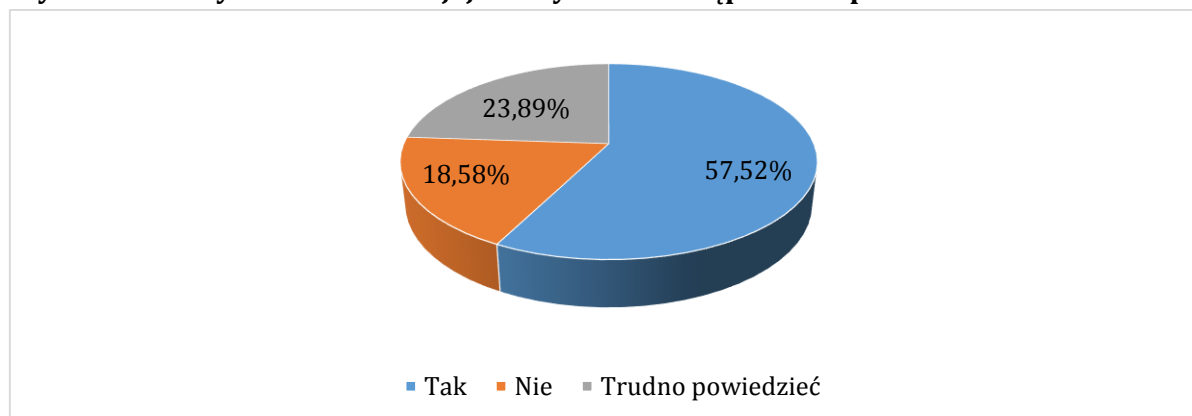
Wykres 101. Jak często uprawiasz sport?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

W dalszej części badania uczniów szkoły ponadgimnazjalnej zapytano o to, czy na terenie swojej placówki edukacyjnej mają dostęp do komputera z Internetem. Ponad połowa (57,52%) udzieliła odpowiedzi twierdzącej, natomiast blisko 20% odpowiedzi przeczącej. 23,89% ankietowanych nie umiało odpowiedzieć na pytanie zadane w takiej formie.

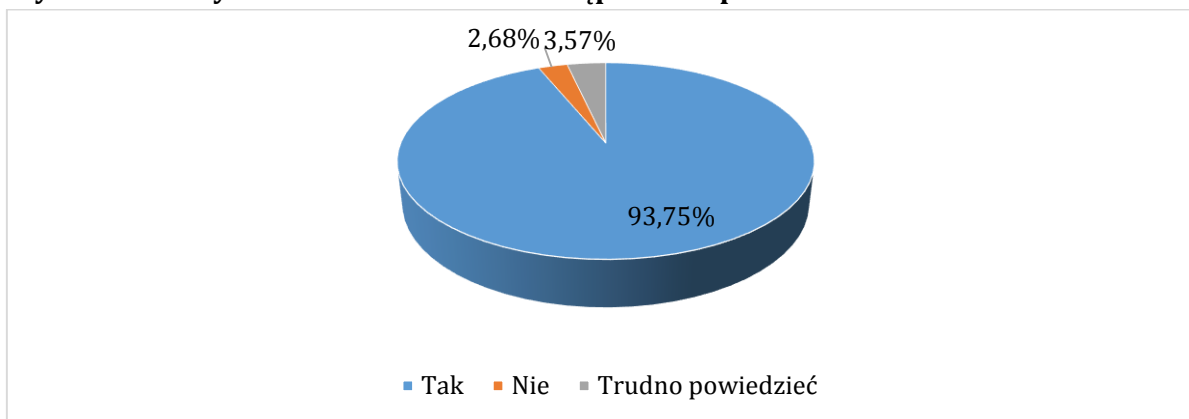
Wykres 102. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Dużo większy odsetek uczniów (93,75%) stwierdził natomiast, że w swoim domu może swobodnie korzystać z Internetu. Zaledwie trzech na stu badanych musi korzystać z Internetu w innych miejscach. 3,57% uczniów nie potrafiło jednoznacznie wypowiedzieć się w tym aspekcie.

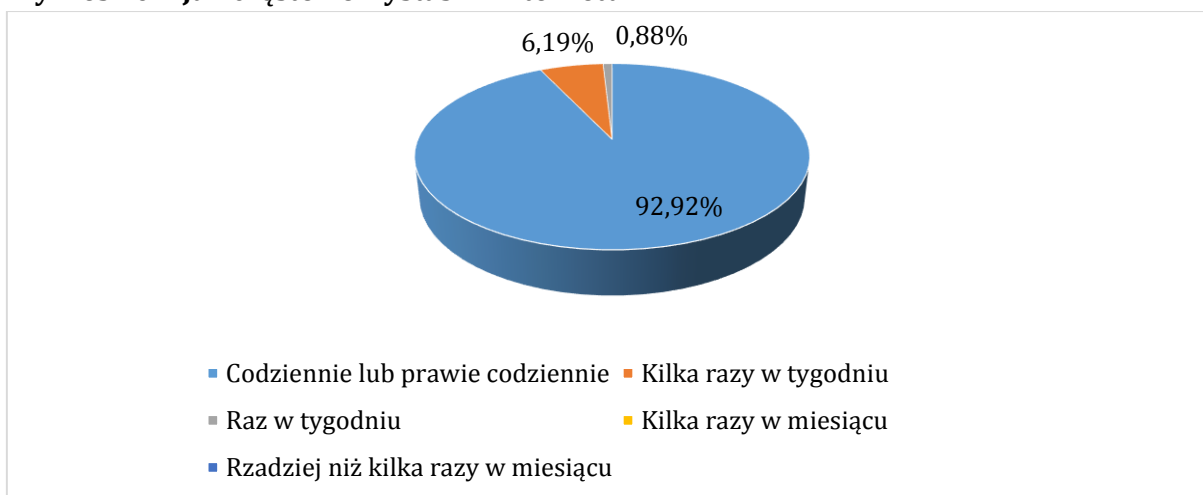
Wykres 103. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Największa grupa ankietowanych (92,92%) korzysta z Internetu codziennie lub prawie codziennie. Na rzadsze korzystanie z Internetu wskazało natomiast ok. 7% uczniów, z czego 6,19% „kilka razy w tygodniu”, a 0,88% „raz w tygodniu”. Żaden z uczniów szkoły średniej nie wskazał odpowiedzi „kilka razy w miesiącu”, oraz „rzadziej niż kilka razy w miesiącu”.

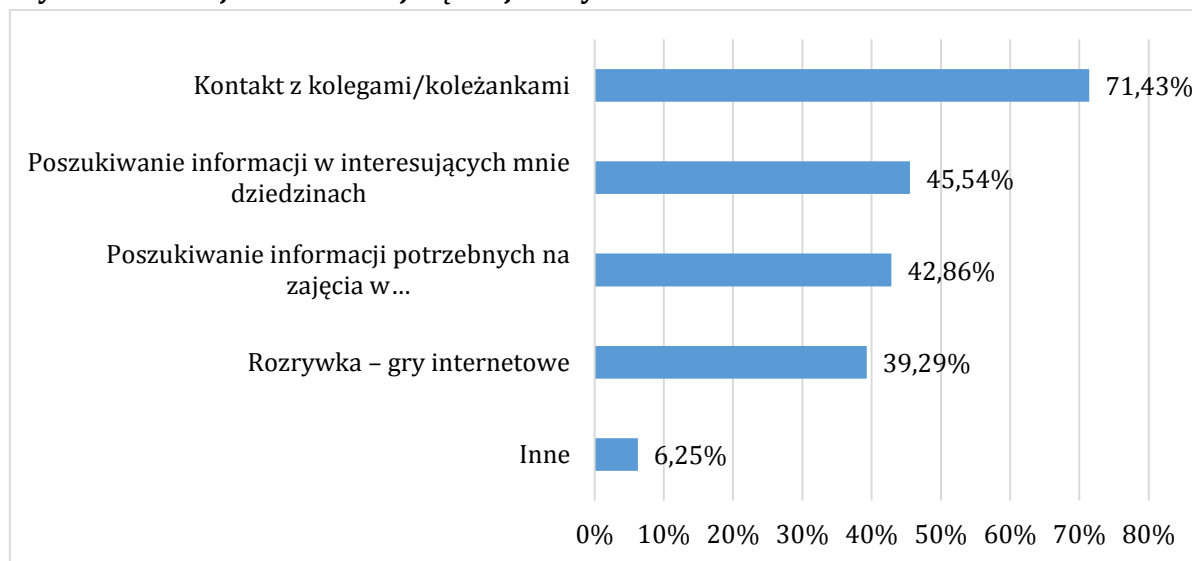
Wykres 104. Jak często korzystasz z Internetu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Blisko trzech na czterech ankietowanych najczęściej posługuje się Internetem w celu kontaktowania się z kolegami lub koleżankami. Bardzo duża grupa osób poszukuje informacji w interesujących ich dziedzinach (45,54%) oraz informacji potrzebnych na zajęcia w szkole (42,86%). Natomiast z Internetu w celach rozrywkowych (grania w gry internetowe) korzysta blisko 40% ankietowanych. Innymi wskazaniami były m.in.: oglądanie filmów oraz słuchanie muzyki.

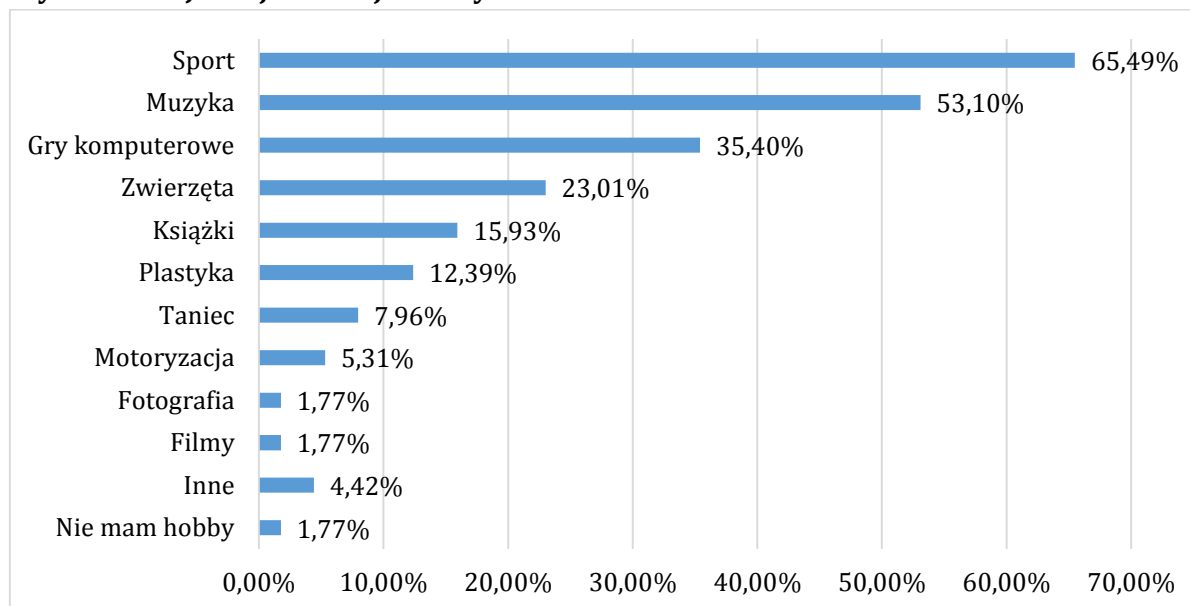
Wykres 105. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Ponad dwie trzecie uczniów szkoły średniej z terenu Gminy Czerwonak (65,49%) interesuje się sportem. Dużą popularnością cieszą się również: muzyka (53,10%), gry komputerowe (35,40%), zwierzęta (23,01%), książki (15,93%) oraz plastyka (12,39%) i taniec (7,96%). Mniejsze zainteresowanie dotyczy natomiast motoryzacji (5,31%) oraz filmów i fotografii (po 1,77%). 4,42% uczniów stwierdziło, że nie posiada żadnego hobby.

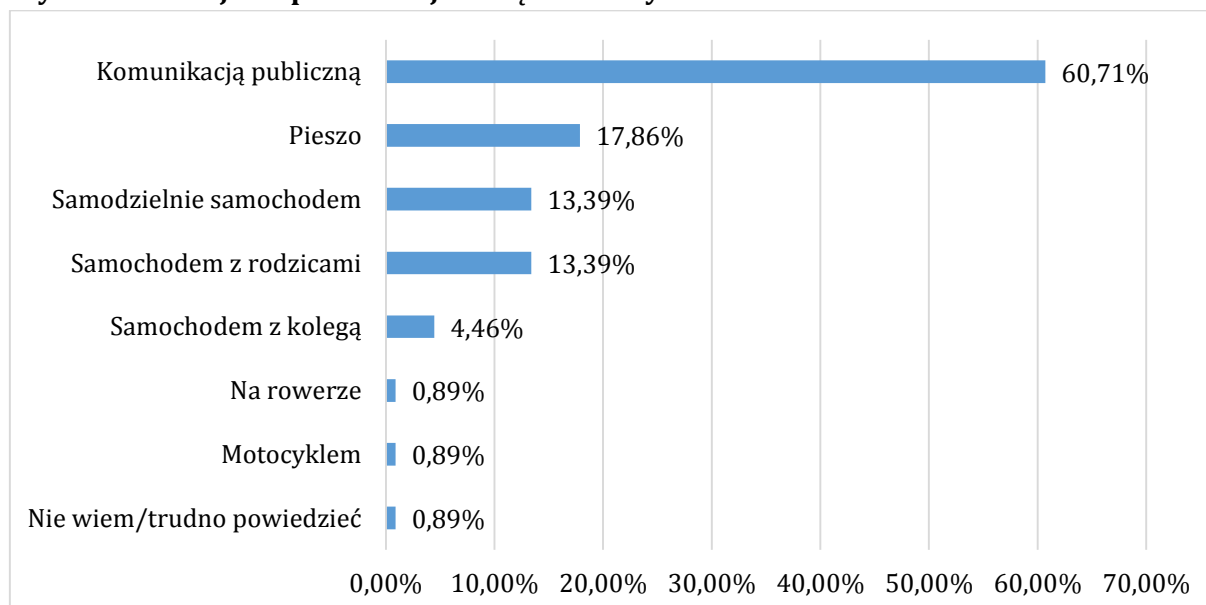
Wykres 106. Jakie jest Twoje hobby?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Zdecydowana większość uczniów szkoły średniej z Gminy Czerwonak udaje się do szkoły komunikacją publiczną (60,71%), z kolei prawie co piąty uczeń (17,86%) dociera do szkoły pieszo. 13,39% drogę do szkoły pokonuje samochodem (samodzielnie oraz z rodzicami). Samochodem (z kolegą) do szkoły dojeżdża ok 5% uczniów, a na rowerze bądź motocyklem 0,89% respondentów.

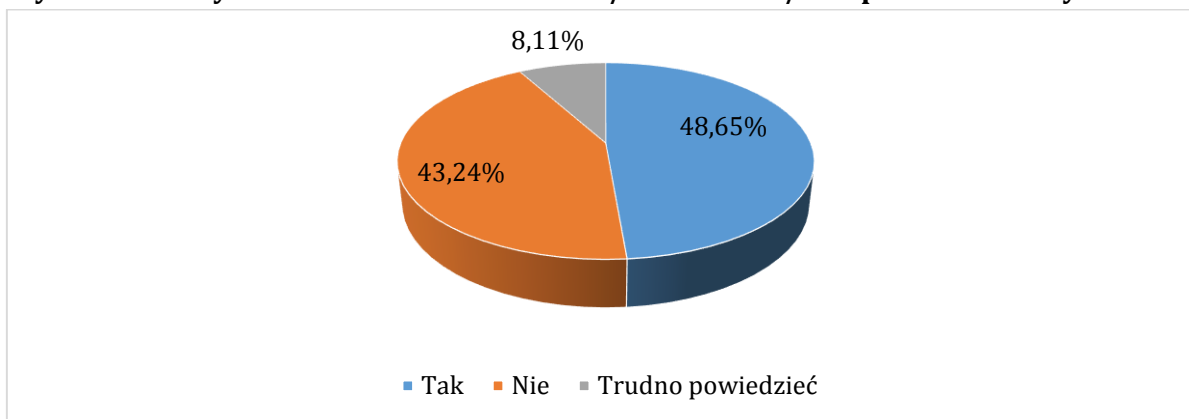
Wykres 107. W jaki sposób udajesz się do szkoły?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Blisko połowa (48,65%) uczniów szkoły średniej bierze aktywny udział w zawodach, konkursach i olimpiadach, natomiast 43,24% nie uczestniczy w takich aktywnościach. 8,11% uczniów nie potrafiło udzielić precyzyjnej odpowiedzi na pytanie dotyczące uczestnictwa z konkursach szkolnych.

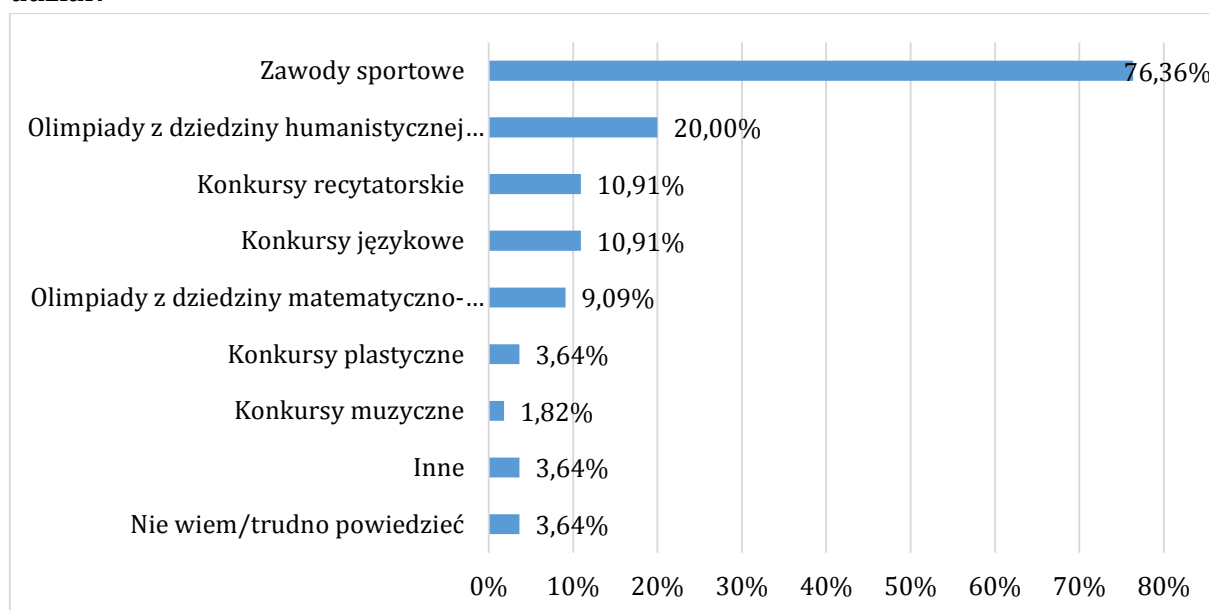
Wykres 108. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Wśród osób, które biorą udział w zawodach i konkursach ponad trzy czwarte uczestniczy (76,36%) w zawodach sportowych. Co piąty uczeń reprezentuje szkołę w olimpiadach z dziedziny humanistycznej. Co dziesiąty respondent (10,91%) bierze udział w konkursach recytatorskich i konkursach językowych oraz w olimpiadach z dziedziny matematyczno-przyrodniczej (9,09%). Mniejszym zainteresowaniem cieszą się natomiast konkursy plastyczne (3,64%) oraz konkursy muzyczne (1,82%).

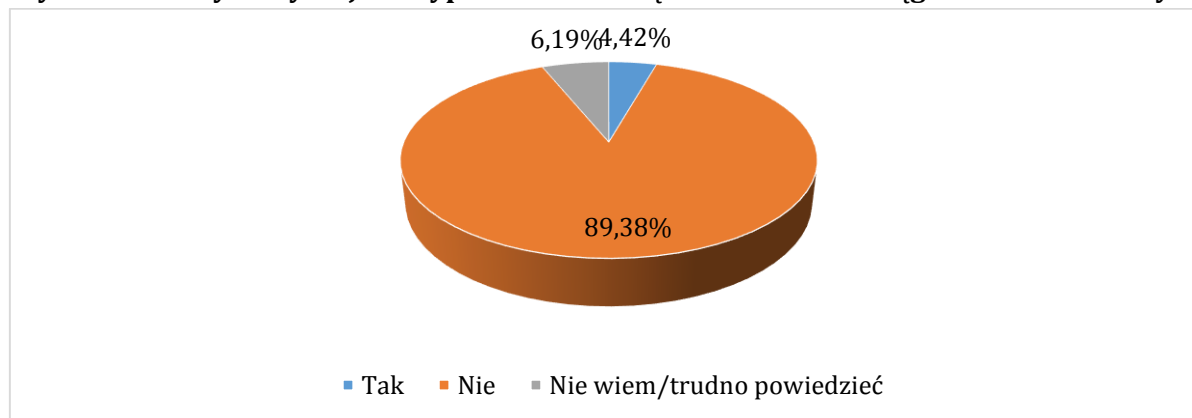
Wykres 109. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Zaledwie 4,42% ankietowanych uczniów otrzymuje stypendium w związku z osiągnięciami naukowymi. Dziewięciu na dziesięciu respondentów nie jest wspierana w takiej formie. 6,19% uczestników badania audytoryjnego natomiast udzieliła odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Wykres 110. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?

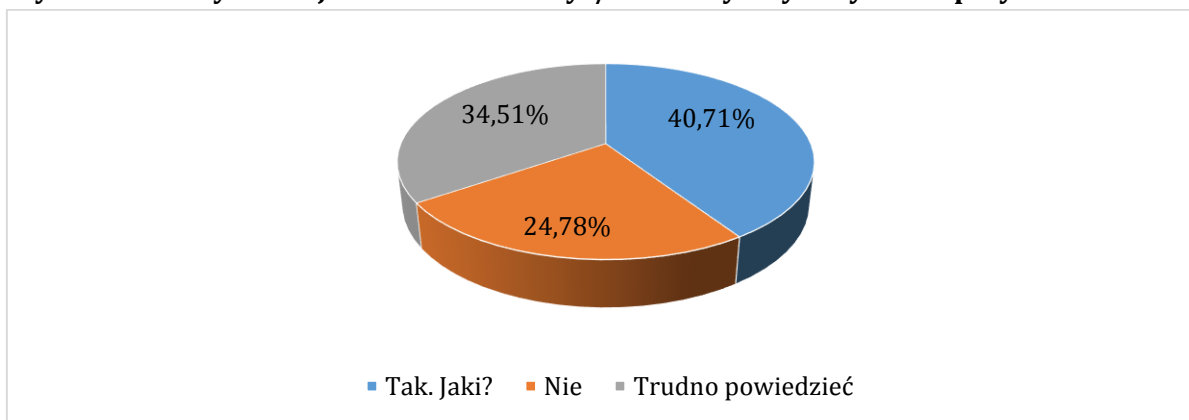

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Blisko 60% uczestników badania stwierdziło, że nie wie jaki zawód chciałoby wykonywać w przyszłości (24,78% udzieliło odpowiedzi „nie”, a 34,51% „trudno powiedzieć/nie wiem”). Ponad 40% przebadanych uczniów wie jaki zawód chce wykonywać w przyszłości – wśród najczęściej wymienianych znalazły się: logistyk (7,96%),

informatyk (6,19%), wojskowy (5,31%), policjant i prawnik (po 3,54%) oraz kosmetyczka (2,65%).

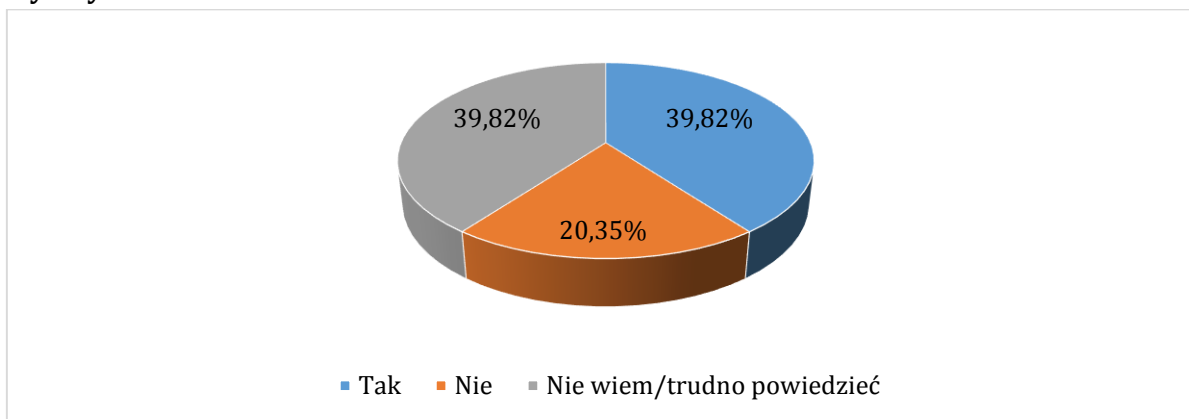
Wykres 111. Czy wiesz jaki zawód chciałbyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkół gimnazjalnych.

Dwóch na pięciu (39,82%) przebadanych uczniów zamierza kontynuować naukę na studiach wyższych. Odmienne plany ma blisko połowa mniej respondentów (20,35%). W momencie przeprowadzenia badania decyzji jeszcze nie podjęło 39,82% ankietowanych.

Wykres 112. Czy po ukończeniu szkoły planujesz kontynuować naukę na studiach wyższych?

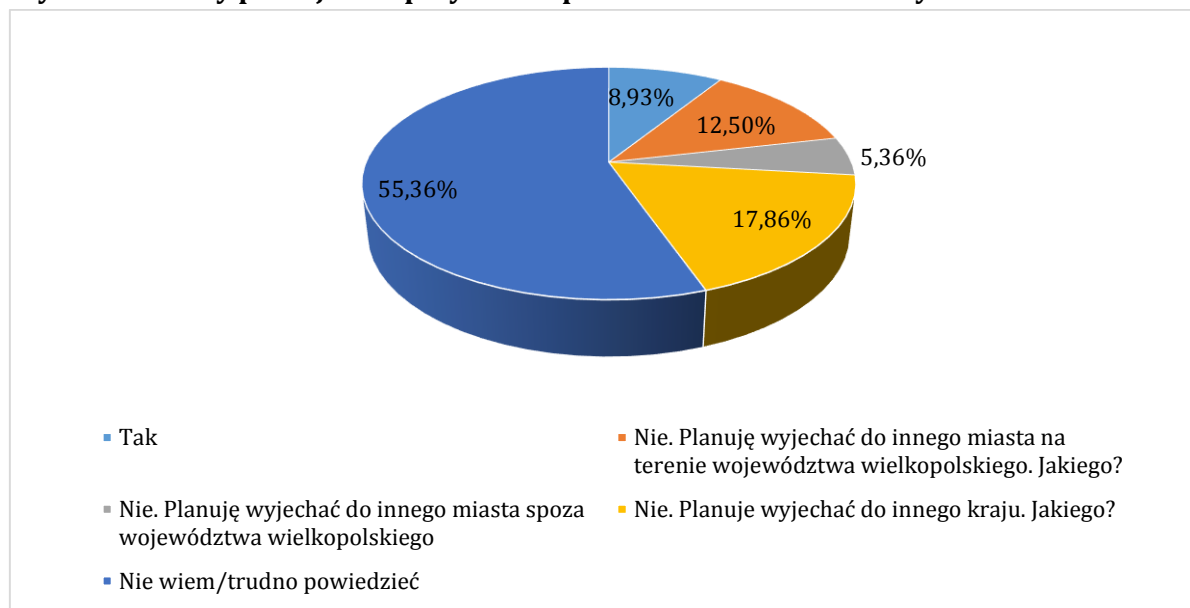

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

Zaledwie 8,93% respondentów zamierza pracować w przyszłości na terenie swojej macierzystej gminy. Zatrudnienie poza Gminą Czerwonak zamierza podjąć 35,71% przebadanych uczniów – 17, 86% respondentów planuje emigrować z kraju do Wielkiej Brytanii (5,36%), Irlandii (2,68%), USA (1,79%) lub pozostałych zakątków świata (Nigerii, Togo, Holandii, Australii, Szwecji czy Finlandii). 12,50% respondentów zamierza

podjąć zatrudnienie poza Gminą, ale nie poza województwem wielkopolskim: w Poznaniu (6,25%), Murowanej Goślinie (1,79%) czy Gminie Suchy Las (8,89%). Z kolei 5,36% uczestniczących w badaniu uczniów w przyszłości zamierza pracować w mieście położonym poza województwem wielkopolskim. Ponad połowa (55,36%) respondentów ze szkoły ponadgimnazjalnej w Gminie Czerwonak w dniu przeprowadzania badania nie potrafiła sprecyzować preferowanego, docelowego miejsca zatrudnienia.

Wykres 113. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?

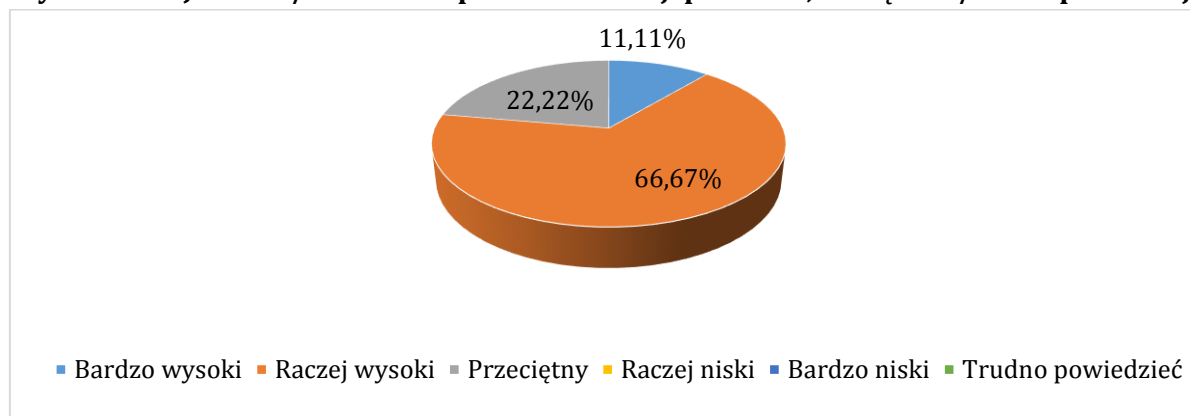

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z uczniami szkoły średniej.

9.4 Ankieta internetowa z dyrektorami placówek edukacyjnych

Na początku badania w formie ankiety internetowej wszystkich dyrektorów szkół znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak poproszono o ocenę poziomu edukacji reprezentowanych przez nich placówek. Zdecydowana większość respondentów określiła go jako wysoki – 66,67% odpowiedzi „raczej wysoki” oraz 11,11% wskazań „bardzo wysoki”. Zaledwie 22,22% badanych poziom edukacji oceniła jako przeciętny. Żaden z badanych nie uznał natomiast, że poziom nauczania w jego szkole jest niski.

Wykres 114. Jak Pani/Pan ocenia poziom edukacji placówki, którą Pani/Pan reprezentuje?

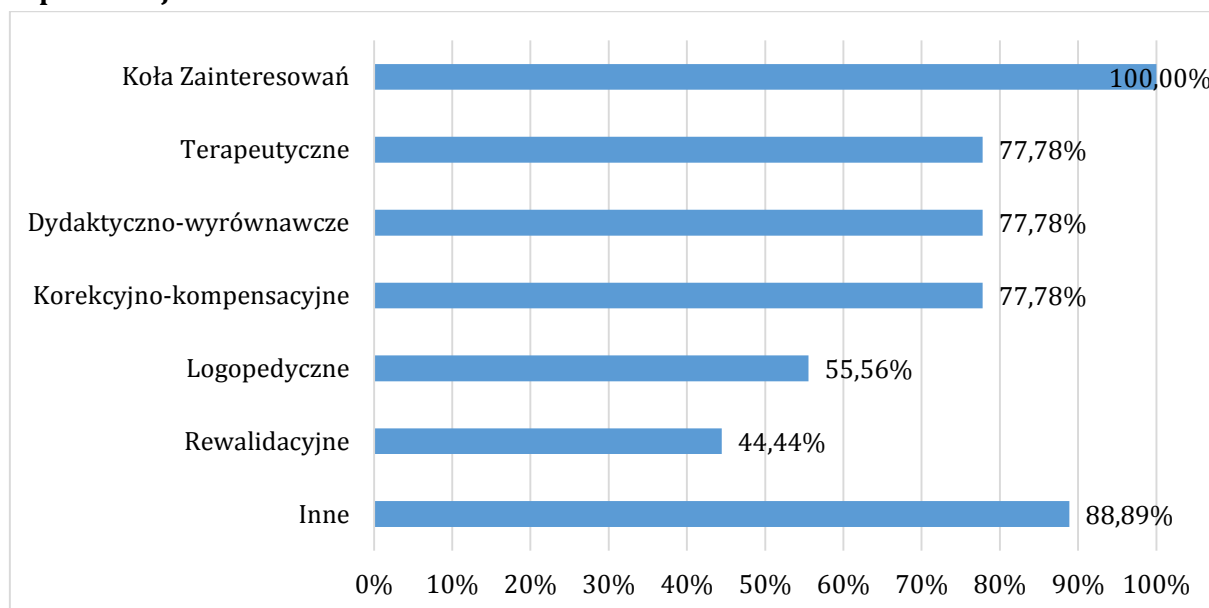

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z dyrektorami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak.

Wszyscy ankietowani przyznali, że dotychczasowa oferta edukacyjna w ich szkołach dostosowana jest do dzieci i uczniów na różnych poziomach. Ponadto dwóch na trzech badanych powiedziało, iż w pozostałych placówkach edukacyjnych znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak oferta dostosowana jest do wszystkich dzieci, zarówno tych bardziej i mniej zdolnych. Pozostali respondenci (33,33%) nie potrafili jednoznacznie wypowiedzieć się w tym temacie.

We wszystkich szkołach znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak funkcjonują koła zainteresowań, wśród których wyszczególniono następujące zajęcia: matematyczne, językowe, przyrodnicze, LOP, historyczne, teatralne, muzyczne, taneczne, fotograficzne, czytelnicze, sportowe, dziennikarskie, biblijne, szachowe, informatyczne, turystyczne, logistyczne, kynologiczne, prawnicze, plastyczne, kulinarne, ekologiczne, kaligraficzne, polonistyczne. W zdecydowanej większości szkół (77,78%) prowadzone są zajęcia terapeutyczne, dydaktyczno-wyrównawcze oraz korekcyjno-kompensacyjne. Ponadto w ponad połowie badanych szkół uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach logopedycznych, zaś w mniej niż połowie – w zajęciach rewalidacyjnych. Wśród „innych” wskazań znalazły się: zajęcia socjoterapeutyczne, zespół wokalny, doradztwo zawodowe, etyka, fakultety przedmiotowe dla maturzystów, ZHP, wolontariat, Akademia Gier oraz podstawy języka migowego.

Wykres 115. Jakie zajęcia pozalekcyjne realizowane są w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z dyrektorami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak.

We wszystkich szkołach, w których uczą się dzieci i młodzież z Gminy Czerwonak organizowane są zajęcia sportowe, takie jak np.: tenis stołowy, piłka nożna, piłka siatkowa, piłka ręczna, strzelectwo, karate, aerobik, zajęcia rekreacyjno-sportowe, lekkoatletyka, zajęcia taneczne, judo, nauka pływania, piłka koszykowa, unihokey. W zdecydowanej większości szkół (88,89%) wymienione zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony uczniów.

Ze względu na duże zainteresowanie zajęciami sportowymi w większości szkół (77,78%) planuje się wprowadzić kolejne zajęcia, wśród których wymieniono m.in.: naukę pływania, sporty siłowe, lekkoatletykę, gimnastykę sportową, piłkę siatkową, zajęcia taneczne, piłkę koszykową, karate oraz tenis ziemny.

Jeżeli chodzi natomiast o zajęcia przeznaczone dla dzieci i młodzieży z wadami postawy to prowadzone są one w 44,44% badanych szkół.

W kolejnej części badania dyrektorów szkół poproszono o wskazanie mocnych i słabych stron oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak. Odpowiedzi zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 26. Mocne i słabe strony oferty edukacyjnej Gminy Czerwonak

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • szeroka gama zajęć pozalekcyjnych • kadra o wysokich kwalifikacjach • dostosowanie oferty do zainteresowań młodzieży • nastawienie na rozwój sprawności fizycznej • odpowiedź na potrzeby rynku pracy • opieka psychologiczno-pedagogiczna • wysoki poziom nauczania • dobra baza lokalowa • zapewnienie nieodpłatnej nauki pływania • dziennik elektroniczny • współpraca z sołectwami – wspólne organizowanie imprez środowiskowych • małe szkoły dające gwarancję, że nauczyciele znają wszystkich uczniów i potrafią się nimi zająć indywidualnie • nauczanie języka angielskiego od klasy pierwszej po szóstą • dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne sale lekcyjne • duże i nowoczesne sale gimnastyczne • przyjazne otoczenia szkół – lasy i niska zabudowa • łatwy i szybki dojazd z Poznania • duża liczba zajęć sportowych • osiągnięcia szkół – w sporcie i nauce • dobry system organizacji i zarządzania szkołą • zajęcia odbywające się systemem jednonazmianowym • prężnie działające Rady Rodziców • niezależna działalność Samorządu Uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczona baza lokalowa • brak funduszy na działania kulturalne w szkole – spotkania autorskie, koncerty • komunikacja gminna • zbyt mała liczba godzin przeznaczona na konkretne zajęcia • trudność zgrania planów dzieci i nauczycieli (rodzice oczekują, żeby dzieci miały zajęcia dodatkowe tuż po lekcjach) • słaba baza edukacyjna • zbyt mała liczba zajęć dodatkowych • zbyt małe zaangażowanie rodziców biorących udział w życiu szkół • mieszkańcy gminy zbyt mało wiedzą o funkcjonowaniu szkół • w części szkół brak nowoczesnej infrastruktury sportowej – boiska wielofunkcyjne, sale gimnastyczne • przestarzałe pracownie komputerowe • dysproporcje w wyposażeniu szkół w sprzęt multimedialny • brak wspólnej elektronicznej bazy pomocy dydaktycznych • brak wizji rozwoju informatycznego szkół • brak koordynacji wymiany doświadczeń nauczycielskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z dyrektorami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak.

Jak przedstawiono w tabeli 76, respondenci zauważają zarówno liczne mocne, ale i słabe strony oferty edukacyjnej Gminy Czerwonak. Dlatego też poproszono ich o zaproponowanie zmian, które są – ich zdaniem – niezbędne do poprawy sytuacji w najbliższym czasie. Wszystkie propozycje respondentów zestawiono poniżej.

Tabela 27. Zmiany konieczne do wprowadzenia w ofercie edukacyjnej Gminy Czerwonak

ZMIANY KONIECZNE DO WPROWADZENIA
Większe nakłady inwestycyjne na polepszenie bazy lokalowej (w tym place zabaw), także wyposażenie dydaktyczne sal lekcyjnych i zwiększenie środków na remonty
Wspólne działania integrujące społeczność szkolną z różnych szkół, organizacja wspólnych imprez, uroczystości, wymiana doświadczeń
Poszerzenie oferty edukacyjnej adekwatnie do zapotrzebowania
Większa współpraca i komunikacja
Umożliwianie spotkań z młodzieżą i ich rodzicami oraz przeprowadzania ankiet
Opracowanie harmonogramu pełnych remontów placówek oświatowych (budynki+otoczenie)
Rezygnacja z bezprzewodowych łączy informatycznych wewnątrz budynku na korzyść kablowych
Współdziałania nauczycieli dotyczące doskonalenia zawodowego i dzielenia się swoim doświadczeniem
Wychowanie patriotyczne – projekt „Małe Ojczyzny”
Wsparcie prawne dyrektora szkoły
Budowanie pozytywnego wizerunku szkół, promocja szkół i tego, co się w nich dzieje, gdyż część rodziców posyła dzieci do Poznania, uważając, bezpodstawnie, że szkoły miejskie są lepsze od wiejskich
Zmniejszenie liczby dzieci w oddziałach
Zatrudnienie doradcy zawodowego
Stałe unowocześnianie bazy
Wybudowanie auli w Szkole Podstawowej w Koziegłowach oraz sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Owińskach
Zmiana dotycząca postrzegania i nadzorowania cyfrowych szkolnych baz danych (nadzór, kontrola, naprawa)
Zwiększenie środków na rozwój zajęć pozalekcyjnych zgodny z zainteresowaniami uczniów
Wypracowanie koordynacji komunikacyjnej dającej możliwość rywalizacji naukowej i sportowej uczniów poza Gminą Czerwonak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z dyrektorami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak.

Według większości respondentów najzdolniejsi uczniowie ze szkół z Gminy Czerwonak są wspierani w odpowiednim zakresie. Negatywnej odpowiedzi w tym temacie udzieliło natomiast 11,11% respondentów.

Na zakończenie ankiety, uczestników badania internetowego zapytano, czy oczekują wsparcia ze strony jednostek samorządowych. Wszyscy respondenci odpowiedzieli na to pytanie twierdząco. Wskazali, że potrzebna jest pomoc finansowa, zwłaszcza na wyposażenie sal lekcyjnych, w tym na indywidualne szafki dla uczniów, w których mogliby zostawiać swoje podręczniki czy przybory szkolne. Zwrócono również uwagę na potrzebę wprowadzenia ułatwień formalnych z powodu nadmiernej biurokracji. Dyrektorzy wspomnieli również o konieczności ogólnego zacieśnienia współpracy,

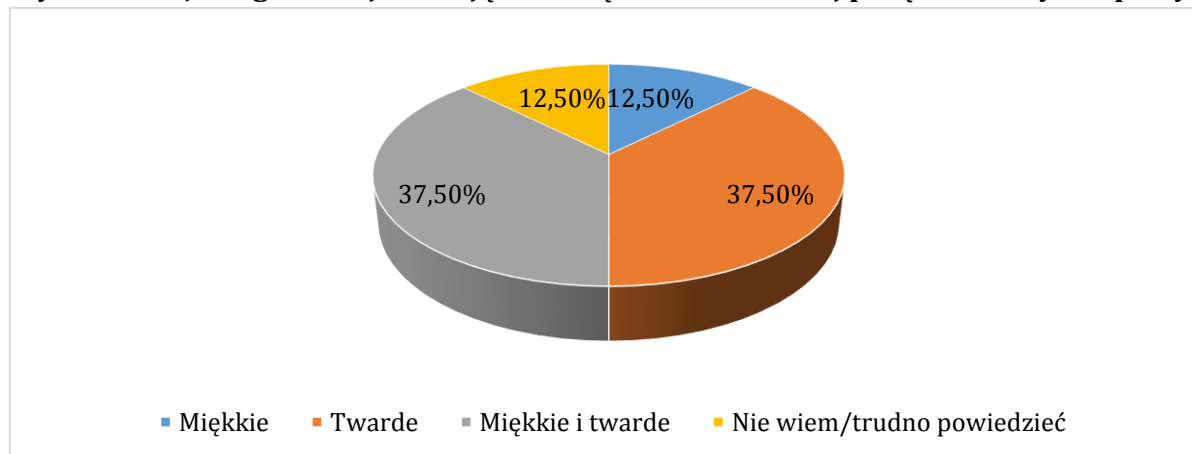
podejmowania wspólnych inicjatyw, bieżącej pomocy w rozwiązywaniu zaistniałych problemów. Ponadto w opinii badanych konieczne jest indywidualne podejście do każdej placówki oraz wspieranie szkół w realizacji zaplanowanych zadań w następnych latach.

9.5 Ankieta internetowa z przedsiębiorcami

W badaniu za pośrednictwem ankiety internetowej udział wzięli przedsiębiorcy lokalnych firm. Największą grupę stanowili przedstawiciele podmiotów zatrudniających do 49 osób włącznie oraz powyżej 250 osób (po 37,50%). Co czwarty respondent reprezentował natomiast firmę, w której pracuje od 50 do 250 osób.

Zdaniem przedsiębiorców uczestniczących w badaniu na rynku pracy pożądane są zarówno umiejętności twarde (37,50%), jak również synergia umiejętności twardych i miękkich (37,50%). Zaledwie 12,50% respondentów wskazało, że na rynku pracy pożądane są wyłącznie kompetencje miękkie, a taki sam odsetek przedsiębiorców nie potrafił wskazać precyzyjnej odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 116. Jakiego rodzaju umiejętności są obecnie bardziej pożądane na rynku pracy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań przeprowadzonych z przedsiębiorcami.

Według respondentów absolwentom szkół średnich z województwa wielkopolskiego najbardziej brakuje przygotowania praktycznego, z którego mogą wynikać umiejętności zawodowe takie jak: obsługa urządzeń, czytanie schematów i rysunku technicznego, redagowanie pism, obsługa oprogramowania. Zwrócili również uwagę na istotne znaczenie umiejętności powiązanych z konkretnymi zawodami, m.in. frezer oraz tokarz. Według przedsiębiorców absolwentom szkół średnich brakuje również dostatecznie

rozwiniętych kompetencji miękkich, takich jak: umiejętności językowe i komunikacyjne oraz umiejętność logicznego rozwiązywania problemów.

Jednoznacznym rozwiązaniem niedostosowania edukacji do rynku pracy, w opinii ankietowanych przedsiębiorców, jest rozszerzenie szkolnictwa zawodowego oraz zwiększenie liczby placówek oferujących kształcenie na poziomie zawodowym. Natomiast dla obecnych uczniów najlepszym rozwiązaniem wydaje się być zintensyfikowanie ich kontaktów z biznesem, poprzez wydłużenie czasu trwania praktyk zawodowych i ukierunkowanie zajęć na kształcenie umiejętności technicznych oraz wizyty w zakładach pracy i spotkania z potencjalnymi pracodawcami w szkołach.

Ponad dwie trzecie przedstawicieli firm uczestniczących w badaniu deklaruje współpracę z placówkami edukacyjnymi z województwa wielkopolskiego w zakresie praktyk i staży, z kolei ponad 37% takiej współpracy dotychczas nie nawiązało. Warto podkreślić, że wszyscy przedsiębiorcy, którzy nawiązali wspomnianą współpracę są z niej bardzo zadowoleni.

Trzy czwarte uczestników badania stwierdziło, że planuje w przyszłości nawiązać współpracę z placówkami edukacyjnymi w zakresie staży i praktyk, natomiast zaledwie 12,50% respondentów nie widzi potrzeby nawiązania takiej kooperacji w najbliższym czasie. Również 12,50% uczestników badania nie potrafiło precyzyjnie udzielić.

Przedsiębiorcy, którzy stwierdzili, że w przyszłości nie zamierzają nawiązać współpracy z placówkami edukacyjnymi dopuszczają zmianę zdania jedynie w przypadku znacznych modyfikacji aktualnej oferty edukacyjnej. Połowę respondentów do zmiany zdania skłoni dostosowanie oferty do realiów życia zawodowego, natomiast pozostałych respondentów przekona stworzenie w zakładach pracy miejsc do praktycznej nauki zawodu.

Według respondentów na osiągnięcie przez uczniów przewagi na rynku pracy mogą wpłynąć takie zajęcia jak: obsługa programów komputerowych (środowisko Windows), obsługa wózków jezdniowych, rozszerzona nauka komunikacji w obcych językach, zajęcia z etykiety i pisania LM i CV. Jednak zdaniem większości przedsiębiorców to największe znaczenie w osiągnięciu przewagi konkurencyjnej jest jak największa liczba zajęć praktycznych oraz jak najczęstsza konfrontacja wiedzy teoretycznej z praktyczną.

9.6 Wnioski z badań ilościowych

- Zajęcia pozalekcyjne oferowane uczniom lokalnych szkół największą popularnością cieszą się wśród dzieci ze szkół podstawowych (54,36%), w mniejszym stopniu zaś wśród młodzieży gimnazjalnej (40,52%) oraz ponadgimnazjalnej (24,11%)
- Najbardziej popularnymi zajęciami, na które uczęszczają uczniowie szkół podstawowych są: dodatkowe lekcje z języka angielskiego (34,43%), matematyki (30,66%) oraz ćwiczenia w ramach Szkolnego Klubu Sportowego (20,28%). Gimnazjaliści, w największym stopniu, preferują zajęcia sportowe (30,11%), następnie językowe (16,13%) oraz muzyczne (11,83%). Uczniowie technikum natomiast najchętniej uczestniczą w zajęciach ze strzelectwa oraz zajęciach sportowych – odpowiednio 35,29% i 26,47% wskazań.
- Według najmłodszych mieszkańców Gminy Czerwonak w ich szkole jest zbyt mało zajęć sportowych (22,64%). Wspomnieli również, że byliby zainteresowani uczestnictwem w kółku informatycznym (11,79%). Gimnazjaliści są wprowadzić w większym stopniu usatysfakcjonowani ofertą szkolnych zajęć pozalekcyjnych, jednakże także brakuje im większej liczby zajęć sportowych (11,83%). Podobne zdanie wyraziło aż 41,67% uczniów szkoły średniej.
- Dzieci i młodzież szkolna z Gminy Czerwonak chętnie uczestniczy w zajęciach dodatkowych proponowanych przez inne instytucje niż ich szkoły. Świadczą o tym następujące twierdzące wskazania na pytanie „Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?": 55,24% dzieci ze szkół podstawowych, 41,05% młodzieży gimnazjalnej oraz 33,94% młodzieży ze szkoły średniej.
- Pozaszkolne zajęcia dodatkowe odbywają się zarówno na terenie Gminy Czerwonak, jak i poza nią. Uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych najczęściej uczestniczą w zajęciach organizowanych na terenie gminy – odpowiednio 77,36% i 71,81%, natomiast nastolatki ze szkoły średniej wyjeżdżają poza gminę (57,89%), najczęściej do Poznania.

- Uczniowie szkół podstawowych uczestniczą najczęściej w zajęciach sportowych (54,63%), językowych (26,85%) oraz tanecznych (12,96%). Gimnazjaliści również wybierają zajęcia sportowe (60,64) i językowe (16,49%). Uczniowie szkoły średniej preferują natomiast uczestnictwo w zajęciach o charakterze sportowym (79,49%), tanecznym i muzycznym (12,82%).
- Dzieci i młodzież z Gminy Czerwonak lubią uprawiać sport, na co wskazało 85,64% uczniów szkół podstawowych, 82,65% gimnazjalistów oraz 79,46% uczniów szkoły średniej.
- Z przeprowadzonego badania wynika, że uczniowie w szkołach, jak i w domach, mają raczej swobodny dostęp do komputera z Internetem. 85,90% uczniów szkół podstawowych, 85,84% gimnazjalistów oraz 57,52% uczniów szkoły średniej wskazało, że może korzystać z Internetu w szkole, natomiast na dostępność w domu wskazało odpowiednio 94,62%, 94,16% oraz 93,75% badanych uczniów.
- Internet wykorzystywany jest przez dzieci i młodzież z Gminy Czerwonak do różnych celów. Uczniowie szkół podstawowych najczęściej grają w gry internetowe (51,54%), natomiast gimnazjaliści i licealiści kontaktują się z kolegami lub koleżankami przez komunikatory internetowe – odpowiednio 74,46% i 71,43% wskazań.
- Uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych do szkoły najczęściej udają się pieszo – 74,48% i 60,83% odpowiedzi, natomiast uczniowie szkoły średniej poruszają się komunikacją publiczną (60,71%).
- Najmłodsi mieszkańcy Gminy Czerwonak bardzo chętnie reprezentują swoje szkoły na wszelkiego rodzaju przedsięwzięciach typu konkursy czy olimpiady szkolne. Z 64,23% badanych uczniów szkół podstawowych, którzy przyznali, iż biorą udział w konkursach szkolnych zdecydowana większość (61,13%) uczestniczy w zawodach sportowych. Prawie połowa (48,65%) badanych uczniów szkoły średniej również reprezentuje szkołę w licznych olimpiadach, które w większości mają charakter konkursów sportowych. Gimnazjaliści rzadziej angażują się w taką formę promowania szkoły, bowiem niewiele ponad 40% badanych na pytanie „Czy bierzesz udział w zawodach/ konkursach/ olimpiadach szkolnych?” udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Również i oni najczęściej (63,64%) uczestniczą w konkursach sportowych.

- Bez względu na badaną grupę, niewielka liczba respondentów otrzymuje stypendia w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi. Na pytanie „Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?” twierdząco odpowiedziało 25,59% uczniów szkół podstawowych, 23,35% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 4,42% uczniów szkoły średniej. Co ciekawe, dyrektorzy szkół podczas badania internetowego stwierdzili, że najzdolniejsi uczniowie z ich szkół są w odpowiedni w sposób wspierani finansowo.
- Niewielka grupa respondentów planuje po zakończeniu edukacji pracować na terenie Gminy Czerwonak – chęć taką zadeklarowało 6,32% gimnazjalistów oraz 8,93% uczniów szkoły średniej. Warto jednak podkreślić, że zarówno w jednej, jak i drugiej grupie dominowała odpowiedź „nie wiem/trudno powiedzieć”, co pokazuje, iż badane osoby nie podjęły jeszcze żadnej decyzji.
- Uczniowie szkół gimnazjalnych, którzy wzięli udział w badaniu nie chcą kontynuować nauki w gminnej szkole średniej. Prawie połowa ankietowanych (46,07%) jednoznacznie stwierdziła, że będzie uczęszczać do szkoły spoza gminy, gdyż nie satysfakcjonuje ich poziom kształcenia oferowany na terenie Gminy Czerwonak.
- Dyrektorzy lokalnych szkół wysoko oceniają poziom edukacji w swoich placówkach. Stwierdzili również, że oferta edukacyjna dostosowana jest do wszystkich uczniów, zarówno tych najzdolniejszych, jak i tych wymagających większego wsparcia pedagogicznego.
- Przedstawiciele szkół znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak oczekują od władz samorządowych wsparcia zarówno materialnego, które przeznaczono by na poprawę infrastruktury, jak i efektywnej współpracy, zwłaszcza przy rozwiązywaniu bieżących problemów.
- W opinii badanych przedsiębiorców istotną rolę odgrywają zarówno umiejętności twarde, które uczniowie mogą nabyć podczas nauki w szkołach, ale również połączenie umiejętności twardych i miękkich. Ponadto respondenci podkreślili, że niezwykle istotna jest znajomość języków obcych, a także umiejętność logicznego myślenia.

10 Analiza SWOT

Analizą SWOT nazywa się ocenę silnych i słabych stron danego obszaru na tle szans i zagrożeń ze strony jego otoczenia. Nazwa pochodzi od pierwszych liter rozpatrywanych grup czynników: *strengths* – silne strony, *weaknesses* – słabości, *opportunities* – szanse, *threats* – zagrożenia. Punkt wyjścia dla analizy stanowią atuty i słabości, które bada się w odniesieniu do szans. W analizie SWOT uwzględniono czynniki wpływające na oświatę w Gminie Czerwonak, a także czynniki, które oddziałują na jej stan.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> · Poczucie tożsamości lokalnej · Zróżnicowana oferta zajęć dodatkowych (zarówno rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży, jak i przeznaczonych dla mniej zdolnych uczniów) · Organizacja licznych konkursów, motywujących uczniów do działania · Część szkół i miejscowości posiada dobrą infrastrukturę sportową (boiska orlik, hale sportowe) · Funkcjonujące w szkołach świetlice, w których pracuje wykwalifikowany personel · Oferta klas sportowych (np. klasy pływackie) · Wprowadzanie w części szkół nowoczesnych metod nauczania (pakiety edukacyjne z wykorzystaniem komputerów) · Istniejąca na terenie gminy infrastruktura oświaty, dostępność przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych · Niska liczba wypadków w szkołach · Dobrze wykształcona i przygotowana kadra nauczycielska – większość pedagogów ma wykształcenie wyższe drugiego stopnia · Zróżnicowana kadra nauczycielska pod względem wieku i awansu zawodowego, co pozwala na wymianę doświadczeń · Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców · Dziennik elektroniczny · Współpraca z sołectwami w zakresie organizacji imprez środowiskowych · Prężnie działające Rady Rodziców · Niezależna działalność Samorządu Uczniowskiego · Wysoki poziom nauczania w lokalnych szkołach podstawowych i gimnazjalnych, o 	<ul style="list-style-type: none"> · Ograniczona baza lokalowa · Brak funduszy na działania kulturalne w szkole, jak np. spotkania autorskie, koncerty · Nierównomierne rozmieszczenie infrastruktury sportowej (w części szkół brakuje nowoczesnej infrastruktury) · Zbyt mała liczba zajęć dodatkowych · Brak wspólnej elektronicznej bazy pomocy dydaktycznych · Brak koordynacji wymiany doświadczeń między nauczycielami · Niewystarczające wsparcie uczniów w postaci stypendiów naukowych · Brak satysfakcjonującej oferty dla absolwentów szkół gimnazjalnych implikujący konieczność poszukiwania szkoły średniej poza terenem gminy · Niższe od średnich krajowych wyniki z egzaminów dojrzałości · Niesatysfakcjonująca oferta zajęć sportowych organizowanych na terenie szkół · Słabej jakości i mała liczba sprzętu sportowego · Brak ogrodzenia niektórych placówek edukacyjnych · Niezadawalający poziom bezpieczeństwa (szczególnie w gimnazjach) · Duża dysproporcja poziomu kształcenia pomiędzy gimnazjum w Bolechowie i Czerwonaku · Brak możliwości odrabiania lekcji w świetlicy – brak rozdzielenia na część świetlicy przeznaczoną do zabaw i do nauki · Częste zmiany nauczyciela języków obcych zaburzające rytm wdrażania programu · Mała liczba miejsc w przedszkolach publicznych

<p>czym świadczą wyższe od krajowych wyniki z egzaminów dla uczniów klas szóstych</p> <ul style="list-style-type: none"> · Posiadanie i wyposażenie sal komputerowych · Biblioteki szkolne w większości szkół · Funkcjonowanie świetlic szkolnych dla uczniów szkół podstawowych · Dzieci od klasy trzeciej mogą się uczyć dwóch języków · Zorganizowana kadra pedagogiczna · Dobrze działająca opieka psychologiczna · Istnienie placówek przedszkolnych o nowoczesnej infrastrukturze i wystarczającej przestrzeni (np. „Bajkowe Ludki”). · Duża oferta zajęć pozalekcyjnych · Bardzo dobra współpraca nauczycieli z rodzicami, którzy angażują się w życie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> · Niektóre przedszkola nie dysponują wystarczającą przestrzenią dla dzieci (np. mały plac zabaw, przy przedszkolu „Bańka Mydlana”) · Zbyt mała liczba godzin przeznaczonych na opiekę pielęgniarstwa · Szybka eksploatacja wyposażenia szkół, trudność w utrzymaniu dobrego stanu technicznego urządzeń · Brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych, przy niektórych szkołach,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> · Współpraca z władzami samorządowymi, radami osiedli, organizacjami pozarządowymi · Rozwój działalności Domów Kultury, w tym organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym (brak konieczności dojeżdżania na tego rodzaju zajęcia do Poznania) · Atrakcyjne położenie gminy – bliska odległość od Poznania · Obecność w gminie osób starszych, wykształconych, które chciałyby dzielić się swoją wiedzą oraz studentów, którzy mogą działać w oświacie w ramach praktyk · Środki finansowe w budżecie na adaptację nowych lokali dla potrzeb oświaty · Rozwój infrastruktury przedszkoli prywatnych · Imigracja osób z Poznania do Czerwonaka (suburbanizacja), możliwość zainteresowania ich ofertą edukacyjną gminy (atut odległości) · Korzystna sytuacja demograficzna w gminie · Możliwość pozyskania środków z funduszy krajowych lub unijnych przez gminę, ale i poszczególne placówki edukacyjne · Możliwość czerpania dobrych wzorców i rozwiązań z innych placówek oświatowych · Kursy i szkolenia w ramach programów COMENIUS i ERASMUS PLUS · Obecność kortów tenisowych, które obecnie nie są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> · Zmienność prawa oświatowego · Brak możliwości (ze względów formalnych) organizacji zajęć dodatkowych w przedszkolach · Szybko zwiększająca się liczba dzieci w placówkach (możliwość nienadążenia z zatrudnianiem dodatkowych nauczycieli i rozwojem infrastruktury) · Problem z utrzymaniem kontaktu nauczycieli z rodzicami (np. liczne absencje na spotkaniach z rodzicami) · Zagrożenie braku motywacji uczniów do kontynuacji nauki spowodowane czynnikami środowiskowymi · Trudność w zintegrowaniu uczniów pochodzących z różnych środowisk (w szczególności zagrożenie wykluczeniem przez rówieśników dzieci z rodzin w trudnej sytuacji) · Duże zróżnicowanie społeczne, powodujące przenoszenie przez rodziców dzieci z rodzin lepiej sytuowanych do szkół w Poznaniu · Upowszechnienie wychowania przedszkolnego wpływające na zwiększenie zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach · Niewystarczający w stosunku do potrzeb budżet przeznaczony na działania oświatowe, niski poziom jego transparentności · Skłonność rodziców do nadmiernego korzystania z korepetycji, o czym świadczy tematyka zajęć dodatkowych, na które uczęszczają uczniowie z lokalnych szkół

<ul style="list-style-type: none"> · Rozwijające się możliwości wykorzystywania urządzeń multimedialnych w procesie edukacji. 	<ul style="list-style-type: none"> · Niesatysfakcjonujące wynagrodzenie kadry pedagogicznej · Nadmierna biurokracja w szkołach · Niskie w stosunku do potrzeb nakłady na rozwój oświaty · Spadek autorytetu nauczyciela w społeczeństwie · Emigracja zarobkowa młodych ludzi bezpośrednio wpływająca na spadek przyrostu naturalnego · Wykorzystywanie Internetu przez uczniów głównie do rozrywki · Brak pracy na terenie gminy, co powoduje konieczność dojeżdżania rodziców dzieci np. do Poznania, co wpływa na zmniejszanie ilości czasu poświęcanego dzieciom. Długi czas pozostawiania dzieci w świetlicach.
--	--

Źródło: Opracowanie własne.

11 Wizja i misja

Wizja stanowi jeden z podstawowych elementów wpływających na kierunek rozwoju na danym obszarze. Wyznacza ona pożądany stan docelowy, do którego należy dążyć podporządkowując mu wszelkie działania. Proponowana wizja rozwoju oświaty w Gminie Czerwonak jest następująca:

WIZJA

Gmina Czerwonak jako miejsce z potencjałem,
gwarantujące wysoką jakość edukacji,
oferujące uczniom możliwość wszechstronnego
rozwoju indywidualnego oraz uzyskania
odpowiedniego wykształcenia.

Misja to ogólny kierunek dalszego rozwoju Gminy w planowanym horyzoncie czasowym. Podczas jej formułowania należy określić ideę oraz ogólny kierunek rozwoju. Istotne jest wskazanie tych obszarów, które są wiodące w gospodarce gminy i stanowią jej podstawę gospodarczą i społeczną. Stanowi ona deklarowany sposób osiągnięcia stanu docelowego – wyrażonego w wizji rozwoju oświaty w gminie. Misja umożliwia skoncentrowanie się na osiągnięciu konkretnego celu poprzez realizację poszczególnych działań.

MISJA

Rozwój jakości edukacji w Gminie Czerwonak poprzez: współpracę samorządów, placówek edukacyjnych, organizacji pozarządowych oraz rodziców w zakresie kształtowania przestrzeni do wszechstronnego rozwoju wiedzy i umiejętności uczniów, w tym także kompetencji społecznych, z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji i zainteresowań dzieci i młodzieży.

12 Plany strategiczne i operacyjne z zakresu rozwoju oświaty

Identyfikacja głównych problemów i potrzeb z zakresu oświaty w Gminie Czerwonak była możliwa dzięki przeprowadzeniu zarówno szczegółowej analizy danych zastanych, jak i zrealizowaniu badań (ankieta audytoryjna wśród uczniów szkół, ankieta internetowa wśród pracodawców i dyrektorów placówek edukacyjnych, wywiad pogłębiony z wójtem Gminy, zogniskowane wywiady grupowe oraz konsultacje społeczne w szkołach), a także dzięki przeprowadzeniu analizy SWOT. Na podstawie zgromadzonych informacji stworzono założenia Strategii oraz wskazano działania operacyjne wraz z harmonogramem ich wdrożenia. Horyzont czasowy części operacyjno-wykonawczej wyznaczono na lata 2016-2020 ze względu na czas ramowy perspektywy budżetowej Gminy oraz kraju.

Niniejsza część dokumentu określa ramowe założenia Strategii Rozwoju Oświaty, tj. cel nadrzędny, cele strategiczne, priorytety oraz wyodrębnione w nich działania. Cele te są rozwinięciem misji i wizji rozwoju oświaty w Gminie Czerwonak. Z uwagi na zasięg terytorialny Gminy Czerwonak, w której skład wchodzi 11 sołectw, nie można skoordynować wszystkich działań na poziomie jednej instytucji. Realizację Strategii należy traktować jako strategiczne przedsięwzięcie partnerskich sołectw, placówek oświatowych, organizacji i wszystkich interesariuszy zainteresowanych niniejszym obszarem działania – w tym przede wszystkim osób zarządzających placówkami oświatowymi.

Przedmiotem planu operacyjnego są inicjatywy, które mają umożliwić osiągnięcie celów strategicznych, zarówno przy wykorzystaniu obecnego potencjału, jak również poprzez kreowanie nowych rozwiązań. Całość podejmowanych działań zmierza do realizacji, określonej w toku badań, misji. Katalog działań operacyjnych (przedstawionych w dalszej części dokumentu) nie jest katalogiem zamkniętym. W miarę rozwoju oświaty na terenie Gminy Czerwonak i definiowania nowych potrzeb będzie on uzupełniany o kolejne działania.

Wyodrębnione powyżej wizja i misja mają służyć obraniu kierunku, w którym powinny zmierzać wszystkie podejmowane inicjatywy na rzecz rozwoju oświaty. Ze względu na ich ogólny charakter istotne jest określenie bardziej szczegółowych celów strategicznych.

13 Cele strategiczne i operacyjne

Cele strategiczne wskazują na pięć głównych obszarów, na których należy skoncentrować działania dążące do rozwoju oświaty na terenie Gminy Czerwonak. Ważne jest, by aktywność w ramach wszystkich celów strategicznych była spójna i prowadziła do rozwoju kapitału ludzkiego zgodnie z potrzebami. Cele strategiczne wraz z wyodrębnionymi priorytetami przedstawia poniższa tabela.

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
1. Rozszerzenie oferty kształcenia i rozwój infrastruktury edukacyjnej	1.1. Organizacja zajęć dodatkowych w przedszkolach i szkołach
	1.2. Modernizacja budynków przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych
	1.3. Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych
	1.4. Wsparcie funkcji wychowawczej szkoły
	1.5. Rozwój doradztwa zawodowego
	1.6. Wprowadzenie efektywnego systemu kształcenia lingwistycznego na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum
2. Rozwój infrastruktury i oferty sportowej dla dzieci i młodzieży	2.1. Rozbudowa i modernizacja przyszkolnych i przy przedszkolnych obiektów sportowych, w tym hal, boisk oraz terenów rekreacyjnych
	2.2. Organizacja zajęć sportowych
	2.3. Wsparcie organizacyjne i finansowe wyjazdów na zawody sportowe
	2.4. Organizacja imprez sportowych
3. Działania na rzecz motywacji i wyrównania szans	3.1. Organizacja zajęć z zakresu motywacji
	3.2. Nagrody finansowe i stypendia dla uczniów
	3.3. Pomoc dla uczniów z rodzin najuboższych
	3.4. Wykorzystanie w procesie kształcenia narzędzi multimedialnych
	3.5. Organizacja zajęć wyrównawczych
4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli	4.1. Podnoszenie kompetencji nauczycieli poprzez zapewnienie oferty bezpłatnych lub częściowo refundowanych szkoleń i kursów
	4.2. Zapewnienie dostępu nauczycieli do najnowszych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych
	4.3. Doradztwo dla nauczycieli, poprzez wsparcie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną z zakresu pracy z uczniami posiadającymi trudności w nauce
	4.4. Organizacja szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniami z niepełnosprawnościami
5. Efektywne zarządzanie oświatą i współpraca	5.1. Rozwój współpracy między placówkami oświatowymi różnych szczebli
	5.2. Wzmacnianie europejskiego wymiaru edukacji poprzez rozwój współpracy międzynarodowej
	5.3. Upowszechnienie metody projektu
	5.4. Zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły
	5.5. Rozwój współpracy placówek edukacyjnych z organizacjami pozarządowymi
	5.6. Wspólne promowanie placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne.

Cel strategiczny 1. Rozszerzenie oferty kształcenia i rozwój infrastruktury edukacyjnej

Działania w ramach niniejszego celu powinny dążyć przede wszystkim do **podniesienia jakości oraz oferty kształcenia** na terenie Gminy Czerwonak poprzez m.in. rozwój oraz modernizację istniejącej infrastruktury edukacyjnej, dostosowanie zajęć dodatkowych do możliwości i potrzeb uczniów, a także pomoc w wyborze dalszej drogi kształcenia.

Adresatami celu są przede wszystkim organy prowadzące placówki oświatowe na terenie Gminy oraz same placówki.

Cel operacyjny 1.1	Organizacja zajęć dodatkowych w przedszkolach i szkołach
---------------------------	---

Organizacja zajęć dodatkowych powinna odpowiadać przede wszystkim **potrzebom i zainteresowaniom dzieci oraz młodzieży**. W tym kontekście najistotniejsze jest zmotywowanie uczniów do uczestnictwa w zajęcia pozalekcyjnych, sprzyjających rozwojowi ich wiedzy, umiejętności, a także kompetencji społecznych. Celem zajęć powinien być wszechstronny rozwój ucznia, w tym pogłębienie jego zainteresowań, kształtowanie poczucia obowiązku oraz postaw otwartości i samodzielności, ale również umiejętności aktywnego słuchania oraz dzielenia się własnymi spostrzeżeniami. Należy rozważyć również wsparcie finansowe niniejszej działalności, w celu podniesienia jej atrakcyjności. Uzyskane środki mogłyby być przeznaczone m.in. na zatrudnienie zewnętrznych prowadzących lub gości/ekspertów, finansowanie grupowych wyjść związanych z tematyką poruszaną na zajęciach czy zakup artykułów edukacyjnych. Przy doborze zajęć pozalekcyjnych należy mieć na uwadze zarówno potrzeby uczniów wyróżniających się dobrymi wynikami w nauce, jak i tych z trudnościami. Warto także dostrzec walory zajęć artystycznych, które wpływają na rozwój ogólny rozwój dzieci i młodzieży, zdolność myślenia koncepcyjnego i kreatywność. Ponadto, ważny jest aspekt edukacji kulturalnej, dzięki której uczniowie i przedszkolaki będą bardziej wrażliwi na otaczającą rzeczywistość.

W wychowaniu przedszkolnym ważnym aspektem jest wprowadzenie **zajęć z rytmiki**. Niniejsze zajęcia, opierając się na różnych formach aktywności, pozytywnie wpływają na rozwój dzieci, w tym m.in. na ćwiczenie koncentracji i dyscypliny, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych oraz wyrażanie własnych odczuć i emocji, a także rozwój

wyobraźni, poczucia rytmu i kreatywności, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Ponadto, otoczenie gminy Czerwonak sprzyja aktywnej nauce w obszarze przyrodniczym. Dzięki bliskości Puszczy Zielonka możliwa jest organizacja atrakcyjnych zajęć dodatkowych w terenie.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Wsparcie działalności istniejących i efektywnie działających kół naukowych poprzez wyasygnowanie dodatkowych środków na ich działalność
- Uporządkowanie oferty kół naukowych poprzez weryfikację zainteresowania uczniów poszczególnymi obszarami i wybór adekwatnych do tego kół przedmiotowych
- Wprowadzenie bezpłatnych zajęć z rytmiki w przedszkolach
- Organizację konkursów dla uczestników zajęć dodatkowych
- Zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży
- Wykorzystanie potencjału lokalnego i położenia do aktywnej nauki – w tym zwłaszcza Puszczy Zielonki

Cel operacyjny 1.2	Modernizacja budynków szkół podstawowych i gimnazjalnych
---------------------------	---

Modernizacja placówek znajdujących się na terenie Gminy sprzyjać będzie przede wszystkim poczuciu bezpieczeństwa uczniów oraz stworzeniu im komfortowych możliwości do nauki – przyswajanie wiedzy zależy także od warunków, w jakich odbywają się zajęcia.

Realizacja celu powinna zapewniać **poprawę otoczenia**, w którym odbywają się zajęcia lekcyjne dla uczniów.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Doraźne remonty obiektów szkolnych
- Badanie potrzeb remontowych szkół
- Stworzenie planu remontu szkół

- Przeprowadzanie działań remontowych zgodnie z harmonogramem
- Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny 1.3

Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych i bibliotek

Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych, w tym nowoczesnych materiałów edukacyjnych, stanowi pomoc i wsparcie nie tylko dla uczniów, ale również nauczycieli. Wyposażenie wpływa na przyswajanie wiedzy, atrakcyjność prowadzonych zajęć (w tym zaangażowanie uczniów) oraz podnosi ich kompetencje.

Działania realizowane w ramach tego celu powinny dążyć do **zapewnienia bazy dydaktycznej zgodnej z potrzebami placówek.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Zakup różnego typu modeli, preparatów i map przeznaczonych do nauki
- Zakup mebli: biur, krzeseł, ławek szkolnych oraz szaf i innych elementów wyposażenia
- Zakup książek do sal lekcyjnych i bibliotek

Cel operacyjny 1.4

Organizacja zajęć wyrównawczych i wyrównawczo-kompensacyjnych

Organizacja zajęć wyrównawczych dostosowana powinna być przede wszystkim do potrzeb uczniów. Ich organizacja pozwoli na indywidualizację pracy ucznia, stałą pomoc nauczyciela oraz kontrolę uzyskiwanych efektów. Ponadto celem zajęć, poza wyrównaniem istniejących braków, powinno być wyrobienie w uczniu nawyku systematyczności, wytrwałości oraz wiary we własne możliwości.

Działania realizowane w ramach niniejszego celu powinny **zapewnić uczniom z gorszymi wynikami w nauce możliwość rozwoju i wyrównania ewentualnych zaległości.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Identyfikacja i diagnoza potrzeb uczniów z gorszymi wynikami w nauce
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów z gorszymi wynikami w nauce
- Organizacja zajęć wyrównawczych i wyrównawczo-kompensacyjnych

Szkoła, w zakresie opieki wychowawczej, posiada różnorodne zadania, do których zaliczyć można m.in. tworzenie optymalnych warunków do rozwoju oraz zapewnienie indywidualnego rozwoju uczniów, a także wsparcie w wyborze systemu wartości czy wzbogacenie potrzeb przez rozwijanie zainteresowań. Odbywa się to na różne sposoby, w tym poprzez organizację lekcji wychowawczych – z tego względu warto zwrócić na nie szczególną uwagę. Urozmaicenie tematyki realizowanej na zajęciach (np. poprzez spotkania z przedstawicielami instytucji publicznych) pozwoli na kształtowanie świadomej postawy wśród uczniów oraz wzrost kompetencji interpersonalnych, przydatnych w dorosłym życiu.

Celem niniejszego działania jest zatem **wzrost kompetencji społecznych dzieci i młodzieży**, a także, zwiększenie poziomu ich bezpieczeństwa poprzez wzrost świadomości na temat różnego rodzaju zagrożeń.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Organizacja spotkań z osobami opiniotwórczymi z Gminy
- Organizacja spotkań z przedstawicielami instytucji zapewniających bezpieczeństwo
- Organizacja warsztatów mających na celu przeciwdziałania problemom alkoholizmu, narkomanii i uzależnienia od tytoniu

Doradztwo zawodowe powinno mieć miejsce nie tylko na poziomie ponadgimnazjalnym, ale również gimnazjalnym. Spotkania tego typu wpływają nie tylko na planowanie własnego rozwoju, ale również aktywizują uczniów do poznawania różnych grup zawodowych, dostrzegania swoich mocnych i słabych stron oraz kształtowania świadomych decyzji przy wyborze dalszej ścieżki edukacji. Działania z niniejszego zakresu powinny być kierowane zarówno do uczniów, jak i ich rodziców.

Celem priorytetu jest **zapewnienie szerokiego dostępu do usług doradztwa zawodowego**, w tym na szczeblu szkolnictwa gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Organizacja gminnych targów edukacyjnych dla rodziców i uczniów połączonych z doradztwem zawodowym dla chętnych uczestników
- Organizacja spotkań z przedstawicielami zakładów pracy z terenu Gminy
- Organizacja wycieczek zawodoznawczych

Cel operacyjny 1.7	Wprowadzenie efektywnego systemu kształcenia lingwistycznego na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum
--------------------	--

Nauczyciele wskazywali na znajomość języków obcych i szeroko rozumiane zdolności komunikacyjne jako czynniki istotne na rynku pracy. Efektywne porozumiewanie się w językach obcych jest szczególnie ważne przy wyborze dalszych etapów edukacji, a następnie ścieżki kariery. Z tego względu należy zapewnić dzieciom i młodzieży możliwość efektywnego uczenia się języków obcych na wszystkich szczeblach edukacji.

Celem działania jest **wzrost jakości kształcenia w obszarze języków obcych**. Projekty realizowane w tym priorytecie powinny rozwijać wśród uczniów zdolności komunikacyjne w języku ojczystym oraz wspierać znajomość języków obcych, doskonalić poziom biegłości, bądź umożliwiać rozpoczęcie nauki kolejnego języka obcego.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Organizacja językowych kół naukowych wspierających naukę języka w szkole
- Wprowadzenie elementów języka angielskiego do przedszkoli
- Wsparcie doksztalcenia nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie języków obcych

Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury i oferty sportowej dla dzieci i młodzieży

Potrzeba rozwoju zarówno infrastruktury, jak i oferty sportowej dla dzieci oraz młodzieży była podnoszona w toku badań zarówno przez dyrektorów, nauczycieli, jak i samych uczniów. Wszyscy zgodnie stwierdzili, że elementem niezbędnym jest

przeprowadzenie modernizacji istniejących już obiektów sportowych, ale także budowa nowych oraz wsparcie, w zakresie organizacji i finansowania, obszaru jakim jest sport.

Odbiorcami ostatecznymi niniejszego celu strategicznego będą przede wszystkim uczniowie oraz szkoły. Dzięki prowadzeniu działań uczniowie będą mieli możliwość rozwoju fizycznego, aktywnego spędzania czasu wolnego oraz kształtowania zainteresowań związanych ze sportem.

Cel operacyjny 2.1

Rozbudowa i modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych, w tym hal, boisk oraz terenów rekreacyjnych

W opinii nauczycieli liczba oraz stan obecnych przyszkolnych obiektów sportowych nie są w pełni satysfakcjonujące. Należy mieć zatem na względzie nie tylko modernizację istniejącej bazy, ale również budowę nowych obiektów (hale, boiska wielofunkcyjne oraz infrastruktura towarzysząca). Warto w tym zakresie starać się o środki unijne, stanowiące istotną pomoc w realizacji celu.

Celem działania jest **zapewnienie przestrzeni dla dzieci i młodzieży** do aktywnego, zdrowego oraz bezpiecznego spędzania czasu, a także rozwijania zainteresowań.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Budowa i rozbudowa infrastruktury lekkoatletycznej
- Utrzymanie istniejącej infrastruktury sportowej będącej pod zarządem placówek oświatowych
- Umożliwienie przedszkolakom z Koziegłówek korzystania z pływalni

Cel operacyjny 2.2

Organizacja zajęć sportowych

Jak wynika z przeprowadzonych badań, uczniowie najchętniej uczestniczą w zajęciach sportowych organizowanych na terenie szkoły. Z tego względu należy **stworzyć ofertę zajęć uwzględniającą ich zainteresowania**, ale również poziom wydolności motorycznych. Ponadto zajęcia sportowe są bardzo dobrą okazją do skutecznego integrowania i aktywizowania społeczności uczniowskiej, a aktywność fizyczna pozytywnie wpływa na zdolność do przyswajania wiedzy oraz wspomaga proces uczenia się. Jednocześnie, należy pamiętać o możliwości współpracy i wykorzystania potencjału

jednostek, które organizują zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży, tj. kluby i akademie sportowe.

Celem priorytetu jest stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej, uwzględniającej różnorodność potrzeb dzieci i młodzieży.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Organizacja zajęć tanecznych dla dziewcząt
- Wsparcie działalności szkół i klubów sportowych w obszarze piłki nożnej
- Stworzenie klas o profilu sportowym

Cel operacyjny 2.3

Wsparcie organizacyjne i finansowe dla wyjazdów na zawody sportowe

Na terenie Gminy działają klasy o profilu sportowym, które w kształceniu uczniów kładą nacisk na sprawność fizyczną. Z tego względu ważne jest zarówno organizacyjne, jak i finansowe wsparcie zawodników indywidualnych czy drużyn wyjeżdżających na zawody sportowe. Istotne jest w tym względzie także promowanie sukcesów i osiągnięć uczniów oraz nauczycieli na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym.

Celem niniejszego działania jest **zapewnienie uczniom możliwości startu w zawodach na szczeblu regionalnym i ogólnopolskim.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Coroczne tworzenie kalendarza wydarzeń sportowych obejmujących rok szkolny
- Stworzenie listy wydarzeń na poziomie gminnym w odniesieniu do imprez organizowanych na szczeblu wyższym
- Organizacja wyjazdów uczestników na zawody wraz z pokryciem kosztów tych wyjazdów

Cel operacyjny 2.4

Organizacja imprez sportowych

Działania w zakresie organizacji imprez sportowych powinny być efektem współpracy placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy oraz innych lokalnych podmiotów związanych z tematyką sportu. Ponadto istotne w tej kwestii jest tworzenie rocznego kalendarza wydarzeń, w celu dokładnego zaplanowania imprez sportowych, nie pokrywających się z innymi lokalnymi inicjatywami. Pozwoli to, przede wszystkim, na

uczestnictwo w imprezach większej liczby osób oraz oszacowanie finansów potrzebnych na organizację zaplanowanych wydarzeń. Ważna jest w tym względzie również kontynuacja imprez cyklicznych (m.in. Czerwonacka Liga Mistrzów, Olimpiada Przedszkolaka) oraz włączenie w inicjatywy społeczności lokalnej.

Celem priorytetu jest **zapewnienie uczniom możliwości uczestniczenia w zawodach lokalnych.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Coroczne tworzenie kalendarza wydarzeń sportowych obejmujących rok szkolny
- Stworzenie listy wydarzeń na poziomie gminnym w odniesieniu do imprez organizowanych na szczeblu wyższym
- Współpraca szkół z lokalnymi organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji wspólnych wydarzeń sportowych lub wzajemnego uczestnictwa w organizowanych przez poszczególne jednostki imprezach

Cel strategiczny 3. Działanie na rzecz motywacji i wyrównania szans

Zarówno nauczyciele, jak i dyrektorzy, powinni w codziennej praktyce uwzględniać zagadnienie wyrównywania szans edukacyjnych oraz motywacji uczniów. Ważne jest nie tylko samo podejmowanie działań w tym zakresie, ale przede wszystkim to, aby były one skuteczne. Z tego względu proponuje się, poza wsparciem finansowym uczniów, również psychologiczne.

Działania w ramach tego celu powinny dążyć do **zapewnienia uczniom wsparcia zgodnego z ich potrzebami.**

Cel operacyjny 3.1

Organizacja zajęć z zakresu motywacji

Największym problemem uczniów, według wskazań nauczycieli i dyrektorów, jest brak motywacji. Dotyczy to zarówno uczestnictwa w lekcjach, jak i kołach pozalekcyjnych. Z tego względu istotne jest organizowanie zajęć czy warsztatów z psychologiem poruszających niniejszą kwestię. Spotkania tego typu powinny także uwzględniać zagadnienia z zakresu samodyscypliny. Ze względu na to, że motywacja dziecka maleje

wraz z wiekiem zajęcia powinny odbywać się na każdym stopniu edukacji, poczynając od szkoły podstawowej.

Celem niniejszego działania jest **wzrost motywacji uczniów do nauki i wykorzystywania zdobytej wiedzy w ramach realizacji własnych pasji.**

Praca psychologów lub pedagogów w tym zakresie powinna być ukierunkowana nie tylko na pomoc uczniom, ale także ich rodzicom, ponieważ również od ich postawy zależy motywacja dziecka. Zajęcia cykliczne, mające charakter warsztatów psychologicznych, powinny być inspiracją dla opiekunów dotyczącą kształtowania więzi pomiędzy nimi a dziećmi, rozwiązywania trudnych konfliktowych sytuacji, poprawy komunikacji, ale również wspomagania rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka. Istotne jest w tym zakresie również kształtowanie właściwych postaw wychowawczych poprzez edukację rodziców.

Celem priorytetu jest **zwiększenie skuteczności wychowawczej rodziców i wzrost poziomu socjalizacji dzieci i młodzieży.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Opracowanie wspólnego dla Gminy cyklu spotkań związanego z obszarem motywacji dla uczniów i rodziców
- Cykliczne spotkania uczniów z psychologiem lub pedagogiem szkolnym związane z obszarem motywacji – zwłaszcza w ostatnich latach szkoły podstawowej i na początku gimnazjum
- Cykliczne krótkie spotkania psychologa lub pedagoga szkolnego z rodzicami podczas wywiadówek
- Opracowanie wspólnego dla Gminy *Planu motywacji uczniów* – na podstawie doświadczeń nauczycieli związanych z prowadzeniem lekcji oraz zajęć dodatkowych. *Plan* powinien uwzględniać kluczowe założenia związane z motywowaniem uczniów i powinien być realizowany przez wszystkich nauczycieli z Gminy na każdym szczeblu kształcenia.

Jedną z silniejszych motywacji zewnętrznych dla uczniów są nagrody finansowe oraz stypendia. Z tego względu należy przeznaczyć określoną pulę pieniężną z budżetu gminy dla uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce (w tym osiągnięcia w konkursach czy olimpiadach na szczeblu regionalnym bądź krajowym) oraz zaangażowanych w życie społeczności lokalnej.

Celem priorytetu jest **wzrost motywacji uczniów do nauki**.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Utrzymanie dotychczasowych działań związanych z wyróżnianiem najlepszych uczniów stypendiami ufundowanymi przez Gminę
- Promocja najlepszych uczniów poprzez m.in. organizację mini-gali wręczenia stypendiów (np. podczas Sesji Rady Gminy) z wręczeniem dyplomów i podziękowań dla rodziców, czy też przybliżenie sylwetek stypendystów mieszkańcom gminy poprzez serię artykułów w lokalnej prasie

Pomoc materialna to istotna forma wyrównywania szans edukacyjnych uczniów z rodzin najuboższych i znaczący instrument wspierania rozwoju uczniów zdolnych. W tym względzie należy mieć na uwadze zarówno pomoc materialną o charakterze socjalnym (stypendia szkolne, zasiłek szkolny), jak i motywacyjnym (m.in. stypendia za osiągnięcia w nauce). Istotne jest również zapewnienie dzieciom z rodzin najuboższych darmowych posiłków w szkole. Pomoc w tym zakresie oferuje zarówno program rządowy, jak i gmina, która z otrzymanych z budżetu centralnego środków może finansować rozwój bazy żywieniowej – stołówek oraz punktów przygotowywania posiłków, jak również ich dowozu.

Celem niniejszego priorytetu jest **wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży**, których nauka oraz rozwój – z różnych powodów – są zagrożone. Istotne jest również umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Identyfikacja potrzeb dzieci z rodzin wykluczonych społecznie
- Programy interwencji dla dzieci wykluczonych społecznie i ich rodzin
- Wsparcie szkół o najwyższym odsetku dzieci z rodzin wykluczonych społecznie bądź z dysfunkcjami
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi gminnymi instytucjami zajmującym się problematyką wykluczenia społecznego i wsparciem dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 3.4

Wykorzystanie w procesie kształcenia narzędzi multimedialnych

Zajęcia z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych, stwarzają nowe warunki do rozwijania umiejętności uczniów w wielu zakresach, tj. uczenia się, myślenia, poszukiwania, porządkowania, wyrównywania braków, wykorzystywania informacji z różnych źródeł, działania, doskonalenia się, współpracy czy komunikowania. Multimedia wpływają również na uatrakcyjnienie procesu uczenia się, w wyniku czego zwiększają zaangażowanie uczniów. Z tego względu należy, w jak największym stopniu, umożliwić dzieciom i młodzieży korzystanie z narzędzi multimedialnych.

Celem priorytetu jest **zapewnienie nauczycielom możliwości korzystania z narzędzi multimedialnych w ramach prowadzenia zajęć**, w tym zakup sprzętu dla uczniów do korzystania w trakcie tego rodzaju lekcji. Z drugiej strony, ważne jest także zapewnienie nauczycielom kształcenia z zakresu wykorzystania tych narzędzi, tak by były one realnie wykorzystywane.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Zwiększenie dostępności narzędzi multimedialnych poprzez zakup nowych urządzeń
- Podwyższanie kwalifikacji nauczycieli związanych z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego

Cel strategiczny 4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Nauczyciel, pracujący bezpośrednio z uczniem, ma wpływ na postawę oraz rozwój kompetencji związanych z jego przyszłym życiem zawodowym. Dlatego też, zarówno z punktu widzenia szeroko rozumianej oświaty, jak i rynku pracy, **doskonalenie zawodowe nauczycieli jest niezbędne do rozwoju zasobów ludzkich**, a także pełnego wykorzystania możliwości technologicznych związanych z nauką. W tym kontekście znaczenia ma zarówno samokształcenia, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, jak i realizowane poza szkołą doskonalenie instytucjonalne.

Rozwój kadry dydaktycznej zapewni uczniom dostęp do wiedzy o aktualnych trendach i możliwościach. Z wdrożenia nowych rozwiązań z zakresu doskonalenia kadry dydaktycznej finalnie skorzystać powinni przede wszystkim uczniowie, a w przypadku szkół ponadgimnazjalnych również pracodawcy.

Cel operacyjny 4.1

Podnoszenie kompetencji nauczycieli

Przygotowanie i rozwój zawodowy nauczycieli poprzez pogłębienie wiedzy z prowadzonych przez nich przedmiotów, jak i zdobywanie dodatkowych kompetencji (np. związanych z komunikacją, rozwiązywaniem konfliktów w grupie), będzie miało odzwierciedlenie w jakości prowadzonych przez nich zajęć. Dlatego należy mieć na uwadze zapewnienie kadrze dydaktycznej bezpłatnych, bądź częściowo refundowanych, szkoleń i kursów.

Celem priorytetu jest **wzrost jakości kształcenia poprzez umożliwienie nauczycielom podnoszenia swoich kwalifikacji**.

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Selekcja wpływających do szkół ofert związanych z dofinansowanym szkoleniem nauczycieli
- Diagnoza potrzeb nauczycieli w zakresie szkoleń i wsparcia finansowego w tym obszarze
- Wybór ofert zgodnych z potrzebami uczniów (szkoły) oraz predyspozycjami nauczycieli

Cel operacyjny 4.2**Zapewnienie dostępu nauczycieli do najnowszych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych**

W celu urozmaicenia prowadzonych zajęć, a w tym zmotywowania i zainteresowania dzieci i młodzieży ich tematyką, należy zapewnić nauczycielom dostęp do najnowszych materiałów dydaktycznych, a także różnorodnych pomocy naukowych ułatwiających pracę (m.in. komputer, tablice multimedialne oraz interaktywne, dostęp do portali edukacyjnych oraz aplikacji). Należy jednak mieć na uwadze, że wykorzystanie tych pomocy zależy od tego, czy nauczyciel będzie posiadał odpowiednie kompetencje (np. w zakresie obsługi tablic multimedialnych). Stąd też ważne jest skorelowanie inwestycji w różnego typu materiały i urządzenia edukacyjne z rozwojem kompetencji kadry pedagogicznej.

Celem priorytetu jest **wzrost jakości kształcenia poprzez zapewnienie nauczycielom dostępności nowoczesnych materiałów dydaktycznych.**

Cel operacyjny 4.3**Doradztwo dla nauczycieli**

Ze względu na indywidualne preferencje w uczeniu się, szanse oraz zagrożenia w rozwoju opracowanie programu nauczania dla ucznia posiadającego różnorodne trudności w nauce powinno odnosić się do jego realnych możliwości. Dlatego istotne jest udzielenie pomocy nauczycielom w tym zakresie poprzez m.in. spotkania ze specjalistami oraz nawiązanie ciągłej współpracy z nimi. Ważne jest również dokształcanie nauczycieli w tym względzie, aby lepiej mogli zrozumieć potrzeby uczniów. Wsparcie takie powinno opierać się m.in. na współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, a także innymi jednostkami zainteresowanymi rozwojem ucznia (np. organizacje pozarządowe).

Celem priorytetu jest **wyrównanie szans uczniów z trudnościami w nauce, poprzez uwrażliwienie kadry pedagogicznej na ich potrzeby.**

Cel operacyjny 4.4**Organizacja szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniami z niepełnosprawnością**

Praca z uczniami z niepełnosprawnością, poza kształceniem i przekazywaniem wiedzy, powinna dążyć do wspomagania poczucia niezależności, zdolności samorealizacji, ale również umiejętności bycia odpowiedzialnym. Ponadto jest to proces rozumienia dziecka, odkrywania w nim mocnych stron, ale także możliwości. Dlatego też istotną rolę

w kształceniu dzieci niepełnosprawnych odgrywają nauczyciele, których należy wspierać w tym zakresie m.in. poprzez organizację szkoleń czy kursów.

Celem działań jest wzrost poziomu integracji uczniów z niepełnosprawnością, poprzez **podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnych.**

Cel strategiczny 5. Efektywne zarządzanie oświatą i współpraca

Na terenie Gminy brakuje współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi, zarówno na poziomie komunikacji między dyrektorami jednostek różnych szczebli kształcenia (tj. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoła ponadgimnazjalna), jak i między nauczycielami czy też kołami naukowymi. W tym kontekście ważna jest **systemowa współpraca** mająca wpływ nie tylko na poprawę jakości kształcenia, ale również integrację uczniów i nauczycieli z różnych placówek, wymianę dobrych praktyk, wspólne organizowanie przedsięwzięć promujących gminę oraz pozyskiwanie większych środków na realizację projektów. Rozważyć należy także współpracę międzynarodową.

Współpraca uczniów, nauczycieli oraz dyrektorów placówek funkcjonujących na terenie Gminy będzie miała wymierne korzyści nie tylko dla środowiska szkolnego, ale również społeczności lokalnej.

Cel operacyjny 5.1	Rozwój współpracy między placówkami oświatowymi różnych szczebli
---------------------------	---

Jak zaznaczali wielokrotnie nauczyciele, na terenie Gminy jest niezadowalający poziom współpracy między placówkami edukacyjnymi. Powinny one wymieniać się wiedzą i doświadczeniem oraz dobrymi praktykami, współpracować na rzecz innowacji, a także organizować wspólne szkolenia rad pedagogicznych. Wszystkie działania mają na celu nie tylko podniesienie jakości kształcenia, ale również podejmowanie wspólnych inicjatyw i promowanie regionu.

Celem podejmowanych działań jest **wzrost poziomu jakości kształcenia.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Organizacja cyklicznych spotkań nauczycieli określonych przedmiotów celem wymiany doświadczeń
- Wsparcie w organizacji spotkań pomiędzy kołami zainteresowań poszczególnych szkół w celu nawiązania współpracy i tworzenie wspólnych działań
- Organizacja gminnych konkursów pomiędzy kołami zainteresowań zajmującymi się zbliżoną tematyką

Cel operacyjny 5.2

Wzmacnianie europejskiego wymiaru edukacji poprzez rozwój struktur współpracy międzynarodowej

Współpraca z placówkami zagranicznymi przynosi wiele korzyści. Przede wszystkim uczniowie mają możliwość i szansę na pogłębienie swojej wiedzy, zdobycie nowego doświadczenia, a także rozwój umiejętności – głównie z zakresu językowego oraz kompetencji miękkich związanych z różnicami międzykulturowymi. Współpraca zagraniczna to także poznawanie historii, kultury i tradycji innych krajów oraz przekazywanie wiedzy o swoim kraju innym narodom. Ponadto nawiązanie współpracy i aktywność w projektach międzynarodowych wpływa na rozwój placówki, rozbudowę jej zaplecza oraz promocję.

Celem priorytetu jest **uczestniczenie młodzieży w wymianach i projektach międzynarodowych.**

W ramach celu operacyjnego można wyodrębnić takie działania, jak:

- Realizacja projektów Socrates/Comenius w poszczególnych placówkach
- Rozszerzenie zajęć prowadzonych podczas kół językowych o aspekty kulturowe
- Nawiązanie kontaktu elektronicznego ze szkołami/instytucjami zagranicznymi (np. poprzez wymianę korespondencji mailowej między uczniami lub włączenie się akcją społeczną związaną z wysyłaniem pocztówek z życzeniami dla chorych dzieci)

Cel operacyjny 5.3

Upowszechnienie metody projektu realizowanego przez uczniów pod opieką nauczycieli

Upowszechnienie projektów edukacyjnych wpływa na rozwój kapitału społecznego. Korzyści wynikające z niniejszej metody to, poza przyswojeniem wiedzy, zdobycie przez

uczniów umiejętności wykorzystania posiadanej wiedzy podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów (połączenie teorii z praktyką) oraz kształtowanie postaw warunkujących odpowiedzialne funkcjonowanie w dorosłym życiu. Istotne jest w tym zakresie również jednocześnie kształtowanie kompetencji twardych i miękkich. Metoda projektu powinna być powiązana zarówno z najbliższym otoczeniem uczniów, czyli Gminą, jak i dalszym (powiat, region itd.). Ponadto, może ona stanowić podstawę zdrowej rywalizacji np. poprzez ogłaszanie Nagrody Wójta za najlepiej zrealizowany projekt w danej tematyce (każdego roku proponowana tematyka może być inna).

Realizacja celu wpłynie na **poszerzenie wiedzy oraz kompetencji uczniów**, a także wzrost aktywności uczniów w zakresie życia społecznego gminy.

Cel operacyjny 5.4	Zwiększenie zaangażowania rodziców w życie szkoły
---------------------------	--

Współpraca z rodzicami wpływa na wszechstronne kształcenie dzieci i młodzieży. Działania w tym zakresie powinny być ukierunkowane na tworzenie się więzi oraz programów partnerskiej współpracy między rodzicami, uczniami, nauczycielami a społecznością lokalną. Istotne jest również tworzenie ram komunikacyjnych rozwoju wspólnego działania.

Celem priorytetu jest **aktywizacja rodziców do uczestnictwa w życiu klasy i szkoły**, poznanie oczekiwań rodziców względem placówki oraz nauczycieli, zainteresowanie rodziców osiągnięciami edukacyjno-wychowawczymi dzieci, obustronne wsparcie (nauczyciel-rodzic, rodzic-nauczyciel) w oddziaływaniach edukacyjnych, uczestniczenie rodziców w podejmowaniu decyzji ważnych dla szkoły, a także poszukiwanie dla niej partnerów i sponsorów.

Cel operacyjny 5.5	Rozwój współpracy placówek edukacyjnych z organizacjami pozarządowymi
---------------------------	--

Głównym atutem organizacji pozarządowych jest m.in. działanie na szczeblach od ogólnopolskiego po gminny, podejmowanie różnorodnych inicjatyw, a także chęć współpracy zarówno ze szkołami podstawowymi, gimnazjami, jak i szkołami ponadgimnazjalnymi. Ponadto niniejsze jednostki, angażując uczniów w realizowane

w szkołach projekty, wspierają ich motywację oraz uczą współpracy, aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, wolontariatu lub rozwijają ich pasje i talenty. Należy mieć na uwadze, że współpraca placówek z organizacjami edukacyjnymi daje szkołom szansę na wykorzystanie unijnych funduszy.

Celem priorytetu jest **wzrost jakości kształcenia, pozyskanie środków finansowych na działania edukacyjne.**

Cel operacyjny 5.6	Wspólne promowanie placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy
--------------------	--

Na terenie Gminy zauważalne jest zjawisko „odpływu” dzieci i młodzieży do placówek znajdujących się poza jej granicami. Dlatego należy podjąć wspólne starania, aby zachęcać uczniów do kształcenia się w czerwonackich szkołach. Bez wątpienia przyczyni się do tego systemowa współpraca (organizacja wspólnych przedsięwzięć, podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi itd.), ale istotne są również działania promocyjne.

Celem priorytetu jest **wzrost rozpoznawalności i wzmocnienie wizerunku placówek oświatowych** funkcjonujących na terenie gminy.

14 Harmonogram realizacji celów

L.P	Działanie	Podmioty realizujące i odpowiedzialne	Termin realizacji	Źródła finansowania	Spodziewane efekty
1. ROZSZERZENIE OFERTY KSZTAŁCENIA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ					
1.1	Organizacja zajęć dodatkowych	Dyrektorzy szkół i przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Stworzenie oferty zajęć dodatkowych, odpowiadających potrzebom i zainteresowaniom dzieci i młodzieży oraz sprzyjających rozwojowi ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
1.2	Modernizacja budynków szkół podstawowych i gimnazjalnych	Dyrektorzy szkół	2016-2020	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Zapewnienie bezpiecznych i komfortowych warunków do nauki uczniom szkół podstawowych oraz gimnazjalnych
1.3	Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych, w tym materiałów edukacyjnych	Dyrektorzy szkół i przedszkoli	2016-2020	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost jakości kształcenia, poprzez wdrażanie nowoczesnych metod nauczania i stosowanie najlepszych dostępnych pomocy dydaktycznych
1.4	Organizacja zajęć wyrównawczych	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy,	Zapewnienie uczniom z gorszymi wynikami możliwości rozwoju i wyrównania ewentualnych zaległości
1.5	Wsparcie funkcji wychowawczej szkoły poprzez dostosowanie programu lekcji wychowawczych i urozmaicenie oferty, dzięki organizacji prelekcji z przedstawicielami instytucji publicznych np. policji, straży pożarnej oraz organizacji pozarządowych	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy,	Wzrost kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, a także, zwiększenie poziomu ich bezpieczeństwa poprzez wzrost świadomości na temat różnego rodzaju zagrożeń
1.6	Organizacja spotkań uczniów z doradcą zawodowym	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost poziomu kształcenia poprzez rozpoznanie indywidualnych predyspozycji ucznia i wskazanie dostosowanych do wiedzy, umiejętności oraz warunków środowiskowych ścieżek kariery
1.7	Wprowadzenie zajęć z rytmiki w przedszkolach	Dyrektorzy przedszkoli	2016-2020	Budżet gminy	Objęcie zajęciami z rytmiki wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli
1.8	Wprowadzenie efektywnego systemu kształcenia lingwistycznego na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół i przedszkoli	2016-2020	Budżet państwa, budżet gminy,	Wzrost jakości kształcenia w obszarze języków obcych

L.P	Działanie	Podmioty realizujące i odpowiedzialne	Termin realizacji	Źródła finansowania	Spodziewane efekty
2. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I OFERTY SPORTOWEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY					
2.1	Rozbudowa i modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych, w tym hal, boisk oraz terenów rekreacyjnych	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	2016-2020	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Zapewnienie przestrzeni dla dzieci i młodzieży do aktywnego, zdrowego oraz bezpiecznego spędzania czasu
2.2	Organizacja zajęć sportowych o różnym stopniu zaawansowania	dyrektorzy szkół, dyrektorzy przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy	Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej uwzględniającej różnorodność potrzeb dzieci i młodzieży
2.3	Wsparcie organizacyjne i finansowe dla wyjazdów na zawody sportowe zespołów sportowych i zawodników indywidualnych reprezentujących lokalne szkoły	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Zapewnienie uczniom możliwości startu w zawodach na szczeblu regionalnym i ogólnopolskim
2.4	Organizacja imprez sportowych (w tym kontynuacja organizacji imprez cyklicznych w kolejnych latach np. Czerwonacka Liga Mistrzów)	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Zapewnienie uczniom możliwości uczestniczenia w zawodach lokalnych
3. DZIAŁANIA NA RZECZ MOTYWACJI I WYRÓWNYWANIA SZANS					
3.1	Organizacja zajęć z psychologiem dla uczniów, z zakresu samodyscypliny oraz motywacji	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, środki unijne	Wzrost motywacji uczniów do nauki i wykorzystywania zdobytej wiedzy w ramach realizacji własnych pasji
3.2	Organizacja zajęć dla rodziców z psychologiem lub pedagogiem wspierających umiejętności lepszego porozumiewania się z dziećmi i młodzieżą oraz kształtujących właściwe postawy wychowawcze	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół, dyrektorzy przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, środki unijne	Zwiększenie skuteczności wychowawczej rodziców i wzrost poziomu socjalizacji dzieci i młodzieży
3.3	Nagrody finansowe i stypendia dla uczniów	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Wzrost motywacji uczniów do nauki
3.4	Pomoc materialna dla uczniów z rodzin najuboższych oraz zapewnienie im darmowych posiłków w szkole	Organ prowadzący, dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy	Wyrównanie szans uczniów z rodzin dysfunkcyjnych
3.5	Wykorzystanie w procesie kształcenia narzędzi multimedialnych (komputery, tablety, filmy, prezentacje), w celu większego zainteresowania dzieci i młodzieży przedmiotem	Dyrektorzy szkół, dyrektorzy przedszkoli	2016-2020	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Zapewnienie nauczycielom możliwości korzystania z narzędzi multimedialnych w ramach prowadzenia zajęć, w tym zakup sprzętu dla uczniów do korzystania w trakcie tego rodzaju lekcji
4. DOSKONALENIE ZAWODOWE NAUCZYCIELI					
4.1	Podnoszenie kompetencji nauczycieli poprzez zapewnienie oferty bezpłatnych lub częściowo refundowanych szkoleń i kursów	Organ prowadzący dyrektorzy szkół i przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost jakości kształcenia poprzez umożliwienie nauczycielom podnoszenia swoich kwalifikacji

L.P	Działanie	Podmioty realizujące i odpowiedzialne	Termin realizacji	Źródła finansowania	Spodziewane efekty
4.2	Zapewnienie dostępu nauczycieli do najnowszych materiałów dydaktycznych	Organ prowadzący dyrektorzy szkół i przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost jakości kształcenia poprzez zapewnienie nauczycielom dostępności nowoczesnych materiałów dydaktycznych
4.3	Doradztwo dla nauczycieli, z zakresu pracy z uczniami posiadającymi różnego rodzaju trudności w nauce (dysleksja, dyskalkulia, dysfonia, dysgrafia i inne)	Organ prowadzący dyrektorzy szkół i przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wyrównanie szans uczniów z trudnościami w nauce, poprzez uwrażliwienie kadry pedagogicznej na ich potrzeby
4.4	Organizacja szkoleń dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniami z niepełnosprawnością	Organ prowadzący dyrektorzy szkół i przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost poziomu integracji uczniów z niepełnosprawnością, poprzez podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnych
5. WSPÓŁPRACA					
5.1	Rozwój współpracy pomiędzy placówkami edukacyjnymi różnych szczebli (wymiana informacji, współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk, wspólne szkolenia rad pedagogicznych)	Organ prowadzący dyrektorzy szkół, przedszkoli poradni pedagogiczno-psychologicznej	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy,	Wzrost poziomu jakości kształcenia
5.2	Wzmacnianie europejskiego wymiaru edukacji poprzez rozwój struktur współpracy międzynarodowej pomiędzy placówkami	Organ prowadzący	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Uczestniczenie młodzieży w wymianach międzynarodowych
5.3	Upowszechnienie metody projektu realizowanego przez uczniów pod opieką nauczycieli	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy,	Wzrost aktywności uczniów w zakresie życia społecznego gminy
5.4	Włączanie rodziców w edukację, czyli zwiększenie ich zaangażowania w życie szkoły	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost poziomu współpracy szkoły i rodziców uczniów
5.5	Rozwój współpracy placówek edukacyjnych z organizacjami pozarządowymi	Organ prowadzący dyrektorzy szkół, przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost jakości kształcenia, pozyskanie środków finansowych na działania edukacyjne
5.6	Wspólne promowanie placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy	Organ prowadzący dyrektorzy szkół, przedszkoli	Zadanie ciągłe	Budżet państwa, budżet gminy, środki unijne	Wzrost rozpoznawalności i wzmocnienie wizerunku placówek oświatowych

Źródło: opracowanie własne.

15 Monitoring i ewaluacja

Monitoring Strategii ma służyć uzyskaniu odpowiedzi na pytania o to czy założenia w niej zawarte są w praktyce realizowane i czy przynosi ona zamierzone skutki. Monitoruje się zatem zarówno przebieg wdrożenia, realizacji poszczególnych zadań, jak i ich efekty. Monitoring realizacji strategii będzie opierał się na cyklicznej ewaluacji postępów i efektów realizowanych działań, a podstawowym narzędziem monitoringu będą wskaźniki określone na poziomie opisanych w dokumencie celów strategicznych (Tabela 28 - lista wskaźników nie jest zamknięta, mogą one ulegać modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami). Pomiar przedstawionych wskaźników powinien odbywać się przez cały okres obowiązywania założeń strategicznych raz w każdym semestrze roku szkolnego przez zespół zaangażowany w realizację Strategii. Wnioski płynące z bieżących analiz umożliwiają tzw. *tracking* Strategii, co umożliwi weryfikację jej założeń i wprowadzenie modyfikacji. Zastosowanie tej metody umożliwi także uwzględnienie czynników, których nie można było przewidzieć w czasie tworzenia dokumentu. Ewaluacja natomiast będzie prowadzona w oparciu o następujące kryteria

- **Trafność** – czy realizowane projekty pozwoliły rozwiązać zidentyfikowane problemy i były zgodne z założeniami dokumentu Strategii i w jakim stopniu zaplanowane cele oraz zadania odpowiadają potrzebom mieszkańców i innych interesariuszy Strategii.
- **Skuteczność** – w jakim stopniu realizowane projekty przyczyniają się do osiągnięcia zakładanych celów operacyjnych i strategicznych.
- **Efektywność** – jaki jest stosunek nakładów finansowych i zasobów realizowanych projektów do osiągniętych produktów i rezultatów.
- **Użyteczność** – czy pojawiły się negatywne lub pozytywne efekty uboczne na skutek zrealizowanych zadań i czy rezultaty tych projektów są użyteczne dla mieszkańców (interesariuszy).
- **Trwałość** – czy zmiany, które zaszły na skutek realizacji projektów są trwałe i będą użyteczne przez długi czas.

Ocena ta zostanie dokonana za pomocą danych pozyskanych z monitoringu oraz badań uwzględniających źródła wtórne i pierwotne. Zalecane jest przeprowadzenie:

- Ewaluacji *mid-term* w połowie okresu wdrażania Strategii, która ma służyć uzyskaniu oceny wstępnych wyników realizacji założeń strategicznych. Analizie zostaną poddane osiągnięte na tym etapie rezultaty, pozwalające na dokonanie pierwszej oceny realizacji Strategii. Pozyskane informacje posłużą do ewentualnej modyfikacji niektórych założeń dokumentu, podnosząc tym samym jakość oraz trafność planowanych przedsięwzięć. W ramach ewaluacji *mid-term* zostaną przeprowadzone: analiza desk research, badanie wśród dyrektorów oraz nauczycieli placówek na terenie Gminy. Dopuszcza się także objęcie badaniem innych grup, istotnych z punktu widzenia Strategii.
- Ewaluacji *ex-post* przeprowadzonej po zrealizowaniu Strategii. Ewaluacja ta ma na celu ocenę skuteczności działań oraz określenie zakresu ich oddziaływania. Otrzymane wyniki posłużą do podsumowania realizacji Strategii, ale też planowania przedsięwzięć i projektów na kolejne lata. W ramach ewaluacji *ex-post* zostaną przeprowadzone: analiza desk research, badanie wśród dyrektorów oraz nauczycieli placówek oświatowych, a także uczniów. Dopuszcza się także objęcie badaniem innych grup, istotnych z punktu widzenia Strategii.

Tabela 28. Wskaźniki osiągnięcia/ stopnia realizacji celów strategicznych

Cel strategiczny	Wskaźnik osiągnięcia/ stopnia realizacji celu
<i>Cel strategiczny 1. Rozszerzenie oferty kształcenia i rozwój infrastruktury edukacyjnej</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zorganizowanych zajęć dodatkowych, związanych z zainteresowaniami uczniów ✓ Liczba zmodernizowanych budynków placówek oświatowych oraz koszt przeznaczony na ten cel ✓ Liczba sztuk zakupionego / zmodernizowanego wyposażenia oraz kwota przeznaczona na ten cel ✓ Liczba zrealizowanych zajęć wyrównawczych ✓ Liczba zorganizowanych prelekcji z przedstawicielami instytucji publicznych na lekcjach wychowawczych ✓ Liczba spotkań doradców zawodowych z uczniami oraz rodzicami ✓ Liczba uczniów objętych doradztwem zawodowym ✓ Liczba placówek przedszkolnych prowadzących zajęcia z rytmiki
<i>Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury i oferty sportowej dla dzieci i młodzieży</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba wybudowanych/ rozbudowanych/ zaadaptowanych/ stworzonych na potrzeby szkolnictwa obiektów sportowo-rekreacyjnych ✓ Liczba sztuk zakupionego sprzętu sportowego ✓ Liczba zorganizowanych zajęć sportowych oraz ✓ Liczba zorganizowanych imprez sportowych, w tym kontynuowanych imprez cyklicznych ✓ Liczba uczniów/ drużyn reprezentujących gminę na szczeblu ponadlokalnym
<i>Cel strategiczny 3. Działania na rzecz motywacji i wyrównywania szans</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zorganizowanych zajęć z psychologiem lub innym specjalistą dla uczniów oraz rodziców ✓ Liczba i kwota przyznanych uczniom nagród finansowych, stypendiów oraz pomocy finansowych ✓ Liczba przyznanych darmowych posiłków dla dzieci ✓ Liczba zakupionych narzędzi multimedialnych
<i>Cel strategiczny 4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba nauczycieli uczestniczących w kursach i szkoleniach, w tym w formach bezpłatnych oraz częściowo refundowanych ✓ Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach z zakresu pracy z uczniem z niepełnosprawnością ✓ Liczba nauczycieli uczestniczących w kursach bądź spotkaniach z zakresu pracy z uczniami posiadającymi różnego rodzaju trudności w nauce
<i>Cel strategiczny 5. Współpraca</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ogólna liczba wspólnych inicjatyw zorganizowanych przez placówki edukacyjne (w tym wyszczególnienie rodzajów inicjatyw: imprezy szkolne, konkursy, szkolenia rad pedagogicznych itd.) ✓ Liczba placówek, które nawiązały współpracę z placówkami zagranicznymi oraz liczba przeprowadzonych projektów ✓ Liczba przeprowadzonych zajęć metodą projektu ✓ Liczba inicjatyw zorganizowanych przez placówki przy współpracy z rodzicami ✓ Liczba placówek współpracujących z organizacjami pozarządowymi ✓ Liczba absolwentów poszczególnych placówek edukacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

16 Załącznik – Opis metodologii

16.1 Desk research (analiza danych zastanych)

Jest to metoda badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje scalanie, przetwarzanie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł. Analiza danych zastanych zapewniła zdobycie informacji, które można było otrzymać drogą analizy opracowań i ekspertyz.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej:

Analiza desk research wolna jest od większości obciążeń charakterystycznych dla badań reaktywnych takich jak efekt ankieterski. Pozwala tym samym na uzyskanie wysoce obiektywnych informacji. Ponadto stanowi doskonały wstęp do dalszych badań. Wyniki uzyskane w trakcie analizy desk research posłużyły do realizacji dalszych etapów badania przede wszystkim nakierowując zespół badawczy na pewne konkretne problemy, które można było pogłębić i wyjaśnić w wyniku realizacji badań reaktywnych.

16.2 Ankieta audytoryjna

Ankieta audytoryjna jest to jedna z technik badawczych polegająca na zebraniu w jednym miejscu wybranej lub wylosowanej grupy osób i rozdaniu im ankiet do wypełnienia. Rola ankietera sprowadza się do podania celu prowadzonych badań oraz wskazaniu, w jaki sposób ankieta ma zostać wypełniona.

Populacja badana: uczniowie szkół zlokalizowanych w Gminie Czerwonak.

Dobór próby: celowy.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej

Badanie przy wykorzystaniu ankiety audytoryjnej możliwe było do wykonania w krótkim okresie czasu poprzez zgromadzenie w jednym miejscu wymaganej liczby respondentów. Konieczność samodzielnego wypełnienia ankiety mogło wpłynąć na uzyskanie wszystkich informacji oddających rzeczywistość, których nie można by było otrzymać podczas udzielania odpowiedzi bezpośrednio ankieterowi.

16.3 Ankieta CAWI

Ankieta CAWI polega na umieszczeniu kwestionariusza na stronie internetowej tak, aby był dostępny z poziomu przeglądarki internetowej. Uczestnicy badania otrzymali drogą mailową zaproszenie do udziału w badaniu. W zaproszeniu znajdował się specjalnie wygenerowany link do ankiety. Respondent wypełniał ankietę z poziomu strony www, co zapewniło mu pełną anonimowość.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej:

Zastosowanie ankiety internetowej, oferującej pełną anonimowość, pozwoliło na uzyskanie pełniejszych informacji na temat zagadnień poruszanych w badaniu, a zwłaszcza na pytania delikatnej natury, na które respondenci niechętnie udzielają odpowiedzi, gdy mają kontakt z ankierem.

16.3.1 Badanie z pracodawcami

Populacja badana: pracodawcy z Gminy Czerwonak i jej okolic.

Dobór próby: celowy.

16.3.2 Badanie z dyrektorami placówek edukacyjnych

Populacja badana: dyrektorzy placówek edukacyjnych funkcjonujących na terenie Gminy Czerwonak.

Dobór próby: celowy.

16.4 Telefoniczny wywiad pogłębiony – TDI

TDI polega na przeprowadzeniu ustrukturyzowanej rozmowy telefonicznej z daną osobą. Miało na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu.

Populacja badana: wójt Gminy Czerwonak lub wskazana przez niego osoba.

Dobór próby: celowy.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej

Standaryzacja poruszanych zagadnień, a w szczególności celu rozmowy, pozwoliła na uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia celów badania. TDI trwa nieco krócej niż IDI (indywidualny wywiad pogłębiony) i ogniskuje się bardziej na uzyskiwaniu konkretnych informacji niż ich szczegółowym pogłębianiu. Spowodowane jest to brakiem fizycznej obecności wywiadowcy, co powoduje zmianę charakteru rozmowy z bardzo osobistej, w której dużą rolę odgrywa mowa ciała na rozmowę bardziej skupioną na uzyskiwaniu informacji, w której jedynym wpływem ankierskim jest ton głosu wywiadowcy.

16.5 Zogniskowany wywiad grupowy – FGI

FGI to ustrukturalizowana i moderowana dyskusja kilku osób, zogniskowana na wybranym zagadnieniu. Prowadzona była według scenariusza, który określał konkretny cel rozmowy i wytyczne dla moderatora o tym jak prowadzić dyskusję.

Populacja badana: przedstawiciele różnych grup społecznych, wskazani przez Zamawiającego.

Dobór próby: celowy.

Liczba wywiadów grupowych: 3.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej

Zaletą FGI jest łączenie elementów zwykłego wywiadu z metodami warsztatowymi o charakterze konsultacyjnym. Pozwoliło to na uzyskanie bardzo dużej ilości informacji w krótkim czasie poprzez wykorzystanie dynamiki grupowej. Konstruktywna dyskusja i samoaktywizacja rozmówców pozwoliły poznać wiele punktów widzenia na dany problem oraz uzyskać syntetyczne wnioski. Funkcją badania FGI, podobnie jak wywiadu pogłębionego jest uzyskanie pogłębionych informacji od osób, których wiedza i opinie są cenne z punktu widzenia celów badania.

Uczestnicy zogniskowanych wywiadów grupowych mogli zapoznać się z wynikami badań, które zostały przeprowadzone przez Wykonawcę, zarówno badań pierwotnych, jak i wtórnych. Celem wywiadów FGI była możliwość wyrażania opinii na temat treści powstającego dokumentu przez osoby uczestniczące w warsztatach strategicznych.

Uczestnicy mogli również zgłaszać uwagi do projektu Strategii. Dyskusje dotyczyły przede wszystkim kierunków rozwoju oraz działań, jakie powinny być zrealizowane w najbliższych latach.

16.6 Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne to sposób uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji itp. od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych przez administrację działań.

Konsultacje społeczne zostały zorganizowane w porozumieniu z Zamawiającym w lokalnych szkołach. W czasie ich trwania przedstawiciele społeczności lokalnej mogli zapoznać się z treścią tworzonej Strategii Rozwoju Oświaty. Podobnie jak w przypadku wywiadów zogniskowanych grupowo zostali oni poinformowani o wynikach przeprowadzonych badań pierwotnych i wtórnych. Konsultacje nie ograniczyły się jednak tylko do przedstawienia bieżących wyników Strategii, ale także do wysłuchania opinii na jej temat, modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej

Przeprowadzenie konsultacji społecznych w znacznym stopniu zmniejszyło ryzyko, że stworzony dokument nie będzie uwzględniał oczekiwań poszczególnych grup, do których jest adresowany.

16.7 Analiza SWOT

Jest to ocena silnych i słabych stron danego obiektu na tle szans i zagrożeń ze strony otoczenia. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter rozpatrywanych grup czynników: strengths – silne strony, weaknesses – słabości, opportunities – szanse, threats – zagrożenia. Punkt wyjścia dla analizy stanowią atuty i słabości, które bada się w odniesieniu do szans. Analiza SWOT przygotowana zostanie dla poszczególnych obszarów planowania strategicznego w zakresie oświaty. Do jej przeprowadzenia zostaną wykorzystane informacje zgromadzone podczas analizy danych zastanych, wywiadów pogłębionych, a także ankiety audytoryjnej.

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej

Zastosowanie analizy SWOT pozwala na określenie potencjału realizowanych przedsięwzięć i na obranie najlepszej strategii działania podczas realizowania przyszłych działań. Jest to metoda kompleksowa, pozwalająca na łatwe przejście od etapu analizy strategicznej do etapu planowania strategicznego.

17 Załącznik – Projekt narzędzi badawczych

17.1 Ankieta audytoryjna

17.1.1 Uczniowie szkół podstawowych

Dzień dobry. Na zlecenie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych przygotowywany jest dokument pn. „Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwonak na lata 2015-2020”. Jednym z elementów tworzenia tego dokumentu jest przeprowadzenie badania z uczniami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki posłużą do sformułowania odpowiednich działań strategicznych.
1. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 4</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 4</i>
2. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz?
.....
3. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć?
.....
4. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 7</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 7</i>
5. Gdzie odbywają się te zajęcia?
a) Na terenie Gminy Czerwonak b) Poza Gminą Czerwonak. Gdzie?..... c) Nie wiem/trudno powiedzieć
6. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?
a) Sportowe b) Muzyczne c) Plastyczne d) Teatralne e) Taneczne f) Wolontariat g) Inne. Jakie?..... h) Nie wiem/trudno powiedzieć
7. Czy uprawiasz sport?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 9</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 9</i>
8. Jak często uprawiasz sport?

- a) Codziennie
- b) 3-5 razy w tygodniu
- c) Raz w tygodniu
- d) Rzadziej niż raz w tygodniu
- e) Trudno powiedzieć

9. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

10. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Trudno powiedzieć

11. Jak często korzystasz z Internetu?

- a) Codziennie lub prawie codziennie
- b) Kilka razy w tygodniu
- c) Raz w tygodniu
- d) Kilka razy w miesiącu
- e) Rzadziej niż kilka razy w miesiącu

12. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?

- a) Kontakt z kolegami/koleżankami
- b) Poszukiwanie informacji potrzebnych na zajęcia w szkole
- c) Rozrywka – gry internetowe
- d) Poszukiwanie informacji w interesujących mnie dziedzinach
- e) Inne. Jakie?.....
- f) Nie korzystam z Internetu

13. Jakie jest Twoje hobby? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- a) Sport
- b) Muzyka
- c) Plastyka
- d) Zwierzęta
- e) Książki
- f) Gry komputerowe
- g) Taniec
- h) Inne. Jakie?.....
- i) Nie mam hobby

14. W jaki sposób udajesz się do szkoły?

- a) Pieszko
- b) Na rowerze
- c) Komunikacją publiczną
- d) Samochodem z rodzicami
- e) W inny sposób. Jaki?.....
- f) Nie wiem

15. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?

- a) Tak
- b) Nie → *proszę przejść do pytania 17*
- c) Trudno powiedzieć → *proszę przejść do pytania 17*

16. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

a) Zawody sportowe b) Konkursy muzyczne c) Konkursy plastyczne d) Konkursy taneczne e) Olimpiady z dziedziny humanistycznej (polonistyczne, historyczne) f) Olimpiady z dziedziny matematyczno-przyrodniczej (matematyka, fizyka, chemia, biologia) g) Konkursy językowe h) Konkursy recytatorskie i) Inne. Jakież?..... j) Nie wiem/trudno powiedzieć		
17. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?		
a) Tak b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć		
Metryczka		
Płeć	Wiek	Miejscowość zamieszkania
a) Kobieta
b) Mężczyzna
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu		

17.1.2 Uczniowie szkół gimnazjalnych

Dzień dobry. Na zlecenie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych przygotowywany jest dokument pn. „Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwonak na lata 2015-2020”. Jednym z elementów tworzenia tego dokumentu jest przeprowadzenie badania z uczniami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki posłużą do sformułowania odpowiednich działań strategicznych.
1. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 4</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 4</i>
2. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz?
.....
3. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć?
.....
4. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 7</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 7</i>
5. Gdzie odbywają się te zajęcia?
a) Na terenie Gminy Czerwonak b) Poza Gminą Czerwonak. Gdzie?..... c) Nie wiem/trudno powiedzieć
6. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?

a) Sportowe b) Muzyczne c) Plastyczne d) Teatralne e) Taneczne f) Wolontariat g) Inne. Jakie?..... h) Nie wiem/trudno powiedzieć
7. Czy uprawiasz sport?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 9</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 9</i>
8. Jak często uprawiasz sport?
a) Codziennie b) 3-5 razy w tygodniu c) Raz w tygodniu d) Rzadziej niż raz w tygodniu e) Trudno powiedzieć
9. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?
a) Tak b) Nie c) Trudno powiedzieć
10. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?
a) Tak b) Nie c) Trudno powiedzieć
11. Jak często korzystasz z Internetu?
a) Codziennie lub prawie codziennie b) Kilka razy w tygodniu c) Raz w tygodniu d) Kilka razy w miesiącu e) Rzadziej niż kilka razy w miesiącu
12. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?
a) Kontakt z kolegami/koleżankami b) Poszukiwanie informacji potrzebnych na zajęcia w szkole c) Rozrywka – gry internetowe d) Poszukiwanie informacji w interesujących mnie dziedzinach e) Inne. Jakie?..... f) Nie korzystam z Internetu
13. Jakie jest Twoje hobby? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
a) Sport b) Muzyka c) Plastyka d) Zwierzęta e) Książki f) Gry komputerowe g) Taniec h) Inne. Jakie?..... i) Nie mam hobby
14. W jaki sposób udajesz się do szkoły?

a) Pieszo b) Na rowerze c) Komunikacją publiczną d) Samochodem z rodzicami e) W inny sposób. Jaki?..... f) Nie wiem		
15. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?		
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 17</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 17</i>		
16. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)		
a) Zawody sportowe b) Konkursy muzyczne c) Konkursy plastyczne d) Konkursy taneczne e) Olimpiady z dziedziny humanistycznej (polonistyczne, historyczne) f) Olimpiady z dziedziny matematyczno-przyrodniczej (matematyka, fizyka, chemia, biologia) g) Konkursy językowe h) Konkursy recytatorskie i) Inne. Jakie?..... j) Nie wiem/trudno powiedzieć		
17. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?		
a) Tak b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć		
18. Czy wiesz jaki zawód chciałbyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?		
a) Tak. Jaki?..... b) Nie c) Trudno powiedzieć		
19. Czy planujesz kontynuować naukę na terenie Gminy Czerwonak?		
a) Tak b) Nie. Planuję uczęszczać do szkoły spoza Gminy Czerwonak. Gdzie? c) Nie wiem/trudno powiedzieć		
20. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?		
a) Tak b) Nie. Planuję wyjechać do innego miasta na terenie województwa wielkopolskiego. Jakiego?..... c) Nie. Planuję wyjechać do innego miasta spoza województwa wielkopolskiego. Jakiego?..... d) Nie. Planuję wyjechać do innego kraju. Jakiego?..... e) Nie wiem/trudno powiedzieć		
Metryczka		
Płeć	Wiek	Miejscowość zamieszkania
a) Kobieta
b) Mężczyzna
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu		

17.1.3 Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych

<p>Dzień dobry. Na zlecenie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych przygotowywany jest dokument pn. „Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwonak na lata 2015-2020”. Jednym z elementów tworzenia tego dokumentu jest przeprowadzenie badania z uczniami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki posłużą do sformułowania odpowiednich działań strategicznych.</p>
<p>1. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?</p> <p>a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 4</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 4</i></p>
<p>2. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz?</p> <p>..... </p>
<p>3. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć?</p> <p>..... </p>
<p>4. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?</p> <p>a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 7</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 7</i></p>
<p>5. Gdzie odbywają się te zajęcia?</p> <p>a) Na terenie Gminy Czerwonak b) Poza Gminą Czerwonak. Gdzie?..... c) Nie wiem/trudno powiedzieć</p>
<p>6. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?</p> <p>a) Sportowe b) Muzyczne c) Plastyczne d) Teatralne e) Taneczne f) Wolontariat g) Inne. Jakie?..... h) Nie wiem/trudno powiedzieć</p>
<p>7. Czy uprawiasz sport?</p> <p>a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 9</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 9</i></p>
<p>8. Jak często uprawiasz sport?</p> <p>a) Codziennie b) 3-5 razy w tygodniu c) Raz w tygodniu d) Rzadziej niż raz w tygodniu e) Trudno powiedzieć</p>
<p>9. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?</p> <p>a) Tak b) Nie c) Trudno powiedzieć</p>

10. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?
a) Tak b) Nie c) Trudno powiedzieć
11. Jak często korzystasz z Internetu?
a) Codziennie lub prawie codziennie b) Kilka razy w tygodniu c) Raz w tygodniu d) Kilka razy w miesiącu e) Rzadziej niż kilka razy w miesiącu
12. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?
a) Kontakt z kolegami/koleżankami b) Poszukiwanie informacji potrzebnych na zajęcia w szkole c) Rozrywka – gry internetowe d) Poszukiwanie informacji w interesujących mnie dziedzinach e) Inne. Jakie?..... f) Nie korzystam z Internetu
13. Jakie jest Twoje hobby? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
a) Sport b) Muzyka c) Plastyka d) Zwierzęta e) Książki f) Gry komputerowe g) Taniec h) Inne. Jakie?..... i) Nie mam hobby
14. W jaki sposób udajesz się do szkoły?
a) Pieszko b) Na rowerze c) Komunikacją publiczną d) Samochodem z rodzicami e) W inny sposób. Jaki?..... f) Nie wiem
15. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?
a) Tak b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 17</i> c) Trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 17</i>
16. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział? (możesz zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
a) Zawody sportowe b) Konkursy muzyczne c) Konkursy plastyczne d) Konkursy taneczne e) Olimpiady z dziedziny humanistycznej (polonistyczne, historyczne) f) Olimpiady z dziedziny matematyczno-przyrodniczej (matematyka, fizyka, chemia, biologia) g) Konkursy językowe h) Konkursy recytatorskie i) Inne. Jakie?..... j) Nie wiem/trudno powiedzieć
17. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?
a) Tak b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć
18. Czy wiesz jaki zawód chciałbyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?

a) Tak. Jaki?..... b) Nie c) Trudno powiedzieć		
19. Czy po ukończeniu szkoły planujesz kontynuować naukę na studiach wyższych?		
a) Tak. Gdzie?..... b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć		
20. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?		
a) Tak b) Nie. Planuję wyjechać do innego miasta na terenie województwa wielkopolskiego. Jakiego?..... c) Nie. Planuję wyjechać do innego miasta spoza województwa wielkopolskiego. Jakiego?..... d) Nie. Planuję wyjechać do innego kraju. Jakiego?..... e) Nie wiem/trudno powiedzieć		
Metryczka		
Płeć	Wiek	Miejscowość zamieszkania
a) Kobieta
b) Mężczyzna
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu		

17.2 Ankieta CAWI

17.2.1 Badanie z pracodawcami

Dzień dobry. Na zlecenie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych przygotowywany jest dokument pn. „Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwonak na lata 2015-2020”. Jednym z elementów tworzenia tego dokumentu jest przeprowadzenie badania z pracodawcami z terenu Gminy Czerwonak Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki posłużą do sformułowania odpowiednich działań strategicznych.
1. Jakiego rodzaju umiejętności są obecnie bardziej pożądane na rynku pracy?
a) Miękkie. Dlaczego?..... b) Twarde. Dlaczego?..... c) Miękkie i twarde. Dlaczego?..... d) Nie wiem/trudno powiedzieć
2. Jakich umiejętności Pani/Pana zdaniem najbardziej brakuje absolwentom szkół ponadgimnazjalnych z województwa? (pytanie otwarte)
.....
3. Jakich zmian w ofercie edukacyjnej należy dokonać, aby braki te zostały uzupełnione? (pytanie otwarte)

.....	
4. Czy Pani/Pana firma współpracuje z placówkami edukacyjnymi z województwa w zakresie praktyk/staży?	
a) Tak. W jakim zakresie?..... b) Nie → <i>proszę przejść do pytania 6</i> c) Nie wiem/trudno powiedzieć → <i>proszę przejść do pytania 6</i>	
5. Czy jest Pani/Pan zadowolony/zadowolona z tej współpracy?	
a) Tak b) Nie. Dlaczego?..... c) Nie wiem/trudno powiedzieć	
6. Czy w przyszłości planuje Pani/Pan podjęcie takiej współpracy?	
a) Tak → <i>proszę przejść do pytania 8</i> b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć	
7. Jak oferta edukacyjna musiałaby się zmienić, aby Pani/Pana firma chciała podjąć taką współpracę? (pytanie otwarte)	
.....	
8. Jakie zajęcia pozalekcyjne Pani/Pana zdaniem mogłyby wpłynąć na osiągnięcie przez uczniów przewagi na rynku pracy? (pytanie otwarte)	
.....	
9. Czy potrafi Pani/Pan wskazać jakieś przykłady dobrych praktyk realizowanych przez placówki oświatowe z województwa?	
a) Tak. Jakież?..... b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć	
Metryczka	
Miejsce zlokalizowania firmy	Liczba zatrudnianych pracowników
	a) poniżej 50 b) od 50 do 250 c) powyżej 250
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu	

17.2.2 Badanie z dyrektorami placówek edukacyjnych

<p>Dzień dobry. Na zlecenie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych przygotowywany jest dokument pn. „Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Czerwonak na lata 2015-2020”. Jednym z elementów tworzenia tego dokumentu jest przeprowadzenie badania z dyrektorami placówek edukacyjnych z Gminy Czerwonak. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki posłużą do sformułowania odpowiednich działań strategicznych.</p>
1. Jak Pani/Pan ocenia poziom edukacji placówki, którą Pani/Pan reprezentuje?
a) Bardzo wysoki b) Raczej wysoki c) Przeciętny d) Raczej niski

e) Bardzo niski f) Trudno powiedzieć
2. Czy dotychczasowa oferta edukacyjna jest dostosowana do dzieci i uczniów na różnych poziomach?
a) Tak b) Nie
3. Czy wg Pani/Pana wiedzy inne placówki edukacyjne na terenie Gminy Czerwonak dostosowują swoją ofertę do dzieci i uczniów na różnych poziomach?
a) Tak b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć
4. Jakie zajęcia pozalekcyjne realizowane są w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje?
a) Korekcyjno-kompensacyjne b) Dydaktyczno-wyrównawcze c) Logopedyczne d) Terapeutyczne e) Rewalidacyjne f) Koła Zainteresowań. Jakie?..... g) Inne. Jakie?..... h) Żadne
5. Czy w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje prowadzone są dodatkowe zajęcia sportowe?
a) Tak. Jakie?..... b) Nie → proszę przejść do pytania 7
6. Czy zajęcia te cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony dzieci i uczniów?
a) Tak b) Nie c) Nie wiem/trudno powiedzieć
7. Czy w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje planuje się wprowadzić dodatkowe zajęcia sportowe?
a) Tak. Jakie?..... b) Nie c) Trudno powiedzieć
8. Czy w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje prowadzone są zajęcia korekcyjne dla dzieci z wadami postawy?
a) Tak b) Nie
9. Jakie są mocne strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? (pytanie otwarte)
.....
10. Jakie są słabe strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? (pytanie otwarte)
.....
11. Jakie zmiany, Pani/Pana zdaniem, są konieczne do wprowadzenia (zarówno w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje, jak i w innych instytucjach z Gminy Czerwonak)? (pytanie otwarte)

.....	
12. Czy najzdolniejsi uczniowie z Pani/Pana placówki są w odpowiednim zakresie wspierani?	
a) Tak b) Nie	
13. Czy oczekuje Pani/Pan wsparcia ze strony jednostek samorządowych?	
a) Tak. Jakiego?..... b) Nie	
Metryczka	
Rodzaj placówki	Miejsce zlokalizowania placówki
a) Przedszkole b) Szkoła podstawowa c) Gimnazjum d) Szkoła ponadgimnazjalna	
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu	

17.3 Telefoniczny wywiad pogłębiony – TDI

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom edukacji placówek oświatowych (przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych) znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak? Czy dotychczasowa oferta jest dostosowana do dzieci i uczniów na różnych poziomach?
.....
2. Jaka jest Pani/Pana opinia odnośnie do zajęć pozalekcyjnych oferowanych dzieciom i uczniom z Gminy Czerwonak? Czy władze samorządowe angażują się w organizację tego typu zajęć? Jeżeli tak to w jaki sposób? Jeżeli nie to, jakie czynniki to uniemożliwiają?
.....
3. Jakie jest Pani/Pana zdanie na temat dodatkowych zajęć sportowych realizowanych w placówkach edukacyjnych na terenie Gminy Czerwonak? Czy szkoły zgłaszają potrzebę organizowania większej liczby tego typu zajęć? Czy wg Pani/Pana wiedzy mieszkańcy są usatysfakcjonowani dotychczasową ofertą?
.....
4. Jakie są mocne strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? Dlaczego akurat te czynniki? W jaki sposób można wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie? Jaką rolę w tym kontekście mogą odegrać władze samorządowe?
.....
5. Jakie są słabe strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? Dlaczego akurat te czynniki? Czy i w jaki sposób można osłabić ich negatywne oddziaływanie? Jaką rolę w tym kontekście mogą odegrać władze samorządowe?
.....

.....
6. Jakie szanse widzi Pani/Pan dla Gminy Czerwonak w kontekście oferty edukacyjnej? Dlaczego akurat te czynniki? W jaki sposób można wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie? Jaką rolę w tym kontekście mogą odegrać władze samorządowe?
.....
7. Jakie zagrożenia widzi Pani/Pan dla Gminy Czerwonak w kontekście oferty edukacyjnej? Dlaczego akurat te czynniki? Czy i w jaki sposób można osłabić ich negatywne oddziaływanie? Jaką rolę w tym kontekście mogą odegrać władze samorządowe?
.....
8. Jakie zmiany, Pani/Pana zdaniem, są konieczne do wprowadzenia? Dlaczego właśnie takie? W jakim czasie powinny być one wprowadzone? Które z nich są priorytetowe do wprowadzenia? Jaką rolę w tym kontekście mogą odegrać władze samorządowe?
.....
9. Czy wg Pani/Pana wiedzy najzdolniejsi uczniowie placówek edukacyjnych Gminy Czerwonak są w odpowiedni sposób wspierani? Czy władze samorządowe mogą wpłynąć na większe wsparcie finansowe najlepszych uczniów z Gminy Czerwonak? Jeżeli tak to w jaki sposób? Jeżeli nie to jakie czynniki to uniemożliwiają
.....
Czy chciałaby/chciałby Pani/Pan coś jeszcze dodać?
.....
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu

17.4 Zogniskowany wywiad grupowy – FGI

1. Jak oceniają Państwo poziom edukacji placówek oświatowych (przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych) znajdujących się na terenie Gminy Czerwonak? Czy dotychczasowa oferta jest dostosowana do dzieci i uczniów na różnych poziomach?
.....
2. Jaka jest Państwa opinia odnośnie do zajęć pozalekcyjnych oferowanych dzieciom i uczniom z Gminy Czerwonak? Jakich zajęć pozalekcyjnych na pewno brakuje, a na które, Państwa zdaniem, jest duże zapotrzebowanie? Jakie zajęcia pozalekcyjne są już prowadzone, ale powinny być realizowane na szerszą skalę?

.....
3. Jakie jest Państwa zdanie na temat dodatkowych zajęć sportowych realizowanych w placówkach edukacyjnych na terenie Gminy Czerwonak? Czy jest na nie duże zapotrzebowanie? Jakie dyscypliny sportowe są prowadzone, a na jakie istnieje jeszcze zapotrzebowanie ze strony dzieci i uczniów?
.....
4. Jakie są mocne strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? Dlaczego akurat te czynniki? W jaki sposób można wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie?
.....
5. Jakie są słabe strony oferty edukacyjnej placówek oświatowych Gminy Czerwonak? Dlaczego akurat te czynniki? Czy i w jaki sposób można osłabić ich negatywne oddziaływanie?
.....
6. Jakie szanse widzą Państwo dla Gminy Czerwonak w kontekście oferty edukacyjnej? Dlaczego akurat te czynniki? W jaki sposób można wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie?
.....
7. Jakie zagrożenia widzą Państwo dla Gminy Czerwonak w kontekście oferty edukacyjnej? Dlaczego akurat te czynniki? Czy i w jaki sposób można osłabić ich negatywne oddziaływanie?
.....
8. Jakie zmiany, Państwa zdaniem, są konieczne do wprowadzenia? Dlaczego właśnie takie? W jakim czasie powinny być one wprowadzone? Które z nich są priorytetowe do wprowadzenia?
.....
9. Czy najzdolniejsi uczniowie placówek edukacyjnych Gminy Czerwonak są w odpowiedni sposób wspierani? Czy należy dokonać zmian w tym zakresie? Jeżeli tak, to jakie zmiany Państwo proponują?
.....
10. Jakie zmiany proponują Państwo w odniesieniu do projektu Strategii? Jakie czynniki powinny, Państwa zdaniem, zostać jeszcze uwzględnione? Czy któreś aspekty powinny podlegać głębszej analizie? (przed zadaniem tego pytania moderator po krótko przedstawi interesariuszom bieżące wyniki badań pierwotnych i wtórnych)
.....

Czy ktoś z Państwa chciałby jeszcze coś dodać?
.....
.....
.....
.....
Dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu

18 Załącznik – Liczba miejsc w placówkach oświatowych Gminy Czerwonak

Biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające ze zmian prawnych związanych z obowiązkiem szkolnym, a zwłaszcza wiekiem rozpoczęcia nauki, warto przyrzeć się maksymalnemu zapotrzebowaniu na miejsca w placówkach oświatowych.

Szacuje się, że w przedszkolach w skrajnej sytuacji (tj. jeżeli rodzice zadecydują o pozostawieniu wszystkich 6-latków w przedszkolach), w latach 2017-2020 będzie istniała konieczność zapewnienia ok. 1250 miejsc. Jeżeli decyzję o pozostawieniu 6-latków w przedszkolach podejmie połowa rodziców, liczba potrzebnych miejsc zmniejszy się o ok. 150-170. Dane historyczne, przedstawione przez Dyrektorów Przedszkoli, wskazują, że maksymalne obłożenie placówek zapewni ok. 885 miejsc (wzięto pod uwagę maksymalne wartości liczby przedszkolaków w placówkach publicznych i niepublicznych z lat 2010 – 2015).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0	363	306	328	283	295	292	289	286	283	281	278
1	365	369	321	340	290	299	297	294	291	288	285
2	380	371	366	327	345	292	304	301	298	295	293
3	334	386	370	380	324	346	294	308	305	303	300
4	322	346	379	376	384	328	346	296	313	310	307
5	307	329	350	383	372	386	332	347	299	317	314
6	264	312	328	349	383	375	388	335	347	301	322

Maksymalna szacowana liczba potrzebnych miejsc w przedszkolu	2017	2018	2019	2020
	1287	1264	1231	1243

W szkołach podstawowych w skrajnej sytuacji (tj. jeżeli rodzice zadecydują o przeniesieniu wszystkich 6-latków do szkół), w latach 2017-2020 będzie istniała konieczność zapewnienia średnio ok. 1950 miejsc. Jeżeli decyzję o przeniesieniu 6-latków do szkół podejmie połowa rodziców, liczba potrzebnych miejsc zmniejszy się o ok. 150-170. Jeżeli wszystkie 6-latki pozostaną w szkole i nauka będzie trwała do 12 roku życia, zapotrzebowanie na miejsca szkolne będzie zbliżone. Dane historyczne, przedstawione przez Dyrektorów Szkół

Podstawowych, wskazują, że maksymalne obłożenie placówek zapewni ok. 1950 miejsc (wzięto pod uwagę maksymalne wartości liczby uczniów szkół podstawowych z lat 2010 – 2015).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6	264	312	328	349	383	375	388	335	347	301	300
7	267	266	311	337	334	331	327	324	321	318	314
8	252	266	265	307	336	334	330	327	324	320	317
9	262	255	269	255	311	336	334	330	327	324	321
10	252	263	253	270	259	311	337	334	331	327	324
11	249	253	266	254	269	258	311	336	333	330	327
12	263	251	252	263	254	271	262	311	336	338	335

Maksymalna szacowana liczba potrzebnych miejsc w szkołach podstawowych	2017	2018	2019	2020
	1986	1983	1920	1903

W gimnazjach w skrajnej sytuacji (tj. jeżeli rodzice zdecydują o przeniesieniu wszystkich 6-latków do szkół i przejdą one po szkole podstawowej do gimnazjum), w latach 2017-2020 będzie istniała konieczność zapewnienia średnio ok. 820 miejsc. Dane historyczne, przedstawione przez Dyrektorów Gimnazjów, wskazują, że maksymalne obłożenie placówek zapewni ok. 820 miejsc (wzięto pod uwagę maksymalne wartości liczby gimnazjalistów z lat 2010 – 2015).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12	263	251	252	263	254	271	262	311	336	338	335
13	296	263	256	247	258	255	253	250	248	245	243
14	291	299	267	256	251	259	256	254	251	249	246
15	308	292	301	263	256	252	259	257	254	252	249

Maksymalna szacowana liczba potrzebnych miejsc w gimnazjach	2017	2018	2019	2020
	815	835	832	824

19 Spis ilustracji

19.1 Spis tabel

Tabela 1. Ruch naturalny w Gminie Czerwonak z podziałem na płeć w latach 2005-2014	10
Tabela 2. Przyrost naturalny w Gminie Czerwonak z podziałem na płeć w latach 2005-2014	10
Tabela 3. Przyrost naturalny na 1000 osób w Polsce, województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim i Gminie Czerwonak w 2014 roku	14
Tabela 4. Placówki oświatowe w Gminie Czerwonak.....	15
Tabela 5. Dostępność do edukacji przedszkolnej dla poszczególnych grup wiekowych od roku szkolnego 2010/2011	20
Tabela 6. Nabór uczniów klas I w szkołach podstawowych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011- 2015/2016	24
Tabela 7. Nabór uczniów klas I w szkołach gimnazjalnych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011- 2015/2016	25
Tabela 8. Baza lokalowa w przedszkolach publicznych i niepublicznych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016	26
Tabela 9. Baza lokalowa w szkołach podstawowych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016	27
Tabela 10. Baza lokalowa w szkołach gimnazjalnych z Gminy Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016	27
Tabela 11. Nauczyciele w szkole średniej na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011- 2015/2016 wg wykształcenia	33
Tabela 12. Pozostali pracownicy w placówkach przedszkolnych w Gminie Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016	35
Tabela 13. Pozostali pracownicy w placówkach szkolnych w Gminie Czerwonak w roku szkolnym 2015/2016	35
Tabela 14. Wyniki sprawdzianu po klasie szóstej w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi.....	42
Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z zakresu języka polskiego w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	44
Tabela 16. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	46
Tabela 17. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	48
Tabela 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z matematyki w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	50
Tabela 19. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	54

Tabela 20. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	54
Tabela 21. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	58
Tabela 22. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2011/2012-2014/2015 w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi	58
Tabela 23. Finałiści i laureaci olimpiad naukowych z przedmiotów humanistycznych	66
Tabela 24. Finałiści i laureaci olimpiad naukowych z przedmiotów ścisłych	66
Tabela 25. Wydatki budżetowe Gminy Czerwonak w Dziale 801 - Oświata i wychowanie w latach 2010-2014 (w zł).....	69
Tabela 26. Mocne i słabe strony oferty edukacyjnej Gminy Czerwonak	109
Tabela 27. Zmiany konieczne do wprowadzenia w ofercie edukacyjnej Gminy Czerwonak	110
Tabela 28. Wskaźniki osiągnięcia/ stopnia realizacji celów strategicznych	144

19.2 Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Czerwonak wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 2005-2014.....	8
Wykres 2. Ruch naturalny w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014.....	9
Wykres 3. Przyrost naturalny w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014	9
Wykres 4. Struktura ludności według płci i grup wieku Gminy Czerwonak w 2014 roku	11
Wykres 5. Struktura wiekowa w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014.....	12
Wykres 6. Ludność na 1 km ² w Gminie Czerwonak w latach 2005-2014.....	13
Wykres 7. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach publicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016	17
Wykres 8. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach niepublicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016	17
Wykres 9. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach podstawowych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016	18
Wykres 10. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach gimnazjalnych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016	19
Wykres 11. Liczba uczniów i oddziałów w Zespole Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016.....	19
Wykres 12. Liczba dzieci w wieku 5 i 6 lat na przestrzeni lat 2005-2014.....	21
Wykres 13. Liczba dzieci w wieku 0-4 lata na przestrzeni lat 2005-2014	22
Wykres 14. Liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych w Gminie Czerwonak w latach 2010/2011-2015/2016	23
Wykres 15. Liczba nauczycieli w publicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia.....	28
Wykres 16. Liczba nauczycieli w publicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu.....	29
Wykres 17. Liczba nauczycieli w niepublicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia.....	30

Wykres 18. Liczba nauczycieli w niepublicznych przedszkolach na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu.....	30
Wykres 19. Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia.....	31
Wykres 20. Liczba nauczycieli w szkołach podstawowych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu.....	32
Wykres 21. Liczba nauczycieli w szkołach gimnazjalnych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg wykształcenia.....	33
Wykres 22. Liczba nauczycieli w szkołach gimnazjalnych na terenie Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2015/2016 wg stopni awansu.....	34
Wykres 23. Liczba uczniów oraz koszty ich dowozu w latach 2010/2011-2015/2016 (szkoły podstawowe).....	36
Wykres 24. Liczba uczniów oraz koszty ich dowozu w latach 2010/2011-2015/2016 (szkoły gimnazjalne)	37
Wykres 25. Planowane i rzeczywiste wydatki budżetowe gminy Czerwonak w ramach pomocy materialnej dla uczniów w latach 2010-2014	38
Wykres 26. Wyniki pierwszej części sprawdzianu po klasie szóstej w poszczególnych szkołach publicznych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami w powiecie poznańskim, województwie wielkopolskim i w Polsce w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	39
Wykres 27. Wyniki drugiej części sprawdzianu po klasie szóstej w poszczególnych szkołach publicznych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami w powiecie poznańskim, województwie wielkopolskim i w Polsce w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	40
Wykres 28. Wyniki sprawdzianu po klasie szóstej w szkołach Gminy Czerwonak w latach szkolnych 2010/2011-2014/2015	41
Wykres 29. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka polskiego w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	43
Wykres 30. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka polskiego w latach 2011/2012-2014/2015.....	44
Wykres 31. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres historii i wiedzy o społeczeństwie w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	45
Wykres 32. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres historii i wiedzy o społeczeństwie w latach 2011/2012-2014/2015	46
Wykres 33. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres matematyki w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	47
Wykres 34. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres matematyki w latach 2011/2012-2014/2015	48
Wykres 35. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres nauk przyrodniczych w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	49
Wykres 36. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres nauk przyrodniczych w latach 2011/2012-2014/2015.....	50

Wykres 37. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	51
Wykres 38. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	52
Wykres 39. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie podstawowym w latach 2011/2012-2014/2015	53
Wykres 40. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w latach 2011/2012-2014/2015	53
Wykres 41. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	55
Wykres 42. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w szkołach gimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015 (w %)	56
Wykres 43. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie podstawowym w latach 2011/2012-2014/2015	56
Wykres 44. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w szkołach Gminy Czerwonak obejmującego zakres języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w latach 2011/2012-2014/2015.....	57
Wykres 45. Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015	59
Wykres 46. Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015	60
Wykres 47. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015	61
Wykres 48. Wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015	62
Wykres 49. Wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015	63
Wykres 50. Wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015.....	64
Wykres 51. Wyniki egzaminu maturalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w zestawieniu z wynikami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi w roku szkolnym 2014/2015	64
Wykres 52. Wyniki egzaminu maturalnego z języka niemieckiego na poziomie podstawowym w szkołach ponadgimnazjalnych Gminy Czerwonak w latach 2011/2012-2014/2015.....	65
Wykres 53. Liczba uczniów szkół podstawowych uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne	67
Wykres 54. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne.....	68
Wykres 55. Wiek respondentów	70
Wykres 56. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?71	
Wykres 57. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte).....	72

Wykres 58. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć? (pytanie otwarte)	73
Wykres 59. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?	74
Wykres 60. Gdzie odbywają się te zajęcia?	74
Wykres 61. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?	75
Wykres 62. Czy uprawiasz sport?	75
Wykres 63. Jak często uprawiasz sport?	76
Wykres 64. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?	76
Wykres 65. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?	77
Wykres 66. Jak często korzystasz z Internetu?	77
Wykres 67. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?	78
Wykres 68. Jakie jest Twoje hobby?	79
Wykres 69. W jaki sposób udajesz się do szkoły?	79
Wykres 70. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?	80
Wykres 71. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?	81
Wykres 72. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?	81
Wykres 73. Wiek respondentów	82
Wykres 74. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?	82
Wykres 75. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte)	83
Wykres 76. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć? (pytanie otwarte)	84
Wykres 77. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?	85
Wykres 78. Gdzie odbywają się te zajęcia?	85
Wykres 79. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?	86
Wykres 80. Czy uprawiasz sport?	86
Wykres 81. Jak często uprawiasz sport?	87
Wykres 82. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?	87
Wykres 83. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?	88
Wykres 84. Jak często korzystasz z Internetu?	88
Wykres 85. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?	89
Wykres 86. Jakie jest Twoje hobby?	90
Wykres 87. W jaki sposób udajesz się do szkoły?	90
Wykres 88. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?	91
Wykres 89. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?	92
Wykres 90. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?	92
Wykres 91. Czy wiesz jaki zawód chciałabyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?	93
Wykres 92. Czy planujesz kontynuować naukę na terenie Gminy Czerwonak?	94
Wykres 93. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?	94
Wykres 94. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły?	95
Wykres 95. Na jakie zajęcia pozalekcyjne prowadzone na terenie Twojej szkoły uczęszczasz? (pytanie otwarte)	96
Wykres 96. Jakich zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie Twojej szkoły brakuje, w których chciałabyś/chciałabyś uczestniczyć?	96

Wykres 97. Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe prowadzone przez inną instytucję niż Twoja szkoła?	97
Wykres 98. Gdzie odbywają się te zajęcia?	97
Wykres 99. Jaki charakter mają zajęcia dodatkowe, na które uczęszczasz?	98
Wykres 100. Czy uprawiasz sport?	98
Wykres 101. Jak często uprawiasz sport?	99
Wykres 102. Czy na terenie Twojej szkoły masz dostęp do komputera z Internetem?	99
Wykres 103. Czy w swoim domu masz dostęp do komputera z Internetem?	100
Wykres 104. Jak często korzystasz z Internetu?	100
Wykres 105. W jakim celu najczęściej korzystasz z Internetu?	101
Wykres 106. Jakie jest Twoje hobby?	102
Wykres 107. W jaki sposób udajesz się do szkoły?	102
Wykres 108. Czy bierzesz udział w zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych?	103
Wykres 109. W jakich zawodach/konkursach/olimpiadach szkolnych najczęściej bierzesz udział?	104
Wykres 110. Czy otrzymujesz stypendium w związku ze swoimi osiągnięciami naukowymi?	104
Wykres 111. Czy wiesz jaki zawód chciałbyś/chciałabyś wykonywać w przyszłości?	105
Wykres 112. Czy po ukończeniu szkoły planujesz kontynuować naukę na studiach wyższych?	105
Wykres 113. Czy planujesz w przyszłości pracować na terenie Gminy Czerwonak?	106
Wykres 114. Jak Pani/Pan ocenia poziom edukacji placówki, którą Pani/Pan reprezentuje?	107
Wykres 115. Jakie zajęcia pozalekcyjne realizowane są w placówce, którą Pani/Pan reprezentuje?	108
Wykres 116. Jakiego rodzaju umiejętności są obecnie bardziej pożądane na rynku pracy?	111

